ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
1991

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

σιμοποιηθούν σε συνδυασμό με κρατικές ή κοινοτικές επιχορηγήσεις.

Κατά την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων, που διενεργείται από τις υπηρεσίες της Τράπεζας, εξετάζεται το οικονομικό τους ενδιαφέρον και η βιωσιμότητά τους, καθώς επίσης η συνάφειά τους με τα χρηματοδοτικά κριτήρια της Τράπεζας και τις κατευθύνσεις των κοινοτικών πολιτικών και η συμμόρφωσή τους με τις ισχύουσες διατάξεις σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και ανάθεσης των έργων. Επιπλέον, εξετάζονται η οικονομική κατάσταση των επενδυτών, οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές και οι προσφερόμενες εγγυήσεις.

Αφού ολοκληρωθεί η αξιολόγηση ενός επενδυτικού σχεδίου και ύστερα από πρόταση της Διευθύνουσας Επιτροπής της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση του δανείου, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώμες του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΟΡΟΙ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Διάρκεια

Η Τράπεζα χορηγεί μακροπρόθεσμα δάνεια, των οποίων η ακριβής διάρκεια εξαρτάται από τη φύση και τη διάρκεια οικονομικής ζωής των χρηματοδοτούμενων έργων. Η διάρκεια των δανείων της κυμαίνεται συνήθως από 7 έως 12 χρόνια για τις βιομηχανικές επενδύσεις, ενώ μπορεί να φθάσει τα 20 ή και περισσότερα χρόνια για τα έργα υποδομής.

Νομίσματα

Τα δάνεια εκταμιεύονται στο άρτιο. Ανάλογα με τον τύπο δανείου που έχει επιλεγεί, η εκταμίευση γίνεται:

— σε ένα μόνο νομίσμα (π.χ. στο νόμισμα ενός κράτους μέλους ή σε Ecu),

— σε περισσότερα του ένος νομίσματα, με τη μορφή είτε τυποποιημένης δέσμης νομισμάτων, της οποίας η διάρκεια, η σύνθεση και το επιτόκιο είναι προκαθορισμένα, είτε προσαρμοζόμενης δέσμης, ανάλογα με τις προτιμήσεις του δανειολήπτη και τα διαθέσιμα της Τράπεζας.

Επιτόκια

Χάρη στην άριστη πιστοληπτική της ικανότητα («ΑΑΑ»), η Τράπεζα μπορεί να συνάπτει δάνεια με τους καλύτερους όρους που επικρατούν στην αγορά.

Καθώς δεν επιδιώκει κέρδος, επαναχορηγεί τα κεφάλαια που αντλεί, με επιτόκια τα οποία, αναπροσαρμοζόμενα διαρκώς, αντικατοπτρίζουν για κάθε νόμισμα το αγοραίο κόστος, αυξημένο κατά ένα περιθώριο 0,15% που της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα.

Τα επιτόκια μπορούν να καθοριστούν είτε κατά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης είτε κατά τις ημερομηνίες εκταμίευσης (σύμβαση ανοικτού επιτοκίου). Τα δάνεια χορηγούνται συνήθως με σταθερό επιτόκιο, αλλά μπορούν επίσης να χορηγηθούν με επιτόκιο αναθεωρήσιμο στο τέλος μιας προκαθορισμένης χρονικής περιόδου (συνήθως 4 έως 8 ετών) ή και με κυμαινόμενο επιτόκιο, ενδεχομένως μετατρέψιμο σε σταθερό επιτόκιο.

Τα επιτόκια καθορίζονται ομοιόμορφα για όλες τις χώρες και τους τομείς. Η Τράπεζα δεν παρέχει επιδοτήσεις επιτοκίου, αλλά υπάρχει η δυνατότητα επιδότησης των επιτοκίων των δανείων της από τρίτους.

Έξω από την Κοινότητα

Σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, εδάφιο 2 του καταστατικού της, η Τράπεζα μπορεί, μετά από ειδική άδεια του Συμβουλίου των Διοικητών της, να χρηματοδοτεί επενδυτικά σχέδια έξω από την Κοινότητα.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται :

— χωριστά σε κάθε περίπτωση, για τη χρηματοδότηση ορισμένων επενδύσεων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Κοινότητα (π.χ. επενδύσεις που αφορούν τις δορυφορικές επικοινωνίες ή τον ενεργειακό εφοδιασμό),

— συνολικά και μέχρις ενός ανώτατου ποσού που καθορίζεται κατά χώρα ή κατά ομάδα χωρών, στα πλαίσια συμφωνιών, συμβάσεων ή αποφάσεων που ρυθμίζουν τη χρηματοδοτική συνεργασία της Κοινότητας με διάφορες τρίτες χώρες.

Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση, το πεδίο δραστηριότητας της Τράπεζας επεκτείνεται:

— στα 69 κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση του Λομέ (κράτη ΑΚΕ), καθώς και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ),

— σε 12 μεσογειακές χώρες, και

— σε 5 χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Για τις χρηματοδοτήσεις εκτός Κοινότητας εφαρμόζονται ειδικές ρυθμίσεις και οι όροι τους καθορίζονται στο πλαίσιο των διαφόρων συμφωνιών οικονομικής συνεργασίας.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, χρηματοπιστωτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, δημιουργήθηκε με τη Συνθήκη της Ρώμης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Το καταστατικό της είναι προσαρτημένο ως πρωτόκολλο στη Συνθήκη.

Η Τράπεζα είναι αυτόνομο στα πλαίσια της Κοινότητας νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και έχει ως μέλη τα κράτη μέλη της Κοινότητας. Τα κράτη αυτά έχουν αναλάβει από κοινού το κεφάλαιό της.

Ως ***κοινοτικό όργανο,*** *η Τράπεζα προσαρμόζει διαρκώς τη δράση της στην εξέλιξη των κοινοτικών πολιτικών και εργάζεται υπέρ της ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας και της υλοποίησης της ενιαίας αγοράς.*

Ως ***τραπεζικό ίδρυμα,*** *συνεργάζεται στενά με την τραπεζική κοινότητα, τόσο για το δανεισμό της από τις αγορές κεφαλαίων, όσο και για τη χρηματοδότηση επενδύσεων.*

Η Τράπεζα χορηγεί δάνεια κυρίως από πόρους που αντλεί με δανεισμό. Οι πόροι αυτοί, μαζί με τα ίδια κεφάλαιά της (καταβεβλημένο κεφάλαιο και αποθεματικά), συνιστούν τους «ιδίους πόρους» της.

Έξω από την Κοινότητα, η Τράπεζα χορηγεί ενισχύσεις από τους ιδίους πόρους της, καθώς επίσης, κατόπιν εντολής, ενισχύσεις από πόρους προϋπολογισμού της Κοινότητας ή των κρατών μελών.

Στο εσωτερικό της Κοινότητας

Η Τράπεζα έχει ως κύρια αποστολή να συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη της Κοινότητας, κατά τρόπο απτό, μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων, τηρώντας ταυτόχρονα τους κανόνες μιας αυστηρής τραπεζικής διαχείρισης. Σύμφωνα με το άρθρο 20 του καταστατικού της, φροντίζει ιδιαίτερα «ώστε τα κεφάλαιά της να χρησιμοποιούνται κατά τον πιο ορθολογικό τρόπο προς το συμφέρον της Κοινότητας».

ΣΤΟΧΟΙ

Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που θέτει το άρθρο 130 της Συνθήκης της Ρώμης και λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης των κοινοτικών πολιτικών, οι επενδύσεις στων οποίων τη χρηματοδότηση μπορεί να συμβάλει η Τράπεζα πρέπει να προωθούν ένα ή περισσότερους από τους παρακάτω στόχους:

— την οικονομική ανάπτυξη των λιγότερο ευνοημένων περιοχών,

— τη βελτίωση των υποδομών ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος στους τομείς των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών,

— την προστασία του περιβάλλοντος και του πλαισίου ζωής, καθώς και τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής και φυσικής κληρονομιάς,

— τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος,

— την επίτευξη των κοινοτικών στόχων στον ενεργειακό τομέα,

— την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και την προώθηση της ολοκλήρωσής της σε κοινοτικό επίπεδο,

— την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (τις οποίες η Τράπεζα ενισχύει μέσω συνολικών δανείων).

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Τα δάνεια της Τράπεζας μπορούν να χορηγηθούν τόσο σε δημόσιους, όσο και σε ιδιωτικούς φορείς, και αφορούν τους εξής τομείς:

— έργα υποδομής,

— ενέργεια,

— βιομηχανία, υπηρεσίες και γεωργία.

Η Τράπεζα χρηματοδοτεί τις μεγάλου μεγέθους επενδύσεις με **ατομικά δάνεια**, τα οποία συνομολογούνται απευθείας ή μέσω ενδιάμεσων χρηματοδοτικών φορέων. Οι επενδύσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και τα μικρού ή μεσαίου μεγέθους έργα υποδομής ή προγράμματα με στόχο την ορθολογική χρήση της ενέργειας ή την προστασία του περιβάλλοντος, χρηματοδοτούνται συνήθως μέσω **συνολικών δανείων**.

Τα συνολικά δάνεια αποτελούν είδος προσωρινών ορίων πιστώσεων, τα οποία ανοίγονται σε τράπεζες ή άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, που παρεμβαίνουν σε πανευρωπαϊκό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Οι μεσολαβούντες αυτοί φορείς χρησιμοποιούν το προϊόν των συνολικών δανείων, για τη χρηματοδότηση διαφόρων επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τα κριτήρια της Τράπεζας.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα δάνεια της Τράπεζας καλύπτουν μόνο ένα μέρος του κόστους των έργων, συμπληρώνοντας τα ίδια κεφάλαια του δανειολήπτη και τους πόρους που προέρχονται από άλλες πηγές χρηματοδότησης. Το ύψος των δανείων της δεν μπορεί, συνήθως, να υπερβαίνει το 50% του κόστους της επένδυσης. Η Τράπεζα διευκολύνει τη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων και των λοιπών χρηματοδοτικών μέσων της Κοινότητας. Τα δάνειά της μπορούν να χρη-

Βασικά στοιχεία

(σε εκατομ. Ecu)

	1991	1990
Χορηγήσεις		
Συνολικό ύψος	**15 338,8**	**13 393,4**
Από ιδίους πόρους	15 165,1	13 325,9
από τα οποία:		
δάνεια	*15 165,1*	*13 273,4*
εγγυήσεις	—	*52,5*
Από άλλους πόρους	173,7	67,5
Στο εσωτερικό της Κοινότητας	14 422,8	12 680,5
Στα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ	389,5	153,4
Στις μεσογειακές χώρες	241,5	344,5
Στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης	285,0	215,0
Αντληθέντες πόροι	**13 672,3**	**10 995,6**
Σε κοινοτικά νομίσματα	10 001,9	7 833,0
Σε νομίσματα τρίτων χωρών	3 670,4	3 162,6
Εκταμιεύσεις	**15 508,8**	**11 951,7**
Από ιδίους πόρους	15 315,8	11 810,7
Από άλλους πόρους	193,0	141,0
Συνολικό υπόλοιπο		
Δανείων από ιδίους πόρους και εγγυήσεων	72 713,3	61 944,8
Χορηγήσεων από άλλους πόρους	6 337,6	7 058,8
Μακροπρόθεσμου, μεσοπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου δανεισμού	58 892,6	48 459,4 (*)
Αναληφθέν κεφάλαιο (την 1η Ιανουαρίου)	**57 600,0**	**28 800,0**
από το οποίο καταβεβλημένο και προς καταβολή	4 320,9	2 595,9
Αποθεματικά και αποτελέσματα χρήσης	**6 718,9**	**6 860,4**
Σύνολο του ενεργητικού	**74 290,7**	**62 342,4 (*)**
Απασχολούμενο στην Τράπεζα προσωπικό (αριθμός)	*751*	*724*

(*) Βλ. χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σελ. 63.

Χορηγήσεις

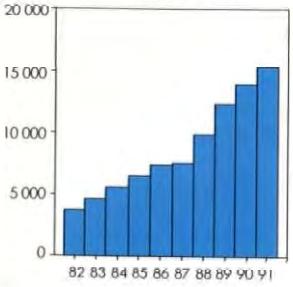

Εκταμιεύσεις

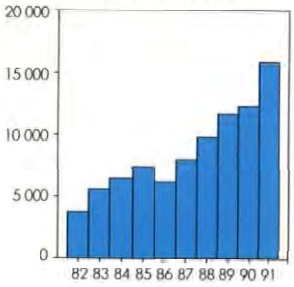

Πόροι

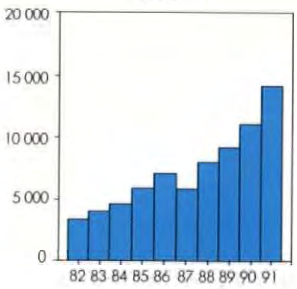

Ισολογισμός

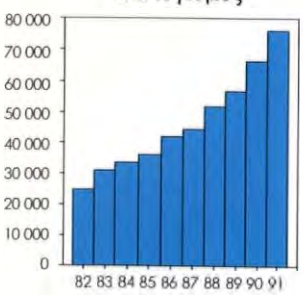

Σημ.: Τα ποσά των διαγραμμάτων είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια Ecu.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
1991

Η ετήσια έκθεση είναι διαθέσιμη και στις εξής γλώσσες:

DA ISBN 92-861-0259-3
DE ISBN 92-861-0260-7
EN ISBN 92-861-0262-3
ES ISBN 92-861-0258-5
FR ISBN 92-861-0263-1
IT ISBN 92-861-0264-X
NL ISBN 92-861-0265-8
PT ISBN 92-861-0266-6

ISBN 92-861-0261-5
Η σύνταξη ολοκληρώθηκε στις
7 Απριλίου 1992

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Όργανα διοίκησης Σελ.

Συμβούλιο των Διοικητών 4
Ελεγκτική Επιτροπή 4
Διοικητικό Συμβούλιο 5
Διευθύνουσα Επιτροπή — Διοικητική διάρθρωση 6

Πρόλογος 9

Η Τράπεζα, χρηματοπιστωτικό όργανο της Κοινότητας 11

Δραστηριότητα 11
Οικονομικό περιβάλλον 13
Κοινοτικό πλαίσιο 17

Η Τράπεζα, κατά το 1991: Χορηγήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας . . . 23

Ανάλυση κατά κοινοτικό στόχο 26
Παρουσίαση των χρηματοδοτήσεων κατά χώρα 35

Η Τράπεζα, κατά το 1991: Χορηγήσεις έξω από την Κοινότητα 44

Κράτη ΑΚΕ και ΥΧΕ 44
Μεσογειακές χώρες 48
Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης 50

Άντληση πόρων κατά το 1991 51

Εξέλιξη των αγορών κεφαλαίων 51
Δραστηριότητα της Τράπεζας στις αγορές κεφαλαίων 52
Αποτελέσματα χρήσης 59

Διοίκηση και γενικά θέματα 60

Ένθετα
Αύξηση του κεφαλαίου κατά το 1991, σε 57 600 εκατομμύρια (σελ. 16) — Η Τράπεζα και η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (σελ. 18) — Διεθνής συνεργασία και τεχνική βοήθεια για τη βελτίωση του περιβάλλοντος (σελ. 20) — Συνολικά δάνεια στο εσωτερικό της Κοινότητας (σελ. 24) — Η Τράπεζα και τα μεγάλα σιδηροδρομικά έργα υποδομής (σελ. 28) — Μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας (σελ. 40) — Από την τρίτη στην τέταρτη Σύμβαση του Λομέ (σελ. 46) — Εκταμιεύσεις και υπόλοιπα χορηγήσεων (σελ. 56)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις 63
Κατάλογος των χορηγήσεων 80
Πίνακες στατιστικών στοιχείων 95
Σημειώσεις για τον αναγνώστη 113

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΩΝ

Κατάσταση της 1ης Ιουνίου 1992

Πρόεδρος	Bertie AHERN (Ιρλανδία)
	Albert REYNOLDS (Ιρλανδία) *μέχρι το Νοέμβριο 1991*
	Pierre BÉRÉGOVOY (Γαλλία) *μέχρι τον Ιούνιο 1991*
ΒΕΛΓΙΟ	Philippe MAYSTADT, Υπουργός Οικονομικών
ΔΑΝΙΑ	Henning DYREMOSE, Υπουργός Οικονομικών
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Theo WAIGEL, Ομοσπονδιακός Υπουργός Οικονομικών
ΕΛΛΑΣ	Στέφανος ΜΑΝΟΣ, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας
	Ευθύμιος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας *μέχρι το Φεβρουάριο 1992*
	Γεώργιος ΣΟΥΦΛΙΑΣ, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας *μέχρι τον Ιανουάριο 1991*
ΙΣΠΑΝΙΑ	Carlos SOLCHAGA CATALÁN, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΓΑΛΛΙΑ	Michel SAPIN, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
	Pierre BÉRÉGOVOY, Υπουργός Επικρατείας, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Προϋπολογισμού *μέχρι τον Απρίλιο 1992*
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	Bertie AHERN, Υπουργός Οικονομικών
	Albert REYNOLDS, Υπουργός Οικονομικών *έως το Νοέμβριο 1991*
ΙΤΑΛΙΑ	Guido CARLI, Υπουργός Θησαυροφυλακίου
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	Jacques SANTER, Πρωθυπουργός, Υπουργός Επικρατείας και Υπουργός Θησαυροφυλακίου
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	Wim KOK, Υπουργός Οικονομικών
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Jorge BRAGA DE MACEDO, Υπουργός Οικονομικών
	Luis Miguel C. Pizarro BELEZA, Υπουργός Οικονομικών *μέχρι τον Οκτώβριο 1991*
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	Norman LAMONT, Υπουργός Οικονομικών

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κατάσταση της 1ης Ιουνίου 1992

Πρόεδρος

Albert HANSEN, Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, Λουξεμβούργο

Κωνσταντίνος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Υποδιοικητής, Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα,
μέχρι τον Ιούνιο 1991

Μέλη

Albert HANSEN

João PINTO RIBEIRO, Juiz Conselheiro, Ελεγκτικό Συνέδριο, Λισσαβώνα

Κωνσταντίνος ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κατάσταση της 1ης Ιουνίου 1992

Πρόεδρος: Ernst-Günther BRÖDER
Αντιπρόεδροι:
Lucio IZZO
Alain PRATE
Ludovicus MEULEMANS
Roger LAVELLE
Hans DUBORG
José de OLIVEIRA COSTA, *από τον Ιανουάριο 1992*

Ο κ. Miguel Angel ARNEDO ORBAÑANOS, άσκησε τα καθήκοντα Αντιπροέδρου μέχρι το Δεκέμβριο 1991, και έλαβε έκτοτε τον τίτλο του Επίτιμου Αντιπροέδρου.

Τακτικά μέλη

Luigi ARCUTI	Presidente dell'Istituto Mobiliare Italiano, Ρώμη
Bruno BIANCHI	Condirettore Centrale, Τράπεζα της Ιταλίας, Ρώμη
Richard BRANTNER	Sprecher des Vorstands der Kreditanstalt für Wiederaufbau, Φραγκφούρτη
Corneille BRÜCK	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Banque et Caisse d'Épargne de l'État, Λουξεμβούργο
Manuel CONTHE GUTIÉRREZ	Director General del Tesoro y Política Financiera, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Μαδρίτη, *μέχρι το Φεβρουάριο 1991*
Jos de VRIES	Plaatsvervangend Directeur, Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen, Υπουργείο Οικονομικών, Χάγη
Mario DRAGHI	Direttore Generale del Tesoro, Υπουργείο Θησαυροφυλακίου, Ρώμη, *από τον Απρίλιο 1991*
Huw P. EVANS	Deputy Secretary (Overseas Finance), Θησαυροφυλάκιο, Λονδίνο
Vicente J. FERNÁNDEZ	Subdirector General del Tesoro y Política Financiera, Υπουργείο Εθνικής οικονομίας και Οικονομικών, Μαδρίτη, *από το Μάρτιο 1991*
Manuel E. FRANÇA E SILVA	Director-Geral do Tesouro, Υπουργείο Οικονομικών, Λισσαβώνα, *από το Φεβρουάριο 1991*
Winfried HECK	Ministerialdirigent, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών, Βόννη
Philippe JURGENSEN	Directeur Général de la Caisse Centrale de Coopération Économique, Παρίσι
Yves LYON-CAEN	Président Directeur général du Crédit National, Παρίσι, *από το Σεπτέμβριο 1991*
Rudolf MORAWITZ	Ministerialdirigent, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, Βόννη
Miguel MUÑIZ DE LAS CUEVAS	Presidente del Instituto de Crédito Oficial, Μαδρίτη
Maurice O'CONNELL	Second Secretary, Υπουργείο Οικονομικών, Δουβλίνο, *από τον Απρίλιο 1991*
Giovanni RAVASIO	Γενικός Διευθυντής Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες
Alexander J. O. RITCHIE	Πρώην Πρόεδρος της Union Discount Company of London, plc, Λονδίνο
Denis SAMUEL-LAJEUNESSE	Chef du Service des Affaires Internationales, Direction du Trésor, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παρίσι
Mario SARCINELLI	Direttore Generale del Tesoro, Υπουργείο Θησαυροφυλακίου, Ρώμη, *μέχρι το Μάρτιο 1991*
Michael J. SOMERS	Chief Executive, National Treasury Management Agency, Δουβλίνο, *μέχρι το Μάρτιο 1991*
Lars TYBJERG	Τακτικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη, Λονδίνο
Jan H. G. VANORMELINGEN	Directeur-generaal van de Administratie der Thesaurie, Υπουργείο Οικονομικών, Βρυξέλλες
Roy WILLIAMS	Deputy Secretary, Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, Λονδίνο
Δημήτριος ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ-ΣΟΥΡΑΣ	Πρώην Σύμβουλος του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, Αθήνα

Αναπληρωτές

David BOSTOCK	Under Secretary, European Community Group, Θησαυροφυλάκιο, Λονδίνο
Pierre DUQUESNE	Sous-Directeur des Affaires multilatérales, Direction du Trésor, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παρίσι, *από το Μάιο 1991*
L. Fernanda FORCIGNANÒ	Direttore Generale dei Servizi Speciali e del Contenzioso del Tesoro, Υπουργείο Θησαυροφυλακίου, Ρώμη
Daniel GIROUX	Sous-Directeur des Affaires Multilatérales, Direction du Trésor, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Προϋπολογισμού, Παρίσι, *μέχρι τον Απρίλιο 1991*
M.J.L. JONKHART	President-Directeur, De Nationale Investeringsbank N.V., Χάγη
Eberhard KURTH	Ministerialdirektor, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικής Συνεργασίας, Βόννη, *από τον Σεπτέμβριο 1991*
Horst MOLTRECHT	Ministerialdirektor i. R., Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικής Συνεργασίας, Βόννη, *μέχρι τον Αύγουστο 1991*
Maurice O'CONNELL	Second Secretary, Υπουργείο Οικονομικών, Δουβλίνο, *μέχρι το Μάρτιο 1991*
Thomas O'DWYER	Γενικός Διευθυντής Συντονισμού των Διαρθρωτικών Πολιτικών, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες
Oliver PAGE	Head of the Developing World Division, Τράπεζα της Αγγλίας, Λονδίνο
Eckard PIESKE	Ministerialdirigent, Ministère Fédéral des Finances, Βόννη
Hélène PLOIX	Directeur Général adjoint chargé de la direction des activités bancaires et financières, Caisse des Dépôts et Consignations, Παρίσι
Giovanni SACCO	Dirigente Superiore, Direzione Generale del Tesoro, Υπουργείο Θησαυροφυλακίου, Ρώμη
Michael J. SOMERS	Chief Executive, National Treasury Management Agency, Δουβλίνο, *από τον Απρίλιο 1991*
J. I. C. TOSCANO	Subdirector-Geral do Tesouro, Υπουργείο Οικονομικών, Λισσαβώνα, *από το Φεβρουάριο 1991*

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κατάσταση της 1ης Ιουνίου 1992

Πρόεδρος: Ernst-Günther BRÖDER
Αντιπρόεδροι: Lucio IZZO
Alain PRATE
Ludovicus MEULEMANS
Roger LAVELLE
Hans DUBORG
José de OLIVEIRA COSTA, *από τον Ιανουάριο 1992*
Miguel A. ARNEDO ORBAÑANOS, μέχρι το Δεκέμβριο 1991

Διοικητική διάρθρωση

Κατάσταση της 1ης Ιουνίου 1992

Συμβουλευτική Ομάδα: Dieter HARTWICH, Eugenio GREPPI, Philippe MARCHAT, Herbert CHRISTIE

	ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	*ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ*
Γενικός Γραμματέας Dieter HARTWICH, Διευθυντής **Διεύθυνση Γενικής Διοίκησης**	Εσωτερικός Έλεγχος	Jean-Claude CARREAU
	Πληροφορίες, Δημόσιες Σχέσεις	Karl Georg SCHMIDT
	Συντονισμός	Andrew ALLEN
	Προσωπικό Ronald STURGES	
	Διοίκηση Προσωπικού	Rémy JACOB
	Πολιτική Προσωπικού	Gerlando GENUARDI
		Jörg-Alexander UEBBING (Σύμβουλος Διοίκησης)
	Γραμματεία και Γενικές Υποθέσεις Bruno EYNARD	
	Γραφείο Εκπροσώπησης στις Βρυξέλλες	Joachim MÜLLER-BORLE
	Γραμματεία	Peter HELGER
	Μετάφραση	Christopher SIBSON
	Εσωτερικές Υπηρεσίες	Adriaan ZILVOLD
	Διαχείριση Roger ADAMS	
	Οργάνωση και Μέθοδοι	Dominique de CRAYENCOUR
	Πληροφορική	Ernest ERPELDING
	Προϋπολογισμός	Hugo WOESTMANN
Χορηγήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας **Διεύθυνση 1** Eugenio GREPPI, Διευθυντής (1)	**Χορηγήσεις στην Ιταλία, Ρώμη** Giorgio RATTI, Κεντρικός Διευθυντής	Filippo MANZI
	Ernest LAMERS	Alain BELLAVOINE
		Agostino FONTANA
		Caroline REID
	Χορηγήσεις στη Δανία, τη Γερμανία και την Ισπανία José OLIVA MARÍN	Fridolin WEBER-KREBS
		Walter CERNOIA
	Γραφείο Μαδρίτης	Fernando DE LA FUENTE (Προϊστάμενος του γραφείου)
Διεύθυνση 2 Pitt TREUMANN, Διευθυντής	**Χορηγήσεις στη Γαλλία, την Ελλάδα, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες** Gérard d'ERM	Jean-Louis BIANCARELLI
		Κωνσταντίνος ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ
		Christian CAREAGA
	Γραφείο Αθήνας	Αργυρώ ΓΙΑΡΜΕΝΙΤΟΥ (Προϊστάμενος του γραφείου)
	Χορηγήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Βόρεια Θάλασσα, στην Ιρλανδία και την Πορτογαλία Francis CARPENTER	Brian FEWKES
		Jos VAN KAAM
		Richard POWER
		Thomas BARRETT (Σύμβουλος Διοίκησης)
	Γραφείο Λισσαβώνας	Filipe CARTAXO (Προϊστάμενος του γραφείου)
	Γραφείο Λονδίνου	Guy BAIRD (Προϊστάμενος του γραφείου)
Οργανωτικές μονάδες των Διευθύνσεων 1 και 2	Συντονισμός	André DUNAND
	Παρακολούθηση Δανείων Thomas HALBE	Manfred KNETSCH
		Alessandro MORBILLI
		José Manuel MORI
		Ανδρέας ΒΕΡΥΚΙΟΣ

(1) Και πρόεδρος της συντονιστικής ομάδας για το σύνολο των χορηγήσεων στο εσωτερικό της Κοινότητας.

Διοικητική Διάρθρωση *(συνέχεια)*

	ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	*ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ*
Διεύθυνση Χορηγήσεων έξω από την Κοινότητα Jacques SILVAIN, Διευθυντής	Συντονισμός	Martin CURWEN
	Τμήμα υποστήριξης στον έλεγχο των χορηγήσεων	Alfred KAWAN
	Μονάδα Ανατολικής Ευρώπης	Terence BROWN
		Christopher KNOWLES (Σύμβουλος Διοίκησης)
	ΑΚΕ 1 Thomas OURSIN	Jacqueline NOËL Patrick THOMAS Guy BERMAN
	ΑΚΕ 2 Rex SPELLER	Justin LOASBY Nicolas URMES Claudio CORTESE
	Μεσογειακές χώρες Pietro PETTOVICH	Jean-Paul SEILLER Robert WILSON
Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Philippe MARCHAT, Διευθυντής	Συντονισμός	Henri-Pierre SAUNIER
	Αγορά Κεφαλαίων Ulrich DAMM	Jean-Claude BRESSON Ulrich MEIER Thomas HACKETT Joseph VOGTEN
	Οικονομική Υπηρεσία Luc WINAND	Lucio RAGUSIN Eberhard UHLMANN Ralph BAST Iain JAMIESON
	Γενική Λογιστική François ROUSSEL	Charles ANIZET Luis BOTELLA MORALES
Διεύθυνση Μελετών Herbert CHRISTIE, Διευθυντής	Συντονισμός	Jacques GIRARD
	Οικονομικές Μελέτες στο εσωτερικό της Κοινότητας Michel DELEAU	Patrice GÉRAUD Carlo BOLATTI Horst FEUERSTEIN Mateu TURRÓ CALVET
	Οικονομικές Μελέτες έξω από την Κοινότητα Luigi GENAZZINI	Stephen McCARTHY Daniel OTTOLENGHI Henri BETTELHEIM (Σύμβουλος Διοίκησης)
	Χρηματοοικονομικές Μελέτες Alfred STEINHERR	Pier Luigi GILIBERT
	Τεκμηρίωση και Βιβλιοθήκη	Marie-Odile KLEIBER
Διεύθυνση Νομικών Υποθέσεων	Xavier HERLIN (1)	Giannangelo MARCHEGIANI Roderick DUNNETT Marc DUFRESNE Robert WAGENER Hans-Jürgen SEELIGER

Σώμα Τεχνικών Συμβούλων

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΟΜΑΔΩΝ	*ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ*
Γεωργία και αγροτοβιομηχανία Jean-Jacques SCHUL (2)	Peder PEDERSEN
Μεταποιητική και ηλεκτρονική βιομηχανία J. Garry HAYTER	Patrick MULHERN Bernard BÉLIER
Υδρογονάνθρακες, χημική βιομηχανία, αεροναυπηγική Hemming JØRGENSEN	Jean-Jacques MERTENS Richard DEELEY
Ηλεκτρική ενέργεια, ορυχεία, απόβλητα Günter WESTERMANN	René VAN ZONNEVELD Gerhart GERECHT (Σύμβουλος Διοίκησης)
Έργα υποδομής Peter BOND	Jean-Pierre DAUBET Philippe OSTENC Luis LOPEZ RODRIGUEZ

(1) Ασκεί καθήκοντα διευθυντή από την 1. 1. 1991.
(2) Έχει αναλάβει το συντονισμό των δραστηριοτήτων του Σώματος Τεχνικών Συμβούλων.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 1992, έτος ορόσημο για την οικοδόμηση της Κοινότητας, άρχισε με την υπογραφή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που συνιστά ανανέωση των ιδρυτικών κειμένων της Κοινότητας. Η Συνθήκη αυτή αναθέτει μείζονα ρόλο στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ως χρηματοπιστωτικό όργανο της Κοινότητας, και, επομένως, ιδιαίτερη ευθύνη όσον αφορά την πραγματοποίηση της Ένωσης.

Οι οικονομικοί στόχοι της Ένωσης ευθυγραμμίζονται απόλυτα με τη δράση της Τράπεζας υπέρ της ισόρροπης ανάπτυξης της Κοινότητας και της ενίσχυσης του οικονομικού δυναμικού της. Το πρωτόκολλο σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή επιβεβαιώνει ότι κύρια αποστολή της Τράπεζας είναι η διοχέτευση της αποταμίευσης προς οικονομικά ενδιαφέρουσες επενδύσεις στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Κοινότητας. Παράλληλα, η νέα Συνθήκη προβλέπει την εφαρμογή κοινής πολιτικής σε τομείς, στους οποίους η Τράπεζα έχει ήδη ενεργή παρουσία και διαθέτει πλούσια εμπειρία: δημιουργία διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, προστασία του περιβάλλοντος και συνεργασία για την ανάπτυξη με τρίτες χώρες.

Με δανεισμό ύψους 13,7 δισεκατομμυρίων Ecu από τις αγορές κεφαλαίων, χορηγήσεις συνολικού ύψους 15,3 δισεκατομμυρίων Ecu και πραγματικές εκταμιεύσεις δανείων της ίδιας τάξης, η Τράπεζα κινητοποίησε το 1991 μεγαλύτερο όγκο κεφαλαίων από οποιοδήποτε άλλο διεθνή χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Η κορυφαία αυτή θέση της στις αγορές κεφαλαίων, της επιτρέπει να προσφέρει σημαντικά χρηματοδοτικά μέσα, με τους καλύτερους όρους, για την ενίσχυση επενδύσεων που προωθούν τους στόχους της Κοινότητας. Λειτουργώντας συμπληρωματικά ως προς τον τραπεζικό τομέα, η Τράπεζα συνεισφέρει την επαγγελματική τεχνογνωσία της και τις ειδικές γνώσεις της σχετικά με την Κοινότητα, προς όφελος των επενδύσεων που χρηματοδοτεί. Το 1991, συνέβαλε στη χρηματοδότηση επενδύσεων ύψους 60 δισεκατομμυρίων Ecu περίπου, που αντιστοιχούν στο 6% σχεδόν των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου στο εσωτερικό της Κοινότητας κατά τον ίδιο χρόνο.

Τα αποτελέσματα αυτά, που αντιπροσωπεύουν αύξηση κατά 15% έναντι της προηγούμενης χρήσης και που επιτεύχθησαν σε ένα εξαιρετικά μεταβαλλόμενο πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον, μαρτυρούν την ικανότητα της Τράπεζας, ως κοινοτικού οργάνου και ως πιστωτικού ιδρύματος, να προσαρμόζει τη δράση της προς όφελος της ειδικής αποστολής που υπηρετεί. Λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη εξέλιξη του περιβάλλοντος δραστηριότητάς της, η Τράπεζα, σε συνεργασία με εξωτερικούς συμβούλους, προέβη σε επανεξέταση της διάρθρωσης και των μεθόδων διοίκησής της και κίνησε σχετικές διαδικασίες προσαρμογής.

Η Τράπεζα, συνεπώς, θα συμβάλει στην προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, εντείνοντας τη δραστηριότητά της μάλλον, παρά μεταβάλλοντας τα κριτήρια και τις προτεραιότητές της. Είναι σε θέση να κινητοποιεί σημαντικούς πόρους, αναγκαίους για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς, χωρίς να βαρύνει τους προ πολογισμούς των κρατών μελών. Επιπλέον, χάρη στα αυστηρά κριτήρια με τα οποία αξιολογεί και επιλέγει τα επενδυτικά σχέδια, μπορεί να συμβάλλει στην ισόρροπη κατανομή των επενδύσεων στον ευρωπαϊκό χώρο, προς όφελος των περιοχών και των οικονομικών τομέων που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη ενίσχυσης.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σκοπεύει να συνεχίσει αδιάλειπτα το έργο της υπέρ του εκσυγχρονισμού και της ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής οικονομίας, σε ένα ενοποιημένο χώρο, ο οποίος θα γνωρίσει τα οφέλη από την εξαφάνιση των συναλλαγματικών κινδύνων και από τη μείωση του κόστους παραγωγής, χάρη στη σταδιακή εγκαθίδρυση ενός ενιαίου νομίσματος. Προς το σκοπό αυτό, η Τράπεζα θα εξακολουθήσει να δίδει ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή και την παρακολούθηση των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτεί, προκειμένου, όχι μόνο να βεβαιώνεται για το οικονομικό τους ενδιαφέρον, αλλά και να συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη της Κοινότητας.

Ernst-Günther BRÖDER
Πρόεδρος

Χορηγήσεις (υπογραφείσες συμβάσεις) κατά την περίοδο 1973-1991
(τρέχουσες τιμές σε εκατομ. Ecu)

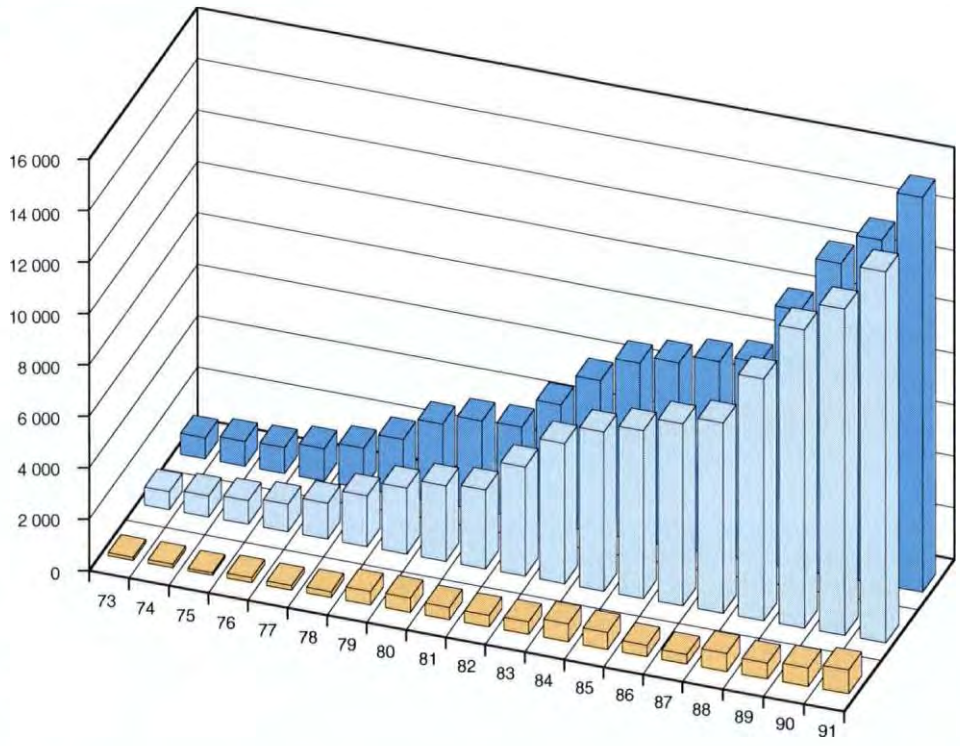

Σύνολο
Στο εσωτερικό της Κοινότητας
Έξω από την Κοινότητα

Η ΤΡΑΠΕΖΑ, ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Δραστηριότητα της Τράπεζας κατά το 1991

Ως χρηματοπιστωτικό όργανο της Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει αποστολή να συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη, την ολοκλήρωση και την οικονομική και κοινωνική συνοχή του συνόλου των κρατών μελών. Προς το σκοπό αυτό, διευκολύνει τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων, χρησιμοποιώντας τραπεζικά μέσα. Παράλληλα, χρηματοδοτεί επενδύσεις σε τρίτες χώρες, με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνίες οικονομικής και χρηματοδοτικής συνεργασίας.

Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Τράπεζα χορηγεί δάνεια από τους ιδίους πόρους της και εγγυήσεις (βλ. σημείωση 5ε, σελ. 114). Πραγματοποιεί επίσης, κυρίως σε χώρες εκτός Κοινότητας, χορηγήσεις κατόπιν εντολής και από πόρους προϋπολογισμού της Κοινότητας ή των κρατών μελών. Οι χορηγήσεις αυτές καταχωρούνται εκτός ισολογισμού, στο Ειδικό Τμήμα (βλ. σελ. 66).

Οι υπογραφείσες κατά το 1991 χρηματοδοτικές συμβάσεις ανήλθαν σε συνολικό ύψος 15 339 εκατομμυρίων (¹) (έναντι 13 393 εκατομμυρίων το 1990), σημειώνοντας αύξηση κατά 14,5% σε τρέχουσες τιμές και κατά 9,1% σε πραγματικές, έναντι του προηγούμενου χρόνου (βλ. σημείωση 7, σελ. 114).

Από το παραπάνω ποσό, 15 165 εκατομμύρια αφορούσαν χορηγήσεις από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας (έναντι δανείων και εγγύησεων συνολικού ύψους 13 326 εκατομμυρίων το 1990), ενώ 174 εκατομμύρια αφορούσαν πράξεις από άλλους πόρους (68 εκατομμύρια το 1990).

(¹) Εάν δεν υπάρχει αντίθετη ένδειξη, όλα τα αναφερόμενα στην παρούσα έκθεση ποσά είναι εκφρασμένα σε Ecu και έχουν στρογγυλοποιηθεί σε εκατομμύρια.

Προκειμένου να ανταποκριθεί σε μια ιδιαίτερα υψηλή ζήτηση για εκταμιεύσεις (15 316 εκατομμύρια, έναντι 11 811 εκατομμυρίων το 1990), η Τράπεζα αύξησε σημαντικά το **δανεισμό της από τις κεφαλαιαγορές.** Τα δάνεια που συνήψε ανήλθαν σε 13 672 εκατομμύρια, σημειώνοντας αύξηση άνω του 24% έναντι του 1990 (10 996 εκατομμύρια). Τα 75% περίπου του ποσού αυτού αντλήθηκαν υπό μορφή μακροπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων πόρων σταθερού επιτοκίου, ενώ τα 25% αντλήθηκαν με κυμαινόμενο επιτόκιο και, από αυτά, τα 8% αντιπροσώπευαν βραχυπρόθεσμους πόρους.

Τα 3/4 του συνόλου των αντληθέντων πόρων ήταν σε κοινοτικά νομίσματα και, για τρίτο κατά σειρά χρόνο, το Ecu κατέλαβε την πρώτη θέση μεταξύ των νομισμάτων δανεισμού της Τράπεζας (2,5 δισεκατομμύρια ή άνω του 18% του συνολικού δανεισμού της).

Οι χορηγήσεις για επενδύσεις **στο εσωτερικό της Κοινότητας** ανήλθαν σε συνολικό ύψος 14 423 εκατομμυρίων, από τα οποία τα 39 εκατομμύρια προέρχονταν από πόρους του ΝΚΜ (βλ. κατάλογο, σελ. 83). Το αποτέλεσμα αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 14% σε ένα χρόνο και μέση ετήσια αύξηση κατά 15% από την 1η Ιανουαρίου 1986, ημερομηνία προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας στην Κοινότητα.

Η Τράπεζα χρηματοδότησε επενδύσεις σε όλες τις χώρες μέλη της Κοινότητας. Η δραστηριότητά της σημείωσε ιδιαίτερα έντονη άνοδο στην Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ελλάδα, αλλά επίσης στη Γερμανία, λόγω της αύξησης των χορηγήσεων στα ανατολικά Länder.

Πίνακας 1: **Ύψος των συμβάσεων που υπογράφηκαν κατά το 1991 και κατά την περίοδο 1987-1991**
Κατανομή κατά προέλευση πόρων και θέση επενδυτικού σχεδίου

	1991		1987-1991	
	σε εκατομ. Ecu	%	σε εκατομ. Ecu	%
Δάνεια από ιδίους πόρους και εγγυήσεις	**15 165,1**	**98,9**	**57 184,1**	**97,3**
στο εσωτερικό της Κοινότητας	14 383,6	93,8	54 543,2	92,8
από τα οποία: δάνεια	*14 383,6*	*93,8*	*54 305,7*	*92,4*
εγγυήσεις	—	—	*237,5*	*0,4*
έξω από την Κοινότητα	781,5	5,1	2 640,9	4,5
Χορηγήσεις από άλλους πόρους	**173,7**	**1,1**	**1 586,8**	**2,7**
στο εσωτερικό της Κοινότητας	39,2	0,3	922,8	1,6
έξω από την Κοινότητα	134,5	0,9	664,0	1,1
Γενικό σύνολο	**15 338,8**	**100,0**	**58 770,9**	**100,0**
στο εσωτερικό της Κοινότητας	14 422,8	94,0	55 465,9	94,4
έξω από την Κοινότητα	916,0	6,0	3 305,0	5,6

Στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζεται η σημασία της δράσης της Τράπεζας υπέρ της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας. Οι ενισχύσεις της στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Κοινότητας, που αποτελούν κύρια προτεραιότητα της Τράπεζας, σημείωσαν αύξηση άνω του 1 δισεκατομμυρίου και αντιπροσώπευαν το 63% του συνόλου των χορηγήσεών της. Τα 9/10 περίπου του ύψους των ενισχύσεων αυτών αφορούσαν επενδύσεις στις περιοχές που υπάγονται στις διαρθρωτικές δράσεις της Κοινότητας.

Η Τράπεζα συμβάλλει στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας και μέσω της χρηματοδότησης έργων υποδομής, που διευκολύνουν τις επικοινωνίες μεταξύ των διαφόρων περιφερειών της Κοινότητας και ενισχύουν τα δίκτυα επικοινωνιών κοινοτικού ενδιαφέροντος. Χρηματοδοτεί επίσης επενδύσεις αναγκαίες για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση του πλαισίου ζωής ή με αντικείμενο την αξιοποίηση των ενεργειακών πόρων και τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Κοινότητας.

Όσον αφορά τις παρεμβάσεις της υπέρ επενδύσεων στους παραγωγικούς τομείς, η Τράπεζα προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κοινοτικής βιομηχανίας, καθώς και στην ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των οποίων ο δυναμισμός και η συμβολή στην αύξηση της απασχόλησης είναι στοιχεία ιδιαίτερα σημαντικά, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο.

Ο προσανατολισμός των χορηγήσεων της Τράπεζας αντικατοπτρίζει τη θέλησή της να συμβάλει στην επίτευξη των κοινοτικών στόχων, αλλά και την ικανότητά της να προσφέρει όρους χρηματοδότησης προσαρμοσμένους στις ανάγκες των επενδυτών.

Έξω από την Κοινότητα, οι χορηγήσεις ανήλθαν σε συνολικό ύψος 916 εκατομμυρίων (έναντι 713 εκατομμυρίων το 1990), από τα οποία τα 781,5 εκατομμύρια προέρχονταν από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας και τα 134,5 εκατομμύρια από πόρους προϋπολογισμού (βλ. κατάλογο, σελ. 91). Η έναρξη ισχύος της τέταρτης Σύμβασης του Λομέ προκάλεσε αισθητή άνοδο της χρηματοδοτικής δραστηριότητας στα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι παρεμβάσεις στις νότιες μεσογειακές χώρες, καθώς και στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που μπορούν να λάβουν ενισχύσεις της Τράπεζας.

Ύψος υπογραφεισών συμβάσεων
(σε εκατομ. Ecu)

1991		1990
115,6	Βέλγιο	206,3
538,6	Δανία	564,7
1 300,1	Γερμανία	863,5
366,9	Ελλάς	176,3
2 342,5	Ισπανία	1 942,0
1 924,4	Γαλλία	1 684,6
237,0	Ιρλανδία	217,7
4 000,7	Ιταλία	3 855,7
28,6	Λουξεμβούργο	11,8
175,4	Κάτω Χώρες	245,3
1 002,1	Πορτογαλία	794,7
2 090,5	Ηνωμένο Βασίλειο	1 892,8
300,4	Λοιπές (¹)	225,1
14 422,8	Κοινότητα	12 680,5
389,5	ΑΚΕ-ΥΧΕ	153,4
241,5	Μεσόγειος	344,5
285,0	ΧΚΑΕ	215,0
15 338,8	Σύνολο	13 393,4

(¹) Εργα κοινοτικού ενδιαφέροντος πραγματοποιούμενα εκτός των εδαφών των κρατών μελών (βλ. σημείωση 5δ, σελ. 113).

Ποσοστό των χορηγήσεων ανά χώρα κατά το 1991 (¹)

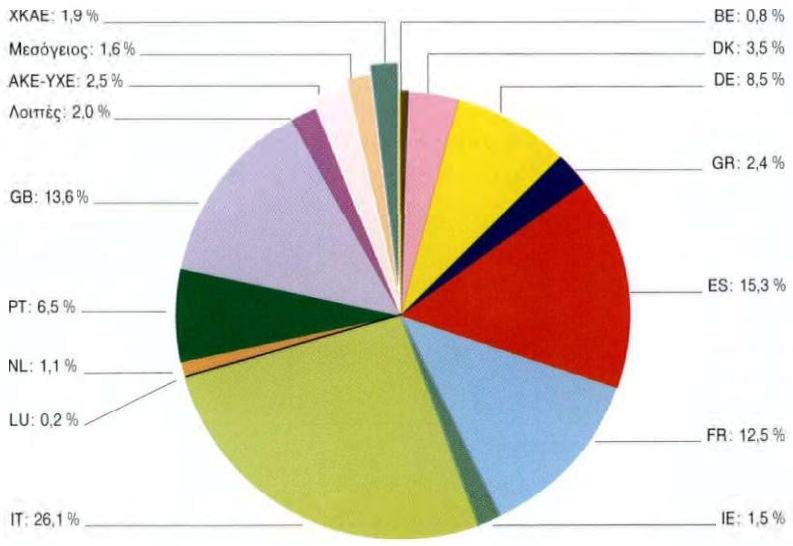

(¹) Οι συντομογραφίες αναλύονται στη σελ. 113, σημείωση 3.

Οικονομικό περιβάλλον

1991, ΕΤΟΣ ΒΡΑΔΕΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Για το σύνολο των χωρών του ΟΟΣΑ, το 1991 υπήρξε ένα έτος βραδείας οικονομικής μεγέθυνσης, σε συνέχεια της επιβράδυνσης που είχε παρατηρηθεί το 1990. Συνολικά, ο ρυθμός αύξησης της οικονομικής δραστηριότητας στις χώρες αυτές ανήλθε μόλις σε 1% περίπου, έναντι 2,6% το 1990 (1). Τα σημεία επιβράδυνσης που είχαν εκδηλωθεί σε πολλές χώρες, ήδη από τα μέσα του 1990, ύστερα από μια τετραετία συνεχούς και ταχύρρυθμης ανάπτυξης, έγιναν εντονότερα κατά το πρώτο εξάμηνο του 1991, υπό την επίδραση της κρίσης του Περσικού Κόλπου, της ύφεσης της αμερικανικής οικονομίας, των ανακατατάξεων που επήλθαν στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και, ιδίως, της διάλυσης της Σοβιετικής Ένωσης. Έτσι, σε παγκόσμια κλίμακα, σημειώθηκε πολύ χαμηλός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης — της τάξης του 0,2% — με νέα επιβράδυνση του διεθνούς εμπορίου και επιδείνωση της απασχόλησης.

Στο εσωτερικό της Κοινότητας, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας επιβραδύνθηκε σαφώς το 1991, διαμορφούμενος στο 1,3%, έναντι 2,8% το 1990, 3,3% το 1989 και 4% το 1988. Το ποσοστό αυτό — το χαμηλότερο που έχει σημειωθεί από το 1982 — οφείλεται σε πολυάριθμες αιτίες και καλύπτει αποκλίνοντες αναπτυξιακούς ρυθμούς και πολύ διαφορετικές καταστάσεις μεταξύ χωρών, με πλέον ακραίες περιπτώσεις τη Γερμανία (2) (+3,4%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (-2,2%).

Οι συνολικές επενδύσεις, ύστερα από σωρευτικό ρυθμό αύξησης 30% κατά την τελευταία πενταετία, μειώθηκαν σημαντικά, σημειώνοντας πτώση σε πραγματικούς όρους (-0,3%) για πρώτη φορά μετά από την ύφεση του 1981-1982. Η επιδείνωση αυτή αντανακλούσε κυρίως τις προσδοκίες των επιχειρήσεων όσον αφορά την εξέλιξη της ζήτησης, σε συνδυασμό με τη διατήρηση των επιτοκίων σε υψηλό επίπεδο και τη σχετική πτώση της αποδοτικότητας του κεφαλαίου.

ΑΕγχΠ, πληθωρισμός, απασχόληση, ανεργία

(ετήσιες μεταβολές)

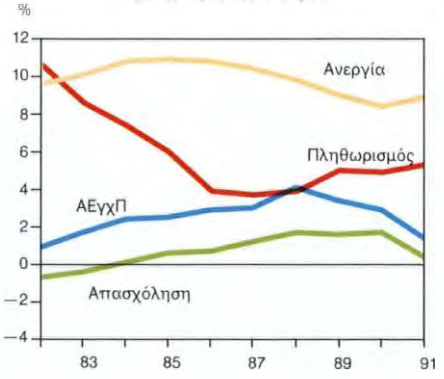

Ως μέρος των συνολικών επενδύσεων, οι δαπάνες για κεφαλαιουχικό εξοπλισμό ακολούθησαν την ίδια τάση συρρίκνωσης (-0,9%, έναντι ρυθμών αύξησης 4,9% το 1990 και 8,5%, 11,2% και 8,3% αντίστοιχα κατά τα τρία προηγούμενα έτη). Σε πραγματικούς όρους μειώθηκαν στην Ιρλανδία (-5%), την Ισπανία (-2,5%), τη Γαλλία (-3,4%), την Ιταλία (-1,1%) και, κυρίως, το Ηνωμένο Βασίλειο (-12%). Στις υπόλοιπες χώρες, οι δαπάνες για κεφαλαιουχικό εξοπλισμό εξακολούθησαν να αυξάνονται, αλλά με χαμηλότερο γενικά ρυθμό απ'ό,τι τα προηγούμενα έτη. Στη Γερμανία, ο ρυθμός παρέμεινε έντονα ανοδικός (της τάξης του 9%).

Η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης και τα υψηλά επιτόκια επιβάρυναν επίσης τις επενδύσεις στον τομέα των κατασκευών, οι οποίες μειώθηκαν σε πραγματικούς όρους το 1991.

Υπό τις συνθήκες αυτές, ο ρυθμός δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης επιβραδύνθηκε σημαντικά (+0,3%, έναντι +1,6% το 1990), αλλά με έντονες απο-

(1) Τα στατιστικά στοιχεία για τα μακροοικονομικά μεγέθη που υπάρχουν σ'αυτό το κεφάλαιο έχουν ληφθεί από τον προϋπολογισμό 1992-1993, που έχει δημοσιεύσει η Επιτροπή, και από την έκδοση «Economic Outlook» του ΟΟΣΑ. Τα στοιχεία αυτά αναθεωρήθηκαν στις αρχές του 1992, αλλά παραμένουν ακόμη προσωρινά. Τα ποσοστά αύξησης των διαφόρων οικονομικών μεγεθών εκφράζονται κατ' όγκο και ο πληθωρισμός έχει υπολογιστεί με βάση το δείκτη τιμών καταναλωτή. Οι χρησιμοποιούμενες συντομογραφίες επεξηγούνται στη σελ. 114.

(2) Τα στοιχεία σχετικά με τη Γερμανία, εκτός από εκείνα που αφορούν το εμπορικό ισοζύγιο και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, δεν λαμβάνουν υπόψη τα νέα γερμανικά Länder.

ΑΕΠΚ και συνιστώσες τους

(ετήσιες μεταβολές)

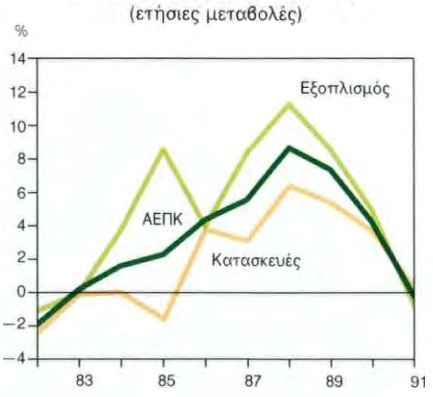

κλίσεις μεταξύ χωρών. Η ανεργία επιδεινώθηκε, φθάνοντας στο 8,9% του ενεργού πληθυσμού, έναντι 8,3% το 1990. Ο πληθωρισμός αναζωπυρώθηκε (5,2%, έναντι 4,8% το 1990), αλλά οι αποκλίσεις μεταξύ χωρών μειώθηκαν, καθώς οι επιδόσεις στις χώρες με ποσοστά πληθωρισμού υψηλότερα του μέσου όρου βελτιώθηκαν ελαφρά, ενώ επιδεινώθηκαν γενικά στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά.

Το εμπορικό ισοζύγιο της Κοινότητας, το οποίο βρισκόταν σε σχετική ισορροπία το 1990, παρουσίασε έλλειμμα της τάξης του 0,5% του ΑΕγχΠ το 1991. Η επιδείνωση αυτή αντανακλά τη συρρίκνωση του εμπορικού πλεονάσματος της Γερμανίας, λόγω της επιτάχυνσης της εγχώριας ζήτησης ύστερα από την ενοποίηση. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών είναι επίσης πιθανό να αυξηθεί στο -0,9% του ΑΕγχΠ, έναντι -0,3% το 1990.

ΑΕγχΠ

(ποσοστά αύξησης)

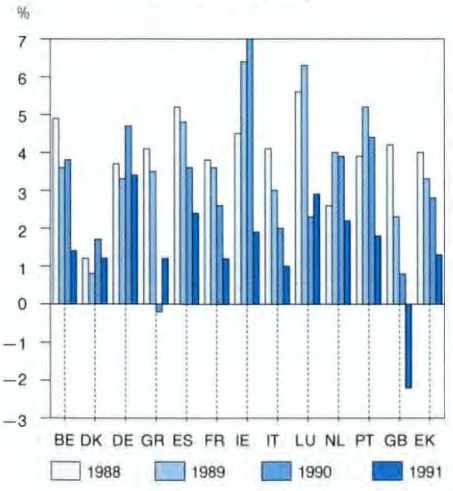

ΑΕγχΠ/ΑΕΠ: διεθνείς συγκρίσεις

(ετήσιες μεταβολές)

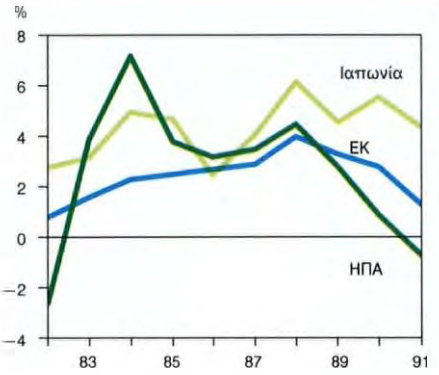

Στις **Ηνωμένες Πολιτείες,** η οικονομική δραστηριότητα επιβραδύνθηκε ακόμη περισσότερο και το ποσοστό αύξησης του ΑΕγχΠ έγινε αρνητικό (-0,7%, έναντι 0,9% το 1990). Η κάμψη της ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης και η πτώση του ρυθμού των ιδιωτικών επενδύσεων και της κατασκευής κατοικιών, επιδεινούμενες λόγω του περιορισμού των καταναλωτικών πιστώσεων και των τραπεζικών δανείων, οδήγησαν στην ύφεση αυτή, παρά τη σταδιακή χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής. Ωστόσο, οι πληθωριστικές πιέσεις υποχώρησαν ελαφρά, ενώ το έλλειμμα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού γνώρισε νέα επιδείνωση. Η κατάσταση της απασχόλησης επιδεινώθηκε επίσης σημαντικά.

Η συνεχιζόμενη επιβράδυνση των εισαγωγών, σε συνδυασμό με τις καλές επιδόσεις των εξαγωγών, συνέβαλε στην υποχώρηση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου (-1,3% του ΑΕγχΠ, έναντι -2% το 1990) και στη σχεδόν εξισορρόπηση του ισοζυγίου τρεχουσών πληρωμών (-0,2% του ΑΕγχΠ), που οφειλόταν επίσης, εν μέρει, στις εισροές λόγω της σύρραξης του Κόλπου.

Στην **Ιαπωνία,** ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης επιβραδύνθηκε, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλό επίπεδο, ιδίως κατά το πρώτο εξάμηνο. Το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 4,4%, έναντι 5,6% το 1990.

Οι επενδύσεις σημείωσαν άνοδο κατά 4,6%, έναντι 10,8% το 1990, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση και οι δημόσιες επενδύσεις παρέμειναν σε υψηλούς ρυθμούς. Η βιομηχανική παραγωγή παρουσίασε κάμψη, επιφέροντας μείωση του ρυθμού των εισαγωγών ημικατεργασμένων προϊόντων και πρώτων υλών, ενώ οι εξαγωγές προς την Ευρώπη και τη Νοτιοανατολική Ασία αυξήθηκαν.

Ως εκ τούτου, το εμπορικό πλεόνασμα και το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών πληρωμών εκτιμάται ότι θα αυξηθούν, περίπου στο 2,9% και 2,2% του ΑΕγχΠ αντίστοιχα, αντιστρέφοντας την καθοδική πορεία που είχαν ακολουθήσει τα τελευταία χρόνια.

Ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών

(σε σχέση με το ΑΕγχΠ)

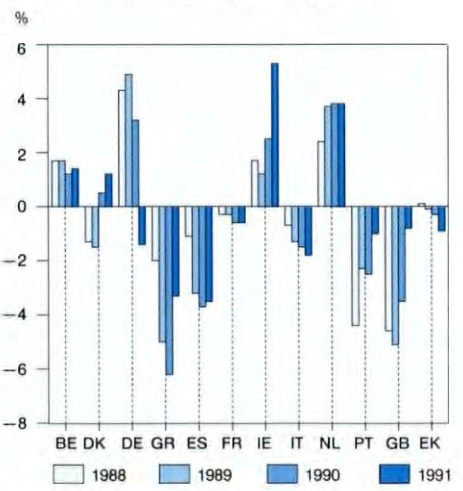

Στην **Αφρική,** η κατάσταση παραμένει κρίσιμη. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που εφαρμόζονται πλέον στις περισσότερες χώρες, επέτρεψαν σε ορισμένες περιπτώσεις την ελαφρά μείωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχουν αποδώσει παρά λίγα ουσιαστικά αποτελέσματα σε όρους παραγωγής, οικονομικής ανάπτυξης και ευμάρειας του πληθυσμού. Το 1991, η αύξηση του ΑΕγχΠ παρέμεινε βραδύτερη από τη δημογραφική αύξηση.

Επιπλέον, οι εσωτερικές οικονομικές δυσχέρειες επιδεινώθηκαν, λόγω του δυσμενούς διεθνούς οικονομικού κλίματος — ιδίως της επιδείνωσης των όρων εμπορίου και της σχεδόν πλήρους στασιμότητας των εξαγωγικών αγορών — καθώς και λόγω της τεταμένης γενικής κατάστασης και των πολιτικών κρίσεων που γνώρισαν αρκετές χώρες.

Εμπορικά ισοζύγια fob/fob: διεθνείς συγκρίσεις
(ως % του ΑΕγχΠ)

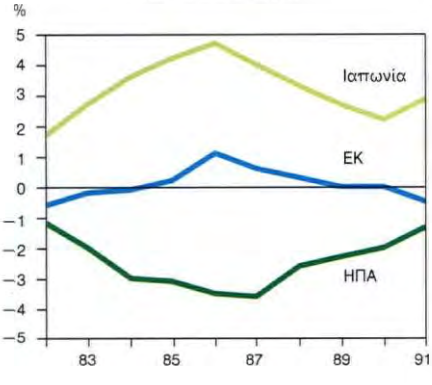

Στις **μεσογειακές χώρες,** το παραγμένο διεθνές κλίμα και η ασθενής ζήτηση από μέρους των περισσότερο ανεπτυγμένων χωρών συνέβαλαν στο να καθυστερήσει η ανάκαμψη που αναμενόταν ύστερα από την σύρραξη του Κόλπου. Η απώλεια μεταναστευτικών εμβασμάτων, η διακοπή των εμπορικών ανταλλαγών με τις εμπόλεμες χώρες, η μείωση της οικονομικής βοήθειας που κατέβαλαν οι χώρες του Κόλπου και η αισθητή κάμψη της τουριστικής κίνησης, δεν βρήκαν αντιστάθμισμα.

Οι αρνητικοί αυτοί παράγοντες συνέβαλαν στην επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών και των ισοζυγίων τρεχουσών πληρωμών των περισσότερων από τις χώρες αυτές. Σημεία ανάκαμψης εμφανίστηκαν μόνο προς το τέλος του χρόνου.

Στις **χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης,** ως σύνολο, το ΑΕγχΠ εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά 15%. Η επιδείνωση αυτή αντικατοπτρίζει κυρίως την κατάρρευση του εμπορίου μεταξύ των χωρών της πρώην Κομεκόν και την εφαρμογή περιοριστικών νομισματικών και φορολογικών πολιτικών. Η κατακόρυφη πτώση της οικονομικής δραστηριότητας συνοδεύτηκε από δραματική αύξηση της ανεργίας και πολύ υψηλό πληθωρισμό.

Όσον αφορά τις εξωτερικές συναλλαγές, η επιβράδυνση των εισαγωγών αντιστάθμισε την πτώση του ρυθμού των εξαγωγών, που βρίσκονται σε αναζήτηση νέων διεξόδων — μερικές από τις οποίες θα μπορούσαν να βρεθούν στο εσωτερικό της Κοινότητας, στο πλαίσιο των συμφωνιών σύνδεσης. Η διεθνής οικονομική βοήθεια υπήρξε και πάλι σημαντική, αλλά οι εισροές ιδιωτικών κεφαλαίων παρέμειναν πολύ περιορισμένες. Η υποστήριξη από μέρους των δυτικών χωρών εξακολουθεί να είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της δυσχερούς προσπάθειας διαρθρωτικής προσαρμογής και σταθεροποίησης, τόσο οικονομικής όσο και πολιτικής, των χωρών αυτών.

Εξέλιξη των τιμών ορισμένων πρώτων υλών
(σε τιμές 1985)

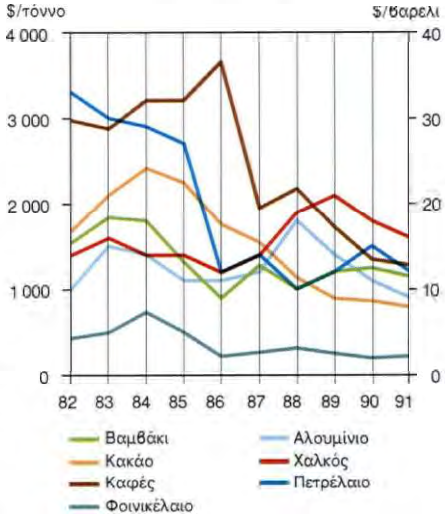

ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 1991, ΣΕ 57 600 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

Ο διπλασιασμός του αναληφθέντος κεφαλαίου της Τράπεζας, που αποφασίστηκε από το Συμβούλιο των Διοικητών της τον Ιούνιο 1990, πραγματοποιήθηκε την 1η Ιανουαρίου 1991, αυξάνοντας το ύψος του αναληφθέντος κεφαλαίου σε 57,6 δισεκατομμύρια Ecu.

Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας, το συνολικό υπόλοιπο των δανείων και εγγυήσεων που αυτή χορηγεί δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 250% του ποσού του αναληφθέντος κεφαλαίου της. Το όριο αυτό αυξήθηκε σε 144 δισεκατομμύρια Ecu. Το υπόλοιπο δανείων και εγγυήσεων, το οποίο στο τέλος της χρήσης 1990 ανερχόταν σε 62 δισεκατομμύρια περίπου, έφθασε στο τέλος της χρήσης 1991 σε 72,7 δισεκατομμύρια Ecu περίπου, ποσό που αντιπροσωπεύει λίγο περισσότερο από το 50% του καταστατικού ορίου. Η Τράπεζα διαθέτει έτσι επαρκή περιθώρια για τη ανάπτυξη της χρηματοδοτικής της δραστηριότητας.

Η αύξηση αυτή του κεφαλαίου αποτελεί νέα εκδήλωση της υποστήριξης που παρέχουν στην Τράπεζα οι μέτοχοι της — τα κράτη μέλη — και της επιτρέπει να διατηρήσει την άριστη πιστοληπτική της ικανότητα.

Η αύξηση του αναληφθέντος κεφαλαίου πραγματοποιήθηκε, αφενός, με την μετατροπή ενός ποσού 1 225 εκατομμυρίων από το συμπληρωματικό αποθεματικό σε καταβεβλημένο κεφάλαιο ([1]) και, αφετέρου, με νέες συνεισφορές των κρατών μελών, συνολικού ύψους 27 575 εκατομμυρίων.

Το ύψος του κεφαλαίου που έχει κληθεί να καταβληθεί αυξάνεται από τα 2 596 εκατομμύρια στα 4 321 εκατομμύρια, με την ενσωμάτωση, αφενός του ανωτέρω ποσού των 1 225 εκατομμύριων και, αφετέρου, ενός ποσού 500 εκατομμυρίων, το οποίο θα καταβάλουν συνολικά τα κράτη μέλη σε δέκα ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις, από τον Απρίλιο 1994, στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στην αύξηση του κεφαλαίου (βλ. χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σελ. 64).

Συνεπώς, από την 1η Ιανουαρίου 1991, το καταβεβλημένο και προς καταβολή τμήμα του κεφαλαίου ανέρχεται στο 7,5% του αναληφθέντος κεφαλαίου.

([1]) Σύμφωνα με το άρθρο 24 του καταστατικού της, η Τράπεζα συνιστά αποθεματικό κεφάλαιο μέχρι 10% του αναληφθέντος κεφαλαίου της. Από το τέλος 1986, το καταστατικό αυτό αποθεματικό έφθασε στο όριο των 2 880 εκατομμυρίων Ecu. Το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 24 του καταστατικού, δημιούργησε συμπληρωματικό αποθεματικό, το οποίο, στο τέλος της χρήσης 1990, ανερχόταν σε 4 δισεκατομμύρια Ecu περίπου, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού πλεονάσματος της χρήσης.

Αυξήσεις του αναληφθέντος κεφαλαίου της Τράπεζας

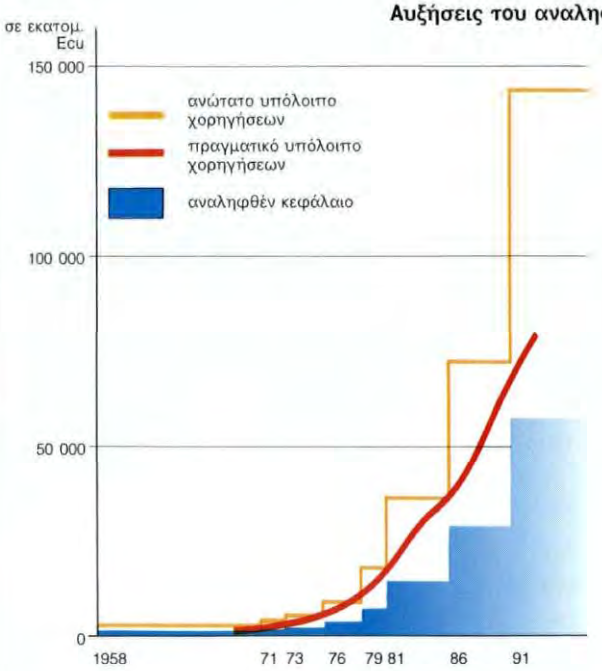

	Ημερομηνία		Αυξήσεις εκατομ. Ecu
Αρχικά αναληφθέν κεφάλαιο (BE, DE, FR, IT, LU, NL)	1958		1 000
Αύξηση	26.04.1971	+	500
Προσχώρηση (DK, IE, GB)	01.01.1973	+	525
Αύξηση	01.01.1976	+	1 518,75
Αύξηση	01.01.1979	+	3 543,75
Προσχώρηση (GR)	01.01.1981	+	112,50
Αύξηση	31.12.1981	+	7 200
Αύξηση	01.01.1986	+	12 108,15
Προσχώρηση (ES, PT)	01.01.1986	+	2 291,85
Αύξηση	01.01.1991	+	28 800
Αναληφθέν κεφάλαιο (Σύνολο την 01.01.1991)			**57 600**

Κοινοτικό πλαίσιο

1991, ΕΤΟΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η συμφωνία που επήλθε στο Μάαστριχτ, το Δεκέμβριο 1991, σχετικά με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οροθετεί ένα σημαντικό νέο στάδιο στην εξέλιξη της Κοινότητας. Η υιοθέτηση της νέας αυτής συνθήκης, που αφορά τόσο την Οικονομική και Νομισματική Ένωση όσο και την Πολιτική Ένωση, θα επιφέρει σταδιακές αλλά βαθιές αλλαγές και, ιδίως, την εγκαθίδρυση ενός ενιαίου νομίσματος υπό τη διαχείριση μιας ανεξάρτητης κεντρικής τράπεζας. Η συμφωνία αυτή φανερώνει το ρόλο που μπορεί να παίξει η Ευρώπη στον κόσμο, σε μια περίοδο της ιστορίας κατά την οποία συντελούνται αλλεπάλληλα, ταχύτατες και ευρύτατες ανακατατάξεις.

Ως χρηματοπιστωτικό όργανο της Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα συμβάλει στην επίτευξη των κύριων κοινοτικών στόχων που ορίστηκαν ή επανεπιβεβαιώθηκαν στο Μάαστριχτ. Η Τράπεζα διαθέτει τα αναγκαία γι'αυτό οικονομικά μέσα: τα κράτη μέλη, αποδεικνύοντας την εμπιστοσύνη τους στο μελλοντικό ρόλο της, αποφάσισαν το διπλασιασμό του κεφαλαίου της από την 1η Ιανουαρίου 1991. Διαθέτει, επίσης, το απαιτούμενο επαγγελματικό υπόβαθρο, όπως μαρτυρά η ποιοτική και ποσοτική ανάπτυξη της δραστηριότητάς της κατά το 1991, τόσο στο εσωτερικό όσο και εκτός Κοινότητας. Τέλος, μπορεί να προωθήσει την επίτευξη αυτών των στόχων, σε στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς: Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κρατικές και περιφερειακές αρχές, επενδυτές και τραπεζική κοινότητα.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση περιέχει πολλές αναφορές στην Τράπεζα (βλ. ένθετο, σελ. 18), ιδίως στον Τίτλο XIV, που αφορά την **οικονομική και κοινωνική συνοχή** (άρθρα 130Α έως 130Ε). Ο τίτλος αυτός συνοδεύεται από ένα πρωτόκολλο, προσαρτημένο στη Συνθήκη, στο οποίο τα συμβαλλόμενα μέρη αναφέρονται ρητά στη δράση της Τράπεζας «υπέρ των πτωχότερων περιοχών», υπογραμμίζουν ότι «πρέπει να εξακολουθήσει να διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος των πόρων της στην προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής» και δηλώνουν ότι είναι «διατεθειμένοι να αναθεωρούν τις κεφαλαιακές ανάγκες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, όποτε καθίσταται αναγκαίο για το σκοπό αυτό».

Προκειμένου να ενισχυθεί η κοινοτική δράση υπέρ της συνοχής, το Συμβούλιο του Μάαστριχτ αποφάσισε να δημιουργήσει ένα νέο μέσο — το Ταμείο Συνοχής. Σκοπός του ταμείου αυτού είναι να συμβάλλει στην υλοποίηση σχεδίων στους τομείς του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, στα κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι χαμηλότερο από το 90% του κοινοτικού μέσου όρου (Πορτογαλία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία) και τα οποία εφαρμόζουν πρόγραμμα οικονομικής σύγκλισης.

Το Ταμείο Συνοχής θα ιδρυθεί πριν από το τέλος του 1993. Η προικοδότησή του, ο τρόπος λειτουργίας του, καθώς και των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων, και ο συντονισμός μεταξύ των ταμείων θα εξεταστούν το 1992, ταυτόχρονα με το σύνολο του χρηματοδοτικού καθεστώτος για την περίοδο 1993-1997.

Όπως στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των διαρθρωτικών ταμείων, που έχει τεθεί σε εφαρμογή από το 1989, η Τράπεζα, σε συνεργασία με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και εκ παραλλήλου με τα διαρθρωτικά ταμεία και με το νέο Ταμείο Συνοχής, θα εξακολουθήσει να στηρίζει την ανάπτυξη των καθυστερημένων περιοχών (στόχος 1), των περιοχών που πλήττονται σοβαρά από τη βιομηχανική παρακμή (στόχος 2), των αγροτικών περιοχών (στόχος 5β), καθώς και των περιοχών που υπάγονται σε ειδικά κοινοτικά προγράμματα ενίσχυσης. Προς το σκοπό αυτό, όπως προβλέπεται από το άρθρο 198 Ε, η Τράπεζα θα μπορεί να συμβάλλει στη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων και σχεδίων που ενισχύονται από τα κοινοτικά ταμεία, σύμφωνα με διαδικασίες που πρόκειται να καθοριστούν.

Η περιφερειακή ανάπτυξη παραμένει, συνεπώς, κύρια προτεραιότητα της Τράπεζας. Το 1991, 63% των χορηγήσεών της διατέθηκαν για επενδυτικά σχέδια που προωθούν αυτό το στόχο και περισσότερα από τα 9/10 των σχεδίων αυτών αφορούσαν περιοχές που υπάγονται στη δράση των κοινοτικών ταμείων.

* * *

Όσον αφορά την πραγματοποίηση της **Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης**, το πέρασμα στο δεύτερο στάδιο προβλέπεται την 1η Ιανουαρίου 1994. Το στάδιο αυτό θα χαρακτηρίζεται από την πλήρη απελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων, που ήδη έχει τεθεί σε εφαρμογή σε μεγάλο βαθμό, από την έναρξη του πρώτου σταδίου, την 1η Ιουλίου 1990. Προβλέπεται, επίσης, η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ΕΝΙ), το οποίο θα ενισχύει το συντονισμό των νομισματικών πολιτικών και, σε συνεργασία με την Επι-

τροπή, θα παρακολουθεί τις προόδους που επιτελούνται προς τη σύγκλιση, όσον αφορά τον πληθωρισμό, τα δημόσια οικονομικά, τη σταθερότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών και τα μακροπρόθεσμα επιτόκια. Μέσα στην προοπτική αυτή, πρέπει να σημειωθεί η είσοδος του εσκούδου στο μηχανισμό συναλλάγματος του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος, στις 6 Απριλίου 1992.

Κατά το δεύτερο αυτό στάδιο, «η νομισματική σύνθεση του καλαθιού του Ecu δεν μεταβάλλεται» και το ΕΝΙ «διευκολύνει τη χρήση του Ecu και εποπτεύει την ανάπτυξή του, συμπεριλαμβανομένης της ομαλής λειτουργίας του συστήματος συμψηφισμού σε Ecu».

Τέλος, κατά το τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το Ecu,

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία υπεγράφη στις 7 Φεβρουαρίου και έχει υποβληθεί για κύρωση στα κράτη μέλη, τροποποιεί τη Συνθήκη της Ρώμης και ιδρύει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, στη θέση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Οι στόχοι της «Ευρωπαϊκής Κοινότητας» ορίζονται στο άρθρο 2:

«Η Κοινότητα έχει ως αποστολή, με τη δημιουργία κοινής αγοράς, οικονομικής και νομισματικής ένωσης και με την εφαρμογή των κοινών πολιτικών ή δράσεων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 3Α, να προάγει την αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Κοινότητας, μια σταθερή και διαρκή, μη πληθωριστική και σεβόμενη το περιβάλλον ανάπτυξη, έναν υψηλό βαθμό σύγκλισης των οικονομικών επιδόσεων, ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής, την οικονομική και κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.»

Πολλά άρθρα αφορούν άμεσα τη Τράπεζα. Το άρθρο 4Β (πρώην άρθρο 3 της Συνθήκης της Ρώμης) αναφέρεται ρητά στην Τράπεζα, ως όργανο: *«Ιδρύεται Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων η οποία δρα μέσα στα όρια των εξουσιών που της ανατίθενται από την παρούσα συνθήκη και το προσαρτημένο σ'αυτήν καταστατικό.»*

Το άρθρο 129 της Συνθήκης της Ρώμης, το οποίο περιέχει τον ορισμό της Τράπεζας, παραμένει σχεδόν απαράλλακτο, αλλά καθίσταται άρθρο 198 Δ.

Το άρθρο 130 της Συνθήκης της Ρώμης, το οποίο καθορίζει τους στόχους της Τράπεζας, καθίσταται άρθρο 198 Ε και συμπληρώνεται με μια νέα παράγραφο, που προβλέπει ότι η Τράπεζα είναι δυνατόν να χρηματοδοτεί, όχι μόνο σχέδια, αλλά και προγράμματα επενδύσεων:

«Η Τράπεζα, κατά την εκτέλεση της αποστολής της, διευκολύνει τη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Κοινότητας.»

Η συμβολή της Τράπεζας στην υλοποίηση των κοινοτικών πολιτικών υπογραμμίζεται επίσης από το ρόλο που της ανατίθεται όσον αφορά την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Στο πρωτόκολλο που είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη, τα συμβαλλόμενα μέρη:

«... σημειώνοντας ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δανείζει μεγάλα και διαρκώς αυξανόμενα ποσά υπέρ των πτωχότερων περιοχών,...

Επιβεβαιώνουν την πεποίθησή τους ότι τα διαρθρωτικά ταμεία πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την υλοποίηση των στόχων της Κοινότητας στον τομέα της συνοχής, *επιβεβαιώνουν την πεποίθησή τους ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων πρέπει να συνεχίσει να διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος των πόρων της στην προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και δηλώνουν ότι είναι διατεθειμένοι να αναθεωρούν τις κεφαλαιακές ανάγκες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, όποτε καθίσταται αναγκαίο για το σκοπό αυτό,*

Επιβεβαιώνουν την ανάγκη να γίνει διεξοδική αξιολόγηση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας των διαρθρωτικών ταμείων το 1992 και να επανεξεταστεί, με την ευκαιρία αυτή, το πρέπον μέγεθος των ταμείων αυτών, έχοντας υπόψη τους στόχους της Κοινότητας στον τομέα της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής,...».

Όσον αφορά τη σύγκλιση των οικονομιών, το άρθρο 104 Γ, παράγραφος 11, προβλέπει ότι η Τράπεζα μπορεί να κληθεί «να αναθεωρήσει τη δανειοδοτική πολιτική που ασκεί» έναντι των κρατών που επιμένουν να διατηρούν υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

Τέλος, στο κεφάλαιο που αφορά τη συνεργασία για την ανάπτυξη, αναφέρεται ότι η Τράπεζα *«συμβάλλει, υπό τους όρους που προβλέπονται στο καταστατικό της»*, στην επίτευξη των στόχων που επιδιώκει η Κοινότητα στον τομέα αυτό (άρθρο 130 Χ).

του οποίου η αξία καθορίζεται οριστικά και αμετάκλητα, αντικαθιστά τα εθνικά νομίσματα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών θα ασκούν πλήρως τις εξουσίες τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, όχι αργότερα από τις 31 Δεκεμβρίου 1996, ορίζει την ημερομηνία έναρξης του τρίτου σταδίου. Αν, ως το τέλος του 1997, δεν έχει οριστεί η ημερομηνία έναρξης του τρίτου σταδίου, το τρίτο στάδιο αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1999, μεταξύ των κρατών μελών που πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί την ευχέρεια να αποφασίσει υπέρ ή κατά της μετάβασής του στο τρίτο στάδιο.

Μεταβολές των ισοτιμιών των νομισμάτων έναντι του ECU από το 1982 έως το 1991

(με βάση τις στατιστικές τιμές μετατροπής — 1ο τρίμηνο 1982 = 100)

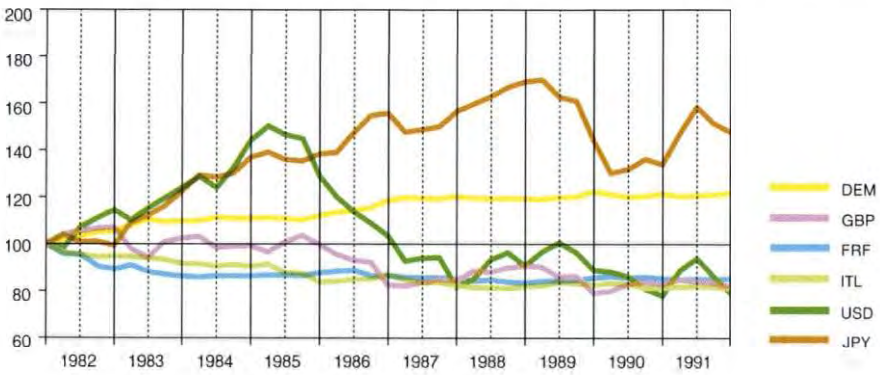

Με τις εξελίξεις αυτές, η διαρκής και έντονη προσπάθεια της Τράπεζας για προώθηση της **χρήσης του Ecu** αποκτά νέα σημασία.

Για τρίτο κατά σειρά χρόνο, το Ecu, του οποίου η αγορά γνώρισε έντονη άνοδο, κατέλαβε την πρώτη θέση μεταξύ των νομισμάτων δανεισμού της Τράπεζας (2,5 δισεκατομμύρια ή 18,3% του συνόλου).

Η Τράπεζα παραμένει ο κυριότερος δανειολήπτης σε Ecu στη διεθνή αγορά. Οι εκδόσεις δανείων της σε Ecu αντιπροσωπεύουν το 10% περίπου του συνόλου των εκδόσεων που έχουν πραγματοποιηθεί στο νόμισμα αυτό από το 1981. Στις 31 Δεκεμβρίου 1991, το υπόλοιπο του δανεισμού της σε Ecu ανερχόταν σε 9,3 δισεκατομμύρια ή στο 15,7% του συνολικού εκκρεμούς δανεισμού της, έναντι 14,4% στο τέλος της προηγούμενης χρήσης. Η Τράπεζα είναι επίσης ο κυριότερος δανειοδότης στο νόμισμα αυτό.

Το 1991, οι εκταμιεύσεις δανείων της σε Ecu υπερέβησαν τα 3 δισεκατομμύρια (19,7% του συνόλου) και το υπόλοιπο των εκταμιευθέντων σε Ecu δανείων ανερχόταν, στο τέλος της χρήσης, σε 11,5 δισεκατομμύρια.

Αξίζει, επίσης, να υπενθυμιστεί ο ρόλος της Τράπεζας στη δημιουργία του πολυμερούς συστήματος συμψηφισμού που διαχειρίζεται η Τραπεζική Ένωση για το Ecu. Η Τράπεζα είναι ιδρυτικό μέλος και κατέχει μια θέση αντιπροέδρου της ένωσης αυτής, η οποία ιδρύθηκε το 1985.

* * *

Η συνθήκη που εγκρίθηκε στο Μάαστριχτ καλύπτει τους περισσότερους βασικούς οικονομικούς τομείς και, ως εκ τούτου, συναντάται σε πολλά σημεία με τη δραστηριότητα της Τράπεζας. Αυτό ισχύει όσον αφορά, όχι μόνο την ενίσχυση των λιγότερο ευνοημένων περιοχών, για την οποία έγινε ήδη λόγος, αλλά και πολλούς άλλους τομείς, στους οποίους γίνεται αναφορά παρακάτω.

* * *

Η πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς και η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής προϋποθέτουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη **«διευρωπαϊκών δικτύων** όσον αφορά τα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας» (Τίτλος XII), ώστε να μπορέσουν οι οικονομικοί φορείς και οι πολίτες να αντλήσουν τα μέγιστα δυνατά οφέλη από την εγκαθίδρυση ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού προβλέπονται διάφορα μέτρα και, ιδίως, «μελέτες σκοπιμότητας, εγγυήσεις δανείων ή επιδοτήσεις επιτοκίου», καθώς και ενισχύσεις μέσω του προαναφερθέντος Ταμείου Συνοχής.

Η δραστηριότητα της Τράπεζας για την υποστήριξη σχετικών επενδύσεων έχει αναπτυχθεί έντονα κατά τα τελευταία χρόνια. Το 1991, οι χορηγήσεις της για ευρωπαϊκά έργα υποδομής ανήλθαν σε 4 δισεκατομμύρια περίπου.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζει την ανάγκη συμβολής της Κοινότητας στη «διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος» και τη σημασία της προώθησης «σε διεθνές επίπεδο, νέων μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων».

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί σημαντικό στόχο της Τράπεζας. Το 15% του συνόλου των χορηγήσεών της κατά την τελευταία πενταετία αφορούσε επενδύσεις για τη μείωση ή την πρόληψη της ρύπανσης.

Οι χρηματοδοτικοί περιορισμοί αναφέρονται συχνά ως βασικός ανασταλτικός παράγοντας σε μια ταχύτερη ανάπτυξη των επενδύσεων στον τομέα του περιβάλλοντος. Οι περιορισμοί αυτοί είναι αναμφίβολα σημαντικοί, αλλά μη αμελητέες δυσκολίες μπορούν επίσης να πηγάσουν από άλλες ελλείψεις, που αφορούν τις ίδιες τις διαδικασίες σύλληψης και προετοιμασίας των επενδυτικών σχεδίων.

Αυτές οι διαπιστώσεις ώθησαν την Τράπεζα να συμμετάσχει, κατά τα τελευταία χρόνια, σε διάφορες πρωτοβουλίες διεθνούς συνεργασίας, με στόχο την προώθηση σχεδίων που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην εξασφάλιση των προϋποθέσεων για σταθερή και διαρκή ανάπτυξη.

Το 1988, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Διεθνής Τράπεζα κατάρτισαν από κοινού ένα **πρόγραμμα για την προστασία του περιβάλλοντος της Μεσογείου** (βλ. Ετήσια έκθεση 1989, σελ. 16). Ύστερα από ανάλυση των προβλημάτων, των αιτιών και των δυνατών λύσεων, η πρωτοβουλία αυτή οδήγησε, το 1990, στη θέσπιση ενός προγράμματος τεχνικής βοήθειας (πρόγραμμα «ΜΕΤΑΡ»), στο οποίο συμμετέχουν επίσης η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη.

Κύριος στόχος του προγράμματος είναι η προετοιμασία βιώσιμων επενδύσεων. Προς το σκοπό αυτό, ήδη εκπονούνται πενήντα περίπου μελέτες — κυρίως προκαταρκτικές μελέτες σκοπιμότητας — οι οποίες αναμένεται να συμβάλλουν στην πραγματοποίηση περιβαλλοντικών επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις προτεραιότητες της κοινοτικής πολιτικής ή — για τις εκτός Κοινότητας χώρες — στις προτεραιότητες της ανανεωμένης μεσογειακής πολιτικής. Η αποκτηθείσα στο πλαίσιο του «ΜΕΤΑΡ» εμπειρία χρησίμευσε για την οργάνωση άλλων πρωτοβουλιών διεθνούς συνεργασίας, τις οποίες υποστηρίζει ενεργά η Τράπεζα, σε συνεργασία με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και άλλους πολυμερείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς (Διεθνή Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη, Nordic Investment Bank).

Δύο κύριες πρωτοβουλίες είχαν ήδη δρομολογηθεί στις αρχές του 1992:

— **Αναβάθμιση του περιβάλλοντος της Βαλτικής Θάλασσας.** Η πρωτοβουλία αυτή εγκαινιάστηκε το Σεπτέμβριο 1990, από μια διακυβερνητική συνδιάσκεψη των χωρών που διαβρέχονται από τη Βαλτική. Ήδη εκπονείται σειρά μελετών, με κύριο στόχο τον καθορισμό ενός προγράμματος επενδύσεων προτεραιότητας για μεγάλες λεκάνες ποταμών και παράκτιες ζώνες. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, σε συνεργασία με την Επιτροπή των ΕΚ, επιβλέπει την εκπόνηση της μελέτης που αφορά τη λεκάνη του ποταμού Όντερ. Η λεκάνη αυτή καλύπτει το 1/3 του εδάφους της Πολωνίας, ορισμένα τμήματα της Τσεχοσλοβακίας και ανατολικές περιοχές της Γερμανίας.

— **Προστασία του Έλβα.** Το Δεκέμβριο 1990, υπεγράφη από τη Γερμανία, την Τσεχοσλοβακία και την Επιτροπή των ΕΚ, η σύμβαση για την προστασία του Έλβα, με την οποία δημιουργήθηκε μια Διεθνής Επιτροπή. Ακολούθησε η εκπόνηση μελετών, με σκοπό τον εντοπισμό επενδύσεων προτεραιότητας στη λεκάνη του ποταμού αυτού. Σύμφωνα με ένα σχήμα παρόμοιο με εκείνο που υιοθετήθηκε για τον ποταμό Όντερ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, σε συνεργασία με την Επιτροπή των ΕΚ και τη Διεθνή Επιτροπή για την προστασία του Έλβα, επιβλέπει των εκπόνηση της μελέτης που αφορά τη λεκάνη του άνω ρου του Έλβα. Η μελέτη αυτή αποσκοπεί στον καθορισμό επενδύσεων για τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, όχι μόνο στην εν λόγω λεκάνη, αλλά και στις κατάντη περιοχές, έως και στη Βαλτική Θάλασσα.

Τέλος, η Τράπεζα συμμετέχει στην εφαρμογή ενός προγράμματος για την προστασία του περιβάλλοντος στη λεκάνη του Δούναβη. Η πρωτοβουλία αυτή, η οποία αποτέλεσε συνέχεια της διακυβερνητικής συνδιάσκεψης της Πράγας (Ιούνιος 1991), συντονίζεται από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και αποσκοπεί επίσης στον εντοπισμό επενδυτικών σχεδίων.

Όσον αφορά το μέλλον, η Τράπεζα αποφάσισε να εντείνει την υποστήριξή της στην κατάρτιση σχεδίων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Προς το σκοπό αυτό, θα ενισχύει, μεταξύ άλλων, την εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς και, ιδίως, την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

* * *

Το 1991, η Τράπεζα συνέχισε τη δραστηριότητά της στον τομέα της **προστασίας του περιβάλλοντος και του πλαισίου ζωής.** Οι χορηγήσεις της για επενδύσεις με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, του νερού, της διαχείρισης των αποβλήτων και του αστικού περιβάλλοντος ανήλθαν σε 1,9 δισεκατομμύρια. Παράλληλα, η Τράπεζα συμμετέχει ενεργά σε διάφορες πρωτοβούλιες διεθνούς συνεργασίας (βλ. ένθετο, σελ. 20). Η δραστηριότητά της αυτή εντάσσεται απόλυτα στο πλαίσιο που ορίζεται από τη Συνθήκη (Τίτλος XVI), όπου τονίζεται η διεθνής διάσταση της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά την ίδια την Κοινότητα, η Συνθήκη «αποβλέπει σε υψηλό βαθμό προστασίας», λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές. Πολλές σημαντικές πρωτοβουλίες αναλήφθηκαν προς αυτή την κατεύθυνση το 1991, από τις οποίες οι κυριότερες αφορούσαν την επεξεργασία των αστικών υδάτων, τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και τη δημιουργία ενός νέου ειδικού χρηματοδοτικού μέσου, του LIFE.

Η εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της Κοινότητας σε διεθνές επίπεδο είναι πρωταρχικής σημασίας για τη μελλοντική ανάπτυξή της. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την επίτευξη του στόχου αυτού, μέσω ενεργειών που θα αποσκοπούν να επιταχύνουν την προσαρμογή της βιομηχανίας στις διαρθρωτικές μεταβολές, να προάγουν ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων — ιδίως των μικρομεσαίων — και τη μεταξύ τους συνεργασία, και να βελτίωσουν την εκμετάλλευση του δυναμικού που προσφέρει η καινοτομία, η έρευνα και η ανάπτυξη.

Οι χορηγήσεις της Τράπεζας στο βιομηχανικό τομέα αποσκοπούν στην προώθηση αυτών των στόχων. Το 1991 ανήλθαν σχεδόν σε 3,5 δισεκατομμύρια, από τα οποία τα 50% περίπου αφορούσαν επενδύσεις στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Κοινότητας.

* * *

Το 1991, ενόσω η Κοινότητα πραγματοποιούσε προόδους προς την ολοκλήρωσή της, νέες χώρες εκδήλωσαν την επιθυμία να συσφίξουν τους δεσμούς τους μαζί της.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μάαστριχτ σημειώνει στα συμπεράσματά του ότι «οι διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει της συνθήκης που συμφωνήθηκε, μπορούν να αρχίσουν αμέσως μόλις η Κοινότητα τελειώσει τις διαπραγματεύσεις της για τους ιδίους πόρους και τα συναφή θέματα το 1992». Το 1991, υπεβλήθη αίτηση προσχώρησης από μέρους της Σουηδίας.

Παράλληλα, οι διαπραγματεύσεις με τις επτά χώρες της ΕΖΕΣ κατέληξαν σε μια συμφωνία για τη δημιουργία του **Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,** με σκοπό την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, προσώπων, υπηρεσιών καί κεφαλαίων μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της ΕΖΕΣ. Η συμφωνία αυτή προβλέπει τη χρηματοδότηση, από τις εν λόγω χώρες, ενός «χρηματοδοτικού μηχανισμού», του οποίου η προικοδότηση περιλαμβάνει, αφενός, 500 εκατομμύρια Ecu για την παροχή επιχορηγήσεων και, αφετέρου, τα απαιτούμενα ποσά για την επιδότηση, κατά 3%, του επιτοκίου δανείων χορηγούμενων από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας, μέχρι ανώτατου συνολικού ύψους 1,5 δισεκατομμυρίου. Οι συνδρομές αυτές θα προορίζονται για επενδύσεις στις αναπτυξιακά καθυστερημένες περιοχές της Κοινότητας: Ελλάδα, Πορτογαλία, Νήσο της Ιρλανδίας και περιοχές της Ισπανίας επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου 1 της δράσης των διαρθρωτικών ταμείων. Η Τράπεζα θα αναλάβει τη διαχείριση του μηχανισμού αυτού, αφού προηγουμένως εγκριθεί από το Συμβούλιο των Διοικητών της σχέδιο συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας και της ΕΖΕΣ.

Ύστερα από τις ανακατατάξεις που επήλθαν στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, ο ρόλος της Κοινότητας στην περιοχή αυτή γνώρισε νέες εξελίξεις. Η Τράπεζα, σύμφωνα με απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο των Διοικητών της τον Απρίλιο 1991, επεξέτεινε τη δραστηριότητά της στην Τσεχοσλοβακία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Στις 16 Δεκεμβρίου 1991, η Κοινότητα υπέγραψε

ευρωπαϊκές συμφωνίες με την Πολωνία, την Τσεχική και Σλοβακική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία και την Ουγγαρία. Πέρα από τη σταδιακή εγκαθίδρυση σχέσεων ελεύθερων συναλλαγών, οι συμφωνίες αυτές καλύπτουν διάφορες μορφές συνεργασίας, μεταξύ των οποίων ένα σκέλος χρηματοδοτικής συνεργασίας, που προβλέπει τη διατήρηση της πρόσβασης των εν λόγω χωρών στις χρηματοδοτήσεις της Τράπεζας.

Εξάλλου, τον Απρίλιο 1991, άρχισε τις δραστηριότητές της η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη,** της οποίας η Τράπεζα είναι ιδρυτικό μέλος και μέτοχος (βλ. Ετήσια έκθεση 1990, σελ. 18-19).

Όσον αφορά τις εκτός Κοινότητας χώρες στις οποίες η Τράπεζα έχει ήδη πολυετή παρουσία, το κύριο γεγονός του 1991 ήταν η έναρξη ισχύος (την 1η Σεπτεμβρίου) της **τέταρτης Σύμβασης του Λομέ** — η οποία υπεγράφη με 69 κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού — καθώς και της παράλληλης απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη. Οι κύριες διατάξεις της νέας σύμβασης παρουσιάστηκαν στην Ετήσια έκθεση 1989 (σελ. 43).

Στις **μεσογειακές χώρες,** συνεχίστηκαν οι παρεμβάσεις με τα ποσά που παρέμεναν διαθέσιμα στα πλαίσια των ισχυόντων χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων, καθώς και η προετοιμασία της νέας γενιάς πρωτοκόλλων, που προβλέπεται να τεθούν σε ισχύ το 1992. Στο πλαίσιο της «ανανεωμένης μεσογειακής πολιτικής», η συνεργασία για την ενίσχυση της ανάπτυξης των χωρών αυτών περιλαμβάνει στο εξής ένα συμπληρωματικό σκέλος, «εκτός πρωτοκόλλων», με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων περιφερειακού ενδιαφέροντος και έργων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Στη Γιουγκοσλαβία, τα δραματικά γεγονότα που συνέβησαν το 1991 οδήγησαν σε πλήρη διακοπή των παρεμβάσεων της Κοινότητας και της Τράπεζας και στην αναβολή της εφαρμογής του τρίτου χρηματοδοτικού πρωτοκόλλου.

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1991

ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

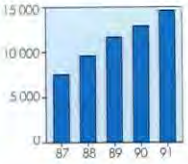

Υπογραφείσες χρηματοδοτικές συμβάσεις: *Το 1991, η Τράπεζα υπέγραψε δανειστικές συμβάσεις συνολικού ύψους 14 423 εκατομμυρίων (14 384 εκατομμύρια από τους ιδίους πόρους της και 39 εκατομμύρια από τους πόρους του ΝΚΜ). Από το ποσό αυτό, 10 665 εκατομμύρια αφορούσαν ατομικά δάνεια, ενώ 3 758 εκατομμύρια αφορούσαν συνολικά δάνεια, που η Τράπεζα συνομολόγησε με μεσολαβούντες φορείς για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών (βλ. ένθετο, σελ. 24).*

Χορηγηθείσες χρηματοδοτήσεις: *Για καλύτερη απεικόνιση της επιχειρησιακής πλευράς της δραστηριότητας της Τράπεζας, η ανάλυση των παρεμβάσεών της κατά τομέα και κατά στόχο, που ακολουθεί παρακάτω, αφορά τα ατομικά δάνεια (10 665 εκατομμύρια) και τις πιστώσεις που διατέθηκαν από τα εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά τη διάρκεια της χρήσης (10 271 πιστώσεις, συνολικού ύψους 2 991 εκατομμυρίων). Με αυτή τη βάση υπολογισμού, το συνολικό ύψος των χρηματοδοτήσεων που πραγματοποίησε η Τράπεζα κατά το 1991 στο εσωτερικό της Κοινότητας ανέρχεται σε 13 656 εκατομμύρια (έναντι 12 246 εκατομμυρίων το 1990). Από το ποσό αυτό, 13 585 εκατομμύρια προέρχονταν από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας και 71 εκατομμύρια από τους πόρους του ΝΚΜ.*

Κατανομή κατά τομέα

Η κατά τομέα κατανομή των ατομικών δανείων και των πιστώσεων από εκκρεμή συνολικά δάνεια, που χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, δείχνει αισθητή άνοδο των χρηματοδοτήσεων στον ενεργειακό τομέα, ενώ οι χρηματοδοτήσεις στους άλλους τομείς παρέμειναν στα επίπεδα του 1990.

Οι χρηματοδοτήσεις **έργων υποδομής** ανήλθαν σε συνολικό ύψος 5 971 εκατομμυρίων (44% του συνόλου της δραστηριότητας), έναντι 6 033 εκατομμυρίων το 1990. 2 633 εκατομμύρια κατευθύνθηκαν στον τομέα των μεταφορών, κυρίως για σιδηροδρομικά έργα (όπου σημειώθηκε διπλασιασμός των δανείων), για δίκτυα δρόμων και αυτοκινητοδρόμων, καθώς και για τις εναέριες μεταφορές (ιδίως, γραμμές που εξυπηρετούν περιφερειακές μητροπόλεις). Επιπλέον, 1 882 εκατομμύρια χορηγήθηκαν για τηλεφωνικά δίκτυα και για συστήματα τηλεπικοινωνιών μέσω δορυφόρων και διεθνών καλωδίων.

Τέλος, 1 140 εκατομμύρια διατέθηκαν για έργα διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων και 316 εκατομμύρια για άλλα έργα υποδομής (πολεοδομικά προγράμματα και έργα μικρής κλίμακας πραγματοποιούμενα από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης).

Χορηγήσεις κατά το 1991: κατανομή κατά τομέα

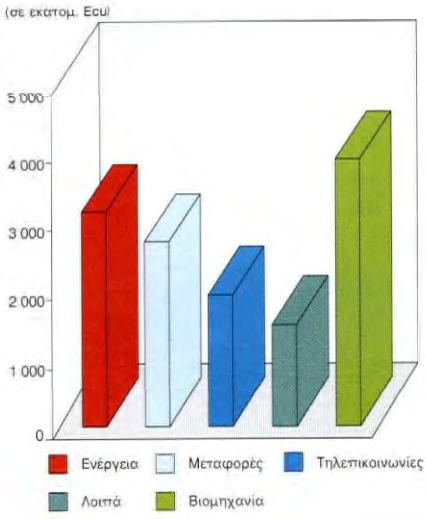

Οι χρηματοδοτήσεις στον **ενεργειακό τομέα** ανήλθαν σε 3 102 εκατομμύρια (23% του συνόλου), ποσό σχεδόν διπλάσιο σε σχέση με το 1990 (1 582 εκατομμύρια) και αφορούσαν κυρίως την εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και τη μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου (1 728 εκατομμύρια), την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την εγκατάσταση δικτύων υψηλής και μέσης τάσης (1 084 εκατομμύρια).

Η βιομηχανία, οι υπηρεσίες και η γεωργία απορρόφησαν συνολικά 4 582 εκατομμύρια (33% του συνόλου), έναντι 4 631 εκατομμυρίων το 1990. 1 900 εκατομμύρια χορηγήθηκαν υπό μορφή ατομικών δανείων στο βιομηχανικό τομέα, για ένα ευρύ φάσμα επενδύσεων, κυρίως στους κλάδους της αυτοκινητοβιομηχανίας, της αεροναυπηγικής, της χημείας — ιδιαίτερα της φαρμακευτικής και των πετροχημικών —, των μεταλλουργικών προϊόντων, του χάρτου, των ειδών διατροφής και της ηλεκτρονικής. Στον τομέα των υπηρεσιών, τα χορηγηθέντα δάνεια (166 εκατομμύρια) αφορούσαν κυρίως τουριστικές επενδύσεις.

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Συνολικά δάνεια: ποσοστό επί των χορηγήσεων ανά χώρα
(μέσο ετήσιο ύψος 1987-1991)

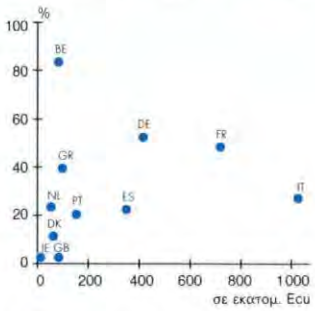

Η τεχνική των συνολικών δανείων επιτρέπει στην Τράπεζα να συμβάλλει στη χρηματοδότηση επενδύσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους, τις οποίες, για λόγους αποτελεσματικότητας, δεν θα ήταν δυνατό να χρηματοδοτήσει μέσω ατομικών δανείων. Η Τράπεζα χρησιμοποίησε τα συνολικά δάνεια για πρώτη φορά το 1968, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Έκτοτε, το φάσμα εφαρμογής τους διευρύνθηκε σταδιακά, προσαρμοζόμενο στην εξέλιξη των αναγκών και στη διαφοροποίηση των κοινοτικών πολιτικών. Η τεχνική αυτή επιτρέπει στην Τράπεζα να ενισχύει τις μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες με αποκεντρωτικό τρόπο, χορηγώντας συνολικά δάνεια σε ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς φορείς, που λειτουργούν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και οι οποίοι αναδιαθέτουν το προϊόν των εν λόγω δανείων, σε συμφωνία με την Τράπεζα και με βάση τα τεχνικοοικονομικά της κριτήρια (¹).

Ευρύ φάσμα παρεμβάσεων...

Τα συνολικά δάνεια καλυπτουν συνήθως περισσότερους του ενός στόχους της κοινοτικής πολιτικής. Ειδικότερα, αφορούν:

— στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές, μικρομεσαίες επιχειρήσεις στους τομείς της βιομηχανίας, των υπηρεσιών (ιδίως του τουρισμού) και της γεωργίας, καθώς και μικρά έργα υποδομής,

— έξω από τις περιοχές αυτές, επενδύσεις μικρομεσαίων βιομηχανικών και τουριστικών επιχειρήσεων,

— ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση, μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην εισαγωγή ή την ανάπτυξη προηγμένης τεχνολογίας, επενδύσεις που ανταποκρίνονται στους κοινοτικούς στόχους σε θέματα ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος και, σε μικρότερο βαθμό, έργα υποδομής κοινοτικού ενδιαφέροντος στον τομέα των μεταφορών.

Έχοντας διευρύνει σταθερά τη συνεργασία της με το τραπεζικό σύστημα, η Τράπεζα διατηρεί σήμερα σχέσεις με 100 περίπου χρηματοδοτικά ιδρύματα και εμπορικές τράπεζες, σε 11 χώρες. Το 1991, συνομολόγησε συνολικά δάνεια ύψους 3 758 εκατομμυρίων — στα οποία συμπεριλαμβάνονται *39 εκατομμύρια από πόρους του ΝΚΜ IV* —, έναντι 3 296 εκατομμυρίων το 1990.

... με προτεραιότητα στις ΜΜΕ

Από τα εκκρεμή συνολικά δάνεια, κατά το 1991 χορηγήθηκαν 10 271 πιστώσεις, συνολικού ύψους 2 991 εκατομμυρίων (έναντι 8 445 πιστώσεων ή 2 861 εκατομμυρίων το 1990). Το μεγαλύτερο μέρος των πιστώσεων αυτών κατευθύνθηκε σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (9 548 πιστώσεις, συνολικού ύψους 2 354 εκατομμυρίων), σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη της Κοινότητας και, κυρίως, στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές (5 932 πιστώσεις, συνολικού ύψους 1 369 εκατομμυρίων). Έξω από τις περιοχές αυτές, η Τράπεζα χορήγησε ενισχύσεις από τους ιδίους πόρους της (3 305 πιστώσεις, ύψους 914 εκατομμυρίων), καθώς και από πόρους του ΝΚΜ (311 πιστώσεις ή 71 εκατομμύρια). Από το σύνολο των επιχειρήσεων που χρηματοδοτήθηκαν, 6 153 ανήκαν στο βιομηχανικό τομέα και απορρόφησαν 1 823 εκατομμύρια, 3 241 στον τομέα των υπηρεσιών (509 εκατομμύρια) και 154 στο γεωργικό και τον αλιευτικό τομέα (22 εκατομμύρια). Η κατανομή των ΜΜΕ με βάση το απασχολούμενο σ'αυτές προσωπικό, δείχνει μια συγκέντρωση των ενισχύσεων στις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερα από 50 άτομα (απορρόφησαν σχεδόν τα 3/4 του αριθμού και άνω του 50% του συνολικού ύψους των πιστώσεων).

Από το 1987, έχουν χρηματοδοτηθεί περισσότερες από 32 000 ΜΜΕ, με πιστώσεις συνολικού ύψους άνω των 8,8 δισεκατομμυρίων — ποσό που αντιπροσωπεύει το 50% του συνολικού ύψους των χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών (το 1987 διατέθηκαν 2 794 πιστώσεις, συνολικού ύψους 873,4 εκατομμυρίων, έναντι 9 548 πιστώσεων, ύψους 2 354 εκατομμυρίων το 1991).

Επιπλέον, το 1991, 368 εκατομμύρια διατέθηκαν για τη χρηματοδότηση μικρών έργων υποδομής, κυρίως στους τομείς των μεταφορών και της διαχείρισης των υδάτων, καθώς και 107 εκατομμύρια για μικρής κλίμακας επενδύσεις στον τομέα της παραγωγής και της διανομής ενέργειας.

Η κατανομή των πιστώσεων κατά χώρα, κατά περιφέρεια, κατά τομέα και κατά στόχο παρουσιάζεται στους πίνακες Ε, ΣΤ, Η, Θ και Λ, σελ. 97 και εξής.

(¹) Επειδή η απορρόφηση των συνολικών δανείων μπορεί να γίνει σταδιακά σε περισσότερες της μιας χρήσεις, υπάρχει διαφορά μεταξύ του ύψους των συνολικών δανείων που συνομολογήθηκαν το 1991 και του ύψους των πιστώσεων που εγκρίθηκαν κατά την ίδια χρήση. Επίσης, δεδομένου ότι πολλά συνολικά δάνεια αφορούν περισσότερους του ενός τομείς και στόχους, μόνο η αναλυτική παρουσίαση των πιστώσεων που χορηγήθηκαν από αυτά επιτρέπει να φανούν οι τομείς τους οποίους καλύπτουν και οι στόχοι στους οποίους ανταποκρίνονται.

Οι ενισχύσεις στον παραγωγικό τομέα περιλάμβαναν επίσης 9 793 πιστώσεις (2 516 εκατομμύρια), που διατέθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια για μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες στη βιομηχανία (1 966 εκατομμύρια), τις υπηρεσίες (528 εκατομμύρια) και για γεωργικές ή αλιευτικές δραστηριότητες (22 εκατομμύρια).

* * *

Οι ενισχύσεις της Τράπεζας στο εσωτερικό της Κοινότητας συνέβαλαν στη χρηματοδότηση (κατά το 1/4 του συνολικού κόστους, κατά μέσον όρο) επενδύσεων, των οποίων το συνολικό ύψος εκτιμάται, με βάση τα διαθέσιμα προϋπολογιστικά στοιχεία, σε 59 δισεκατομμρια περίπου.

Οι επενδύσεις στων οποίων τη χρηματοδότηση συνέβαλε η Τράπεζα, καλύπτοντας το 20% έως 50% του κόστους ανάλογα με το έργο, αντιπροσώπευαν το 5,7% των συνολικών επενδύσεων στην Κοινότητα.

Τα 52% περίπου των επενδύσεων που χρηματοδοτήθηκαν το 1991 προέρχονταν από τον ιδιωτικό τομέα. Στους τομείς της ενέργειας και των έργων υποδομής, 30% των επενδύσεων προέρχονταν από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ, πριν από μερικά χρόνια, οι χορηγήσεις στους τομείς αυτούς κατευθύνονταν σχεδόν αποκλειστικά στο δημόσιο τομέα.

Οι χρηματοδοτήσεις επενδυτικών σχεδίων στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών αφορούσαν τον ιδιωτικό τομέα κατά 88%, ειδικότερα δε οι πιστώσεις από συνολικά δάνεια, κατά 100%.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία υπολογίζεται ότι, συνολικά, οι επενδύσεις που χρηματοδοτήθηκαν από την Τράπεζα στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, θα μπορούσαν να συμβάλουν άμεσα στη δημιουργία 53 000 μόνιμων θέσεων απασχόλησης, εκ των οποίων τα 2/3 περίπου στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές. Τα 3/4 των θέσεων αυτών αναμένεται να δημιουργηθούν χάρη στις επενδύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Πίνακας 2: **Χρηματοδοτήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας κατά το 1991**
(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Κατανομή κατά τομέα (σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο	Ατομικά δάνεια	Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	Τομέας: Βιομηχανία Υπηρεσίες Γεωργία	Ενέργεια	Επικοινωνίες	Λοιπές υποδομές
Βέλγιο	237,3	21,0	216,3	216,3	—	21,0	—
Δανία	558,6	487,8	70,8	91,1	294,9	166,3	6,3
Γερμανία	765,8	588,4	177,4	322,6	185,2	189,0	69,0
Ελλάς	166,5	100,1	66,4	57,8	30,7	53,1	24,9
Ισπανία	2 386,5	2 070,7	315,8	658,3	338,5	1 226,1	163,6
Γαλλία	1 816,8	1 011,4	805,4	699,5	36,6	978,4	102,4
Ιρλανδία	250,0	237,0	13,0	13,0	55,5	122,7	58,8
Ιταλία	3 824,2	2 794,1	1 030,1	1 538,0	1 166,4	690,8	429,0
Λουξεμβούργο	28,6	28,6	—	—	—	28,6	—
Κάτω Χώρες	194,3	125,4	68,9	109,4	17,1	65,0	2,8
Πορτογαλία	962,3	809,2	153,1	389,0	113,5	441,1	18,7
Ηνωμένο Βασίλειο	2 164,2	2 090,5	73,7	487,5	765,4	330,6	580,6
Λοιπές (¹)	300,4	300,4	—	—	97,9	202,5	—
Σύνολο	**13 655,5**	**10 664,6**	**2 990,9**	**4 582,5**	**3 101,7**	**4 515,2**	**1 456,1**

(¹) Χορηγήσεις εξομοιούμενες με χορηγήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας (βλ. σημείωση 5δ, σελ. 113).

Ανάλυση κατά κοινοτικό στόχο

Αποστολή της Τράπεζας, ως χρηματοπιστωτικού οργάνου της Κοινότητας, είναι να χρηματοδοτεί επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους στόχους, οι οποίοι καθορίζονται από τη Συνθήκη της Ρώμης και επιβεβαιώνονται από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή έχουν καθοριστεί στο πλαίσιο των κοινοτικών πολιτικών που έχουν θεσπισθεί μέχρι σήμερα.

Η ανάλυση των χορηγήσεων της Τράπεζας κατά στόχο κοινοτικής πολιτικής, φωτίζει διαδοχικά διάφορες πλευρές της δραστηριότητάς της. Όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, ορισμένα από τα χρηματοδοτηθέντα σχέδια ανταποκρίνονται ταυτόχρονα σε περισσότερους του ενός στόχους. Ως εκ τούτου, τα ποσά που παρουσιάζονται, ιδίως στους πίνακες, δεν είναι αθροίσιμα μεταξύ τους.

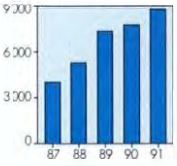

Περιφερειακή ανάπτυξη: Τα ατομικά δάνεια και οι πιστώσεις από συνολικά δάνεια για επενδύσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης ανήλθαν σε συνολικό ύψος 8 492 εκατομμυρίων, έναντι 7 440 εκατομμυρίων το 1990 (αύξηση κατά 14%), και αντιπροσώπευαν το 63% των χρηματοδοτήσεων στο εσωτερικό της Κοινότητας.

Σημαντικό μέρος των ενισχύσεων αυτών αφορούσε έργα που ανταποκρίνονται ταυτόχρονα σε άλλους στόχους της κοινοτικής πολιτικής — ιδίως τη βελτίωση του περιβάλλοντος, τη δημιουργία κοινοτικών δικτύων μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας και την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κοινοτικής βιομηχανίας.

Πίνακας 3: **Περιφερειακή ανάπτυξη**

	Σύνολο	Ατομικά δάνεια	Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	
	σε εκατομ. Ecu	σε εκατομ. Ecu	σε εκατομ. Ecu	Αριθμός
Σύνολο	**8 491,6**	**6 671,0**	**1 820,6**	**6415**
Ενέργεια	1 362,8	1 302,1	60,7	61
Μεταφορές	1 942,4	1 760,2	182,2	175
Τηλεπικοινωνίες	1 592,0	1 592,0	—	—
Υδραυλικές υποδομές	660,8	542,7	118,1	163
Λοιπές υποδομές	209,1	151,7	57,4	39
Βιομηχανία, γεωργία	2 316,1	1 303,1	1 013,0	4037
Υπηρεσίες	408,4	19,2	389,2	1940

Στο πλαίσιο της δράσης των διαρθρωτικών ταμείων, η Τράπεζα έλαβε μέρος στην κατάρτιση των ενδεικτικών προγραμμάτων χρηματοδότησης των κοινοτικών πλαισίων στήριξης, καθώς και στην προετοιμασία πολλών λειτουργικών προγραμμάτων, κατά τρόπο ώστε να διασφαλισθεί ένας επιτυχής συδυασμός δανείων και επιχορηγήσεων.

Ορισμένες χρηματοδοτηθείσες επενδύσεις ανταποκρίνονται ταυτόχρονα σε δύο κοινοτικές πολιτικές (1991)

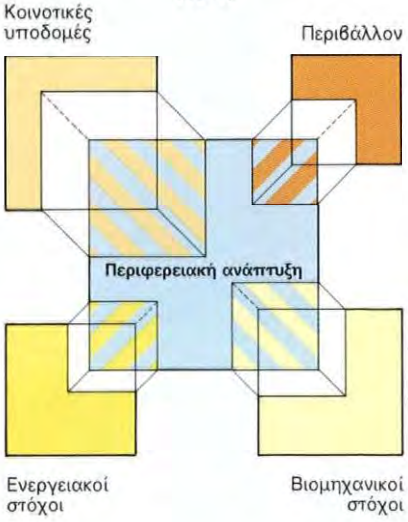

Από τα δάνεια της Τράπεζας, 7 798 εκατομμύρια (άνω των 9/10 του συνολικού ύψους των ενισχύσεών της υπέρ της περιφερειακής ανάπτυξης) αφορούσαν επενδύσεις στις περιοχές στις οποίες συγκεντρώνεται η δράση των διαρθρωτικών ταμείων της Κοινότητας: 4 300 εκατομμύρια διατέθηκαν για επενδύσεις στο πλαίσιο του *στόχου αριθ. 1*, 3 100 εκατομμύρια για τους *στόχους αριθ. 2 και 5β*, και 391 εκατομμύρια για επενδύσεις που εντάσσονται στα πλαίσια διαφόρων άλλων ειδικών κοινοτικών δράσεων (ιδίως των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων).

Στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές, το 52% των παρεμβάσεων αφορούσε έργα υποδομής (4 404 εκατομμύρια), κυρίως για την ενίσχυση των τηλεπικοινωνιών και των διαπεριφερειακών δικτύων μεταφορών. Οι τομείς της βιομηχανίας, των υπηρεσιών και της γεωργίας απορρόφησαν 2 725 εκατομμύρια (32%), από τα οποία 1 402 εκατομμύρια αφορούσαν μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τέλος, 1 363 εκατομμύρια χορηγήθηκαν για ενεργειακές επενδύσεις, κυρίως στους τομείς της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι χρηματοδοτήσεις που έχει χορηγήσει η Τράπεζα για επενδύσεις στις ζώνες περιφερειακής ανάπτυξης, μετά τη θέση σε εφαρμογή της μεταρρύθμισης των διαρθρωτικών ταμείων, το 1989, ανέρχονται σε συνολικό ύψος 23 δισεκατομμυρίων.

Η συμμετοχή των χρηματοδοτήσεων αυτών στο σύνολο της χρηματοδοτικής δραστηριότητας της Τράπεζας διαφέρει κατά τομέα και κατά χώρα, όπως φαίνεται και από τα παρακάτω διαγράμματα.

Το υψηλό ποσοστό σχεδίων περιφερειακού ενδιαφέροντος στους τομείς των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών οφείλεται στο σχετικά χαμηλό επίπεδο υποδομής των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιοχών, καθώς και στο γεγονός ότι τα περισσότερα δίκτυα επικοινωνιών ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος εξυπηρετούν ταυτόχρονα ενισχυόμενες

Πίνακας 4: **Περιφερειακή ανάπτυξη και δράση των διαρθρωτικών ταμείων**

	1989	1990	1991	Σύνολο
Χρηματοδοτήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας από ιδίους πόρους (σε εκατομ. Ecu)	11 020,0	12 174,2	13 584,5	36 778,7
από τα οποία περιφερειακή ανάπτυξη (σε εκατομ. Ecu)	7 071,0	7 439,5	8 491,6	23 002,1
% του συνόλου	64	61	63	63
Κατανομή των χρηματοδοτήσεων περιφερειακού ενδιαφέροντος (%)				
Περιοχές κοινοτικών δράσεων	**89**	**89**	**92**	**90**
Περιοχές δράσης των διαρθρωτικών ταμείων	*84*	*84*	*87*	*86*
από τα οποία:				
στόχος αριθ. 1	*48*	*46*	*51*	*48*
στόχοι αριθ. 2 και 5β	*36*	*38*	*36*	*38*
Περιοχές ειδικών δράσεων	*5*	*5*	*5*	*4*
Περιοχές που λαμβάνουν επιπρόσθετα κρατικές ενισχύσεις και έργα που αφορούν περισσότερες της μιας περιφέρειες	**11**	**11**	**8**	**10**

Συμμετοχή των χορηγήσεων περιφερειακού ενδιαφέροντος
(1989-1991)
ανά τομέα

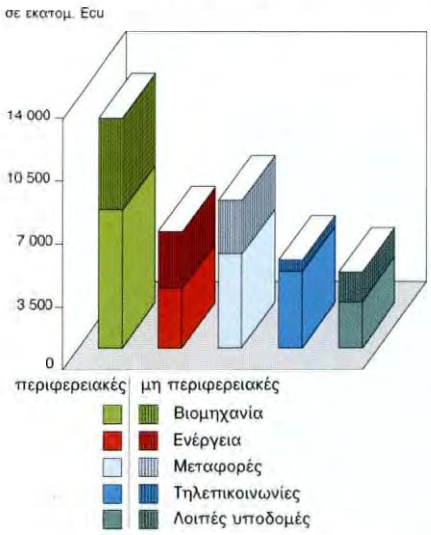

(στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης) και μη ενισχυόμενες περιοχές. Όσον αφορά την κατανομή κατά χώρα, η σχέση των ενισχύσεων περιφερειακού ενδιαφέροντος ως προς το σύνολο των χορηγήσεων κυμάνθηκε από 1:4 έως 1:3, στις χώρες της Μπενελούξ, φθάνοντας στο 1:1 στις χώρες που είναι εξ ολοκλήρου επιλέξιμες για ενισχύσεις στο πλαίσιο του στόχου 1 της δράσης των διαρθρωτικών ταμείων.

Οι αποκλίσεις αυτές, μεταξύ χωρών, εμφανίζονται επίσης όταν συγκριθούν οι χρηματοδοτήσεις που χορήγησε συνολικά η Τράπεζα, με τις συνολικές επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό της Κοινότητας. Το 1991, υπολογίζεται ότι το σωρευμένο ύψος των ατομικών δανείων και των πιστώσεων που χορηγήθηκαν από συνολικά δάνεια αντιστοιχούσε στο 1,3% του συνόλου των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου στην Κοινότητα. Το ποσοστό αυτό ήταν αισθητά υψηλότερο για τις λιγότερο ευημερούσες χώρες ή περιφέρειες: της τάξης του 6,7% στην Πορτογαλία, 4% στην Ιρλανδία, 2,3% στην Ισπανία, 2,1 % στην Ιταλία (3,7% στο Μετζοτζιόρνο) και 1,5% στην Ελλάδα.

Συμμετοχή των χορηγήσεων περιφερειακού ενδιαφέροντος
(1989-1991)
ανά χώρα

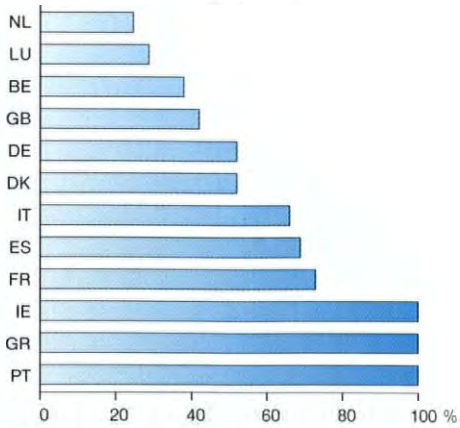

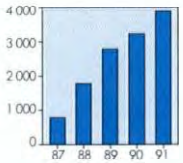

Κοινοτικές υποδομές: Τα μεγάλα προγράμματα υποδομής που εκτελούνται τα τελευταία χρόνια, συμβάλλουν στη σταδιακή συγκρότηση πραγματικών ευρωπαϊκών δικτύων επικοινωνιών, προωθώντας έτσι την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς και την ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της Κοινότητας. Τα προγράμματα αυτά συνετέλεσαν σε μεγάλο βαθμό στο να διατηρηθεί σε υψηλό επίπεδο η ζήτηση χρηματοδοτήσεων για έργα υποδομής κοινοτικού ενδιαφέροντος. Τα δάνεια στον τομέα αυτό έχουν σημειώσει διαρκή άνοδο: από 1 728 εκατομμύρια το 1988, ανήλθαν σε 3 317 εκατομμύρια το 1990 και σε 3 803 εκατομμύρια το 1991 (ύψος διπλάσιο από εκείνο του 1988).

Πίνακας 5: **Έργα υποδομής κοινοτικού ενδιαφέροντος**

σε εκατομ. Ecu

Σύνολο (¹)	**3 802,7**
Μεταφορές	**1 778,9**
Σιδηροδρομικές	1 063,7
Οδικές	280,9
Εναέριες	354,9
Λοιπές	79,4
Τηλεπικοινωνίες	**1 882,3**
Κλασσικά δίκτυα	1 494,3
Δορυφόροι και διεθνή καλώδια	388,0
Λοιπά έργα υποδομής	**141,5**

(¹) από τα οποία 3 εκατομμύρια υπό μορφή πιστώσεων από συνολικά δάνεια.

1 882 εκατομμύρια χορηγήθηκαν το 1991 για τη βελτίωση των τηλεπικοινωνιακών δικτύων. Οι σχετικές χρηματοδοτήσεις αφορούσαν την ενίσχυση των εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για τις διεθνείς τηλεφωνικές συνδέσεις στην Ισπανία, την Ιταλία, την Πορτογαλία, την Ιρλανδία, τη Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, δορυφόρους μετάδοσης τη-

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Η δημιουργία ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα — στόχος που επανεπιβεβαιώθηκε από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση — αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση της κυκλοφορίας προσώπων και αγαθών στην Κοινότητα. Η εξέλιξη αυτή θα επηρρεάσει τις γειτονικές χώρες, με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνίες για τη διευκόλυνση των ανταλλαγών (συμφωνίες σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο με τις χώρες της ΕΖΕΣ, Ευρωπαϊκές Συμφωνίες με ορισμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης).

Η κατάσταση που επικρατεί σήμερα παρουσιάζει ανησυχητικές πλευρές, συνδεδεμένες με τον όγκο της κυκλοφορίας και με τις περιόδους αιχμής. Η ταχύρρυθμη αύξηση της εναέριας κυκλοφορίας έχει οδηγήσει στον κορεσμό πολλών εναέριων διαδρόμων και στην πρόκληση σωρείας καθυστερήσεων. Σε ορισμένα τμήματα του ευρωπαϊκού οδικού δικτύου τα φαινόμενα συμφόρησης γίνονται διαρκώς εντονότερα. Σ'αυτό πρέπει να προστεθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, καθώς και η απουσία πραγματικής προόδου σε θέματα οδικής ασφάλειας.

Ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε σε κοινοτικό επίπεδο οδήγησε στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μάαστριχτ για προώθηση των διευρωπαϊκών δικτύων, ιδίως στον τομέα των μεταφορών, και χρηματοδοτική στήριξη της υλοποίησής τους (βλ. σελ. 19). Σκοπός των δικτύων αυτών είναι να συνδέσουν μεταξύ τους τα κύρια οικονομικά κέντρα της Κοινότητας, αλλά επίσης να συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη, βελτιώνοντας την προσπελασιμότητα προς τις περιφερειακές περιοχές της Κοινότητας (π.χ. με τη μείωση των χρόνων μετακίνησης). Εκτός, όμως, από τη δημιουργία υποδομών, τα προβλήματα διαχείρισης και συντονισμού μεταξύ των διαφόρων τύπων μεταφορών πρέπει επίσης να εξεταστούν εντασσόμενα σε μια ευρωπαϊκή προοπτική.

* * *

Στο πλαίσιο αυτό, οι σιδηροδρομικές μεταφορές μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο. Το Συμβούλιο των Υπουργών Μεταφορών υιοθέτησε, στο τέλος του 1991, ένα σχέδιο που αφορά τη δημιουργία, μέχρι το 2010, ενός συστήματος επιβατηγών τρένων μεγάλης ταχύτητας, δίδοντας προτεραιότητα σε ορισμένους κύριους άξονες. Στο σχέδιο υπογραμμίζεται επίσης η ανάγκη ανάπτυξης των συνδυασμένων οδικών-σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών.

Το σιδηροδρομικό δίκτυο στο εσωτερικό της Κοινότητας εκτείνεται σε συνολικό μήκος 150 000 χλμ. περίπου, ενώ το δίκτυο δρόμων και αυτοκινητοδρόμων έχει συνολικό μήκος 3 εκατομμυρίων χλμ. Στο 1/5 του σιδηροδρομικού δικτύου μεταφοράς επιβατών, η ταχύτητα δεν μπορεί να υπερβεί τα 70 χλμ./ώρα. Επιπλέον, τα σιδηροδρομικά δίκτυα έχουν αναπτυχθεί σε εθνική βάση — οι διαφορές στις αποστάσεις μεταξύ σιδηροτροχιών, στις διαστάσεις, στις προδιαγραφές των υλικών και της σηματοδότησης αποτελούν γνωστά παραδείγματα αυτού του φαινομένου. Συνεπώς, για την επίτευξη των επιδιωκόμενων

λεπικοινωνιακών και τηλεοπτικών σημάτων, τη συνέχιση του διεθνούς προγράμματος δορυφορικών μεταδόσεων του Εθτελσατ και την εγκατάσταση ενός καλωδίου οπτικών ινών μεταξύ Γαλλίας, Πορτογαλίας και Μαρόκου.

Οι χρηματοδοτήσεις έργων υποδομής στον τομέα των μεταφορών ανήλθαν σε 1 779 εκατομμύρια και αφορούσαν κυρίως οδικούς άξονες, καθώς και — με επιταχυνόμενο ρυθμό — σιδηροδρομικούς άξονες, στη Γαλλία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Πορτογαλία και τη Δανία. Μεταξύ των σημαντικών έργων που χρηματοδοτήθηκαν, περιλαμβάνονταν η γέφυρα του Μεγάλου Βελτ, η σήραγγα της Μάγχης και τμήματα του ευρωπαϊκού δικτύου σιδηροδρόμων μεγάλης ταχύτητας στη Γαλλία και την Ισπανία. Δάνεια χορηγήθηκαν, επίσης, για την προώθηση των συνδυασμένων οδικών-σιδηροδρομικών μεταφορών (σταθμοί συνδυασμένων μεταφορών και διάφορα συναφή έργα).

Στον τομέα των εναέριων μεταφορών, η Τράπεζα εξακολούθησε να στηρίζει την επενδυτική προσπάθεια που έχουν αναλάβει οι κοινοτικές αεροπορικές εταιρείες, προκειμένου να ανανεώσουν τον στόλο των αεροσκαφών τους, με την αγορά αεροσκαφών κατασκευασμένων στην Ευρώπη — συχνά με χρηματοδοτήσεις της Τράπεζας — ή εκτός Ευρώπης. Παράλληλα, χρηματοδότησε επενδύσεις για την ενίσχυση της δυναμικότητας αερολιμένων (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο), καθώς και για τη βελτίωση του ελέγχου και της ασφάλειας του εναέριου χώρου.

(συνέχεια από τη σελ. 28)

στόχων απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις σε έργα υποδομής, αλλά επίσης προσπάθειες για την εναρμόνιση του τροχαίου υλικού και των προδιαγραφών, κυρίως σηματοδότησης.

* * *

Η Τράπεζα έχει αυξήσει σταδιακά τις χρηματοδοτήσεις της για σιδηροδρομικά δίκτυα στην Κοινότητα. Κατά την περίοδο 1986-1991, οι σχετικές χορηγήσεις της ανήλθαν σε 3 δισεκατομμύρια περίπου, από τα οποία 1,1 δισεκατομμύριο χορηγήθηκε μέσα στο 1991. Άνω του 1 δισεκατομμυρίου αφορούσε την κατασκευή της σιδηροδρομικής σήραγγας κάτω από τη Μάγχη και την πρώτη φάση των εργασιών για τη ζεύξη του Μεγάλου Βελτ, στη Δανία.

Τα υπόλοιπα έργα που χρηματοδότησε η Τράπεζα αφορούσαν, κυρίως, την επέκταση σιδηροδρομικών αξόνων κοινοτικού ενδιαφέροντος και την ενίσχυση περιοχών που εντάσσονται στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης. Τρείς γραμμές τρένων μεγάλης ταχύτητας (TGV) χρηματοδοτήθηκαν από με συνολικό ποσό 700 εκατομμυρίων περίπου:

— στη Γαλλία, η γραμμή TGV-Atlantique, η οποία θα προεκταθεί προς την Ισπανία, μέσω του Μπορντώ, και η γραμμή TGV-Nord, προς Βρυξέλλες, η οποία θα εξυπηρετεί επίσης τη σήραγγα της Μάγχης και, μέσω αυτής, το Ηνωμένο Βασίλειο,

— στην Ισπανία, η πρώτη γραμμή TGV, που θα συνδέει τη Μαδρίτη με τη Σεβίλλη, μέσω της Κόρδοβας.

Κατά την ίδια περίοδο, η Τράπεζα χορήγησε δάνεια για τη βελτίωση πολυάριθμων τμημάτων των συμβατικών σιδηροδρομικών δικτύων. Οι χορηγήσεις αυτές αφορούσαν:

— στην Ισπανία, τμήματα του βασικού δικτύου, μεταξύ Μαδρίτης, Βαλένθιας και Βαρκελώνης και μεταξύ Μαδρίτης, Γαλικίας και Ιρούν, καθώς και τμήματα του δικτύου προς Πορτογαλία,

— στο Ηνωμένο Βασίλειο, τις σιδηροδρομικές συνδέσεις με το Καίμπριτζ και το Νόργουϊτς,

— στην Ελλάδα, τον άξονα Αθηνών-Θεσσαλονίκης-Ειδομένης, σε συνδυασμό με δάνεια για την ανανέωση του τροχαίου υλικού,

— στη Δανία, την ηλεκτροδότηση της γραμμής Νύμποργκ-Όντενσε και τον εκσυγχρονισμό διαφόρων τμημάτων του δικτύου.

Παράλληλα με τη δραστηριότητά της για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων, η Τράπεζα συμμετέχει στις εργασίες της Επιτροπής που αφορούν την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού δικτύου τρένων μεγάλης ταχύτητας (TGV). Στο μέλλον, η Τράπεζα θα μπορεί επίσης, σε συνεργασία με την Επιτροπή και με άλλους εταίρους, να υποστηρίζει την εκπόνηση μελετών (π.χ. προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας), με στόχο την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού δικτύου TGV.

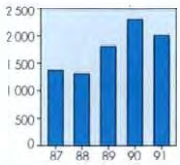

Προστασία του περιβάλλοντος: Η αυξανόμενη σημασία που δίδεται στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των φυσικών πόρων, έχει ωθήσει την Τράπεζα να υποστηρίξει τις επενδυτικές προσπάθειες στον τομέα αυτό. Οι σχετικές χρηματοδοτήσεις της ανήλθαν το 1991 σε 1 888 εκατομμύρια. Από το ποσό αυτό, 163 εκατομμύρια διοχετεύθηκαν, μέσω συνολικών δανείων, σε 150 περίπου μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και επιχειρήσεων, στη Γερμανία, την Ιταλία και τη Γαλλία. Εξάλλου, το 52% των ενισχύσεων στον τομέα του περιβάλλοντος κατευθύνθηκαν στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Κοινότητας.

Άνω του 50% των χρηματοδοτήσεων αφορούσε έργα συλλογής και καθαρισμού των λυμάτων ή βελτίωσης της ποιότητας του νερού — κυρίως στην Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου χρηματοδοτήθηκαν μεγάλα προγράμματα, πολλά από τα οποία αφορούν εκτεταμένες υδρολογικές λεκάνες. Ωστόσο, πολλές χορηγήσεις κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα επενδυτικών σχεδίων — ιδίως έργα συλλογής και επεξεργασίας των στερεών αποβλήτων και προστασίας του εδάφους.

Η Τράπεζα χρηματοδότησε επίσης εγκαταστάσεις για τη μείωση των απαερίων ανθρακικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, μονάδων αποτέφρωσης απορριμάτων, διυλιστηρίων και εργοστασίων, καθώς και επενδύσεις βιομηχανικών επιχειρήσεων για την επεξεργασία των υγρών και στερεών αποβλήτων τους.

Πολλά δάνεια συνέβαλαν στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος. Τα δάνεια αυτά αφορούσαν προγράμματα πολεοδομικής ανάπλασης (συνοικία Temple Bar, στο Δουβλίνο, ιστορικά κτίρια ή κέντρα πόλεων στην Ούμπρια, τη Λιγυρία, τη Φερράρα και το Τρέντο), αλλά και, κυρίως, επενδύσεις για τη βελτίωση της αστικής κυκλοφορίας (γραμμές μετρό στη Μαδρίτη, κατασκευή οδικών σηράγγων, δακτυλίων και χώρων στάθμευσης στη Βαρκελώνη, τη Μασσαλία και τη Λυόν).

Πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από τα χρηματοδοτούμενα έργα, που συμβάλλουν στην επίτευξη άλλων στόχων, συμβάλλουν επίσης στην προστασία του περιβάλλοντος, γενικότερα δε, κατά την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται για χρηματοδότηση, η Τράπεζα ελέγχει συστηματικά την τυχόν ύπαρξη επιβλαβών για το περιβάλλον στοιχείων.

Πίνακας 6: **Περιβάλλον και πλαίσιο ζωής**

(σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο	Ατομικά δάνεια	Πιστώσεις από συνολικά δάνεια
Σύνολο	**1 888,0**	**1 724,8**	**163,2**
Περιβάλλον	**1 686,2**	**1 540,7**	**145,5**
Προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων	1 070,8	1 006,7	64,1
Διαχείριση των αποβλήτων	53,7	30,2	23,5
Καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	384,6	353,0	31,6
Λοιπά έργα	177,1	150,8	26,3
Πολεοδομικά έργα	**201,8**	**184,1**	**17,7**

* * *

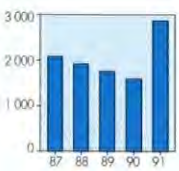

Ενεργειακοί στόχοι: Οι χρηματοδοτήσεις επενδύσεων που ανταποκρίνονται στους στόχους της Κοινότητας όσον αφορά τον ενεργειακό τομέα, ανήλθαν σε 2 743 εκατομμύρια το 1991, έναντι 1 477 εκατομμυρίων το 1990 και ετήσιου μέσου όρου 1 913 εκατομμυρίων κατά την περίοδο 1986-1990.

Προκειμένου να συμβάλει στην ευρύτερη αξιοποίηση των εγχώριων πόρων στην Κοινότητα, η Τράπεζα χρηματοδότησε, με δάνεια συνολικού ύψους 1 406 εκατομμυρίων, την εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στη Βόρεια Θάλασσα (στο βρετανικό, δανικό και νορβηγικό τομέα) και στην Ιταλία, καθώς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς και εγκαταστάσεις εμπλουτισμού ή επανεπεξεργασίας πυρηνικού καυσίμου.

504 εκατομμύρια κατευθύνθηκαν σε έργα που συντελούν στη διαφοροποίηση των εισαγωγών ενέργειας — κυρίως σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που μπορούν να χρησιμοποιούν εισαγόμενο άνθρακα, και δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου.

Τέλος, 833 εκατομμύρια διατέθηκαν για έργα με στόχο την ορθολογικότερη χρήση της ενέργειας (συνδυασμένη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, δίκτυα διανομής αερίου, ηλεκτρικού ρεύματος και θερμότητας, επενδύσεις για εξοικονόμηση ενέργειας στη βιομηχανία).

Πίνακας 7: **Ενεργειακοί στόχοι**

(σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο	Ατομικά δάνεια	Πιστώσεις από συνολικά δάνεια
Σύνολο	**2 742,7**	**2 628,6**	**114,1**
Εγχώριοι πόροι	**1 405,6**	**1 405,6**	**—**
Υδροηλεκτρική ενέργεια	54,1	54,1	—
Πυρηνική ενέργεια	135,4	135,4	—
Υδρογονάνθρακες	1 216,1	1 216,1	—
Διαφοροποίηση των εισαγωγών	**503,8**	**503,8**	**—**
Φυσικό αέριο	369,3	369,3	—
Άνθρακας	134,5	134,5	—
Ορθολογική χρήση	**833,2**	**719,2**	**114,1**
Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας/θερμότητας	198,5	185,2	13,3
Μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας	328,3	315,6	12,7
Διανομή φυσικού αερίου	141,4	91,2	50,3
Επεξεργασία των αποβλήτων, λοιπά	16,5	14,1	2,5
Εξορθολογισμός της κατανάλωσης	148,4	113,0	35,4

* * *

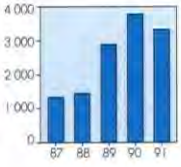

Βιομηχανικοί στόχοι: Η προοπτική της ενιαίας αγοράς προκάλεσε, κατά τα τελευταία χρόνια, έντονη ζήτηση χρηματοδοτήσεων για επενδυτικά σχέδια με στόχο την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών επιχειρήσεων και την προώθηση της ολοκλήρωσής τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και για επενδυτικές πρωτοβουλίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το φαινόμενο αυτό ήταν ιδιαίτερα αισθητό το 1990, έτος που χαρακτηρίστηκε από μεγάλη συγκέντρωση σημαντικών επενδύσεων. Το 1991, σε δυσμενέστερο οικονομικό περιβάλλον, οι χορηγήσεις στον τομέα αυτό ανήλθαν σε 3 332 εκατομμύρια (έναντι 3 736 εκατομμυρίων το 1990 και 3 028 εκατομμυρίων το 1989). Το 50% περίπου του ποσού αυτού αφορούσε επενδύσεις σε περιοχές που ενισχύονται στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης.

Οι **μικρομεσαίες επιχειρήσεις** δέχθηκαν ευρεία χρηματοδοτική υποστήριξη από την Τράπεζα. Αν και περισσότερο ευαίσθητες απέναντι στις συγκυριακές δυσκολίες, οι ΜΜΕ απορρόφησαν, στο σύνολο της Κοινότητας, 9 548 πιστώσεις, συνολικού ύψους 2 354 εκατομμυρίων, από εκκρεμή συνολικά δάνεια (έναντι 7 447 πιστώσεων ή 1 976 εκατομμυρίων το 1990 και 7 605 πιστώσεων ή 2 014 εκατομμυρίων το 1989). Από το ποσό αυτό, 1 369 εκατομμύρια (58%) αφορούσαν

Πίνακας 8: **Βιομηχανικοί στόχοι**

(σε εκατομ. Ecu)

Σύνολο	**3 331,6**
Διεθνής ανταγωνιστικότητα και ολοκλήρωση των μεγάλων επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο	923,5
Μικρού μεγέθους επενδύσεις που αναπτύσσουν προηγμένη τεχνολογία	54,1
Επενδύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων	2 354,0
σε ενισχυόμενες περιοχές	*1 369,0*
εκτός ενισχυόμενων περιοχών	*985,0*

Πίνακας 9: **Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων**
Πιστώσεις χορηγηθείσες το 1991 από εκκρεμή συνολικά δάνεια

(σε εκατομ. Ecu)

Χώρα	Σύνολο		Περιφερειακή ανάπτυξη		Εκτός ενισχυόμενων περιοχών
	Αριθμός	Ποσό	Από ιδίους πόρους	Από ιδίους πόρους	Από πόρους του ΝΚΜ
Σύνολο	**9 548**	**2 354,0**	**1 369,0**	**914,0**	**71,0**
Βέλγιο	280	216,3	64,5	128,1	23,7
Δανία	292	69,0	32,0	37,0	—
Γερμανία	223	85,5	47,0	38,5	—
Ελλάς	39	46,6	46,6	—	—
Ισπανία	578	250,6	175,3	66,4	8,9
Γαλλία	5 924	534,0	290,0	218,2	25,8
Ιρλανδία	8	13,0	13,0	—	—
Ιταλία	1 756	874,9	502,8	371,5	0,6
Κάτω Χώρες	49	66,1	14,1	52,0	—
Πορτογαλία	299	126,1	126,1	—	—
Ηνωμένο Βασίλειο	100	71,9	57,6	2,3	12,0

5 932 επενδύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων εγκαταστημένων σε περιοχές που ενισχύονται στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν σημαντικό στοιχείο του παραγωγικού τομέα, σε όλες τις χώρες μέλη της Κοινότητας. Ο οικονομικός τους ρόλος — ιδίως των μικρότερων από αυτές — είναι ιδιαίτερα σημαντικός για πολλές αναπτυξιακά καθυστερημένες περιοχές και η ενίσχυση τους συνδέεται πολλαπλά με την περιφερειακή ανάπτυξη. Επιπλέον, ο δυναμισμός των ΜΜΕ, η ικανότητα ταχείας προσαρμογής που διαθέτουν, οι σημαντικές επιδόσεις ορισμένων από αυτές στον εξαγωγικό τομέα, τις καθιστούν σημαντικό παράγοντα για τη βελτίωση των παραγωγικών δομών της Κοινότητας.

Προκειμένου να ενισχύσει τη δράση της υπέρ της ανάπτυξης των ΜΜΕ, η Τράπεζα χορήγησε για πρώτη φορά, το 1991, πιστώσεις από **συνολικά δάνεια καλούμενα «ευρωπαϊκά»**, τα οποία παρέχουν στους μεσολαβούντες χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή τράπεζες τη δυνατότητα να χορηγούν πιστώσεις και σε άλλες χώρες μέλη της Κοινότητας, εκτός από τη χώρα καταγωγής τους. Στην Πορτογαλία, παραδείγματος χάρη, μια μεταλλουργική επιχείρηση χρηματοδοτήθηκε με ένα δάνειο προερχόμενο από κεφάλαια που η Τράπεζα είχε χορηγήσει σε ένα γερμανικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ενώ, στην Ελλάδα, δύο μικρές επιχειρήσεις έλαβαν πιστώσεις από ένα συνολικό δάνειο που είχε χορηγηθεί σε μια βρετανική τράπεζα.

Τα ατομικά δάνεια για επενδύσεις με στόχο την ενίσχυση της **διεθνούς ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων** μεγαλύτερου μεγέθους ή την προώθηση της **ολοκλήρωσής τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο,** ανήλθαν σε 924 εκατομμύρια και κατευθύνθηκαν στους κλάδους της αυτοκινητοβιομηχανίας, της αεροναυπηγικής, της φαρμακευτικής και της ηλεκτρονικής. Το 1/3 περίπου των επενδύσεων αυτών αφορούσαν περιοχές που ενισχύονται στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης και άνω των 2/3 των δανείων αφορούσαν επενδύσεις πραγματοποιούμενες στο πλαίσιο συνεργασίας επιχειρήσεων από περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή και με συμμετοχή, μερικές φορές, επιχειρήσεων από τρίτες χώρες. Τα περισσότερα από τα δάνεια αφορούσαν σχέδια εισαγωγής ή διάδοσης καινοτόμων, για τον τομέα τους, τεχνικών ή μεθόδων, ενώ δέκα περίπου δάνεια διατέθηκαν για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.

Επιπλέον, από συνολικά δάνεια, διατέθηκαν πιστώσεις ύψους 54 εκατομμυρίων, για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών που αναπτύσσουν προηγμένη τεχνολογία, σε ένα ευρύ φάσμα τομέων.

Ορισμένα από τα σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν, όχι μόνο είναι καρπός οικονομικής και βιομηχανικής συνεργασίας, αλλά, επιπλέον, περιλαμβάνουν επενδύσεις πραγματοποιούμενες σε περισσότερες της μιας χώρες. Είναι η περίπτωση δύο σχεδίων στον αεροναυπηγικό τομέα: των αεροσκαφών Airbus, τα διάφορα εξαρτήματα των οποίων κατασκευάζονται σε περισσότερες της μιας χώρες, και μιας εταιρείας, η οποία παράγει αντιστροφείς ώθησης για αεροσκάφη σε μονάδες εγκατεστημένες στη Γαλλία και στην Αγγλία.

Χρηματοδοτήσεις βιομηχανικών επενδύσεων κατά την περίοδο 1987-1991: κατανομή κατά περιφέρεια

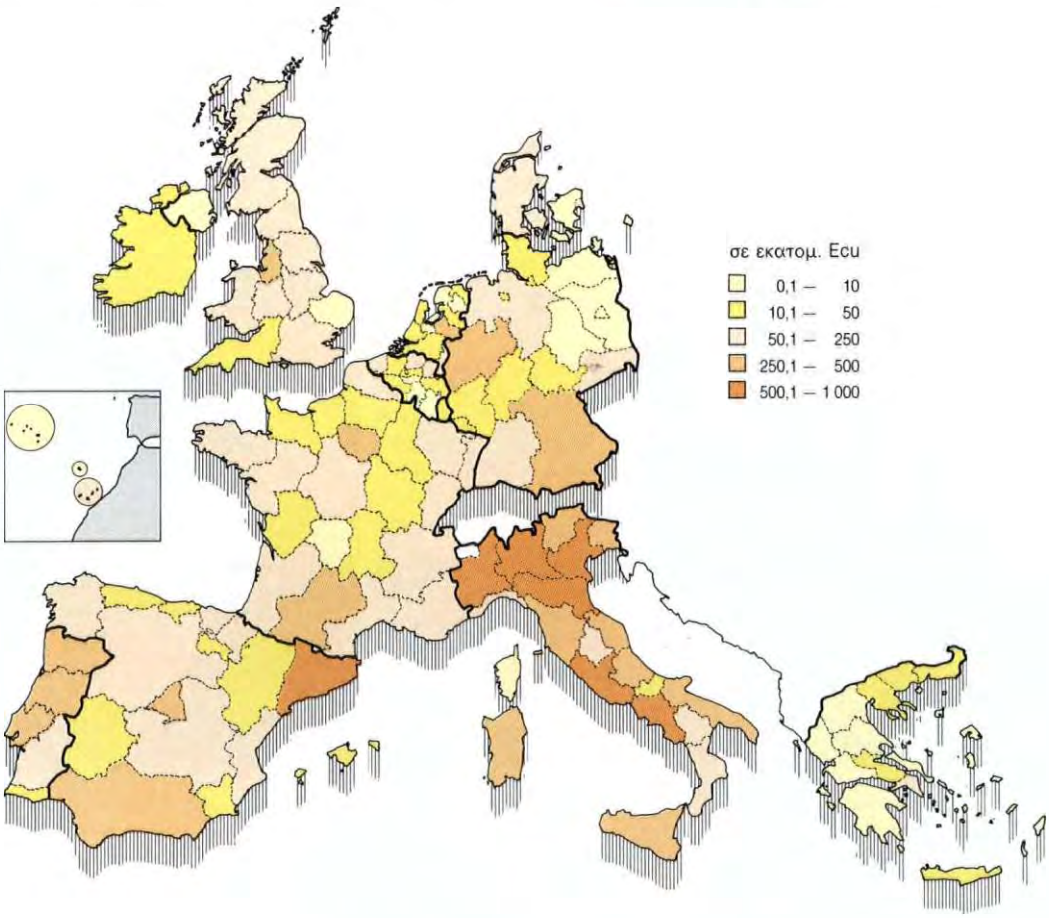

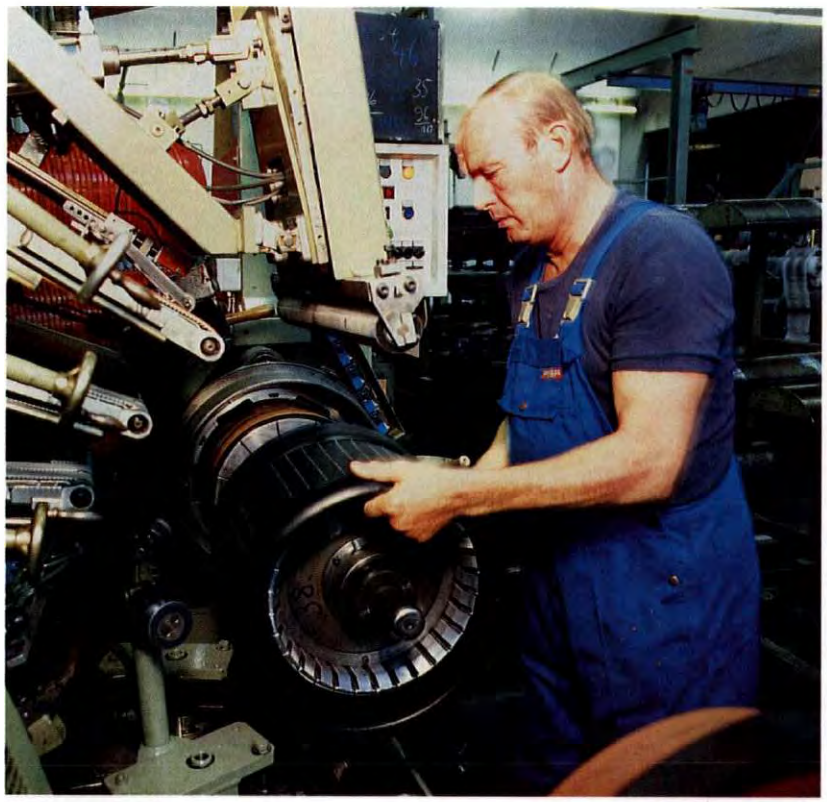

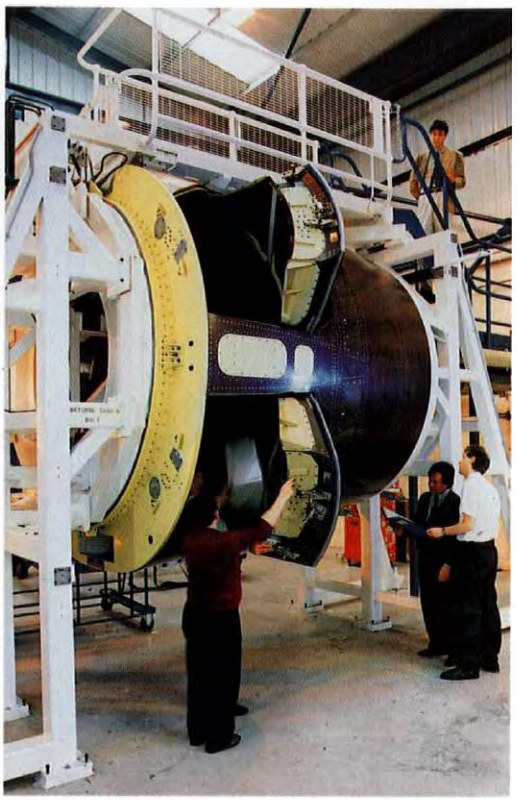

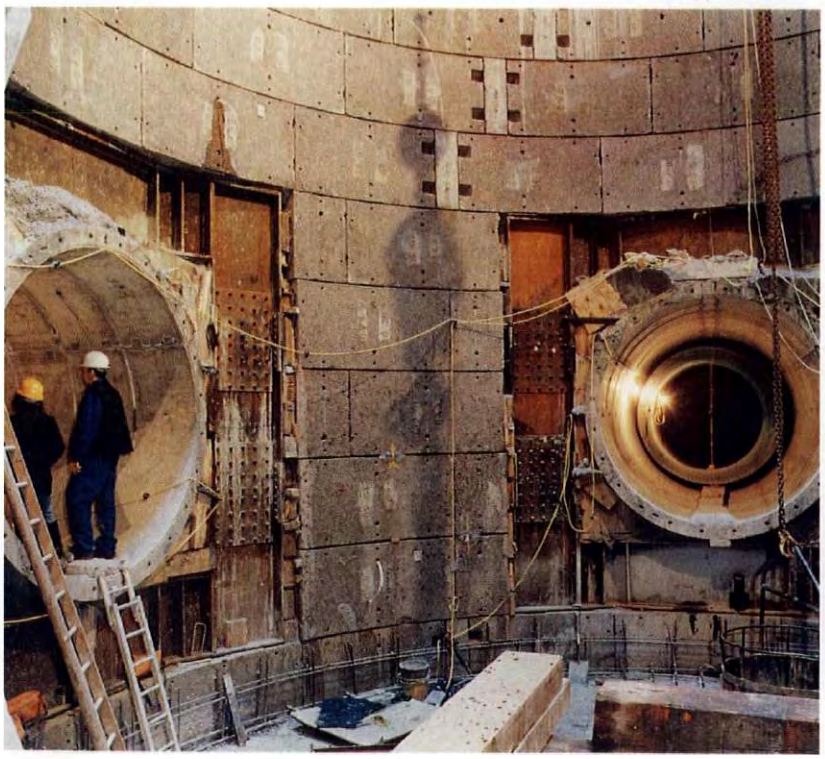

1|2 Οι οικονομικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης ευθυγραμμίζονται απόλυτα με τη δράση της Τράπεζας για την προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης
3|4 της Κοινότητας και την ενίσχυση του οικονομικού της δυναμικού. Η Τράπεζα υποστηρίζει την ανάπτυξη των λιγότερο ευνοημένων περιοχών (φωτ. 1: μονάδα παραγωγής επισώτρων, στην Πορτογαλία), τη δημιουργία ενός διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (φωτ. 4: κέντρο του Eurocontrol για τον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας), την ανάπτυξη προηγμένης τεχνολογίας (φωτ. 2: κατασκευή αντιστροφέων ώθησης για κινητήρες αεροσκαφών), ενώ μεριμνά ταυτόχρονα για την προστασία του περιβάλλοντος και τη συνετή διαχείριση των φυσικών πόρων (φωτ. 3: έργα παροχής πόσιμου νερού, στη λεκάνη του Τάμεση).

Παρουσίαση των χρηματοδοτήσεων κατά χώρα

(Ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

ΒΕΛΓΙΟ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 115,6 εκατομμύρια *(1990: 206,3 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 21,0 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 94,5 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 216,3 εκατομμύρια

Στο Βέλγιο, οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις της Τράπεζας αφορούσαν κατά κύριο λόγο τις **μικρομεσαίες επιχειρήσεις**. Πράγματι, από συνολικά δάνεια που είχαν συνομολογηθεί το 1990 ή το 1991, χρηματοδοτήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης 280 ΜΜΕ, στις 9 περιφέρειες της χώρας. Οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν κυρίως στους κλάδους των προϊόντων μετάλλου και μηχανικής, των υπηρεσιών μεταφορών, του ξύλου και των υφαντικών ειδών.

Τα ατομικά δάνεια που χορηγήθηκαν, αφορούσαν την ενίσχυση των εγκαταστάσεων του εθνικού κέντρου **ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας**, κοντά στον αερολιμένα των Βρυξελλών, και την κατασκευή του επιχειρησιακού κέντρου του Eurocontrol (ευρωπαϊκού οργανισμού για την ασφάλεια της αεροπλοΐας).

ΔΑΝΙΑ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 538,6 εκατομμύρια *(1990: 564,7 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 487,8 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 50,8 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 70,8 εκατομμύρια

Οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις στη Δανία αφορούσαν κατά κύριο λόγο έργα υποδομής για τη βελτίωση των **επικοινωνιών** (166 εκατομμύρια) και επενδύσεις στον **ενεργειακό τομέα** (295 εκατομμύρια).

Πράγματι, η Τράπεζα χορήγησε νέα δάνεια για την αξιοποίηση των πόρων υδρογονανθράκων του δανικού τομέα της Βόρειας Θάλασσας — συγκεκριμένα, για τη θέση σε λειτουργία εγκαταστάσεων γεώτρησης στο πετρελαϊκό κοίτασμα Dan και για τη συνέχιση του προγράμματος μεταφοράς και αποθήκευσης φυσικού αερίου. Επιπλέον, χορήγησε δάνεια συνολικού ύψους 20 εκατομμυρίων, για την επέκταση των δικτύων αστικής θέρμανσης, για έργα συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων και για εγκαταστάσεις καύσης των αστικών απορριμάτων στο Φρέντερικσμπερκ, το Ώρχους και το Άμαγκερ.

Παράλληλα, η Τράπεζα εξακολούθησε να χρηματοδοτεί τον εκσυγχρονισμό του τηλεπικοινωνιακού δικτύου (115 εκατομμύρια). Υποστήριξε, επίσης, τη βελτίωση των συνδέσεων μεταξύ της Σκανδιναυΐας και της ηπειρωτικής Ευρώπης, χορηγώντας δάνεια (51 εκατομμύρια) για πολυάριθμα τμήματα του αυτοκινητόδρομου Βορρά-Νότου (Ε45), καθώς και για τη γέφυρα του Μεγάλου Βελτ και τη σύνδεσή της με την Κοπεγχάγη. Επιπλέον, χρηματοδότησε την αγορά ενός προσομειωτή πτήσεων για την εκπαίδευση πιλότων.

Τέλος, χρηματοδότησε ένα κέντρο φαρμακευτικής έρευνας και ανάπτυξης κοντά στην Κοπεγχάγη, ενώ, μέσω των συνολικών της δανείων, συνέβαλε στην ενίσχυση 292 βιομηχανικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων (69 εκατομμύρια).

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 1 300,1 εκατομμύρια *(1990: 863,5 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 588,4 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 711,7 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 177,4 εκατομμύρια

Η χρηματοδοτική δραστηριότητα της Τράπεζας στα *ανατολικά Länder*, η οποία άρχισε κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1990, αναπτύχθηκε έντονα το 1991, φθάνοντας να αντιπροσωπεύει σχεδόν το 60% του συνόλου των χρηματοδοτήσεων της χρήσης 1991 και, ειδικότερα, άνω των 2/3 των ατομικών δανείων. Τα δάνεια στα *ανατολικά Länder* αφορούσαν, αφενός, τη σύνδεση ορισμένων αγωγών αερίου με το κοινοτικό δίκτυο **μεταφοράς φυσικού αερίου** και την ανακαίνιση του υφιστάμενου δικτύου αερίου (146 εκατομμύρια) και, αφετέρου, την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονι-

σμό της **βιομηχανίας αυτοκινήτων** (167 εκατομμύρια) — κυρίως την κατασκευή μιας μονάδας βαφής σε μια νέα αυτοκινητοβιομηχανία, κοντά στο Zwickau, μια από τις σημαντικότερες βιομηχανικές επενδύσεις που έχουν αναληφθεί στα Länder αυτά. Επιπλέον, 165 μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες — ορισμένες στο βιομηχανικό τομέα και άλλες με στόχο τη βελτίωση του ξενοδοχειακού δυναμικού — χρηματοδοτήθηκαν με πιστώσεις συνολικού ύψους 33 εκατομμυρίων, συνιστώντας την απαρχή των παρεμβάσεων από συνολικά δάνεια που χορηγήθηκαν μετά την ενοποίηση.

Στον τομέα των **έργων υποδομής**, χρηματοδοτήθηκαν 2 σχέδια (90 εκατομμύρια), τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις ανατολικές περιοχές: το πρώτο είναι το σύστημα δορυφορικών μεταδόσεων «Kopernikus», το οποίο θα καλύψει τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις στο σύνολο της χώρας, ενώ το δεύτερο αφορά τον εκσυγχρονισμό των κτιρίων της εμπορικής έκθεσης του Βερολίνου, που θα συμβάλει στην ανάπτυξη των γειτονικών περιοχών.

Στο σύνολο του γερμανικού εδάφους, οι χρηματοδοτήσεις **βιομηχανικών επενδύσεων** αφορούσαν, εκτός από την αυτοκινητοβιομηχανία, μια μονάδα παραγωγής χάρτου στην Κάτω Σαξωνία, ένα διυλιστήριο στη Ρουρ και 378 μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες (134 εκατομμύρια), κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων, από τις οποίες πολλές αφορούσαν επενδύσεις σε τεχνολογικά προηγμένο εξοπλισμό.

Η Τράπεζα χρηματοδότησε επίσης επενδύσεις για την ενίσχυση της **αερολιμενικής υποδομής** του Μονάχου και του Αμβούργου (134 εκατομμύρια), καθώς και διάφορα οδικά έργα τοπικού ενδιαφέροντος, μέσω συνολικών δανείων.

Επιπλέον, πολυάριθμες χρηματοδοτήσεις συνέβαλαν στην **προστασία του περιβάλλοντος** (95 εκατομμύρια): αποχετευτικά έργα στο Breisgau, 47 μικρά δίκτυα αποχέτευσης και παροχής πόσιμου νερού, εγκαταστάσεις συλλογής, αποθήκευσης και επεξεργασίας των αποβλήτων, βιομηχανικός εξοπλισμός με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

Τέλος, στον **ενεργειακό τομέα**, οι χρηματοδοτήσεις (185 εκατομμύρια) αφορούσαν κυρίως τη βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού των ανατολικών περιοχών, αλλά επίσης τη συνέχιση της κατασκευής του δικτύου αστικής θέρμανσης του Σάαρ και την εγκατάσταση ενός νέου λέβητα στο σταθμό ηλεκτροπαραγωγής του Μανχάϊμ.

ΕΛΛΑΣ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 366,9 εκατομμύρια (*1990: 176,3 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 100,1 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 266,8 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 66,4 εκατομμύρια

Οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις της Τράπεζας στην Ελλάδα, η οποία είναι στο σύνολό της επιλέξιμη για ενισχύσεις στο πλαίσιο της **περιφερειακής ανάπτυξης** (στόχος 1), ανταποκρίνονται στην επιτακτική ανάγκη να αποκτήσει η χώρα τις υποδομές, τον εξοπλισμό και το βιομηχανικό ιστό που χρειάζεται για να στηριχθεί η ανάπτυξή της.

Στον τομέα των έργων υποδομής, οι χρηματοδοτήσεις (78 εκατομμύρια) αφορούσαν κυρίως τη **βελτίωση των οδικών και σιδηροδρομικών συνδέσεων** μεταξύ διαφόρων τμημάτων της χώρας: κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Κορίνθου-Τρίπολης, μετατροπή σε αυτοκινητόδρομο του τμήματος Βαρυμπόμπη-Υλίκη, στον άξονα Αθήνα-Κατερίνη, ανανέωση του τροχαίου υλικού των σιδηροδρόμων. Παράλληλα, η Τράπεζα χρηματοδότησε έργα άρδευσης αγροτικών περιοχών στην Κρήτη, ενώ χορήγησε επίσης δάνεια για να συνεχιστεί η ανακατασκευή αποχετευτικών δικτύων, δημόσιων κτιρίων και κατοικιών στην περιοχή της Καλαμάτας, η οποία επλήγη από σεισμό το 1986 (δάνεια συνολικού ύψους 22 εκατομμυρίων, με επιδότηση επιτοκίου από τους πόρους του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

Επιπλέον, ένα σημαντικό δάνειο-πλαίσιο (150 εκατομμύρια), το οποίο υπεγράφη στο τέλος του 1991, θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση έργων μικρού μεγέθους στους τομείς των μεταφορών, της υδροδότησης και της αποχέτευσης, καθώς επίσης τουριστικών υποδομών και ιδρυμάτων τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το δάνειο αυτό ανταποκρίνεται στους στόχους που έχουν τεθεί στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για την Ελλάδα και αποτελεί συμπλήρωμα μιας ενίσχυσης από πόρους προϋπολογισμού, που παρέχεται από τα διαρθρωτικά ταμεία.

Στον **ενεργειακό τομέα,** η Τράπεζα χορήγησε 16 εκατομμύρια, για την κατασκευή ενός υδροηλεκτρικού σταθμού στο κύριο κανάλι άρδευσης της πεδιάδας της Θεσσαλονίκης και για τη χρηματοδότηση της πρώτης φάσης εισαγωγής φυσικού αερίου στην περιοχή της Αθήνας. Το τελευταίο αυτό έργο, το οποίο προβλέπει την κατασκευή ενός αγωγού για τη μεταφορά αερίου από τη Ρωσία, καθώς και εγκαταστάσεις για την επανεξαέρωση υγροποιημένου αερίου προερχόμενου από την Αλγερία και δίκτυα διανομής, αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης της πρωτεύουσας.

Παράλληλα, στο πλαίσιο των **Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων,** χορηγήθηκαν δύο συνολικά δάνεια, ύψους 24 εκατομμυρίων, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τον εκσυγχρονισμό του ηλεκτρικού δικτύου, καθώς και για την ανάπτυξη της μηχανοργάνωσης δημόσιων υπηρεσιών. Μέσα στο 1991, διατέθηκαν πιστώσεις συνολικού ύψους 15 εκατομμυρίων, για τη χρηματοδότηση 24 μικρών ενεργειακών προγραμμάτων.

Τέλος, η Τράπεζα εξακολούθησε να υποστηρίζει τη δημιουργία κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης (11 εκατομμύρια) και να συμβάλλει στη χρηματοδότηση επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους τομείς της βιομηχανίας και του τουρισμού (40 πιστώσεις, συνολικού ύψους 47 εκατομμυρίων).

ΙΣΠΑΝΙΑ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 2 342,5 εκατομμύρια *(1990: 1 942 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 2 070,7 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 271,8 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 315,8 εκατομμύρια

Οι χορηγήσεις στην Ισπανία σημείωσαν νέα άνοδο, που αφορούσε σε μεγάλο βαθμό επενδύσεις για την ενίσχυση της **περιφερειακής ανάπτυξης** και, ιδίως, έργα υποδομής για τις επικοινωνίες και ενεργειακά προγράμματα. Συνολικά, 1 825 εκατομμύρια (76% του συνόλου των χρηματοδοτήσεων, έναντι 57% το 1990) χορηγήθηκαν για έργα πραγματοποιούμενα κατά κύριο λόγο σε περιοχές υπαγόμενες στη δράση των διαρθρωτικών ταμείων και, ειδικότερα, σε περιοχές του στόχου 1 (975 εκατομμύρια).

Οι χρηματοδοτήσεις **έργων υποδομής** (1 390 εκατομμύρια) αφορούσαν:
— τη συνέχιση του εκσυγχρονισμού του τηλεφωνικού δικτύου και τη θέση σε λειτουργία τηλεπικοινωνιακών και τηλεοπτικών δορυφόρων (577 εκατομμύρια),
— τη βελτίωση των υπεραστικών σιδηροδρομικών συνδέσεων (ιδίως της γραμμής μεγάλης ταχύτητας Μαδρίτη-Σεβίλλη) και την ενίσχυση των προαστειακών σιδηροδρομικών δικτύων στις περιοχές Μαδρίτης, Βαρκελώνης, Βαλένθιας, Σανταντέρ και Μπιλμπάο (408 εκατομμύρια),
— την ανανέωση των αεροπορικών στόλων που εξυπηρετούν τις γραμμές εσωτερικού και τις συνδέσεις με τις Καναρίους Νήσους (128 εκατομμύρια),
— τις αστικές μεταφορές στη Μαδρίτη (αντικατάσταση των αμαξοστοιχιών του μετρό) και τη βελτίωση της κυκλοφορίας στην ευρύτερη περιφέρεια Βαρκελώνης (113 εκατομμύρια),
— τη δημιουργία ενός νέου κέντρου εμπορικών εκθέσεων στη Μαδρίτη και την ενίσχυση των αποχετευτικών δικτύων της Μάλαγα (124 εκατομμύρια).

Επιπλέον, 17 πιστώσεις (40 εκατομμύρια) διατέθηκαν από συνολικά δάνεια, για τη χρηματοδότηση οδικών και αποχετευτικών έργων πραγματοποιούμενων από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο **βιομηχανικό τομέα,** 406 εκατομμύρια χορηγήθηκαν υπό μορφή ατομικών δανείων, για μονάδες παραγωγής αυτοκινήτων στην Καταλωνία και κοντά στην Παμπλόνα, για την ενίσχυση ενός πετροχημικού συγκροτήματος κοντά στο Κάδιξ και τη μετατροπή του με σκοπό την παραγωγή αμόλυβδης βενζίνης, καθώς και για μονάδες παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, οικιακών συσκευών και φαρμακευτικών προϊόντων στις περιοχές Μαδρίτης, Βαρκελώνης και Ριόχα. Εξάλλου, από εκκρεμή συνολικά δάνεια, χρηματοδοτήθηκαν 580 βιομηχανικές, τουριστικές και αγροτικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με πιστώσεις συνολικού ύψους 253 εκατομμυρίων.

Τα ατομικά δάνεια για την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό των δικτύων μεταφοράς και διανομής **ηλεκτρικής ενέργειας** αυξήθηκαν σημαντικά, φθάνοντας στα 316 εκατομμύρια. Επιπλέον, 10 πιστώσεις (23 εκατομμύρια) χορηγήθηκαν από συνολικά δάνεια, για μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από τα χρηματοδοτηθέντα έργα συμβάλλουν ταυτόχρονα στην προστασία του **περιβάλλοντος,** ιδίως σε αστικές περιοχές. Οι χορηγήσεις για τα έργα αυτά ανέρχονται σε συνολικό ύψος 209 εκατομμυρίων.

ΓΑΛΛΙΑ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 1 924,4 εκατομμύρια *(1990: 1 684,6 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 1 011,4 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 913,0 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 805,4 εκατομμύρια

Περισσότερα από τα 2/3 των χρηματοδοτήσεων στη Γαλλία αφορούσαν έργα που συμβάλλουν στην **ανάπτυξη των ενισχυόμενων περιοχών** της χώρας (1 234 εκατομμύρια). Πρόκειται, κυρίως, για έργα υποδομής στον τομέα των μεταφορών και επενδύσεις στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Πολλά από τα χρηματοδοτηθέντα έργα συμβάλλουν στην προστασία του **περιβάλλοντος,** εν γένει, ή του αστικού περιβάλλοντος, ειδικότερα. Τα έργα αυτά απορρόφησαν ενισχύσεις συνολικού ύψους 108 εκατομμυρίων.

Τα δάνεια στον **τομέα των μεταφορών** (978 εκατομμύρια) αφορούσαν κατά πρώτο λόγο δύο μεγάλα έργα: τη σήραγγα της Μάγχης και τη σιδηροδρομική γραμμή μεγάλης ταχύτητας «TGV-Nord», που συνδέει το Παρίσι με την εν λόγω σήραγγα και με το Βέλγιο (410 εκατομμύρια). Παράλληλα, η Τράπεζα εξακολούθησε να χρηματοδοτεί την κατασκευή αυτοκινητόδρομων, αναγκαίων, τόσο για τις περιφερειακές συνδέσεις, όσο και για τη διασφάλιση της συνέχειας του ευρωπαϊκού δικτύου (209 εκατομμύρια). Χρηματοδότησε έτσι τον Α26 — νέο άξονα μεταξύ της σήραγγας της Μάγχης και της νότιας Γαλλίας, μέσω της πόλης Troyes —, τον Α43 και τον Α49 — οδικούς άξονες στις Άλπεις, που εξυπηρετούν τη Γκρενόμπλ και την Αλμπερβίλ (τόπο διεξαγωγής των χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων) — και τον Α57, στη νότια Γαλλία. Επιπλέον, χορήγησε 57 εκατομμύρια, για έργα που θα επιτρέψουν την αισθητή βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών και, συνεπώς, του αστικού περιβάλλοντος στη Μασσαλία (κατασκευή μιας οδικής σήραγγας) και στη Λυόν (δημιουργία 6 000 περίπου θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων και βελτιώσεις 20 τμημάτων του οδικού δικτύου). Στην προστασία του περιβάλλοντος συμβάλλει επίσης ένα νέο δάνειο που χορηγήθηκε για τη μονάδα καύσης των οικιακών αποβλήτων, με συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, της Λυόν.

Στον τομέα των εναέριων μεταφορών, η Τράπεζα χρηματοδότησε την επέκταση του αερολιμένα του Φορ-ντε-Φρανς, στη Μαρτινίκα (σε συνεργασία με τα διαρθρωτικά ταμεία), καθώς και την ανανέωση των στόλων δύο αεροπορικών εταιρειών, που εξυπηρετούν κυρίως τις γραμμές εσωτερικού (133 εκατομμύρια).

Επιπλέον, μέσω συνολικών δανείων χρηματοδοτήθηκαν 242 οδικά, σιδηροδρομικά και αποχετευτικά έργα, πραγματοποιούμενα από την τοπική αυτοδιοίκηση ή από επιχειρήσεις (267 εκατομμύρια).

Στους **τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών,** τα χορηγηθέντα δάνεια (162 εκατομμύρια) αφορούσαν, αφενός, την παραγωγή ανθρακικών ινών στη νοτιοδυτική χώρα, δημοσιογραφικού χάρτου στα Βόσγια, χημικών προϊόντων στην Ιζέρ και αεροναυπηγικού εξοπλισμού στο Ile-de-France και, αφετέρου, τη συνέχιση της κατασκευής του ευρωπαϊκού πάρκου αναψυχής Eurodisneyland. Επιπλέον, πολυάριθμες (5 947) μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρηματοδοτήθηκαν από συνολικά δάνεια, με πιστώσεις ύψους 537 εκατομμυρίων.

Τέλος, στον **ενεργειακό τομέα** χορηγήθηκε ένα δάνειο ύψους 37 εκατομμυρίων, για τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής εμπλουτισμένου ουρανίου στη μονάδα Eurodif.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 237 εκατομμύρια *(1990: 217,7 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 237 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 13 εκατομμύρια

Οι χορηγήσεις στην Ιρλανδία, που είναι στο σύνολό της επιλέξιμη για ενισχύσεις στο πλαίσιο της **περιφερειακής ανάπτυξης** (στόχος 1), αφορούσαν κυρίως **έργα υποδομής** (182 εκατομμύρια). Η Τράπεζα χρηματοδότησε την ενίσχυση του στόλου αεροσκαφών που εξυπηρετούν τις συνδέσεις με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Κοινότητας, την επέκταση των εγκαταστάσεων συντήρησης αεροσκαφών στον αερολιμένα του Δουβλίνου, καθώς και έργα βελτίωσης του οδικού δικτύου — κυρίως τη δημιουργία των παρακαμπτήριων του Δουβλίνου και του Άθλοουν. Δάνεια χορηγήθηκαν επίσης για τη συνέχιση του προγράμματος ανάπτυξης των εσωτερικών και διεθνών τηλεπικοινωνιών, την παροχή πόσιμου νερού στην περιοχή του Δουβλίνου και την πολεοδομική ανάπλαση της συνοικίας του Δουβλίνου, Temple Bar. Επιπλέον, η Τράπεζα χρηματοδότησε πολυάριθμα μικρά οδικά, λιμενικά και αερολιμενικά έργα, καθώς και έργα με αντικείμενο τη βελτίωση της υδροδότησης και τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων.

Στον **ενεργειακό τομέα** χορηγήθηκαν δύο δάνεια, για δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου στο σύνολο της χώρας (56 εκατομμύρια).

Τέλος, 8 μικρομεσαίες βιομηχανικές και τουριστικές επιχειρήσεις χρηματοδοτήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια, με πιστώσεις ύψους 13 εκατομμυρίων.

Χορηγήσεις της Τράπεζας κατά το 1991: κατανομή κατά περιφέρεια και τομέα

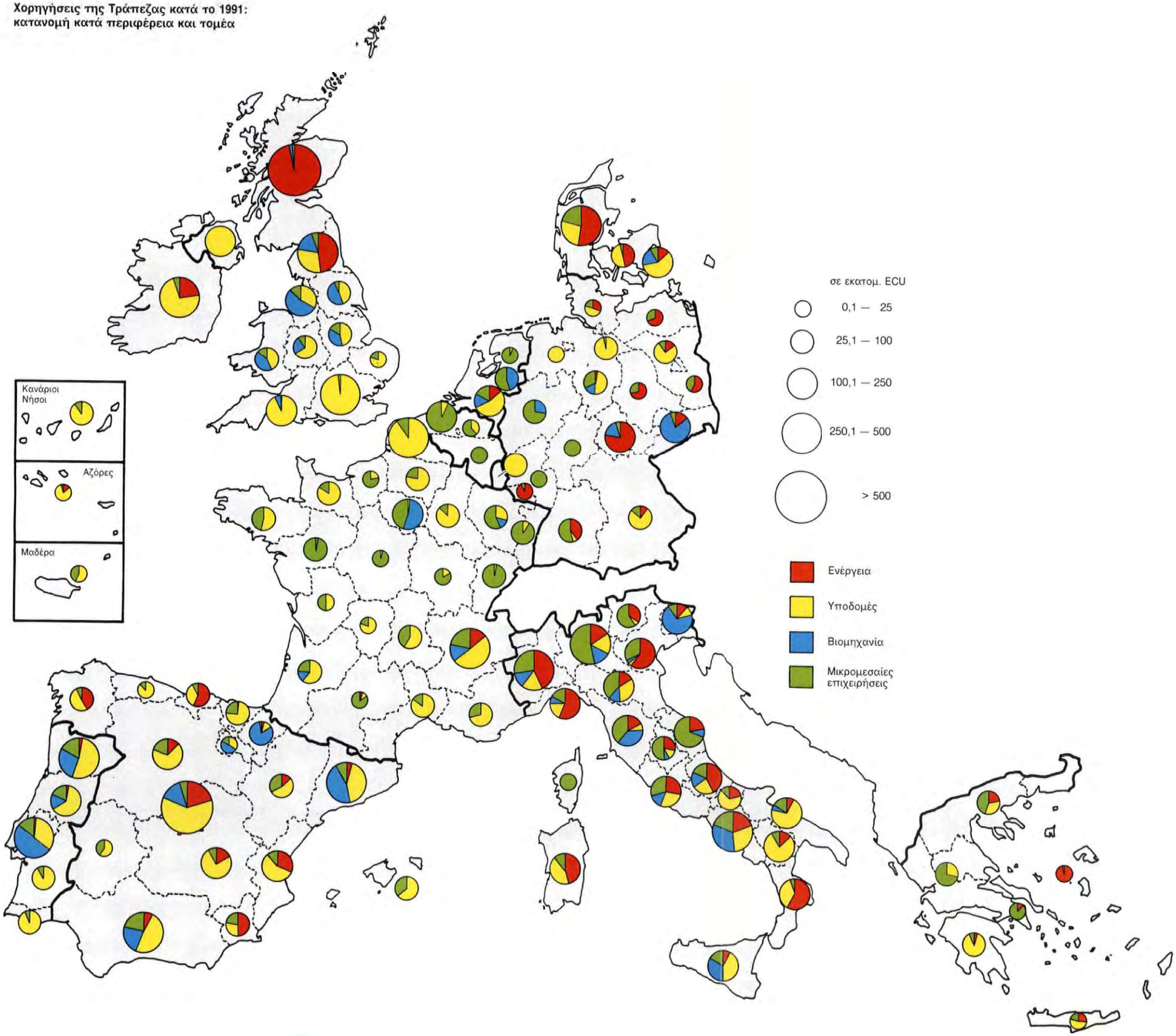

ΙΤΑΛΙΑ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 4 000,7 εκατομμύρια *(1990: 3 855,7 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 2 794,1 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 1 206,6 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 1 030,1 εκατομμύρια

Στην Ιταλία, τα 2/3 του συνολικού ύψους των ατομικών δανείων και των πιστώσεων από συνολικά δάνεια κατευθύνθηκαν σε ζώνες **περιφερειακής ανάπτυξης** (2 558 εκατομμύρια) και αφορούσαν βιομηχανικές επενδύσεις (995 εκατομμύρια, από τα οποία τα 52% διατέθηκαν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις), έργα υποδομής (889 εκατομμύρια) και ενεργειακά προγράμματα (674 εκατομμύρια). Το 80% σχεδόν των ενισχύσεων αυτών αφορούσε επενδύσεις στο ηπειρωτικό και νησιωτικό *Μετζοτζιόρνο* (2 010 εκατομμύρια): 333 εκατομμύρια κατευθύνθηκαν στην Καμπανία, 246 εκατομμύρια στη Σικελία, 242 εκατομμύρια στην Πούλια, 238 εκατομμύρια στη Σαρδηνία, 199 εκατομμύρια στα Αβρούζια, 183 εκατομμύρια στην Καλαβρία, 156 εκατομμύρια στη Βασιλικάτα, 142 εκατομμύρια στο Λάτιο, και 130 εκατομμύρια στο Μολίζε, τις Μάρκες και τις τοσκανικές νήσους, ενώ 141 εκατομμύρια διατέθηκαν για έργα στους τομείς των εναέριων μετα-

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στην Κοινότητα, η ηλεκτρική ενέργεια αντιπροσωπεύει σήμερα το 1/5 σχεδόν της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας, ενώ το 1980 αντιπροσώπευε λιγότερο από το 1/7. Το υψηλό και μάλιστα ανοδικό αυτό ποσοστό, σε μια περίοδο κατά την οποία η συνολική κατανάλωση ενέργειας δεν αυξήθηκε παρά ελάχιστα, δικαιολογεί τη σημασία που δίδεται στον τομέα της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, τόσο στο εσωτερικό της Κοινότητας, όσο και από και προς τις γειτονικές της χώρες.

Η μελλοντική ανάπτυξη των δικτύων μεταφοράς και διανομής αποτελεί το αντικείμενο εργασιών της Επιτροπής των ΕΚ, η οποία, εν όψει της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς, πρότεινε να απελευθερωθεί η πρόσβαση στα μεγάλα δίκτυα μεταφοράς, που κατά παράδοση λειτουργούν σε εθνικά πλαίσια. Εξάλλου, κατά τα τελευταία Ευρωπαϊκά Συμβούλια, υπογραμμίστηκε η σημασία της δημιουργίας διευρωπαϊκών δικτύων, που θα επιτρέπουν τις ανταλλαγές ενέργειας (βλ. σελ. 19).

Η αύξηση της κατανάλωσης, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η διαφορετική ανάπτυξη των συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις διάφορες χώρες — με ισχυρή άνοδο, σε ορισμένες, του πυρηνικού τομέα και αυξανόμενη χρήση, σε άλλες, του άνθρακα — η ύπαρξη αποκλίσεων, μεταξύ χωρών, όσον αφορά τις περιόδους αιχμής της ζήτησης ηλεκτρικού ρεύματος, αποτελούν παράγοντες που έδωσαν ώθηση στην ανάπτυξη γραμμών διασύνδεσης.

Οι επενδύσεις για την ανάπτυξη των δικτύων διανομής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να ανέρχονται στο 30% ή και το 50% των συνολικών επενδύσεων του τομέα. Στόχος τους είναι να διασφαλίσουν, όχι μόνο τη μεταφορά της ενέργειας που παράγεται από τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, αλλά επίσης την ασφάλεια του εφοδιασμού, μέσω της διασύνδεσης των δικτύων μιας χώρας με τα δίκτυα των γειτονικών της χωρών. Οι ανταλλαγές αυτές, αν και έχουν σημειώσει σταθερή πρόοδο, παραμένουν ακόμη περιορισμένες: αντιπροσωπεύουν λίγο περισσότερο από το 10% της κατανάλωσης στο εσωτερικό της Κοινότητας και αφορούν κυρίως τη Γαλλία, ως εξαγωγέα, και την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ως εισαγωγείς.

Στο εσωτερικό της Κοινότητας, οι επενδύσεις στον τομέα της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αναμένεται να συνεχιστούν με υψηλούς ρυθμούς, δεδομένου ότι πολλές χώρες εκτελούν μεγάλα προγράμματα υποδομής, ενώ άλλες μεριμνούν για τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών στον τομέα του ηλεκτρισμού ή για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η πιθανή αύξηση των δυνατοτήτων ανταλλαγών μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας και των γειτονικών χωρών, ως συνέπεια της ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς, αλλά και της ανάγκης διασφάλισης μεγαλύτερης ευελιξίας και ασφάλειας εφοδιασμού, θα δώσει επίσης ώθηση στις επενδύσεις μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Κατά την τελευταία πενταετία, η Τράπεζα χορήγησε άνω των 2 δισεκατ. Ecu για την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό των δικτύων μεταφοράς και διανομής, στις περισσότερες περιφέρειες της νότιας Ιταλίας και της Ισπανίας, αλλά και της Πορτογαλίας, της Ιρλανδίας και της Ελλάδας. Εξακολούθησε, επίσης, να χρηματοδοτεί ένα σημαντικό σχέδιο διασύνδεσης των γαλλικών με τα βρετανικά δίκτυα υψηλής τάσης, μέσω τεσσάρων ζευγών υποθαλάσσιων καλωδίων που διασχίζουν τη Μάγχη.

φορών και των τηλεπικοινωνιών, για αγωγούς αερίου και για γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, που ενδιαφέρουν το σύνολο του Μετζοτζιόρνο.

Οι ενισχύσεις περιφερειακού ενδιαφέροντος στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της *κεντρικής και βόρειας χώρας*, ανήλθαν σε 548 εκατομμύρια και κατευθύνθηκαν κυρίως στις περιφέρειες Τοσκάνη (123 εκατομμύρια), Φριούλι-Βενέτσια-Τζούλια (93 εκατομμύρια), Βένετο (67 εκατομμύρια), και Τρεντίνο-Άνω Αδίγη (52 εκατομμύρια).

Οι χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο των **ενεργειακών στόχων της Κοινότητας** (874 εκατομμύρια) αφορούσαν την αξιοποίηση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, τη μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου, την παραγωγή και μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος και την ορθολογική χρήση της ενέργειας σε διάφορες επιχειρήσεις.

Οι χρηματοδοτήσεις έργων με στόχο την **προστασία ή βελτίωση του περιβάλλοντος και του πλαισίου ζωής** ανήλθαν σε 697 εκατομμύρια και αφορούσαν κυρίως τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων, τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων και εγκαταστάσεις για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αλλά επίσης προγράμματα πολεοδομικής ανασυγκρότησης ή αναπαλαίωσης κτιρίων και ιστορικών συνοικιών.

Τέλος, η Τράπεζα χρηματοδότησε έργα που συμβάλλουν στη βελτίωση των μεταφορών και, κυρίως, των **τηλεπικοινωνιών** με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Κοινότητας (591 εκατομμύρια) και επενδύσεις που ενισχύουν τη **διεθνή ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας** και την ολοκλήρωσή της σε ευρωπαϊκό επίπεδο (155 εκατομμύρια, από τα οποία 42 εκατομμύρια αφορούσαν μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες).

Η *κατανομή των χορηγήσεων κατά τομέα* δείχνει σχετική ισοκατανομή των παρεμβάσεων στη βιομηχανία (1 538 εκατομμύρια), τον τομέα των έργων υποδομής (1 120 εκατομμύρια) και τον ενεργειακό τομέα (1 166 εκατομμύρια).

Στους **τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών,** τα ατομικά δάνεια (557 εκατομμύρια) αφορούσαν κυρίως τη βιομηχανία χημικών και πετροχημικών, πολυάριθμα εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και μονάδες παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων, καλλυντικών και προϊόντων υγιεινής, τον εκσυγχρονισμό ενός χημικού συγκροτήματος και μιας μονάδας παραγωγής βιομηχανικών αερίων, και τη μετατροπή διυλιστηρίων ώστε να παράγουν αμόλυβδη και με χαμηλή περιεκτικότητα σε θείο βενζίνη.

Τα άλλα δάνεια αφορούσαν τους κλάδους της ηλεκτρονικής (μονάδες παραγωγής και κέντρα ανάπτυξης υλικών για τις τηλεπικοινωνίες), των οικιακών συσκευών, του χάρτου, της αεροναυπηγικής, καθώς και μια μονάδα παραγωγής δίτροχων οχημάτων, τσιμεντοποιεία, υαλουργεία και μονάδες παραγωγής ειδών διατροφής.

Παράλληλα, μέσω εκκρεμών συνολικών δανείων, η Τράπεζα χρηματοδότησε 1 800 περίπου μικρομεσαίες επενδυτικές πρωτοβουλίες (981 εκατομμύρια), αναλαμβανόμενες κυρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Στον τομέα των **έργων υποδομής,** η Τράπεζα εξακολούθησε να χρηματοδοτεί επενδύσεις, πραγματοποιούμενες κατά το πλείστον στο πλαίσιο του FIO (Ταμείο για τις Επενδύσεις και την Απασχόληση), με στόχο τη βελτίωση της παροχής πόσιμου νερού και, κυρίως, την ενίσχυση των δικτύων συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν συχνά και άλλα στοιχεία (διαχείριση των αστικών και βιομηχανικών στερεών αποβλήτων, καταπολέμηση της διάβρωσης, αντιπλημμυρική προστασία). Τα σχετικά δάνεια, συνολικού ύψους 393 εκατομμυρίων, αφορούσαν μεγάλες ποτάμιες λεκάνες (όπως του Πάδου), εκτεταμένα τμήματα περιφερειών της χώρας (Βασιλικάτα, Πούλια, Σαρδηνία), καθώς και σημαντικές αστικές περιοχές (Μιλάνο, Γένοβα, Ρώμη, Ούντινε, Τάραντας).

Στον τομέα των **τηλεπικοινωνιών,** η Τράπεζα χορήγησε και πάλι δάνεια για την ενίσχυση του τηλεφωνικού δικτύου του Μετζοτζιόρνο, καθώς και του συστήματος επικοινωνιών μέσω δορυφόρων (577 εκατομμύρια). Πολλά δάνεια διατέθηκαν επίσης στον τομέα των μεταφορών (150 εκατομμύρια), για την ενίσχυση των στόλων αεροσκαφών που εξυπηρετούν τις περιφερειακές γραμμές, λιμενικά έργα, σταθμούς συνδυασμένων μεταφορών και διάφορα αστικά έργα υποδομής.

Στον **ενεργειακό τομέα,** όπου σημειώθηκε αισθητή άνοδος των χρηματοδοτήσεων, η Τράπεζα χορήγησε δάνεια για την ενίσχυση πολυάριθμων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος. Μεταξύ των σταθμών που χρηματοδοτήθηκαν, ορισμένοι χρησιμοποιούν υδραυλικές ή γεωθερμικές πηγές ενέργειας, ενώ άλλοι εξασφαλίζουν ταυτόχρονη παραγωγή ατμού (Πόρτο Μαργέρα, Μιλάνο, Μπρέσια), συνδεόμενοι, σε μερικές περιπτώσεις με δίκτυα αστικής θέρμανσης. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν στους περισσότερους σταθμούς και, ιδίως, στο σταθμό Fusina, περιλαμβάνουν όλα εξοπλισμό για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από την παραγωγή ενέργειας.

Τέλος, πολυάριθμα δάνεια επέτρεψαν να ενισχυθεί η παραγωγή των ενδοχώριων και των θαλάσσιων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και να συνεχιστεί η κατασκευή του δικτύου μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου προερχόμενου από την Αλγερία και τη Ρωσία.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Σύμβαση υπογραφείσα το 1991: 28,6 εκατομμύρια *(1990: 11,8 εκατομμύρια)*

Στο Λουξεμβούργο χορηγήθηκε ένα δάνειο, ύψους 28,6 εκατομμυρίων, για την εκτόξευση ενός τηλεοπτικού δορυφόρου, του οποίου τα κανάλια χρησιμοποιούνται από πολυάριθμες ευρωπαϊκές τηλεοπτικές εταιρείες.

ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 175,4 εκατομμύρια *(1990: 245,3 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 125,4 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 50 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 68,9 εκατομμύρια

Στις Κάτω Χώρες, η Τράπεζα χρηματοδότησε την κατασκευή ενός αυτοματοποιημένου τερματικού σταθμού για εμπορευματοκιβώτια, στο λιμένα του Ρόττερνταμ, και ένα σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω αεριοποίησης του άνθρακα, στο Buggenum. Επιπλέον, στο **βιομηχανικό τομέα,** ένα δάνειο χορηγήθηκε για τον εκσυγχρονισμό χαρτοβιομηχανιών στο Νίμεγκεν και το Μάαστριχτ, ενώ 49 μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρηματοδοτήθηκαν με πιστώσεις από συνολικά δάνεια.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 1 002,1 εκατομμύρια *(1990: 794,7 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 809,2 εκατομμύρια — Συνολικά δάνεια: 192,9 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 153,1 εκατομμύρια

Οι χρηματοδοτήσεις στην Πορτογαλία, η οποία είναι στο σύνολό της επιλέξιμη στο πλαίσιο της **περιφερειακής ανάπτυξης** (στόχος 1), σημείωσαν νέα άνοδο και κάλυψαν ευρύ φάσμα επενδύσεων.

Το 50% σχεδόν του συνολικού ύψους των χορηγήσεων αφορούσε **έργα υποδομής** στους τομείς των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (441 εκατομμύρια), από τα οποία τα περισσότερα συμβάλλουν στη βελτίωση των συνδέσεων με άλλες χώρες μέλη της Κοινότητας. Η Τράπεζα χρηματοδότησε τμήματα των αυτοκινητόδρομων Α1 (Λισσαβώνα - Πορτό - Μπράγα) και Α4 (που συνδέει το Πορτό με τη Βίλα Ρεάλ), την ανακαίνιση και αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου (περιαστικές γραμμές στο Πορτό και τη Λισσαβώνα, άξονας Πορτό-Λισσαβώνα και συνδέσεις με την Ισπανία μέσω Βιλάρ Φορμόζο), καθώς και την αντικατάσταση απαξιωμένου τροχαίου υλικού. Άλλες χρηματοδοτήσεις συνέβαλαν στην κατασκευή διαφόρων έργων υποδομής στις Αζόρες και στην ενίσχυση του τερματικού σταθμού πετρελαίου και πετροχημικών του λιμένα του Σίνες. Εξάλλου, μέσω εκκρεμών συνολικών δανείων, χρηματοδοτήθηκαν 82 επενδύσεις — κυρίως έργα διαχείρισης των υδάτων και οδικά έργα (15 εκατομμύρια).

Παράλληλα, η Τράπεζα εξακολούθησε να χρηματοδοτεί την ενίσχυση του τηλεφωνικού δικτύου, ιδίως στις περιοχές της Λισσαβώνας και του Πορτό, ενώ συνέβαλε, επίσης, στην τοποθέτηση ενός υποθαλάσσιου καλωδίου που εξυπηρετεί τις επικοινωνίες με τη νήσο Μαδέρα, τη Γαλλία και το Μαρόκο.

Τα δάνεια για **βιομηχανικές επενδύσεις** (389 εκατομμύρια) κατευθύνθηκαν κατά μεγάλο μέρος στην βιομηχανία αυτοκινήτων, με τη χρηματοδότηση, αφενός, ενός σημαντικού σχεδίου παραγωγής νέων επιβατικών οχημάτων πολλαπλών χρήσεων (το οποίο έχουν αναλάβει από κοινού δύο μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες) και μιας μονάδας παραγωγής συστημάτων παραγωγής ήχου, στην Παλμέλα (κοντά στη Σετούμπαλ), και, αφετέρου, μιας μονάδας παραγωγής ηλεκτρονικών συστημάτων ανάφλεξης για αυτοκίνητα και ενός εργοστασίου επισώτρων, κοντά στο Πορτό. Τα άλλα δάνεια αφορούσαν μια χαρτοβιομηχανία που εκμεταλλεύεται δασικούς πόρους, μια μονάδα παραγωγής ειδών διατροφής, τον εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής τεχνητού δέρματος και υφαντικών ειδών και μια μονάδα παραγωγής προϊόντων από κράμα υψηλής ποιότητας. Επιπλέον, 300 μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρηματοδοτήθηκαν με πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια (126 εκατομμύρια).

Τέλος, 114 εκατομμύρια διατέθηκαν στον **ενεργειακό τομέα,** για την ενίσχυση του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και την κατασκευή μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών στην κεντρική και βόρεια χώρα.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Συμβάσεις υπογραφείσες το 1991: 2 090,5 εκατομμύρια *(1990: 1 892,8 εκατομμύρια)*
Ατομικά δάνεια: 2 090,5 εκατομμύρια
Πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια: 73,7 εκατομμύρια

Οι χρηματοδοτήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο αφορούσαν όλους τους τομείς παρέμβασης της Τράπεζας και, ιδίως, τους τομείς του νερού, της ενέργειας και της βιομηχανίας. Το 1/3 περίπου των ενισχύσεων κατευθύνθηκε σε **περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα αναπροσανατολισμού** των δραστηριοτήτων τους.

Τα δάνεια για **έργα υποδομής** (911 εκατομμύρια) αφορούσαν, κατά κύριο λόγο, τον τομέα του νερού (579 εκατομμύρια), όπου η Τράπεζα εξακολούθησε να χρηματοδοτεί έργα στα πλαίσια των μεγάλων προγραμμάτων που έχουν αναλάβει οι εταιρείες υδάτων, με σκοπό τη βελτίωση των δικτύων τους και τη συμμόρφωσή τους προς τις κοινοτικές ποιοτικές προδιαγραφές. Τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν αφορούσαν κυρίως τις περιοχές της Ουαλλίας, του Γιορκσάιρ, του Τάμεση και, γενικότερα, τη νότια και δυτική Αγγλία.

Στους τομείς των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών, οι ενισχύσεις της Τράπεζας (331 εκατομμύρια) συνέβαλαν στη συνέχιση της κατασκευής της σήραγγας της Μάγχης, καθώς και της επέκτασης του αερολιμένα του Μπίρμιγχαμ και του εκσυγχρονισμού του τηλεπικοινωνιακού δικτύου της Βόρειας Ιρλανδίας.

Οι χορηγήσεις στον **ενεργειακό τομέα** (765 εκατομμύρια) αυξήθηκαν σημαντικά το 1991 και αφορούσαν κυρίως την αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων της Βόρειας Θάλασσας (χρηματοδότηση των κοιτασμάτων Alba, Bruce, Ravenspurn και Scott, και έργων υποδομής για τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγού, από τα συγκροτήματα του Beryl και του Brae έως το St. Fergus, στη Σκωτία). Εκτός αυτού, η Τράπεζα χορήγησε ένα νέο δάνειο για εγκαταστάσεις επανεπεξεργασίας πυρηνικών καυσίμων.

Στους **τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών,** χορηγήθηκαν συνολικά 488 εκατομμύρια, κυρίως υπό μορφή ατομικών δανείων (416 εκατομμύρια). Τα τελευταία αυτά αφορούσαν επενδύσεις σε διάφορους κλάδους: κατασκευή τμημάτων των αεροσκαφών Airbus, παραγωγή εξαρτημάτων αυτοκινήτων, κέντρα έρευνας και παραγωγής φαρμακευτικών και καλλυντικών προϊόντων, μονάδες παραγωγής πλακιδίων από σιλικόνη, αερίων για βιομηχανική χρήση, προϊόντων με βάση το ζιρκόνιο, ειδών διατροφής, οπτικών ινών, υφασμάτων, καθώς και ένα τυπογραφείο. Επιπλέον, χρηματοδοτήθηκαν πολλά έργα που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος (μονάδες επεξεργασίας του διοξειδίου του τιτανίου, παραγωγής αεροσόλ χωρίς χλωροφθοράνθρακες, ανακύκλωσης κυτίων από αλουμίνιο κ.λπ.).

Τέλος, ελλείψει υπογραφής νέων συνολικών δανείων, 70 μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρηματοδοτήθηκαν από παλαιότερα συνολικά δάνεια, με πιστώσεις συνολικού ύψους 60 εκατομμυρίων.

* * *

Έξω από τα ευρωπαϊκά εδάφη των κρατών μελών, η Τράπεζα, κατ'εφαρμογή του άρθρου 18, παράγραφος 1, εδάφιο 2 του καταστατικού της, χορήγησε δάνεια συνολικού ύψους 300 εκατομμυρίων, για τη χρηματοδότηση έργων που αφορούν τις διεθνείς τηλεπικοινωνίες και την εκμετάλλευση πετρελαϊκών πόρων, και τα οποία παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Κοινότητα.

Τα σχετικά δάνεια στον **τομέα των τηλεπικοινωνιών** (202 εκατομμύρια) αφορούσαν, αφενός, τη συνέχιση των προγραμμάτων του διεθνούς οργανισμού Eutelsat για τη θέση σε λειτουργία μιας νέας γενιάς δορυφόρων, και, αφετέρου, την τοποθέτηση ενός υποθαλάσσιου καλωδίου οπτικών ινών, που θα συνδέει την Πορτογαλία με τη Γαλλία, τη Νήσο Μαδέρα και το Μαρόκο.

Επιπλέον, η Τράπεζα χρηματοδότησε επενδύσεις για την αξιοποίηση των **κοιτασμάτων πετρελαίου** Snorre και Veslefrikk, στο νορβηγικό τομέα της Βόρειας Θάλασσας (98 εκατομμύρια).

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1991

ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

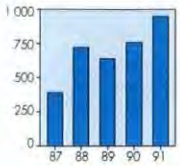

Εκτός Κοινότητας, *η Τράπεζα πραγματοποίησε χορηγήσεις συνολικού ύψους 916 εκατομμυρίων, από τα οποία 781,5 εκατομμύρια αφορούσαν δάνεια από τους ιδίους πόρους της, που καλύπτονται όλα με εγγύηση των κρατών μελών ή του προϋπολογισμού της Κοινότητας, και 134,5 εκατομμύρια συνδρομές με επισφαλή κεφάλαια από πόρους προϋπολογισμού της Κοινότητας ή των κρατών μελών.*

Όσον αφορά τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (κράτη ΑΚΕ) και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ), το 1991 χαρακτηρίστηκε από την έναρξη ισχύος (την 1η Σεπτεμβρίου) της τέταρτης Σύμβασης του Λομέ, γεγονός που επέτρεψε την έντονη αναθέρμανση των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων, ιδίως με επισφαλή κεφάλαια.

Συνολικά, οι χορηγήσεις ανήλθαν σε 389,5 εκατομμύρια (έναντι 153 εκατομμυρίων το 1990), από τα οποία 269,5 εκατομμύρια αντιπροσώπευαν δάνεια από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας, που χορηγήθηκαν με επιδότηση επιτοκίου, και 120 εκατομμύρια συνδρομές με επισφαλή κεφάλαια, προερχόμενα από πόρους προϋπολογισμού των κρατών μελών, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Στις μεσογειακές χώρες, οι ενισχύσεις ανήλθαν σε 241,5 εκατομμύρια (έναντι 162 εκατομμυρίων το 1990). Από το ποσό αυτό, 227 εκατομμύρια προέρχονταν από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας, ενώ 14,5 εκατομμύρια αντιπροσώπευαν επισφαλή κεφάλαια από πόρους του προϋπολογισμού της Κοινότητας, τα οποία διατέθηκαν κυρίως για τη χρηματοδότηση ιδίων κεφαλαίων ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ), η Τράπεζα πραγματοποίησε χορηγήσεις συνολικού ύψους 285 εκατομμυρίων (έναντι 215 εκατομμυρίων το 1990).

Τα περισσότερα από τα επενδυτικά σχέδια που χρηματοδοτήθηκαν σε όλες τις παραπάνω χώρες, αποτέλεσαν αντικείμενο συγχρηματοδότησης με διμερείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς των κρατών μελών, την Επιτροπή, τη Διεθνή Τράπεζα και άλλους οργανισμούς παροχής αναπτυξιακών ενισχύσεων. Η Τράπεζα έχει εξάλλου αναπτύξει πολύ στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη, με σκοπό το συντονισμό των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

ΚΡΑΤΗ ΑΚΕ ΚΑΙ ΥΧΕ

Η Τράπεζα χορήγησε ενισχύσεις σε 24 κράτη ΑΚΕ και 4 ΥΧΕ, καθώς και για ένα επενδυτικό σχέδιο που αφορούσε περισσότερες της μιας χώρες. Ένα μέρος των ενισχύσεων αυτών χορηγήθηκε στο πλαίσιο της τέταρτης Σύμβασης του Λομέ (217,5 εκατομμύρια από ιδίους πόρους και 63,4 εκατομμύρια υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων), ένα άλλο μέρος (52 εκατομμύρια από ιδίους πόρους και 55 εκατομμύρια υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων) στο πλαίσιο της τρίτης Σύμβασης του Λομέ — της οποίας ένας συνοπτικός απολογισμός παρουσιάζεται στη σελ. 46 — και ένα τρίτο μέρος στο πλαίσιο της δεύτερης Σύμβασης του Λομέ (1,6 εκατομμύρια υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων).

Σε 3 χώρες (Ζιμπάμπουε, Τρινιντάντ και Τομπάγκο και Νήσους Κάυμαν), η Τράπεζα χορήγησε αποκλειστικά δάνεια από τους ιδίους πόρους της (58 εκατομμύρια ή 15% του συνόλου). Σε όλες τις άλλες χώρες χορήγησε συνδρομές με επισφαλή κεφάλαια, είτε αποκλειστικά (σε 15 χώρες, 63,8 εκατομμύρια ή 16% του συνόλου) είτε σε συνδυασμό με δάνεια από τους ιδίους πόρους της (σε 10 χώρες, 267,7 εκατομμύρια ή 69% του συνόλου).

Το 52% των χρηματοδοτήσεων αφορούσε τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες, και κυρίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες απορρόφησαν 100 πιστώσεις (57,7 εκατομμύρια) από τα συνολικά δάνεια που η Τράπεζα διαθέτει σε συνεργασία με εθνικές ή περιφερειακές τράπεζες ανάπτυξης. Τα δάνεια για ενεργειακά προγράμματα (εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας) αντιπροσώπευαν το 30% του συνόλου, ενώ το υπόλοιπο 18% αφορούσε έργα υποδομής στους τομείς των εναέριων και θαλάσσιων μεταφορών, της υδροδότησης και της αποχέτευσης.

Τα 2/3 σχεδόν των χρηματοδοτήσεων αφορούσαν επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα, του οποίος ο ρόλος στην αναπτυξιακή πορεία των χωρών αυτών έχει γίνει διαρκώς σημαντικότερος τα τελευταία χρόνια. Παράλληλα, η Τράπεζα εξακολούθησε να χορηγεί ενισχύσεις για την ανασυγκρότηση επιχειρήσεων και την αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών.

Στην ***Αφρική,*** οι χορηγήσεις ανήλθαν σε συνολικό ύψος 314,4 εκατομμυρίων (203,5 εκατομμύρια από ιδίους πόρους και 110,9 εκατομμυρία υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων) και αφορούσαν 17 χώρες. Από το παραπάνω ποσό, 36 εκατομμύρια χορηγήθηκαν στον ASECNA, περιφερειακό οργανισμό υπεύθυνο για την ασφάλεια της εναέριας κυκλοφορίας σε 16 χώρες ΑΚΕ.

Τα 2/3 σχεδόν των ενισχύσεων κατευθύνθηκαν σε χώρες της ***δυτικής Αφρικής*** (190,3 εκατομμύρια). Στη **Νιγηρία,** 103 εκατομμύρια διατέθηκαν για την ενίσχυση του δυναμικού παραγωγής και εξευγενισμού του φοινικέλαιου και για την αξιοποίηση ενός κοιτάσματος πετρελαϊκού συμπυκνώματος. Στη **Μαυριτανία** χορηγήθηκαν 30 εκατομμύρια, για την εκμετάλλευση ενός κοιτάσματος

Πίνακας 10: **Συμβάσεις, χρηματοδοτικά πρωτόκολλα και αποφάσεις που ισχύουν ή είναι υπό διαπραγμάτευση την 1η Ιουνίου 1992**

(σε εκατομ. Ecu)

	Είδος συμφωνίας	Περίοδος εφαρμογής	Δάνεια από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας (1)	Παρεμβάσεις από πόρους προϋπολογισμού: Πράξεις με επισφαλή κεφάλαια (2)	Παρεμβάσεις από πόρους προϋπολογισμού: Δωρεάν βοήθεια (3)	Σύνολο
Κράτη ΑΚΕ — ΥΧΕ						
ΑΚΕ	Τέταρτη Σύμβαση του Λομέ	1990—1995	1 200	825	9 975 (4)	12 000
ΥΧΕ	Απόφαση του Συμβουλίου	1990—1995	25	25	115 (4)	165
Μεσογειακές χώρες (5)						
Γιουγκοσλαβία	προς υπόμνηση					
Τουρκία	4ο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο μη τεθέν ακόμη σε ισχύ		225	—	50	600 (6)
Αλγερία	4α χρηματοδοτικά πρωτόκολλα	1991—1996	280	18	52	350
Μαρόκο			220	25	193	438
Τυνησία			168	15	101	284
Αίγυπτος	4α χρηματοδοτικά πρωτόκολλα	1991—1996	310	16	242	568
Ιορδανία			80	2	44	126
Λίβανος			45	2	22	69
Συρία			115	2	41	158
Ισραήλ	4ο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο	1991—1996	82	—	—	82
Μάλτα	3ο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο	1988—1993	23	2,5	12,5	38
Κύπρος	3ο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο	1988—1993	44	5	13	62
Οριζόντια συνεργασία εκτός πρωτοκόλλου μη τεθείσα ακόμη σε ισχύ		1992—1996	1 800	25	205 (7)	**2 030**
Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (8)						
Πολωνία — Ουγγαρία		1990—1993	1 000			
Τσεχοσλοβακία — Βουλγαρία — Ρουμανία		1991—1993	700			

(1) Δάνεια που χορηγούνται με επιδότηση επιτοκίου, από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, για έργα στα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ, και από τους πόρους του γενικού προϋπολογισμού της Κοινότητας, για έργα σε ορισμένες μεσογειακές χώρες. Τα αναγκαία για τις επιδοτήσεις επιτοκίου ποσά καταλογίζονται στη δωρεάν βοήθεια.

(2) Ενισχύσεις που χορηγεί και διαχειρίζεται η Τράπεζα.

(3) Ενισχύσεις που χορηγεί και διαχειρίζεται η Επιτροπή των ΕΚ.

(4) Συμπεριλαμβανομένων των ποσών για επιδοτήσεις επιτοκίου επί δανείων της Τράπεζας.

(5) Τα ποσά που παραμένουν διαθέσιμα στο πλαίσιο των προηγούμενων χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων μπορούν να χρησιμοποιηθούν ταυτόχρονα, είτε πρόκειται για το σύνολο της προικοδότησης που είχε προβλεφθεί (Λίβανος, Συρία) είτε για υπόλοιπο.

(6) Από τα οποία 325 εκατομμύρια υπό μορφή δανείων με ειδικούς όρους από πόρους προϋπολογισμού.

(7) Από τα οποία 100 εκατομμυρία περίπου για επιδοτήσεις επιτοκίου επί δανείων της Τράπεζας στον τομέα του περιβάλλοντος.

(8) Πιστώσεις συνολικού ύψους 2 270 εκατομμυρίων για την περίοδο 1990-1992, προερχόμενες από πόρους προϋπολογισμού και χορηγούμενες από την Επιτροπή των ΕΚ (πρόγραμμα PHARE).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΣΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΛΟΜΕ

Κατά την περίοδο ισχύος της **τρίτης Σύμβασης του Λομέ** (Μάιος 1986 — Αύγουστος 1991), οι χορηγήσεις της Τράπεζας στα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ ανήλθαν σε 1 347,5 εκατομμύρια, έναντι 969 εκατομμυρίων στο πλαίσιο της δεύτερης Σύμβασης του Λομέ. Τα δάνεια από ιδίους πόρους της Τράπεζας, με επιδότηση επιτοκίου από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), ανήλθαν σε 761 εκατομμύρια, ή στο 68% του ανώτατου ορίου που προβλεπόταν από τη σύμβαση (1 120 εκατομμύρια). Οι συνδρομές με επισφαλή κεφάλαια, που χορηγήθηκαν με πολύ ευνοϊκούς όρους, ανήλθαν σε 586,5 εκατομμύρια, ή στο 94% του συνολικού προβλεπόμενου ποσού (615 εκατομμύρια), αλλά το υπόλοιπο θα διατεθεί μέχρις εξαντλήσεως των προβλεφθέντων πόρων.

Όσον αφορά τη χρηματοδοτική δραστηριότητα από τους ιδίους πόρους της, η Τράπεζα εξακολούθησε να αντιμετωπίζει, ιδίως στην Αφρική, ένα πολύ δυσμενές οικονομικό κλίμα, χαρακτηριζόμενο κυρίως από επιδείνωση της ικανότητας δανεισμού και επιβράδυνση, ή ακόμη και ανακοπή σε ορισμένες χώρες, των επενδύσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι ευέλικτοι όροι χορήγησης των συνδρομών με επισφαλή κεφάλαια προσαρμόζονταν πολύ επιτυχώς στην κατάσταση των αφρικανικών κρατών και, ως εκ τούτου, όλα σχεδόν τα κράτη αυτά έλαβαν τέτοιου είδους ενισχύσεις. Η κατάσταση ήταν σαφώς ευνοϊκότερη στα κράτη της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, καθώς και στις ΥΧΕ, όπου οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις συνδύαζαν, τις περισσότερες φορές, τις δύο μορφές χρηματοδότησης.

Οι συνδρομές με επισφαλή κεφάλαια που χορηγήθηκαν στα 43 λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη ΑΚΕ (άρθρο 257 της Συνθήκης) ανήλθαν σε 350,8 εκατομμύρια. Επιπλέον, η Τράπεζα χορήγησε στις χώρες αυτές δάνεια ύψους 55,5 εκατομμυρίων από τους ιδίους της πόρους, για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών σχεδίων.

Συνολικά, οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις αφορούσαν κατά 55% επενδύσεις στο βιομηχανικό τομέα (βλ. επίσης πίνακα Ν, σελ. 109) και κυρίως επιχειρήσεις στους κλάδους των ειδών διατροφής, της υφαντουργίας, της εξόρρυξης μεταλλευμάτων και της μεταλλουργίας, καθώς και επενδυτικές πρωτοβουλίες στον τουριστικό τομέα. Το 1/3 περίπου των ενισχύσεων στο βιομηχανικό τομέα χορηγήθηκε σε αναπτυξιακές τράπεζες και χρηματοδοτικούς οργανισμούς, κυρίως υπό μορφή συνολικών δανείων, μέσω των οποίων έχουν ήδη χορηγηθεί πιστώσεις σε περισσότερες από 350 μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι χρηματοδοτήσεις αυτές, οι οποίες κατευθύνονται κατά μεγάλο ποσοστό στον ιδιωτικό τομέα, συμβάλλουν στην ενίσχυση ή τη διατήρηση του παραγωγικού δυναμικού πολλών χωρών, σε τομείς ιδιαίτερα σημαντικούς για την ευμάρεια του πληθυσμού.

Οι υπόλοιπες χρηματοδοτήσεις αφορούσαν τη δημιουργία υποδομών υδροδότησης και αποχέτευσης σε πολυάριθμες πόλεις (12%), επενδύσεις στους τομείς των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (12%) και την ενίσχυση των εγκαταστάσεων παραγωγής και μεταφοράς ενέργειας (21%).

* * *

Η **τέταρτη Σύμβαση του Λομέ,** η οποία άρχισε να ισχύει την 1η Σεπτεμβρίου 1991, συνήφθη μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αφενός, και, αφετέρου, των 66 κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) που είχαν υπογράψει την τρίτη Σύμβαση, στα οποία προστέθηκαν η Αϊτή, η Δομινικανή Δημοκρατία και η Ναμίμπια. Μια παράλληλη απόφαση του Συμβουλίου καλύπτει τις σχέσεις με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ).

Η νέας σύμβαση δίδει ακόμη μεγαλύτερη έμφαση, απ' ό,τι οι προηγούμενες, στον ιδιωτικό τομέα, τονίζοντας τη σημασία του για την προώθηση της ανάπτυξης και της διαφοροποίησης των οικονομιών των κρατών ΑΚΕ.

Το συνολικό ύψος της προβλεπόμενης χρηματοδοτικής συνδρομής για την πρώτη πενταετία ισχύος της Λομέ IV ανέρχεται σε 12 δισεκατομμύρια, (βλ. πίνακα 10, σελ. 45). Οι όροι της κοινοτικής βοήθειας καθίστανται ευνοϊκότεροι. Τα δάνεια από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας (ανώτατο συνολικό όριο 1,2 δισεκατομμύρια) συνδυάζονται με επιδότηση επιτοκίου από τους πόρους του ΕΤΑ, η οποία αυξήθηκε σε 4%, και το επιτόκιο με το οποίο θα επιβαρύνεται ο δανειζόμενος δεν θα μπορεί, κανονικά, να είναι χαμηλότερο από 3%, αλλά ούτε και υψηλότερο από 6%. Οι συνδρομές με επισφαλή κεφάλαια (825 εκατομμύρια) μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή συμμετοχών στο κεφάλαιο επιχειρήσεων ή οργανισμών ή δανείων με ευνοϊκούς όρους, των οποίων το επιτόκιο πρέπει να είναι οπωσδήποτε κατώτερο του 3%. Τέλος, καθίσταται δυνατή η χρησιμοποίηση νέων ενδιάμεσων φορέων (ιδίως ευρωπαϊκών ενδιάμεσων χρηματοδοτικών οργανισμών).

Οι ενισχύσεις θα διατεθούν κατά προτεραιότητα για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στους τομείς της βιομηχανίας, της αγροτοβιομηχανίας, του τουρισμού, των ορυχείων, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών.

σιδηρομεταλλεύματος, ενώ στη **Γκάνα** 22,8 εκατομμύρια διατέθηκαν για τον εκσυγχρονισμό χυτηρίων αλουμινίου και τη συνέχιση της αποκατάστασης του υδροηλεκτρικού σταθμού του Ακοσόμπο. Στη **Γουϊνέα,** η Τράπεζα χρηματοδότησε την ενίσχυση ενός εργοστασίου αλουμίνας και τη βελτίωση της υδροδότησης του Κόνακρυ (23 εκατομμύρια). Οι άλλες χορηγήσεις αφορούσαν μια γραμμή ηλεκτρικού ρεύματος μεταξύ Μπόμπο-Ντιουλάσο και Μπανφόρα, στο **Μπουρκίνα-Φάσο** (5,6 εκατομμύρια), τη βελτίωση της υδροδότησης της Μπανιούλ, στη **Γκάμπια** (4,3 εκατομμύρια),

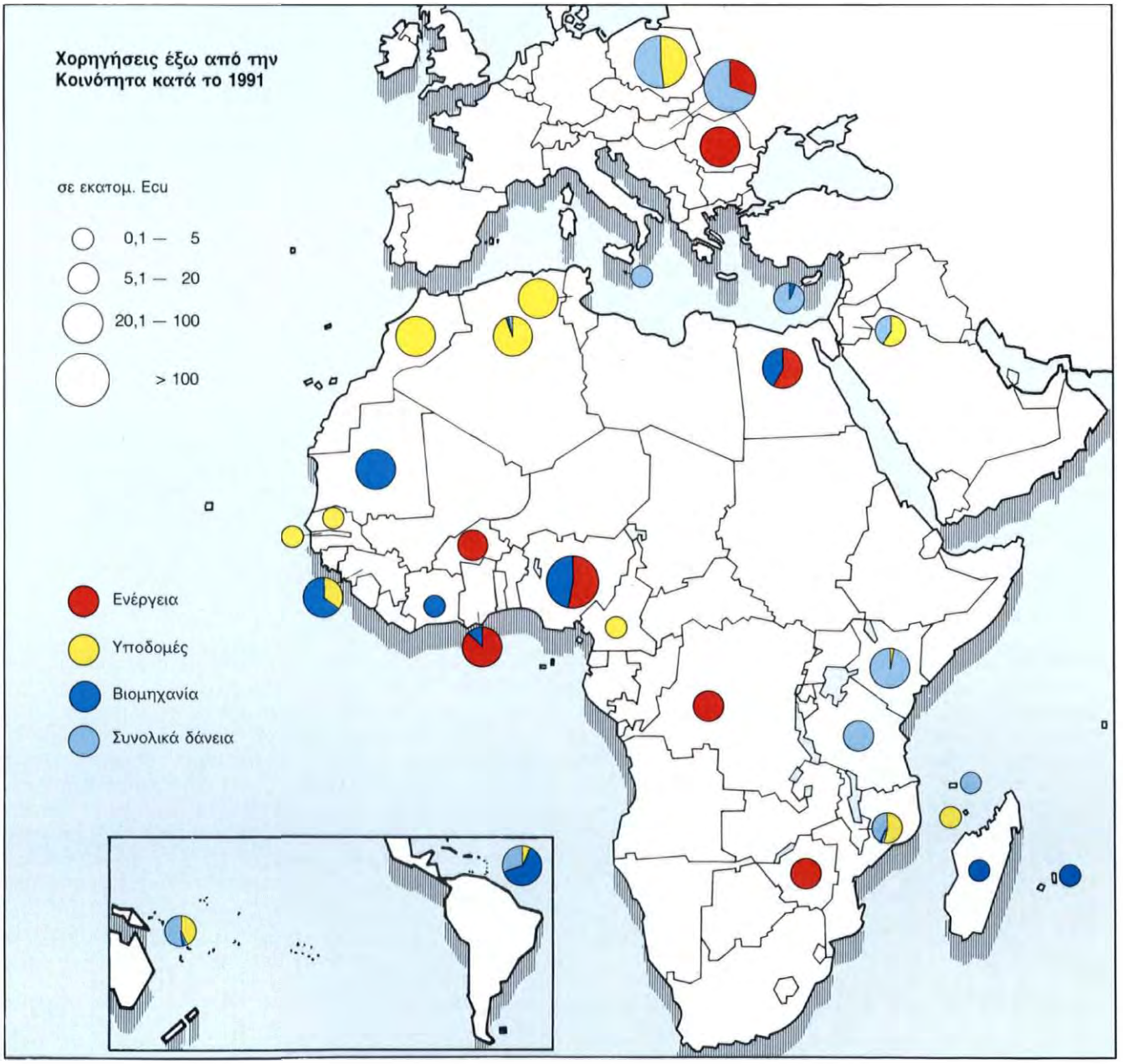

τον εκσυγχρονισμό εμπορικών αποθηκών στο λιμένα του Ντακάρ, στη **Σενεγάλη** (1,5 εκατομμύριο), και μια μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με τη δημιουργία μιας μονάδας παραγωγής στιγμιαίου καφέ, στην **Ακτή του Ελεφαντοστού** (52 000 Ecu).

Στη ***μεσημβρινή Αφρική,*** οι χορηγήσεις (38,1 εκατομμύρια) κατευθύνθηκαν κυρίως στη **Ζιμπάμπουε** (18 εκατομμύρια), για την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, και στο **Μαλάουι** (14,8 εκατομμύρια), για την επέκταση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού στη Μπλαντύρα και για την ενίσχυση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών (μέσω ενός συνολικού δανείου και μιας ανάληψης μετοχικού μεριδίου). Στη **νήσο Μαυρίκιο,** 2,5 εκατομμύρια χορηγήθηκαν για μια υφαντουργική μονάδα, ενώ στις **Κομόρες** ένα συνολικό δάνειο ύψους 2 εκατομμυρίων θα συμβάλει στην ενίσχυση επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Τέλος, 800 000 Ecu κατευθύνθηκαν στη **Μαδαγασκάρη,** υπό μορφή συμμετοχής στο κεφάλαιο μιας χρηματοδοτικής εταιρείας επενδύσεων και για τη χρηματοδότηση μιας μελέτης σχετικά με μια πρότυπη μονάδα υδατοκαλλιέργειας.

Στην ***ανατολική Αφρική,*** χορηγήθηκαν ενισχύσεις συνολικού ύψους 28,5 εκατομμυρίων, από τα οποία 20,5 εκατομμύρια κατευθύνθηκαν στην **Κένυα,** αφενός για τη χρηματοδότηση μιας μελέτης σκοπιμότητας σχετικά με ένα πετρελαιαγωγό και, αφετέρου, όπως και στην **Τανζανία** (8 εκατομμύρια), υπό μορφή συνολικών δανείων για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Στην ***κεντρική Αφρική,*** οι χορηγήσεις της Τράπεζας (21,5 εκατομμύρια) συνέβαλαν στον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση του ηλεκτρικού δικτύου στο ανατολικό **Ζαΐρ** (19 εκατομμύρια) και στην αποκατάσταση μπανανοφυτειών στο **Καμερούν** (2,5 εκατομμύρια).

Στην ***Καραϊβική,*** χορηγήθηκαν συνολικά 56,1 εκατομμύρια, για τον εκσυγχρονισμό ενός διυλιστηρίου πετρελαίου στο **Τρινιντάντ και Τομπάγκο** (38 εκατομμύρια), τη στήριξη επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην **Ιαμαϊκή** (16 εκατομμύρια), τη χρηματοδότηση ενός ξενοδοχείου στη **Γρενάδα** (1,5 εκατομμύριο) και τη χρηματοδότηση μελετών για την αξιοποίηση γεωθερμικών πηγών στην **Αγία Λουκία** (400 000 Ecu) και σχετικά με την εξαγωγή οικοδομικών υλικών από τον **Άγιο Βικέντιο και τις Γρεναδίνες** προς τη Γουϊάνα (200 000 Ecu).

Στον ***Ειρηνικό*** (11,4 εκατομμύρια), η Τράπεζα συνομολόγησε συνολικά δάνεια για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδύσεων στην **Παπουασία-Νέα Γουινέα** (6 εκατομμύρια) και συνέβαλε στη χρηματοδότηση της κατασκευής ενός κέντρου συντήρησης αεροσκαφών και ενός πριονιστήριου σε δύο από τις νήσους **Φίτζι** (5,4 εκατομμύρια).

Τέλος, η Τράπεζα χορήγησε ενισχύσεις σε 4 ***ΥΧΕ*** (7,7 εκατομμύρια): στην **Αρούμπα,** για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών (2,5 εκατομμύρια), στις **νήσους Κάυμαν,** για τη βελτίωση της διανομής πόσιμου νερού (2 εκατομμύρια), στο **Μοντσεράτ,** για την ανοικοδόμηση του ομώνυμου λιμένα που υπέστη ζημιές από κυκλώνες (2 εκατομμύρια), καθώς και, για πρώτη φορά, στη **Μαγιότ,** για τη βελτίωση των θαλάσσιων μεταφορών (1,15 εκατομμύριο).

* * *

ΝΟΤΙΕΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Οι χορηγήσεις στις χώρες της νότιας μεσογειακής λεκάνης αφορούσαν κυρίως δύο στόχους: τη βελτίωση της διαχείρισης των υδατικών πόρων στις χώρες του Μαγκρέμπ, με την κατασκευή αποχετευτικών δικτύων και την εκτέλεση αρδευτικών προγραμμάτων, και την παροχή μεγαλύτερης υποστήριξης στις ιδιωτικές επιχειρήσεις των νότιων μεσογειακών χωρών, ιδίως με την προώθηση κοινών πρωτοβουλιών με επιχειρήσεις από τα κράτη μέλη της Κοινότητας. Κατά το 1991, χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια 166 πιστώσεις, συνολικού ύψους 42,6 εκατομμυρίων, στους τομείς κυρίως των υφαντικών ειδών και των ειδών διατροφής, αλλά επίσης του τουρισμού και της γεωργίας.

Αλγερία

Οι χορηγήσεις στην Αλγερία (71 εκατομμύρια, από τα οποία 3 εκατομμύρια υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων) αφορούσαν τη συνέχιση της κατασκευής του αυτοκινητόδρομου Ανατολής-Δύσης, τη δημιουργία δικτύων συλλογής των λυμάτων και σταθμών καθαρισμού σε πολλές παράκτιες πόλεις ανατολικά του Αλγερίου, την αποκατάσταση των στραγγιστικών και αρδευτικών δικτύων στις οάσεις της κοιλάδας του Ρ'χιρ, νότια του Αλγερίου, και την ενίσχυση επενδύσεων μικρομεσαίων ιδιωτικών επιχειρή-

Πίνακας 11: **Χορηγήσεις έξω από την Κοινότητα**

(σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο	Από ιδίους πόρους	Από πόρους προϋπολογισμού	Ατομικά δάνεια: Ενέργεια	Μεταφορές Τηλεπικοινωνίες	Υδραυλικές υποδομές	Βιομηχανία Γεωργία Υπηρεσίες	Συνολικά δάνεια
ΑΚΕ — ΥΧΕ	**389,5**	**269,5**	**120,0**	**117,6**	**45,6**	**24,8**	**140,5**	**61,0**
Αφρική	314,4	203,5	110,9	117,6	37,5	22,8	100,0	36,5
Καραϊβική	56,1	53,0	3,1	—	—	—	40,1	16,0
Ειρηνικός	11,4	9,0	2,4	—	5,0	—	0,4	6,0
ΥΧΕ	7,6	4,0	3,6	—	3,1	2,0	—	2,5
Μεσόγειος	**241,5**	**227,0**	**14,5**	**25,0**	**31,0**	**138,0**	**19,8**	**27,7**
Αλγερία	71,0	68,0	3,0	—	31,0	37,0	0,8	2,2
Μαρόκο	60,0	60,0	—	—	—	60,0	—	—
Τυνησία	35,0	35,0	—	—	—	35,0	—	—
Αίγυπτος	43,0	40,0	3,0	25,0	—	—	18,0	—
Ιορδανία	10,0	9,0	1,0	—	—	6,0	—	4,0
Κύπρος	20,0	15,0	5,0	—	—	—	1,0	19,0
Μάλτα	2,5	—	2,5	—	—	—	—	2,5
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	**285,0**	**285,0**	**—**	**60,0**	**70,0**	**—**	**—**	**155,0**
Ουγγαρία	115,0	115,0	—	35,0	—	—	—	80,0
Πολωνία	145,0	145,0	—	—	70,0	—	—	75,0
Ρουμανία	25,0	25,0	—	25,0	—	—	—	—
Γενικό σύνολο	**916,0**	**781,5**	**134,5**	**202,6**	**146,6**	**162,8**	**160,3**	**243,7**

σεων, κυρίως μέσω συμμετοχών με επισφαλή κεφάλαια.

Μαρόκο

Στο Μαρόκο χορηγήθηκε ένα δάνειο, ύψους 60 εκατομμυρίων, για την άρδευση (από το φράγμα του Ιμ Φουτ) και την αξιοποίηση αγροτικών περιοχών στο οροπέδιο Άμπντα Ντουκάλα, νοτιοδυτικά της Καζαμπλάνκα. Πρόκειται για την πρώτη φάση ενός έργου που θα καλύψει 64 000 εκτάρια και θα αφορά πληθυσμό 100 000 κατοίκων.

Τυνησία

Στην Τυνησία, δύο δάνεια συνολικού ύψους 35 εκατομμυρίων θα συμβάλουν, αφενός, στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των υδατικών πόρων για τη γεωργία, χάρη στη βελτίωση των αρδευτικών δικτύων και, αφετέρου, στην προστασία του περιβάλλοντος, χάρη στην κατασκευή αποχετευτικών δικτύων και σταθμών καθαρισμού στο Γκαμπές, για τα λύματα που προς το παρόν απορρίπτονται χωρίς επεξεργασία στη Μεσόγειο.

Αίγυπτος

Οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις της Τράπεζας στην Αίγυπτο (43 εκατομμύρια, από τα οποία 3 εκατομμύρια υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων) αφορούσαν, αφενός, την κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής συμπιεστών για ψυγεία και καταψύκτες και, αφετέρου, την επέκταση του δικτύου διανομής φυσικού αερίου στο Κάιρο. Το έργο αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο ενός προγράμματος που πρόκειται να καλύψει το σύνολο της ευρύτερης περιφέρειας Καΐρου, με σκοπό την εξοικονόμηση πετρελαϊκών πόρων, ώστε να διοχετευθούν προς τις εξαγωγές, και τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Ιορδανία

Στην Ιορδανία χορηγήθηκαν 10 εκατομμύρια (από τα οποία 1 εκατομμύριο υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων), αφενός, για την επέκταση του δικτύου συλλογής των λυμάτων στην περιοχή της Ζάρκα και, αφετέρου, υπό μορφή συνολικών δανείων για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Κύπρος και Μάλτα

Η Τράπεζα ενέτεινε την υποστήριξή της προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συνομολογώντας συνολικά δάνεια, τόσο από τους ιδίους πόρους της, όσο και με επισφαλή κεφάλαια: στην Κύπρο χορηγήθηκαν 20 εκατομμύρια, από τα οποία 5 εκατομμύρια υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων, και στη Μάλτα 2,5 εκατομμύρια υπό μορφή επισφαλών κεφαλαίων. Και στις δύο χώρες, οι χρηματοδοτικές παρεμβάσεις μπορούν να λάβουν τη μορφή συμμετοχών στο κεφάλαιο επιχειρήσεων, ενώ δίδεται ιδιαίτερη προτεραιότητα στις κοινές πρωτοβουλίες με εταίρους από τα κράτη μέλη της Κοινότητας.

* * *

ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η χρηματοδοτική δραστηριότητα της Τράπεζας στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, που άρχισε το 1990 με την Πολωνία και την Ουγγαρία, επεκτάθηκε το 1991 στη Ρουμανία. Τα δάνεια που χορήγησε κατά τη χρήση αυτή ανήλθαν σε 285 εκατομμύρια, ανεβάζοντας το συνολικό ύψος των χορηγήσεων σε 500 εκατομμύρια, ή στο 1/3 των ποσών που προβλέπονται στις ισχύουσες συμφωνίες. Εξάλλου, κατά τη διάρκεια του 1991 χορηγήθηκαν οι πρώτες πιστώσεις από δύο συνολικά δάνεια που είχαν συνομολογηθεί με τράπεζες το 1990: 6 επιχειρήσεις χρηματοδοτήθηκαν με πιστώσεις συνολικού ύψους 14,7 εκατομμυρίων στην Πολωνία, και 3 επιχειρήσεις με 14,35 εκατομμύρια στην Ουγγαρία.

Πολωνία

Στην Πολωνία χορηγήθηκαν συνολικά 145 εκατομμύρια, υπό μορφή, αφενός ενός δανείου για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του τηλεφωνικού δικτύου — ιδίως των επικοινωνιών μεγάλων αποστάσεων — και, αφετέρου, ενός συνολικού δανείου για τη χρηματοδότηση επενδύσεων, κυρίως μικρού και μεσαίου μεγέθους.

Ουγγαρία

Στην Ουγγαρία, οι χορηγήσεις ανήλθαν σε 115 εκατομμύρια και αφορούσαν, αφενός, την ενίσχυση του ηλεκτροπαραγωγικού δυναμικού της χώρας, με την αποκατάσταση του σταθμού συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας του Kelenföld, και, αφετέρου, τη χρηματοδότηση επενδύσεων, κυρίως μικρού και μεσαίου μεγέθους, μέσω ενός συνολικού δανείου.

Ρουμανία

Στη Ρουμανία, η Τράπεζα χορήγησε 25 εκατομμύρια, για την αποκατάσταση δύο σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και για τη χρηματοδότηση μελετών σχετικά με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη.

ΑΝΤΛΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1991

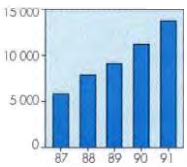

Αντληθέντες πόροι: *Το συνολικό ύψος των πόρων που άντλησε η Τράπεζα το 1991 ανήλθε σε 13 672 εκατομμύρια, έναντι 10 996 εκατομμυρίων το 1990 (αύξηση κατά 24%). Η ενεργή παρουσία της Τράπεζας στις αγορές και οι πράξεις ανταλλαγής (swaps) που συνήψε, της επέτρεψαν να ανταποκριθεί επιτυχώς στις εκταμιεύσεις της, οι οποίες ανήλθαν συνολικά σε 15 361 εκατομμύρια (έναντι 11 811 εκατομμυρίων το 1990).*

Ο κύριος όγκος των αντληθέντων πόρων*, μετά τις πράξεις ανταλλαγής, προήλθε από μακροπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες δανειοληπτικές πράξεις (12 540 εκατομμύρια), κυρίως* ***σταθερού επιτοκίου*** *(10 225 εκατομμύρια). Οι αντληθέντες πόροι με* ***κυμαινόμενο επιτόκιο****, ανήλθαν συνολικά σε 3 447 εκατομμύρια (25% του συνόλου), από τα οποία 1 133 προήλθαν από βραχυπρόθεσμο δανεισμό υπό μορφή commercial paper.*

Η κατανομή των αντληθέντων πόρων κατά νόμισμα *επιβεβαιώνει την υπεροχή των κοινοτικών νομισμάτων (73% του συνόλου μετά τις πράξεις ανταλλαγής). Το Ecu παρέμεινε στην πρώτη θέση μεταξύ των νομισμάτων δανεισμού της Τράπεζας.*

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Στις κύριες χώρες του ΟΟΣΑ, τα επιτόκια ακολούθησαν ισχυρά αποκλίνουσες τάσεις το 1991, αντανακλώντας έντονα διαφορετικές συγκυρίες. Στις αρχές του χρόνου, η ταχεία αποκλιμάκωση της κρίσης στον Περσικό Κόλπο επέφερε γενική πτώση των δεικτών απόδοσης στις κεφαλαιαγορές. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η εξασθένιση της οικονομικής δραστηριότητας οδήγησε σε προοδευτική χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής το 1991. Η πτώση των επιτοκίων κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου έγινε ακόμη εντονότερη κατά το δεύτερο τμήμα του έτους. Η Ιαπωνία χαλάρωσε επίσης σταδιακά τη νομισματική πολιτική της, κυρίως κατά το δεύτερο εξάμηνο. Στο εσωτερικό της Κοινότητας, οι γερμανικές νομισματικές αρχές, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τις πληθωριστικές πιέσεις και τους οικονομικούς περιορισμούς που απορρέουν από την ενοποίηση, διατήρησαν τα επιτόκια σε υψηλό επίπεδο, γενονός που είχε επιπτώσεις σε άλλες κοινοτικές αγορές. Μια τάση σύγκλισης των επιτοκίων παρατηρήθηκε, μεταξύ των νομισμάτων που συμμετέχουν στο ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα (ΕΝΣ).

Το 1991 χαρακτηρίστηκε από έντονη αναθέρμανση της εκδοτικής δραστηριότητας στις αγορές ομολόγων, ύστερα από την ελαφρά κάμψη που είχε σημειωθεί τον προηγούμενο χρόνο. Το συνολικό ύψος των κεφαλαίων που αντλήθηκαν μέσω εκδόσεων σε δημόσια εγγραφή, κλασσικών ομολόγων και μεσοπρόθεσμων ομολόγων (notes) κυμαινόμενου επιτοκίου, αυξήθηκε κατά 30%, φθάνοντας στα 298 δισεκατομμύρια δολάρια. Ως συνέπεια της προϊούσας απελευθέρωσης των κεφαλαιαγορών, η ανάκαμψη της δραστηριότητας επικεντρώθηκε στην ευρωαγορά, που σημείωσε άνοδο κατά 37%, ενώ ο τομέας των ξένων εκδόσεων στις εγχώριες αγορές δεν γνώρισε σημαντικές μεταβολές. Μεταξύ των δανειοληπτών, το μεγαλύτερο μερίδιο των εκδόσεων ανήκε σε φορείς που έχουν την έδρα τους εντός της ζώνης του ΟΟΣΑ. Ωστόσο, το 1991 επιβεβαιώθηκε η επάνοδος λατινοαμερικανών δανειοληπτών, ενώ ορισμένες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης εξέδωσαν επίσης ομολογιακά δάνεια στη διεθνή αγορά κεφαλαίων.

Η διεθνής δανειοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών περιορίστηκε σημαντικά. Ο όγκος των νέων τραπεζικών δανείων μειώθηκε κατά 10% το 1991. Οι κύριοι παράγοντες που οδήγησαν στην κάμψη αυτή μπορούν να αποδοθούν στη θέληση των τραπεζών να θέσουν υπό έλεγχο την αύξηση των ισολογισμών τους, ώστε να πληρούν τις προδιαγραφές φερεγγυότητας που καθορίστηκαν πρόσφατα, και στην επιθυμία των δανειοληπτών να επιτύχουν τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους χρηματοδότησης. Οι δανειολήπτες της ζώνης του ΟΟΣΑ περιόρισαν σημαντικά τις προσφυγές τους σε τραπεζικές πιστώσεις, ενώ οι αντίστοιχες προσφυγές δανειοληπτών εκτός ΟΟΣΑ αυξήθηκαν κατά 40%, κυρίως λόγω συμβάσεων που υπογράφηκαν υπέρ του Κουβέϊτ και της Σαουδικής Αραβίας.

Παράλληλα, σημειώθηκαν σημαντικές μετακινήσεις μεταξύ των διαφόρων τμημάτων της αγοράς ομολόγων. Οι εκδόσεις τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου, που είχαν γνωρίσει έντονη άνοδο το 1990, μειώθηκαν κατά περισσότερο από 50% το 1991. Η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής σε πολλές χώρες και οι προσδοκίες για μείωση των επιτοκίων στην Ευρώπη, στο προσεχές μέλλον, ενίσχυσαν τη ζήτηση ομολόγων σταθερού επιτοκίου, σε βάρος των τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ακαθάριστη απόδοση των ομόλογων

που έχουν εκδοθεί κυρίως από δημόσιους φορείς και που είναι εισαγμένα στα χρηματιστήρια των διάφορων χρηματαγορών της Κοινότητας. Για το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, οι αποδόσεις έχουν υπολογιστεί για συγκριτικούς λόγους σε ετήσια βάση και όχι σε εξαμηνιαία βάση ανατοκισμού.

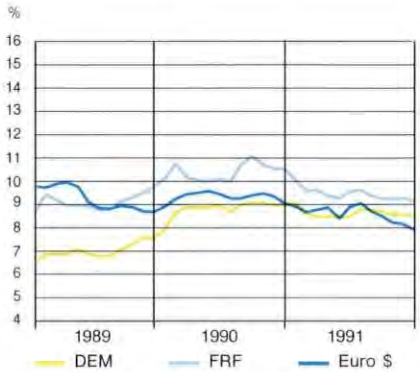

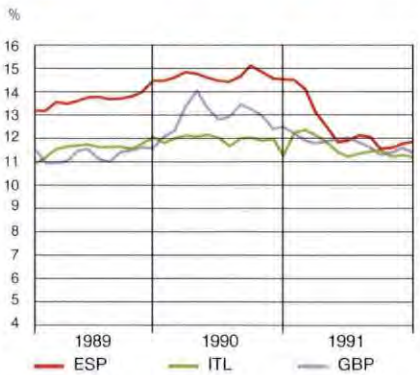

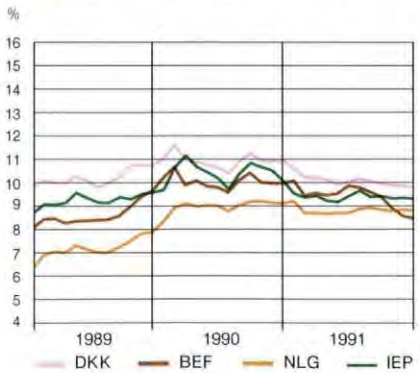

Η αύξηση των εκδόσεων σταθερού επιτοκίου αφορούσε κυρίως τα κοινοτικά νομίσματα. Το δολάριο ΗΠΑ παρέμεινε κατά το 1991 το κύριο νόμισμα έκδοσης, αλλά η σχετική συμμετοχή του σημείωσε και πάλι πτώση, φθάνοντας στο 30%. Νέα άνοδος του ενδιαφέροντος σημειώθηκε για το Ecu. Οι εκδόσεις στο νόμισμα αυτό αυξήθηκαν κατά 77%, φθάνοντας στα 27 εκατομμύρια Ecu, ποσό που αντιπροσώπευε άνω του 12,5% των εκδόσεων στη διεθνή αγορά και το 10,6% του συνόλου των εκδόσεων ομολόγων. Έτσι, το Ecu κατέστη το τρίτο σημαντικότερο νόμισμα στις διεθνείς αγορές ομολόγων (και το πρώτο μεταξύ των ευρωπαϊκών νομισμάτων), ύστερα από το δολάριο (30,1%) και το γιεν (13,7%).

Μεταξύ των λοιπών κοινοτικών νομισμάτων, η λίρα στερλίνα και το γερμανικό μάρκο, που ήσαν παραδοσιακά τα κύρια νομίσματα έκδοσης ομολογιακών δανείων, γνώρισαν υποχώρηση του μεριδίου τους στις διεθνείς αγορές, ενώ, αντίθετα, οι εκδόσεις σε άλλα κοινοτικά νομίσματα αυξήθηκαν σημαντικά: η ιταλική λιρέτα διπλασίασε το μερίδιό της στην αγορά, φθάνοντας στο 4,8%, ενώ το μερίδιο του γαλλικού φράγκου αυξήθηκε κατά σχεδόν 50%.

Η αυξανόμενη ελκυστικότητα των κοινοτικών νομισμάτων οφείλεται, τόσο στις προόδους που έχουν σημειωθεί όσον αφορά την απελευθέρωση των διαφόρων αγορών, όσο και στις ευεργετικές επιπτώσεις της σύγκλισης των οικονομικών επιδόσεων στο εσωτερικό της Κοινότητας. Η μεγαλύτερη διαφάνεια των αγορών είχε ως αποτέλεσμα την εκδήλωση ενός διαρκώς αυξανόμενου ενδιαφέροντος, από μέρους των μεγάλων επενδυτών, για νομίσματα που παλαιότερα θεωρούντο περιθωριακά. Έκδηλο σημείο αυτής της εξέλιξης είναι η διαρκώς συχνότερη εμφάνιση ομολογιακών δανείων μεγάλου μεγέθους, που έχουν υψηλή ρευστότητα, και η σημαντική αύξηση του όγκου των συναλλαγών στις δευτερογενείς αγορές.

Τέλος, λόγω της πτώσης της φερεγγυότητας πολλών δανειοληπτών και των σημείων ευπάθειας που εμφάνισαν πολλοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, το ενδιαφέρον για τους δανειολήπτες με τους υψηλότερους βαθμούς πιστοληπτικής ικανότητας αυξήθηκε έντονα και επέφερε σημαντικές μεταβολές στην αγορά των πράξεων ανταλλαγής (swaps).

* * *

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Το 1991, η Τράπεζα ενέτεινε και πάλι την παρουσία της στις κεφαλαιαγορές, από όπου άντλησε 13,7 δισεκατομμύρια Ecu, έναντι 11 δισεκατομμυρίων το 1990. Οι πόροι που άντλησε σε κοινοτικά νομίσματα ανήλθαν σχεδόν στα 3/4 του συνολικού δανεισμού της. Η υπεροχή αυτή οφείλεται στην πολιτική σύγκλισης που ακολούθησαν τα κράτη μέλη, εξασφαλίζοντας στα κοινοτικά νομίσματα πολύ μεγαλύτερη σταθερότητα, σε σύγκριση με το δολάριο, το γιεν ή, ακόμη, και το ελβετικό φράγκο.

Ο κύριος όγκος των μακροπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων πόρων αντλήθηκε και το χρόνο αυτό με δανεισμό **σταθερού επιτοκίου,** που έφθασε σε ύψος 10,2 δισεκατομμυρίων (έναντι 9,1 δισεκα-

τομμυρίων το 1990) ή στο 75% του συνόλου. Ωστόσο, κατά το 1991, η Τράπεζα και πάλι σχεδόν διπλασίασε το δανεισμό της **κυμαινόμενου επιτοκίου**, μέσω της έκδοσης νέων προγραμμάτων commercial paper και της αύξησης των ήδη υφιστάμενων προγραμμάτων της, καθώς και μέσω της έκδοσης μεσοπρόθεσμων ομολόγων (notes) κυμαινόμενου επιτοκίου και μέσω πράξεων ανταλλαγής (swaps). Οι πόροι κυμαινόμενου επιτοκίου που άντλησε ανήλθαν σε 3,5 δισεκατομμύρια, έναντι 1,8 δισεκατομμυρίων το 1990.

Τα αντληθέντα κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν ουσιαστικά για εκταμιεύσεις δανείων. Για την χρηματοδότηση της πρόωρης εξόφλησης ληφθέντων δανείων, αντλήθηκαν 676 εκατομμύρια (έναντι 417 εκατομμυρίων το 1990).

Προκειμένου να συνδυάσει καλύτερα τις ανάγκες των πελατών της με τις δυνατότητες που προσέφερε η αγορά, η Τράπεζα προσέφυγε, όπως και κατά το παρελθόν, στην αγορά των **πράξεων ανταλλαγής (swaps)**. Με τις πράξεις αυτές, που ανήλθαν το 1991 σε συνολικό ύψος 1 334 εκατομμυρίων (έναντι 628,7 εκατομμυρίων το 1990) ή στο 10% του συνόλου των εκδόσεών της, η Τράπεζα επιδίωκε τρεις διαφορετικούς στόχους. Πρώτον, να αντλήσει πόρους με ευνοϊκούς όρους, όπως στην περίπτωση μιας έκδοσης σε δολάρια Αυστραλίας, την οποία αντάλλαξε έναντι δολαρίων ΗΠΑ με κυμαινόμενο επιτόκιο, επιτυγχάνοντας έτσι να μειώσει το κόστος της άντλησης πόρων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τελευταίο αυτό νόμισμα. Δεύτερον, να αντλήσει πόρους σε κάποιο νόμισμα, το οποίο, λόγω της συγκυρίας της αγοράς, δεν ήταν διαθέσιμο με ευνοϊκούς όρους τη δεδομένη στιγμή. Χαρακτηριστικό σχετικό παράδειγμα ήταν η ανταλλαγή μιας έκδοσης σταθερού επιτοκίου σε δολάρια, έναντι ελβετικών φράγκων, επίσης σταθερού επιτοκίου. Τέλος, να είναι σε θέση να χορηγήσει πόρους κυμαινόμενου επιτοκίου χρησιμοποιώντας το προϊόν εκδόσεων σταθερού επιτοκίου, όπως έγινε με μια έκδοση σε γερμανικά μάρκα (300 εκατομμύρια) και με μια άλλη, σε ιταλικές λιρέτες (400 δισεκατομμύρια).

Κατά το 1991, η Τράπεζα χρησιμοποίησε πολύ συστηματικότερα τα **μέσα κάλυψης** έναντι του κινδύνου διακύμανσης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων. Το συχνότερα χρησιμοποιούμενο μέσο είναι οι συμβάσεις καθορισμού των επιτοκίων σε μεταγενέστερη ημερομηνία (deferred rate setting), που επιτρέπουν στην Τράπεζα να αναπροσαρμόσει το επιτόκιο ενός ομολογιακού δανείου που έχει εκδώσει στην κεφαλαιαγορά, ανάλογα με την απόδοση μιας ή περισσότερων εκδόσεων αναφοράς — συνήθως κρατικών δανείων.

Η τεχνική αυτή, που είχε κυρίως χρησιμοποιηθεί για τη λίρα στερλίνα, το γαλλικό φράγκο, το δολάριο και το ολλανδικό φιορίνι, επεκτάθηκε σε τέσσερα ακόμη νομίσματα: Ecu, ιταλική λιρέτα, ισπανική πεσέτα και γιεν.

Άλλο μέσο κάλυψης έναντι κινδύνου, που χρησιμοποιεί η Τράπεζα, είναι η ανταλλαγή ενός δανείου σταθερού επιτοκίου που έχει εκδόσει στην αγορά, έναντι κυμαινόμενου επιτοκίου, με δυνατότητα να αναστρέψει την ανταλλαγή και, συνεπώς, να επανέλθει στο σταθερό επιτόκιο, όταν το απαιτήσουν οι εκταμιευτικές της ανάγκες. Η μορφή αυτή ανταλλαγής χρησιμοποιήθηκε κυρίως για εκδόσεις σε ιταλικές λιρέτες και σε γιεν.

Όποτε το επιτρέπει η αγορά, η Τράπεζα προσπαθεί, μέσω της έκδοσης δανείων «συγχωνεύσιμων» (fungible) με παλαιότερα δάνειά της, να συγκροτήσει **εκδόσεις μεγάλου μεγέθους (benchmarks)**, οι οποίες μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να χρησιμεύσουν ως εκδόσεις αναφοράς. Το 1991, επεξέτεινε την πρακτική αυτή σε μεγαλύτερο αριθμό νομισμάτων (Ecu, ιταλική λιρέτα, ισπανική πεσέτα, ελβετικό φράγκο).

Μεταξύ των κοινοτικών νομισμάτων, το **Ecu** παρέμεινε, για τρίτο κατά σειρά χρόνο, το κυριότερο νόμισμα δανεισμού της Τράπεζας, με ύψος αντληθέντων πόρων 2 500 εκατομμύρια (18,2% του

Επίσημα επιτόκια των κυριότερων νομισμάτων (1987-1991)

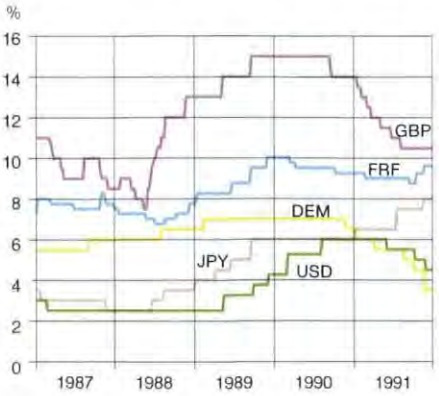

Εξέλιξη των τιμών συναλλάγματος του δολαρίου ΗΠΑ και του γιεν έναντι του Ecu (1987-1991)

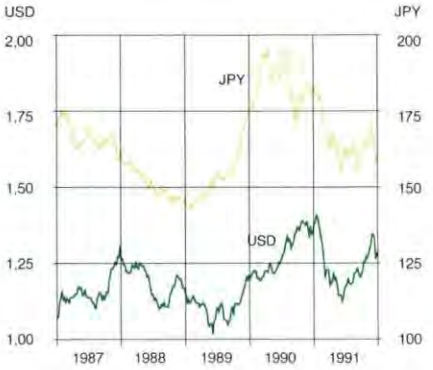

Πίνακας 12: **Αντληθέντες πόροι**

(σε εκατομ. Ecu)

	Πριν από τις πράξεις ανταλλαγής		Πράξεις ανταλλαγής (ποσό)	Μέτα τις πράξεις ανταλλαγής	
	Ποσό	%		Ποσό	%
1. ΜΕΣΟΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ					
Δανεισμός σταθερού επιτοκίου	**10 459,63**	**76,51**	**— 583,57**	**9 876,06**	**72,23**
Κοινοτικά νομίσματα	***6 923,38***	***50,64***	***— 111,08***	***6 812,30***	***49,83***
ECU	1 550,00	11,34	—	1 550,00	11,34
GBP	1 122,14	8,21	361,30	1 483,44	10,85
FRF	1 292,10	9,45		1 292,10	9,45
ITL	1 239,11	9,06	— 325,46	913,65	6,68
ESP	813,24	5,95	—	813,24	5,95
PTE	250,43	1,83	—	250,43	1,83
NLG	173,23	1,27	—	173,23	1,27
BEF	165,94	1,21	—	165,94	1,21
DEM	293,47	2,15	— 146,92	146,55	1,07
LUF	23,71	0,17	—	23,71	0,17
Νομίσματα τρίτων χωρών	***3 536,25***	***25,87***	***— 472,49***	***3 063,76***	***22,41***
USD	1 898,63	13,89	— 243,60	1 655,03	12,11
CHF	539,57	3,95	242,64	782,21	5,72
JPY	838,31	6,13	— 211,79	626,52	4,58
AUD	259,74	1,90	— 259,74	—	—
Δανεισμός κυμαινόμενου επιτοκίου	**1 729,20**	**12,65**	**585,11**	**2 314,30**	**16,93**
DEM	904,20	6,61	146,92	1 051,11	7,69
ECU	450,00	3,29	—	450,00	—
ITL	—	—	325,46	325,46	2,38
USD	—	—	257,25	257,25	—
GBP	289,04	2,11	— 144,52	144,52	—
FRF	85,96	0,63	—	85,96	0,63
Μεσοπρόθεσμα ομόλογα (notes) σε USD	**349,33**	**2,56**	**—**	**349,33**	**2,56**
ΣΥΝΟΛΟ	12 538,15	91,72	1,54 (¹)	12 539,69	91,72
2. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ					
Commercial paper					
ECU	500,00	3,66	—	500,00	3,66
ITL	226,92	1,66	—	226,92	1,66
GBP	209,46	1,53	—	209,46	1,53
NLG	196,21	1,44	—	196,21	1,44
Σύνολο	1 132,59	8,28	—	1 132,59	8,28
Σύνολο (1+2)	**13 670,74**	**100,00**	**1,54**	**13 672,28**	**100,00**

(¹) Προσαρμογές λόγω πράξεων ανταλλαγής.

Πίνακας 13: **Εξέλιξη των αντληθέντων πόρων**

(σε εκατομ. Ecu)

	1987	1988	1989	1990	1991
Μεσομακροπρόθεσμος δανεισμός (μετά τις πράξεις ανταλλαγής)	**5 572,5**	**7 413,6**	**8 764,9**	**9 804,3**	**12 539,7**
Δάνεια σε δημόσια εγγραφή	3 768,4	5 772,0	7 791,3	8 217,7	11 614,9
Ιδιωτικός δανεισμός	996,1	1 274,9	973,6	1 230,3	575,5
Διατραπεζικές πράξεις	455,9	311,2	—	—	—
Μεσοπρόθεσμα ομόλογα (notes)	352,1	55,5	—	356,3	349,3
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός (Commercial paper)	**—**	**—**	**200,0**	**1 145,7**	**1 132,6**
Συμμετοχή τρίτων σε χορηγηθέντα δάνεια της Τράπεζας	**20,2**	**—**	**32,1**	**35,6**	**—**
Σύνολο	**5 592,7**	**7 666,1**	**9 034,5**	**10 995,6**	**13 672,3**
από τα οποία πιστοποιητικά καταθέσεων	*—*	*252,5*	*37,5*	*10,0*	*—*

συνόλου), έναντι 1 765 εκατομμυρίων το 1990. Η αύξηση αυτή (κατά 42%) πραγματοποιήθηκε σε μια έντονα αναπτυσσόμενη αγορά σταθερού επιτοκίου, στις αρχές του έτους. Σε μια δύσκολη τότε περίοδο, η Τράπεζα εξέδωσε ένα πρώτο δάνειο, ύψους 500 εκατομμυρίων, που έτυχε καλής υποδοχής. Λίγο αργότερα, πραγματοποίησε μια νέα έκδοση, 650 εκατομμυρίων, «συγχωνεύσιμη» (fungible) με την προηγούμενη. Αυτό της επέτρεψε να διαθέτει στην αγορά μια έκδοση συνολικού ύψους 1 150 εκατομμυρίων, της οποίας οι τίτλοι έγιναν δεκτοί ως «παραδόσιμοι» (deliverable) στην αγορά προθεσμιακών συναλλαγών (futures) LIFFE του Λονδίνου. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 1991, η Τράπεζα, επωφελούμενη από τις ευνοϊκές συνθήκες που επικράτησαν στην αγορά λόγω της έκδοσης μεγάλου αριθμού μακροπρόθεσμων δανείων — όπως το εικοσαετές δάνειο του ιταλικού κράτους — συνέχισε την πολιτική της έκδοσης «συγχωνεύσιμων» (fungible) δανείων και συγκρότησε μεγάλες εκδόσεις (benchmarks), με διάφορες ημερομηνίες λήξης, απευθυνόμενη σε εξωτερικές αγορές — κυρίως στην Ιαπωνία, με δύο εκδόσεις ύψους 50 και 300 εκατομμυρίων αντίστοιχα.

Κατά το δεύτερο εξάμηνο, με εξαίρεση μια ιδιωτική τοποθέτηση ύψους 50 εκατομμυρίων με σταθερό επιτόκιο, η Τράπεζα προσανατολίσθηκε κυρίως προς την άντληση πόρων κυμαινόμενου επιτοκίου, λαμβάνοντας υπόψη, αφενός, τη ζήτηση των πελατών της, που επιθυμούσαν να λάβουν δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου, και, αφετέρου, την κατάσταση των αγορών κεφαλαίων σταθερού επιτοκίου, οι οποίες επηρεάστηκαν από την αβεβαιότητα που επικράτησε, κατά τη Σύνοδο του Μάαστριχτ, ως προς το μέλλον του Ecu. Η Τράπεζα αύξησε κατ' αρχάς το τρέχον ύψος των προγραμμάτων της commercial paper σε 1 600 εκατομμύρια, εκδίδοντας στην αγορά μια νέα σειρά τίτλων, ύψους 500 εκατομμυρίων, συνδυασμένη με ένα άνοιγμα πιστώσεων (back-up line). Στη συνέχεια, εξέδωσε ένα δεκαετές ομολογιακό δάνειο, ύψους 400 εκατομμυρίων, με κυμαινόμενο επιτόκιο, που της επέτρεψε να αυξήσει υπό συμφέροντες όρους το «pool» των πόρων της κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο δανεισμός σε **λίρες στερλίνες** παρέμεινε σε υψηλό επίπεδο το 1991, φθάνοντας συνολικά στο ισότιμο 1 837 εκατομμυρίων Ecu. Η Τράπεζα απευθύνθηκε κυρίως στη διεθνή αγορά ευρωστερλινών, από όπου άντλησε το ισότιμο 1 411 εκατομμυρίων Ecu.

Στην αγορά σταθερού επιτοκίου, η Τράπεζα συνέχισε την πολιτική της που συνίσταται στην αύξηση του μεγέθους των εκδόσεών της με την έκδοση σειρών τίτλων «συγχωνεύσιμων» (fungible) με παλαιότερες εκδόσεις της — από τα έξι δάνεια που εξέδωσε σε λίρες στερλίνες, τα πέντε ήσαν υπό μορφή «συγχωνεύσιμων» εκδόσεων. Η πολιτική αυτή της επέτρεψε να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που προσέφερε η αγορά, περιορίζοντας ταυτόχρονα τον αριθμό των δανείων της σε εκείνα που, λόγω του σημαντικού μεγέθους τους, μπορούν να έχουν αξιόλογη ρευστότητα στη δευτερογενή αγορά. Για τον προσπορισμό συμπληρωματικών πόρων σταθερού επιτοκίου, η Τράπεζα συνήψε μια ιδιωτική τοποθέτηση, καθώς και πράξεις ανταλλαγής (swaps) επιτοκίων και νομισμάτων, συνολικού ύψους 433 εκατομμυρίων. Παράλληλα, για να ανταποκριθεί

στη ζήτηση δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου από μέρους των δανειοληπτών της, αύξησε το τρέχον ύψος του προγράμματός της commercial paper κατά 210 εκατομμύρια και εξέδωσε σε δημόσια εγγραφή ένα δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου.

Η άντληση πόρων σε **ιταλικές λιρέτες** σημείωσε νέα άνοδο, φθάνοντας σε συνολικό ύψος 1 466 εκατομμυρίων Ecu (αύξηση άνω του 70% έναντι του 1990). Η Τράπεζα προσέφυγε κυρίως στη διεθνή αγορά, όπου εξέδωσε τρία δάνεια σε δημόσια εγγραφή, από τα οποία τα δύο δεκαετούς διάρκειας, σύμφωνα με την επικρατούσα τάση στην εγχώρια αγορά. Η τεχνική των «συγχωνεύσιμων» (fungible) εκδόσεων, της επέτρεψε να φθάσει στα 1 000 δισεκατομμύρια λιρέτες για μια και μόνη έκδοση — το μεγαλύτερο τρέχον ύψος δανείου στην αγορά της ευρωλιρέτας. Στην εγχώρια αγορά, η Τράπεζα εξέδωσε μόνο ένα δάνειο.

Παράλληλα, για τη χρηματοδότηση των χορηγήσεων κυμαινόμενου επιτοκίου, η Τράπεζα αύξησε κατά 227 εκατομμύρια το τρέχον ύψος του προγράμματος της commercial paper και αντάλλαξε πόρους σταθερού επιτοκίου με πόρους κυμαινόμενου επιτοκίου.

Οι αντληθέντες σε **γαλλικά φράγκα** πόροι ανήλθαν σε 1 378 εκατομμύρια Ecu, σημειώνοντας ελαφρά αύξηση έναντι του προηγούμενου χρόνου. Στο νόμισμα αυτό η Τράπεζα πραγματοποίησε σχεδόν αποκλειστικά εκδόσεις σταθερού επιτοκίου, τόσο στην εγχώρια, όσο και στη διεθνή αγορά. Η έκδοση «συγχωνεύσιμων» (fungible) σειρών τίτλων, της επέτρεψε να αυξήσει το μέγεθος των δανείων της, ώστε να ενισχύσει τη ρευστότητα της δευτερογενούς αγοράς και να μειώσει τον αριθμό των προσφυγών της στην αγορά. Παράλληλα, η Τράπεζα άντλησε πόρους με κυμαινόμενο επιτόκιο μέσω ενός ιδιωτικού δανείου σε ευρωφράγκα.

Διαθέτοντας πλεόνασμα κεφαλαίων σε **γερμανικά μάρκα** — δεδομένου ότι οι εισροές από την αποπληρωμή χορηγηθέντων δανείων υπερέβησαν τις εκροές για την εξυπηρέτηση ληφθέντων δανείων —, η Τράπεζα άντλησε στο νόμισμα αυτό το ισότιμο 1 198 εκατομμυρίων Ecu (περίπου όσο και το 1990). Λόγω των ιδιαίτερα ευνοϊκών όρων που ήταν σε θέση να επιτύχει στην αγορά, άντλησε το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Τέσσερα δάνεια που συνήψε, συνολικού ύψους 904 εκατομμυρίων, της επέτρεψαν να τροφοδοτήσει το «pool» των πόρων της κυμαινόμενου επιτοκίου ή να συνομολογήσει με τους δανειολήπτες της «αντικρυστά» (back-to-back) δάνεια. Για τον προσπορισμό συμπληρωματικών πόρων κυμαινόμενου επιτοκίου, προέβη σε πράξεις ανταλλαγής πόρων σταθερού επιτοκίου. Προς το τέλος του χρόνου, έχοντας επιτύχει όρους αισθητά ευνοϊκότερους από εκείνους των κρατικών δανείων, η Τράπεζα εξέδωσε ένα δάνειο σταθερού επιτοκίου, ύψους 147 εκατομμυρίων.

Αν και η αγορά του ισπανικού νομίσματος προσέφερε στους επενδυτές σχετικά υψηλά επιτόκια σε σχέση με τις αγορές πολλών άλλων νομισμάτων, η Τράπεζα προσέφυγε σ'αυτήν για σχετικά μεγάλα ποσά. Η άντληση πόρων σε **πεσέτες** αυξήθηκε έτσι κατά 32% το 1991, φθάνοντας σε 813 εκατομμύρια Ecu. Όπως συνήθως, η Τράπεζα προσέφυγε στην εγχώρια αγορά κεφαλαίων για μη εγχώριους δανειολήπτες (αγορά «matador»), όπου, στη διάρκεια του χρόνου, πραγματοποίησε έξι εκδόσεις, πενταετούς και δεκαετούς διάρκειας. Όπως και το 1990, συγκρότησε μια έκδοση μεγάλου μεγέθους (benchmark), ύψους 50 δισεκατομμυρίων πεσετών (αλλά μικρότερης διάρκειας από εκείνη του 1990), εκδίδοντας διαδοχικά σειρές τίτλων «συγχωνεύσιμες» (fungible) με την αρχική έκδοση.

Στις αγορές κεφαλαίων των χωρών της Μπενελούξ, η δανειοληπτική δραστηριότητα της Τράπεζας ήταν σχετικά περιορισμένη. Στην **ολλανδική** αγορά συνήψε δύο δάνεια, συνολικού ύψους 173 εκατομμυρίων Ecu, το ένα υπό μορφή ιδιωτικής τοποθέτησης και το

ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Οι εκταμιεύσεις δανείων από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας ανήλθαν το 1991 σε 15 316 εκατομμύρια, από τα οποία τα 15 002 εκατομμύρια διατέθηκαν στο εσωτερικό της Κοινότητας και τα 314 εκατομμύρια έξω από την Κοινότητα.

Το συνολικό υπόλοιπο των δανείων από ιδίους πόρους και των εγγυήσεων πέρασε από τα 61 945 εκατομμύρια στις 31 Δεκεμβρίου 1990, στα 72 713 εκατομμύρια στις 31 Δεκεμβρίου 1991.

Οι εκταμιεύσεις στα πλαίσια των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων από πόρους της Κοινότητας ή των κρατών μελών ανήλθαν το 1991 σε ύψος 193 εκατομμυρίων, από τα οποία 75 εκατομμύρια αφορούσαν τα δάνεια στα πλαίσια του ΝΚΜ και 118 εκατομμύρια τις χορηγήσεις στα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού και σε ορισμένες μεσογειακές χώρες. Το υπόλοιπο των πράξεων του Ειδικού Τμήματος πέρασε από τα 7 059 εκατομμύρια (τέλος 1990) στα 6 338 εκατομμύρια στο τέλος της χρήσης 1991.

Πίνακας 14: **Κατανομή των αντληθέντων πόρων κατά νόμισμα**

(σε εκατομ. Ecu)

	ECU	GBP	ITL	FRF	DEM	ESP	NLG	PTE	BEF	LUF	USD	CHF	JPY	**Σύνολο**
1991														
Ποσό	2 500	1 837	1 466	1 378	1 198	813	369	250	166	24	2 262	782	627	**13 672**
%	18,3	13,4	10,7	10,1	8,8	5,9	2,7	1,8	1,2	0,2	16,5	5,7	4,6	**100,0**
1990														
Ποσό	1 765	1 331	851	1 114	1 123	614	528	124	330	52	1 574	818	771	**10 996**
%	16,0	12,1	7,7	10,1	10,2	5,6	4,8	1,1	3,0	0,5	14,3	7,4	7,0	**100,0**

άλλο μέσω δημόσιας εγγραφής. Παράλληλα, αύξησε το τρέχον ύψος του προγράμματός της commercial paper κατά 196 εκατομμύρια. Έτσι, το συνολικό ύψος των πόρων που άντλησε σε ολλανδικά φιορίνια ανήλθε σε 369 εκατομμύρια. Στη **βελγική** αγορά κεφαλαίων, πραγματοποίησε μόνο μια έκδοση ύψους 166 εκατομμυρίων Ecu, σε δημόσια εγγραφή, για την οποία ο επικεφαλής του εκδοτικού ομίλου επελέγη ύστερα από πρόσκληση για υποβολή προσφορών. Στο **Λουξεμβούργο**, ομοίως, η Τράπεζα εξέδωσε μόνο ένα δάνειο, ύψους 24 εκατομμυρίων Ecu, σε δημόσια εγγραφή — στην αρχή του χρόνου, όταν οι συνθήκες της αγοράς ήσαν ευνοϊκές.

Στην Πορτογαλία, στην εγχώρια αγορά ομολόγων μη εγχώριων δανειοληπτών σε **εσκούδα** (αγορά «navegador»), η Τράπεζα εξέδωσε σε δημόσια εγγραφή τρία δάνεια, ύψους αντίστοιχα 10, 15 και 20 δισεκατομμυρίων εσκούδων, από τα οποία το τελευταίο ήταν το σημαντικότερο της αγοράς. Το σύνολο του δανεισμού της σε εσκούδα ανήλθε έτσι σε 250 εκατομμύρια Ecu, ποσό που αντιπροσωπεύει σχεδόν το 50% του συνόλου των εκδόσεων που πραγματοποιήθηκαν στην αγορά αυτή το 1991.

Η άντληση πόρων σε **δολάρια** αυξήθηκε σημαντικά το 1991, φθάνοντας στο ισότιμο 2 262 εκατομμυρίων Ecu και τοποθετώντας το δολάριο στη δεύτερη θέση, μετά το Ecu, μεταξύ των νομισμάτων δανεισμού της Τράπεζας. Η αναθέρμανση αυτή οφείλεται στην υψηλή ζήτηση που υπήρξε από μέρους των πελατών της Τράπεζας — ιδίως προς το τέλος του χρόνου, όταν η σημαντική πτώση των μακροπρόθεσμων επιτοκίων του δολαρίου συνδυάστηκε με μια έντονη μείωση της διαφοράς απόδοσης μεταξύ των τίτλων της Τράπεζας και των εκδόσεων του αμερικανικού Δημοσίου, που χρησιμεύουν ως αναφορά. Εξάλλου, η κάμψη των επιτοκίων επέτρεψε στην Τράπεζα να χρησιμοποιήσει τις δυνατότητες πρόωρης εξόφλησης που προβλέπονταν σε πολλές από τις εκδόσεις της σε δολάρια, υποχρεώνοντάς την ταυτόχρονα να εξασφαλίσει την αναχρηματοδότησή τους — κυρίως με την έκδοση μεσοπρόθεσμων ομολόγων (notes) στην κεφαλαιαγορά των Ηνωμένων Πολιτειών.

Για τη χρηματοδότηση των χορηγήσεών της, η Τράπεζα προσέφυγε στην αγορά ευρωδολαρίων, η οποία προσέφερε ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους. Εφαρμόζοντας τη συνήθη, πλέον, τεχνική της πρόσκλησης για υποβολή προσφορών, εξέδωσε πέντε δάνεια, για ποσά μεταξύ 300 και 500 εκατομμυρίων δολαρίων και διάρκειες μεταξύ πέντε και δέκα ετών. Το προϊόν μιας από τις εκδόσεις αυτές ανταλλάχθηκε έναντι ενός μη κοινοτικού νομίσματος. Τα εν λόγω δάνεια εκδόθηκαν σύμφωνα με τη συνήθη τεχνική της προσφοράς των ομολόγων σε προκαθορισμένη τιμή (fixed reoffered price), με τοποθέτηση σημαντικών ποσών σε περιορισμένο αριθμό χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, γεγονός που επέτρεψε σημαντική μείωση των εκδοτικών προμηθειών. Όποτε της το επέτρεψαν οι συνθήκες της αγοράς, η Τράπεζα συγκρότησε εκδόσεις μεγάλου μεγέθους (benchmarks) με την προσθήκη «συγχωνεύσιμων» (fungible) σειρών τίτλων σε προϋπάρχουσες εκδόσεις της.

Στην αμερικανική αγορά, η Τράπεζα, αφού χρησιμοποίησε εξ ολοκλήρου το δεύτερο πρόγραμμά της μεσοπρόθε-

σμων ομολόγων (notes), ύψους 500 εκατομμυρίων δολαρίων, εξέδωσε ένα τρίτο, ύψους 750 εκατομμυρίων δολαρίων. Οι εκδόσεις μεσοπρόθεσμων ομολόγων (notes) που πραγματοποίησε στη διάρκεια του 1991, ανήλθαν σε ύψος 428 εκατομμυρίων δολαρίων, με διάρκειες μεταξύ ενός και οκτώ ετών, ανάλογα με τη διάρκεια της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την πρόωρη εξόφληση ληφθέντων δανείων.

Όσον αφορά το ιαπωνικό νόμισμα, αν και οι αγορές δεν πρόσφεραν ενδιαφέρουσες ευκαιρίες, η Τράπεζα ανέβασε το ύψος του δανεισμού της σε **γιεν** στο ισότιμο 838 εκατομμυρίων Ecu. Το κύριο μέρος των πόρων αντλήθηκε από την ευρωαγορά, η οποία, όπως και για τα άλλα νομίσματα, προσέφερε τους καλύτερους όρους. Στην αγορά αυτή, η Τράπεζα εξέδωσε τρία δάνεια, ύψους 20 και 50 δισεκατομμυρίων γιεν, ανταποκρινόμενη στην προτίμηση των επενδυτών για δάνεια διαρκώς μεγαλύτερου ονομαστικού ύψους. Με την προσθήκη «συγχωνεύσιμων» (fungible) σειρών τίτλων σε μια παλαιότερη έκδοση, συγκρότησε στις αρχές του χρόνου ένα δάνειο συνολικού ύψους 100 δισεκατομμυρίων γιεν — ένα από τα σημαντικότερα της αγοράς. Τέλος, μέσω μιας ιδιωτικής τοποθέτησης, άντλησε συμπληρωματικούς πόρους ύψους 20 δισεκατομμυρίων γιεν.

Εξέλιξη του συνόλου των εκδόσεων δανείων σε Ecu σε δημόσια εγγραφή στις διάφορες αγορές κατά την περίοδο 1981-1991

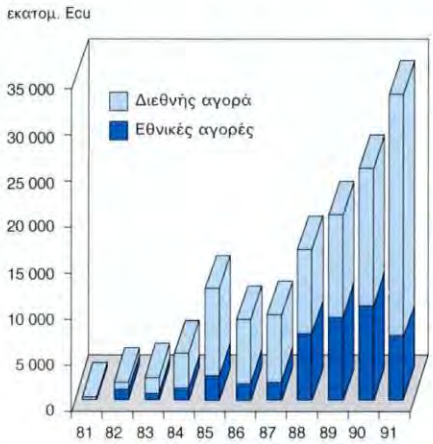

Η αστάθεια της ζήτησης για **ελβετικά φράγκα** και η μικρή αποδοτικότητα της αγοράς είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση του δανεισμού της Τράπεζας στο νόμισμα αυτό (782 εκατομμύρια Ecu). Ορισμένοι πόροι αντλήθηκαν μέσω πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων (currency swap), όταν χρειάστηκε να καλυφθεί η ζήτηση εκ μέρους των δανειοληπτών της Τράπεζας σε περιόδους πιέσεων στην αγορά κεφαλαίων. Οι πράξεις δανεισμού συνίσταντο κατά κύριο λόγο στην έκδοση τεσσάρων δανείων σε δημόσια εγγραφή, για ποσά μεταξύ 150 και 400 εκατομμυρίων ελβετικών φράγκων. Δύο από τα δάνεια αυτά, «συγχωνεύσιμα» (fungible) μεταξύ τους, συνέστησαν μια έκδοση μεγάλου μεγέθους (benchmark). Η ανάθεση της ηγεσίας των ομίλων έκδοσης των δανείων έγινε γενικά με πρόσκληση για υποβολή προσφορών.

Το 1991, η Τράπεζα υπήρξε επίσης ο πρώτος μη εγχώριος δανειολήπτης που προσέφυγε στην εγχώρια αγορά κεφαλαίων της **Αυστραλίας**, με ένα πρόγραμμα ύψους 750 εκατομμυρίων δολαρίων Αυστραλίας, από τα οποία 400 εκατομμύρια εκδόθηκαν με ταυτόχρονη εισαγωγή στα χρηματιστήρια του Λονδίνου και του Σίδνεϋ. Το προϊόν αυτού του δανεισμού αποτέλεσε το αντικείμενο μιας πράξης ανταλλαγής (swaps) νομισμάτων και επιτοκίων, έναντι δολαρίων ΗΠΑ με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Αποτελέσματα χρήσης

Η εφαρμογή της οδηγίας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 8ης Δεκεμβρίου 1986 διέκοψε την άμεση αντιστοιχία που υπήρχε έως τώρα μεταξύ των μεγεθών που παρουσιάζονται στο παρόν κεφάλαιο και των μεγεθών που εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις (λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης). Προκειμένου να παραμείνει δυνατή η σύγκριση των μεγεθών της χρήσης 1991 με εκείνα των προηγούμενων χρήσεων και να διευκολυνθεί η κατανόησή τους, θεωρήθηκε σκόπιμο, για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων χρήσης, να εξαχθούν από τις διάφορες θέσεις του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης τα αποτελέσματα εκείνα, που αντικατοπτρίζουν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη δραστηριότητα της Τράπεζας.

Το 1991, όπως και κατά το παρελθόν, η χρήση των ιδίων κεφαλαίων υπήρξε η κύρια πηγή προσόδων της Τράπεζας. Το ύψος των εισπραχθέντων το 1991 τόκων και προμηθειών επί χορηγηθέντων δανείων ανήλθε σε 5 724 εκατομμύρια, έναντι 4 775 εκατομμυρίων το 1990, ενώ οι τόκοι και οι δαπάνες επί ληφθέντων δανείων ανήλθαν σε 5 020 εκατομμύρια, έναντι 4 130 εκατομμυρίων το 1990. Οι διαχειριστικές προμήθειες πέρασαν από τα 15 εκατομμύρια, το 1990, στα 16 εκατομμύρια το 1991.

Τα έσοδα από τόκους και προμήθειες επενδύσεων ανήλθαν από 409 εκατομμύρια, το 1990, σε 496 εκατομμύρια το 1991, λόγω της αύξησης του όγκου των επενδυθέντων κεφαλαίων.

Η διαφορά μεταξύ των χρηματοοικονομικών εσόδων και εξόδων ήταν και πάλι θετική το 1991, ανερχόμενη σε 36 εκατομμύρια, έναντι 6 εκατομμυρίων το 1990.

Λαμβανομένων υπόψη των συναλλαγματικών διαφορών και ύστερα από καταλογισμό των αποσβέσεων των δαπανών εκδόσεων και των πριμ εξόφλησης (102 εκατομμύρια), των δαπανών και εξόδων διοίκησης, καθώς και των αποσβέσεων των κτιρίων, των επίπλων και σκευών και του λοιπού εξοπλισμού, το αποτέλεσμα που προκύπτει από τις συνήθεις δραστηριότητες της Τράπεζας ανέρχεται σε 1 059 εκατομμύρια. Ύστερα από καταλογισμό της επίπτωσης των μεταβολών των τιμών μετατροπής έναντι του Ecu (+24 εκατομμύρια), το υπόλοιπο του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης για το 1991 ανέρχεται σε 1 083 εκατομμύρια, έναντι 894 εκατομμυρίων το 1990.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να συστήσει στο Συμβούλιο των Διοικητών να διαθέσει το υπόλοιπο του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης (1 083 εκατομμύρια) ως εξής:

— 124 εκατομμύρια στο αποθεματικό κεφάλαιο, το οποίο ανέρχεται κατ'αυτό τον τρόπο στο 10% του αναληφθέντος κεφαλαίου, και

— 959 εκατομμύρια στο συμπληρωματικό αποθεματικό.

Το σύνολο του ενεργητικού της Τράπεζας ανερχόταν σε 74 290 εκατομμύρια στις 31 Δεκεμβρίου 1991, έναντι 62 342 εκατομμυρίων στις 31 Δεκεμβρίου 1990, σημείωσε δηλαδή αύξηση άνω του 19%.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΟΡΓΑΝΑ ΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Συμβούλιο των Διοικητών

Ο κ. Pierre BÉRÉGOVOY άσκησε την προεδρία του Συμβουλίου των Διοικητών έως την ετήσια σύνοδο του Ιουνίου 1991, ημερομηνία κατά την οποία — σύμφωνα με το σύστημα της εκ περιτροπής ανάληψης της προεδρίας του συμβουλίου από τα κράτη μέλη — τον διαδέχθηκε ο κ. Albert REYNOLDS, Διοικητής για την Ιρλανδία.

Από τις 14 Νοεμβρίου 1991, ο κ. Albert REYNOLDS αντικαταστάθηκε, ως Διοικητής για την Ιρλανδία, από τον κ. Bertie AHERN, ο οποίος διαδέχθηκε τον κ. REYNOLDS στα καθήκοντα του Προέδρου του Συμβουλίου των Διοικητών.

Διοικητικό Συμβούλιο

Από την ημερομηνία έκδοσης της τελευταίας ετήσιας έκθεσης, ο κ. Yves LYON-CAEN διορίστηκε τακτικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, σε αντικατάσταση του κ. Paul MENTRÉ, ο οποίος απεχώρησε από το συμβούλιο το Νοέμβριο 1990, και ο κ. Eberhard KURTH διορίστηκε αναπληρωματικό μέλος, σε αντικατάσταση του κ. Horst MOLTRECHT.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τα αποχωρήσαντα μέλη για την πολύτιμη συμβολή τους στις εργασίες της Τράπεζας.

Διευθύνουσα Επιτροπή

Το Συμβούλιο των Διοικητών διόρισε Αντιπρόεδρο, από 1ης Ιανουαρίου 1992, τον κ. José de OLIVEIRA COSTA, πρώην Υφυπουργό Φορολογικών Υποθέσεων της Πορτογαλίας. Ο κ. OLIVEIRA COSTA διαδέχεται τον κ. Miguel A. ARNEDO ORBAÑANOS, ο οποίος διετέλεσε Αντιπρόεδρος από τον Φεβρουάριο 1986 — μετά την ένταξη της Ισπανίας και της Πορτογαλίας στην Κοινότητα — και στον οποίο απονεμήθηκε ο τίτλος του Επίτιμου Αντιπροέδρου.

Ελεγκτική Επιτροπή

Το Συμβούλιο των Διοικητών αποφάσισε, κατά την ετήσια σύνοδό του, να ανανεώσει τη θητεία του μέλους της Ελεγκτικής Επιτροπής του οποίου η θητεία έληγε. Έτσι, ο κ. ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, απερχόμενος Πρόεδρος, επαναδιορίστηκε μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής για τις χρήσεις 1991, 1992 και 1993. Η προεδρία της επιτροπής πέρασε — σύμφωνα με το σύστημα της εκ περιτροπής άσκησής της — στον κ. HANSEN, έως την έγκριση των ετήσιων λογαριασμών της Τράπεζας κατά την ετήσια σύνοδο του 1992.

Το 1991, η Ελεγκτική Επιτροπή συνέχισε το έργο της, που συνίσταται στον έλεγχο των βιβλίων και των λογαριασμών της Τράπεζας, με τη βοήθεια των υπηρεσιών ελέγχου της Τράπεζας — ιδίως των οικονομικών αναλυτών του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου — και του εξωτερικού γραφείου ελεγκτών Price Waterhouse. Στο πλαίσιο των διερευνητικών της εργασιών, η Ελεγκτική Επιτροπή επισκέφθηκε χρηματοδοτηθέντα έργα στη Γερμανία, τη Σενεγάλη και την Ιταλία. Η τελευταία επίσκεψη διεξήχθη με συμμετοχή αντιπροσώπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με διαδικασίες που καθόρισαν από κοινού η Επιτροπή των ΕΚ, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Τράπεζα, το 1989.

Συμβουλευτική ομάδα

Η Διευθύνουσα Επιτροπή αποφάσισε να ομαδοποιήσει τις κύριες λειτουργίες τις Τράπεζας σε τέσσερεις τομείς, καθένας από τους οποίους θα συντονίζεται από ένα Διευθυντή. Οι εν λόγω τομείς είναι οι εξής: χρηματοδοτικές δραστηριότητες (κ. Eugenio GREPPI), χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες (κ. Philippe MARCHAT), οικονομική και τεχνική υποστήριξη (κ. Herbert CHRISTIE) και γενικές υποθέσεις και διοίκηση (κ. Dieter HARTWITCH). Η συμβουλευτική αυτή ομάδα θα ασχολείται κυρίως με τα θέματα της επιχειρησιακής δραστηριότητας της Τράπεζας που αφορούν περισσότερες της μιας Διευθύνσεις, και θα διεξάγει τακτικές συνεδριάσεις με τη Διευθύνουσα Επιτροπή.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Κατά τη διάρκεια του 1991, η Τράπεζα ανέθεσε σε συμβούλους επί θεμάτων οργάνωσης, τη διεξαγωγή μιας σειράς μελετών, σχετικά με τις διαδικασίες διοίκησης, τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, την αναπροσαρμογή του συστήματος πληροφόρησης της διοίκησης (management information system) και την ex-post αξιολόγηση της δραστηριότητας. Υπό το φως των μελετών αυτών και ύστερα από διαβουλεύσεις σε όλα τα επίπεδα της Τράπεζας, αποφασίστηκε η εφαρμογή ορισμένων μεταρρυθμίσεων, σε όλους τους παραπάνω τομείς.

Πολιτική προσωπικού

Οι διεξοδικές και εποικοδομητικές συζητήσεις με τους αντιπροσώπους του προσωπικού επέτρεψαν τον καθορισμό ορισμένων τροποποιήσεων, που θα ήταν σκόπιμο να επέλθουν στο σύστημα μισθολογικής και επαγγελματικής εξέλιξης με βάση τις ατομικές ικανότητες και επιδόσεις, το οποίο εγκαινιάστηκε το 1988. Σκοπός των συζητήσεων είναι να ενισχυθεί ο ρόλος της αξιολόγησης των επιδόσεων, ως εργαλείου ενεργού διαχείρισης των σταδιοδρομιών. Στο πλαίσιο αυτό, δίδεται ιδιαίτερη σημασία στις ενέργειες με στόχο την προσαρμογή των προοπτικών σταδιοδρομίας στις επαγγελματικές και προσωπικές ικανότητες κάθε ατόμου.

Κατάρτιση

Το 1991, τα προγράμματα κατάρτισης κάλυψαν 4 350 ημέρες εργασίας περίπου — δηλαδή, κατά μέσο όρο, 6 ημέρες ανά μέλος του προσωπικού. Εκτός από την εκμάθηση γλωσσών και την κατάρτιση στον τομέα της πληροφορικής, που είχε ιδιαίτερα σημαντική θέση το 1991, τα προγράμματα αυτά ήταν προσανατολισμένα προς την παροχή ή την ενημέρωση των επαγγελματικών γνώσεων του προσωπικού και την προετοιμασία του για την αντιμετώπιση των μελλοντικών αναγκών της Τράπεζας. Κατά τα ερχόμενα χρόνια, θα διατεθούν για την κατάρτιση πρόσθετα μέσα, ώστε, χάρη στη βελτίωση των επαγγελματικών γνώσεων, να δοθεί στα μέλη του προσωπικού η δυνατότητα να διευρύνουν την εμπειρία τους, στο πλαίσιο της εσωτερικής κινητικότητας, η οποία αποτελεί σημαντικό παράγοντα για μια αποτελεσματική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και των ατομικών σταδιοδρομιών.

Πληροφόρηση της διοίκησης και ex-post αξιολόγηση

Η μελέτη της εξέλιξης των αναγκών της Τράπεζας, όσον αφορά τα θέματα πληροφόρησης της διοίκησης και ex-post αξιολόγησης της δραστηριότητάς της, συνεχίστηκε το 1991, με σκοπό να βελτιωθεί η διαχείριση των εργασιών και η παρακολούθηση των επιδόσεών της.

	Σύνολο προσωπικού	Διοικητικοί υπάλληλοι	Μη διοικητικοί υπάλληλοι, γραμματείς, τεχνικοί
1987	699	344	355
1988	710	357	353
1989	718	366	352
1990	724	368	356
1991	751	400	351

Προσωπικό

Στις 31 Δεκεμβρίου 1991, το προσωπικό της Τράπεζας ανερχόταν σε 751 άτομα, με αύξηση του ποσοστού των διοικητικών υπαλλήλων (400 άτομα). Αυτό είναι αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, μιας πολιτικής που τείνει — όπως και κατά το παρελθόν — προς μέτρια αύξηση του προσωπικού και, παράλληλα, προς εκσυγχρονισμό των μεθόδων εργασίας, με διαρκώς μεγαλύτερη χρήση του εξοπλισμού γραφείου και της πληροφορικής.

Personalia

Από την ημερομηνία δημοσίευσης της τελευταίας ετήσιας έκθεσης, ο κ. John VAN SCHIL, Διευθυντής της Οικονομικής Υπηρεσίας, αποχώρησε συνταξιοδοτούμενος και αντικαταστάθηκε από τον κ. Luc WINAND, τον Αύγουστο 1991.

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Βραβεία και Υποτροφίες της Τράπεζας

Το Βραβείο της Τράπεζας (Βραβείο ΕΤΕ) για το 1991 απονεμήθηκε στον κ. Benoît Mulkay, για τη διδακτορική διατριβή του με τίτλο «Investment and Business Survey, a study on a Panel of French Industrial Firms», την οποία υποστήριξε στο Université Catholique de Louvain.

Το Βράβειο ΕΤΕ, το οποίο απονέμεται ανά διετία και ανέρχεται σε 12 000 Ecu, θεσπίστηκε για να προάγει την πολύπλευρη μελέτη των επενδύσεων και της χρηματοδότησής τους, στα ακαδημαϊκά ιδρύματα των κρατών μελών της Κοινότητας.

Από το 1978, η Τράπεζα χορηγεί επίσης κάθε χρόνο τρεις υποτροφίες, σε φοιτητές που ακολουθούν μεταπτυχιακές σπουδές στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας, με σκοπό να προάγει την έρευνα σε ευρωπαϊκά θέματα.

Επιπλέον, τα Ινστιτούτα Οικονομίας και Στατιστικής του Πανεπιστημίου της Κοπεγχάγης χορηγούν την υποτροφία σπουδών «Erling Jørgensen», η οποία θεσπίστηκε το 1990, στη μνήμη του τέως Αντιπροέδρου της Τράπεζας, Erling Jørgensen. Η υποτροφία αυτή χορηγείται κάθε χρόνο σε ένα σπουδαστή ή σπουδάστρια, για την εκπόνηση μιας μελέτης σχετικά με πολιτικά και οικονομικά θέματα που αφορούν την Κοινότητα.

Εξέλιξη του προσωπικού και της συνολικής δραστηριότητας της Τράπεζας

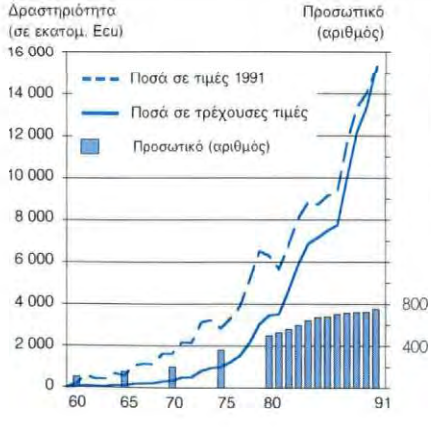

* * *

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκφράζει την ευαρέσκειά του για τη διατήρηση του υψηλού επιπέδου παραγωγικότητας που σημειώθηκε και το χρόνο αυτό. Ευχαριστεί το σύνολο του προσωπικού για την υψηλή ποιότητα της εργασίας που επιτέλεσε και το ενθαρρύνει να συνεχίσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Λουξεμβούργο, 7 Απριλίου 1992

Ο Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου
Ernst-Günther BRÖDER

Εξέλιξη του ισολογισμού της Τράπεζας
(σε εκατομ. Ecu)

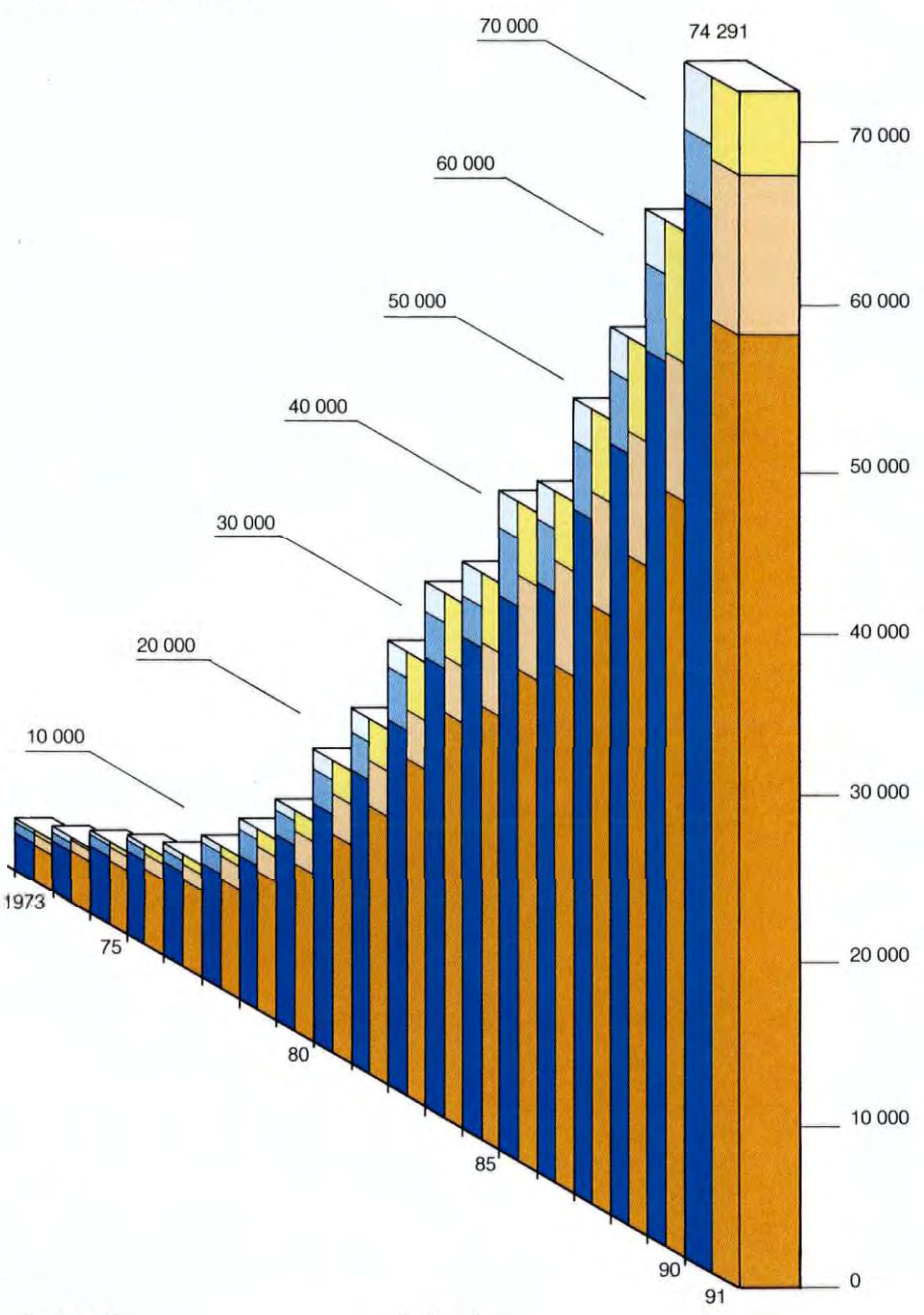

Ενεργητικό

- Εκκρεμή δάνεια από ιδίους πόρους
- Διαθέσιμα
- Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Παθητικό

- Εκκρεμής δανεισμός
- Κεφάλαιο, αποθεματικά, προβλέψεις
- Λοιπά στοιχεία παθητικού

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας καταρτίζονται για πρώτη φορά σύμφωνα με την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 8ης Δεκεμβρίου 1986 για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Ωστόσο, η παρουσίαση ορισμένων ειδικών λογαριασμών της Τράπεζας δεν γίνεται με βάση την εν λόγω οδηγία, αλλά έχει προσαρμοστεί με βάση το καταστατικό της Τράπεζας και το ρόλο της ως οργάνου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Τα μεγέθη της χρήσης 1990 παρουσιάζονται επίσης σύμφωνα με το νέο σχήμα, ώστε να παραμείνει δυνατή η σύγκρισή τους με τα μεγέθη της χρήσης 1991. Ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να υπάρχουν διαφορές σε σχέση με την ετήσια έκθεση 1990.

Σελ.

Ισολογισμός 64

Κατάσταση του Ειδικού Τμήματος 66

Λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης 68

Παραρτήματα 69

Έκθεση των εξωτερικών ελεγκτών 78

Δήλωση της Ελεγκτικής Επιτροπής 79

Χρηματοδοτική δραστηριότητα

Κατάλογος των χορηγήσεων στο εσωτερικό της Κοινότητας 80

Κατάλογος των χορηγήσεων έξω από την Κοινότητα 91

Πίνακες στατιστικών στοιχείων

Ποσά των υπογραφεισών χρηματοδοτικών συμβάσεων
Πίνακες Α και Β 95

Χρηματοδοτήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας
Πίνακες Γ έως Λ 96

Χορηγήσεις έξω από την Κοινότητα
Πίνακες Μ έως Π 108

Αντληθέντες πόροι
Πίνακες Ρ έως Τ 111

Σημειώσεις για τον αναγνώστη 113

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

σε Ecu — βλ. σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		*31. 12. 1991*		*31. 12. 1990*
1. Ταμείο, διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες και σε ταχυδρομικά ταμιευτήρια		**72 139 050**		24 059 948
2. Κρατικά αξιόγραφα που γίνονται δεκτά από τις κεντρικές τράπεζες για επαναχρηματοδότηση (Σημείωση Β)		**584 582 489**		434 561 514
3. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων				
α) όψεως		**230 160 840**		210 114 121
β) λοιπές απαιτήσεις (Σημείωση Γ)		**2 665 819 898**		3 252 080 152
γ) χορηγηθέντα δάνεια: συνολικό υπόλοιπο (1)	**27 715 581 211**		24 245 507 613	
μείον μη εκταμιευθέν τμήμα	**2 879 684 704**		2 698 615 596	
		24 835 896 507		21 546 892 017
		27 731 877 245		25 009 086 290
4. Απαιτήσεις κατά πελατών				
χορηγηθέντα δάνεια: συνολικό υπόλοιπο (1)	**44 627 157 601**		37 305 445 373	
μείον μη εκταμιευθέν τμήμα	**3 748 624 562**		4 190 571 645	
		40 878 533 039		33 114 873 728
5. Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης (Σημείωση Β)				
α) του Δημοσίου	**898 111 571**		646 050 317	
β) άλλων εκδοτών	**679 630 753**		332 008 745	
		1 577 742 324		978 059 062
6. Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης (Σημείωση Μ)		**18 000 000**		—
7. Άυλα πάγια στοιχεία				
δαπάνες εκδόσεων και πριμ εξόφλησης προς απόσβεση		**460 475 440**		470 890 606
8. Ενσώματα πάγια στοιχεία (Σημείωση Δ)		**37 626 019**		34 527 199
9. Λοιπά στοιχεία του ενεργητικού				
α) απαιτήσεις από τα κράτη μέλη λόγω αναπροσαρμογής του κεφαλαίου (Σημείωση Ε)	**624 797**		1 943 469	
β) απαιτήσεις από επιδοτήσεις επιτοκίου που έχουν προκαταβληθεί στα πλαίσια του ΕΝΣ (Σημείωση ΣΤ)	**117 734 891**		138 918 461	
γ) διάφοροι χρεώστες (Σημείωση Ζ)	**71 604 290**		67 852 074	
		189 963 978		208 714 004
10. Κεφάλαιο αναληφθέν, καταβλητέο αλλά μη καταβεβλημένο (3)		**828 875 000**		493 312 500
11. Προπληρωθέντα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα		**1 910 879 819**		1 574 360 704
		74 290 694 403		62 342 445 555

ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΞΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ:

(1) Χορηγηθέντα δάνεια και εγγυήσεις, σελ. 70.

(2) Υποχρεώσεις για τις οποίες υπάρχουν παραστατικοί τίτλοι, σελ. 73.

(3) Εγγραφές στο κεφάλαιο της Τράπεζας, σελ. 73.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		*31. 12. 1991*		*31. 12. 1990*
1. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα				
α) όψεως	—		30 540 947	
β) προθεσμίας ή με προειδοποίηση (Σημείωση Ν)	**219 714 068**		702 641 147	
		219 714 068		733 182 094
2. Υποχρεώσεις για τις οποίες υπάρχουν παραστατικοί τίτλοι (2)				
α) χρεόγραφα και ομολογίες σε κυκλοφορία	**53 488 145 602**		43 098 138 963	
β) λοιπά	**5 404 480 400**		5 361 214 949	
		58 892 626 002		48 459 353 912
3. Λοιπά στοιχεία του παθητικού				
α) υποχρεώσεις προς τα κράτη μέλη λόγω αναπροσαρμογής του κεφαλαίου (Σημείωση Ε)	**3 806 371**		10 634 853	
β) προεισπραχθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου (Σημείωση ΣΤ)	**403 964 798**		477 222 773	
γ) διάφοροι πιστωτές (Σημείωση Ζ)	**938 116 893**		914 230 609	
δ) διάφορα (Σημείωση Ζ)	**40 176 489**		115 092 146	
		1 386 064 551		1 517 180 381
4. Προεισπραχθέντα έσοδα και δεδουλευμένα έξοδα		**2 597 808 716**		2 040 815 679
5. Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη				
ταμείο συντάξεων προσωπικού (Σημείωση Η)		**154 641 051**		135 534 572
6. Κεφάλαιο (3)				
αναληφθέν	**57 600 000 000**		28 800 000 000	
μη απαιτητό	**— 53 279 061 724**		— 26 204 061 724	
		4 320 938 276		2 595 938 276
7. Αποθεματικά (Σημείωση Λ)				
α) αποθεματικό κεφάλαιο	**5 635 440 641**		2 880 000 000	
β) συμπληρωματικό αποθεματικό	**—**		3 086 332 745	
		5 635 440 641		5 966 332 745
8. Αποτελέσματα χρήσης		**1 083 461 098**		894 107 896
		74 290 694 403		62 342 445 555

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

		31. 12. 1991		*31. 12. 1990*
Εγγυήσεις (1)				
— επί δανείων που χορηγήθηκαν από τρίτους	**244 804 996**		248 151 124	
— επί συμμετοχών τρίτων σε χορηγηθέντα δάνεια της Τράπεζας	**125 765 279**		145 684 390	
		370 570 275		393 835 514
Ειδικές καταθέσεις προς εξυπηρέτηση δανεισμού (Σημείωση Ο)		**2 114 215 479**		1 114 102 116
Συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) (Σημείωση Π)				
— νομισμάτων	**186 400 000**		160 000 000	
— επιτοκίων	**45 700 000**		32 900 000	
		232 100 000		192 900 000
Χαρτοφυλάκιο τίτλων				
— προθεσμιακές αγορές τίτλων		**93 966 821**		6 278 557
— προθεσμιακές πωλήσεις τίτλων (Σημείωση Ρ)		**153 881 997**		206 610 018

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (1) ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

σε Ecu — βλ. σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		*31. 12. 1991*		*31. 12. 1990*
Χώρες μέλη της Κοινότητας				
Από πόρους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας				
Εκκρεμή δάνεια				
— εκταμιευθέντα (2)		**1 558 849 764**		1 683 493 948
Από πόρους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Νέο Κοινοτικό Μέσο σύναψης και χορήγησης δανείων)				
Εκκρεμή δάνεια				
— προς εκταμίευση	**94 926 971**		136 543 416	
— εκταμιευθέντα	**3 128 791 824**		3 737 037 084	
Σύνολο (3)		**3 223 718 795**		3 873 580 500
Τουρκία				
Από πόρους των κρατών μελών				
Εκκρεμή δάνεια				
— προς εκταμίευση	**18 592 626**		29 434 437	
— εκταμιευθέντα	**207 981 236**		214 982 106	
Σύνολο (4)		**226 573 862**		244 416 543
Μεσογειακές χώρες				
Από πόρους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας				
Εκκρεμή δάνεια				
— προς εκταμίευση	**6 550 804**		10 203 972	
— εκταμιευθέντα	**285 772 856**		290 964 167	
		292 323 660		301 168 139
Πράξεις με επισφαλή κεφάλαια				
— ποσά προς καταβολή	**23 099 707**		22 377 746	
— ποσά καταβληθέντα	**22 723 114**		10 995 128	
		45 822 821		33 372 874
Σύνολο (5)		**338 146 481**		334 541 013
Χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού και υπερπόντιες χώρες και εδάφη				
Από πόρους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας				
Συμβάσεις της Γιαουντέ I και II				
Εκταμιευθέντα δάνεια	**73 181 999**		78 393 693	
Συμμετοχή σε επενδύσεις επισφαλών κεφαλαίων				
— ποσά καταβληθέντα	**1 222 427**		1 223 004	
Σύνολο (6)		**74 404 426**		79 616 697
Συμβάσεις του Λομέ I, II, III και IV				
Πράξεις με επισφαλή κεφάλαια				
— ποσά προς καταβολή	**338 669 590**		337 961 791	
— ποσά καταβληθέντα	**577 235 317**		505 175 023	
Σύνολο (7)		**915 904 907**		843 136 814
Γενικό σύνολο		**6 337 598 235**		7 058 785 515

Προς υπόμνηση:

Καταβληθέντα και μη εξοφληθέντα ποσά από δάνεια που χορηγήθηκαν με ειδικούς όρους από την Επιτροπή και για τα οποία η Τράπεζα έκανε αποδεκτή εντολή της ΕΟΚ για είσπραξη των τοκοχρεωλυσίων:

α) στα πλαίσια των Συμβάσεων του Λομέ I, II και III: στις 31. 12. 1991: 1 107 352 302, στις 31. 12. 1990: 1 033 911 567,

β) στα πλαίσια των πρωτοκόλλων που υπογράφηκαν με τις μεσογειακές χώρες: στις 31. 12. 1991: 133 502 076, στις 31. 12. 1990: 121 707 368.

(1) Το Ειδικό Τμήμα δημιουργήθηκε από το Συμβούλιο των Διοικητών στις 27 Μαΐου 1963. Με απόφαση της 4ης Αυγούστου 1977, με την οποία επανακαθορίστηκε το αντικείμενό του, στο Ειδικό Τμήμα καταχωρούνται οι πράξεις που πραγματοποιεί η Τράπεζα για λογαριασμό και με εντολή τρίτων.

(2) Αρχικό ποσό των συμβάσεων που υπογράφηκαν στα πλαίσια των αποφάσεων του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 77/271/ΕΥΡΑΤΟΜ της 29ης Μαρτίου 1977, 82/170/ΕΥΡΑΤΟΜ της 15ης Μαρτίου 1982 και 85/537/ΕΥΡΑΤΟΜ της 5ης Δεκεμβρίου 1985 μέχρι συνολικού ποσού τριών δισεκατομμυρίων για τη χρηματοδότηση πυρηνικών σταθμών στις χώρες της Κοινότητας, με εντολή, για λογαριασμό και με κίνδυνο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας: 2 773 167 139

Πλέον: συναλλαγματικές προσαρμογές	+	105 478 232
Μείον: αποπληρωμές	−	1 319 795 607
		1 558 849 764

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	31. 12. 1991		31. 12. 1990	
Κεφάλαια καταπιστευθέντα προς διαχείριση				
Με εντολή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων				
Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας	**1 558 849 764**		1 683 493 948	
Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα:				
— Νέο Κοινοτικό Μέσο	**3 128 791 824**		3 737 037 084	
— Χρηματοδοτικά πρωτόκολλα με τις μεσογειακές χώρες	**308 495 970**		301 959 295	
— Συμβάσεις της Γιαουντέ I και II	**74 404 426**		79 616 697	
— Συμβάσεις του Λομέ I, II, III και IV	**577 235 317**		505 175 023	
		5 647 777 301		6 307 282 047
Με εντολή των κρατών μελών		**207 981 236**		214 982 106
Σύνολο		**5 855 758 537**		6 522 264 153
Κεφάλαια προς καταβολή				
Για δάνεια του Νέου Κοινοτικού Μέσου	**94 926 971**		136 543 416	
Για δάνεια στην Τουρκία στα πλαίσια του συμπληρωματικού πρωτοκόλλου	**18 592 626**		29 434 437	
Για δάνεια και πράξεις με επισφαλή κεφάλαια στις μεσογειακές χώρες	**29 650 511**		32 581 718	
Για πράξεις με επισφαλή κεφάλαια βάσει των Συμβάσεων του Λομέ I, II, III και IV	**338 669 590**		337 961 791	
Σύνολο		**481 839 698**		536 521 362
Γενικό σύνολο		**6 337 598 235**		7 058 785 515

(3) Αρχικό ποσό των συμβάσεων που υπογράφηκαν στα πλαίσια των αποφάσεων του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (78/870/ΕΟΚ) της 16ης Οκτωβρίου 1978 (Νέο Κοινοτικό Μέσο), (82/169/ΕΟΚ) της 15ης Μαρτίου 1982, (83/200/ΕΟΚ) της 19ης Απριλίου 1983 και (87/182/ΕΟΚ) της 9ης Μαρτίου 1987 για την προώθηση των επενδύσεων στην Κοινότητα, καθώς και (81/19/ΕΟΚ) της 20ής Ιανουαρίου 1981 για την ανασυγκρότηση των περιοχών στην Καμπανία και τη Βασιλικάτα (Ιταλία) τις οποίες έπληξαν οι σεισμοί του Νοεμβρίου 1980 και (81/1013/ΕΟΚ) της 14ης Δεκεμβρίου 1981 για την ανασυγκρότηση των περιοχών της Ελλάδας τις οποίες έπληξαν οι σεισμοί του Φεβρουαρίου/Μαρτίου 1981, με εντολή, για λογαριασμό και με κίνδυνο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας: 6 399 144 856

Πλέον:	συναλλαγματικές προσαρμογές		+ 6 613 075
Μείον:	ακυρώσεις	168 258 951	
	αποπληρωμές	3 013 780 185	−3 182 039 136
			3 223 718 795

(4) Αρχικό ποσό των συμβάσεων που υπογράφηκαν για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στην Τουρκία, με εντολή, για λογαριασμό και με κίνδυνο των κρατών μελών: 417 215 000

Πλέον:	συναλλαγματικές προσαρμογές		+ 2 447 076
Μείον:	ακυρώσεις	215 000	
	αποπληρωμές	192 873 214	−193 088 214
			226 573 862

(5) Αρχικό ποσό των συμβάσεων που υπογράφηκαν για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στις χώρες του Μαγκρέμπ και του Μασράκ, καθώς και στη Μάλτα, Κύπρο, Τουρκία και Ελλάδα (10 000 000 χορηγήθηκαν πριν από την προσχώρησή της στην ΕΟΚ την 1η Ιανουαρίου 1981), με εντολή, για λογαριασμό και με κίνδυνο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας: 357 209 000

Μείον:	ακυρώσεις	6 259 157	
	αποπληρωμές	12 557 115	
	συναλλαγματικές προσαρμογές	246 247	− 19 062 519
			338 146 481

(6) Αρχικό ποσό των συμβάσεων που υπογράφηκαν για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στα συνδεδεμένα αφρικανικά κράτη, τη Μαδαγασκάρη και το Μαυρίκιο και στις υπερπόντιες χώρες, εδάφη και διαμερίσματα (ΣΑΚΜΜ-ΥΧΕΔ), με εντολή, για λογαριασμό και με κίνδυνο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας:

— δάνεια με ειδικούς όρους	139 483 056	
— συμμετοχή σε επενδύσεις επισφαλών κεφαλαίων	2 502 615	141 985 671
Πλέον:		
— κεφαλαιοποιημένοι τόκοι	1 178 272	
— συναλλαγματικές προσαρμογές	7 980 994	+ 9 159 266
Μείον:		
— ακυρώσεις	1 573 609	
— αποπληρωμές	75 166 902	− 76 740 511
		74 404 426

(7) Αρχικό ποσό των συμβάσεων που υπογράφηκαν για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού καθώς και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΑΚΕ-ΥΧΕ), με εντολή, για λογαριασμό και με κίνδυνο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας:

— δάνεια υπό αίρεση και εξαρτημένα δάνεια	1 057 957 000	
— μετοχικές επενδύσεις	14 233 979	1 072 190 979
Πλέον:		
— κεφαλαιοποιημένοι τόκοι		+ 1 418 915
Μείον:		
— ακυρώσεις	81 444 717	
— αποπληρωμές	69 395 148	
— συναλλαγματικές προσαρμογές	6 865 122	− 157 704 987
		915 904 907

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

σε Ecu — βλ. σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

		31. 12. 1991		*31. 12. 1990*
1. Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα (Σημείωση Θ)		**6 221 537 252**		5 222 140 988
2. Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		**— 5 031 397 497**		— 4 136 929 819
3. Έσοδα προμηθειών (Σημείωση Ι)		**16 119 506**		15 407 552
4. Έξοδα προμηθειών		**— 4 749 467**		— 6 302 376
5. Αποτέλεσμα που προκύπτει από χρηματοπιστωτικές πράξεις		**60 450 325**		— 20 247 726
6. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης		**198 627**		464 509
7. Γενικά έξοδα διοίκησης (Σημείωση Κ)		**— 94 242 745**		— 85 214 345
α) δαπάνες προσωπικού	**77 291 920**		71 931 858	
β) λοιπά έξοδα διοίκησης	**16 950 825**		13 282 487	
8. Διορθώσεις αξίας		**— 108 934 203**		— 96 302 355
α) επί δαπανών εκδόσεων και πριμ εξόφλησης	**102 017 382**		90 539 366	
β) επί των κτιρίων και των επίπλων, σκευών και λοιπού εξοπλισμού (Σημείωση Δ)	**6 916 821**		5 762 989	
9. Αποτέλεσμα που προκύπτει από συνήθεις δραστηριότητες		**1 058 981 798**		893 016 428
10. Καθαρή υπεραξία που προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας που δεν υπόκεινται στην προσαρμογή του άρθρου 7 του καταστατικού της (Σημείωση Α § 1)		**+ 24 479 300**		+ 1 091 468
11. Αποτελέσματα χρήσης (Σημείωση Λ)		**1 083 461 098**		894 107 896

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

σε Ecu — βλ. σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

		31. 12. 1991		*31. 12. 1990*
Α. **Μεταβολές που προκύπτουν από δραστηριότητες εκμετάλλευσης**				
Αποτελέσματα χρήσης	1 083 461 098		894 107 896	
Προσαρμογές με σκοπό την προσέγγιση των αποτελεσμάτων χρήσης προς τις καθαρές μεταβολές που προκύπτουν από τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης:				
— αποσβέσεις	108 934 203		96 302 355	
— αύξηση δεδουλευμένων τόκων και προμηθειών προς καταβολή και προεισπραχθέντων τόκων	556 993 037		391 157 487	
— αύξηση δεδουλευμένων τόκων και προμηθειών προς είσπραξη	— 336 519 115		— 236 319 003	
Καθαρές μεταβολές που προκύπτουν από δραστηριότητες εκμετάλλευσης (1)		**1 412 869 223**		**1 145 248 735**
Β. **Μεταβολές που προκύπτουν από επενδυτικές δραστηριότητες**				
Χορηγήσεις				
Καθαρές εκταμιεύσεις	— 15 328 918 805		— 11 772 814 910	
Αποπληρωμές	4 458 128 303		4 084 928 783	
Συναλλαγματικές προσαρμογές	— 181 873 299		698 597 810	
Χαρτοφυλάκιο τίτλων				
Πωλήσεις	8 485 021 935		4 002 672 462	
Αγορές	— 8 803 597 199		— 4 351 272 821	
Καθαρή μεταβολή της πρόβλεψης για υποτίμηση	— 42 937 806		22 164 266	
Συναλλαγματικές προσαρμογές	— 1 060 794		418 389	
Λοιπά				
Καθαρή μεταβολή των λογαριασμών Γήπεδα, κτίρια και Έπιπλα, σκεύη και λοιπός εξοπλισμός	— 10 015 641		— 4 236 849	
Λοιπές μειώσεις στοιχείων του ενεργητικού	18 750 026		47 160 553	
Καθαρές μεταβολές που προκύπτουν από επενδυτικές δραστηριότητες (2)		**— 11 406 503 280**		**— 7 272 382 317**
Γ. **Μεταβολές που προκύπτουν από πράξεις χρηματοδότησης**				
Υποχρεώσεις για τις οποίες υπάρχουν παραστατικοί τίτλοι				
Μεσοπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος δανεισμός:				
Προϊόν εκδόσεων	12 811 209 268		9 881 195 447	
Αποπληρωμές	— 3 407 203 063		— 3 162 209 249	
Συναλλαγματικές προσαρμογές	174 262 763		— 851 295 809	
Καθαρή αύξηση των δαπανών εκδόσεων και των πριμ εξόφλησης	— 91 602 216		— 124 361 516	
Καθαρή (αύξηση) μείωση των πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων	— 75 999 674		136 193 647	
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός:				
Καθαρή αύξηση	1 128 062 736		1 091 422 517	
Λοιπά στοιχεία παθητικού				
Ποσά που κατέβαλαν τα κράτη μέλη στα πλαίσια της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο	164 437 500		164 437 500	
Καθαρή μείωση των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	— 513 468 026		— 183 167 823	
Λοιπές (μειώσεις) αυξήσεις στοιχείων του παθητικού	— 36 009 677		21 237 863	
Καθαρές μεταβολές που προκύπτουν από πράξεις χρηματοδότησης (3)		**10 153 689 611**		**6 973 452 577**
Κατάσταση των ταμειακών διαθέσιμων				
Διαθέσιμα στην έναρξη της χρήσης		3 381 897 465		2 535 578 470
Καθαρές μεταβολές που προκύπτουν:				
(1) από δραστηριότητες εκμετάλλευσης	1 412 869 223		1 145 248 735	
(2) από επενδυτικές δραστηριότητες	— 11 406 503 280		— 7 272 382 317	
(3) από πράξεις χρηματοδότησης	10 153 689 611		6 973 452 577	
Σύνολο καθαρών μεταβολών		**160 055 554**		**846 318 995**
Διαθέσιμα στη λήξη της χρήσης		**3 541 953 019**		**3 381 897 465**
Ανάλυση των διαθέσιμων				
Ταμείο, διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες και σε ταχυδρομικά ταμιευτήρια	72 139 050		24 059 948	
Αξιόγραφα με προθεσμία λήξης μέχρι τρεις μήνες από την έκδοσή τους	730 856 428		325 726 055	
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:				
— λογαριασμοί όψεως	230 160 840		210 114 121	
— λογαριασμοί καταθέσεων προθεσμίας	2 508 796 701		2 821 997 341	
		3 541 953 019		**3 381 897 465**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

σε Ecu — βλ. σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1. Συνολικό υπόλοιπο χορηγηθέντων δανείων (*)

Συνολικό ιστορικό ύψος των χορηγηθέντων δανείων, υπολογιζόμενο με βάση τις ισοτιμίες που εφαρμόστηκαν κατά τις ημερομηνίες υπογραφής τους . . .	103 204 697 157
Πλέον:	
συναλλαγματικές προσαρμογές . . .	+ 637 009 287
	103 841 706 444
Μείον:	
καταγγελίες και ακυρώσεις	1 251 338 145
καταβληθέντα χρεωλύσια	30 121 864 208
συμμετοχές τρίτων σε χορηγηθέντα δάνεια	125 765 279
	— 31 498 967 632
Συνολικό υπόλοιπο χορηγηθέντων δανείων	**72 342 738 812**

(*) Το υπόλοιπο των χορηγηθέντων δανείων περιλαμβάνει τόσο το εκταμιευθέν τμήμα των δανείων, όσο και το τμήμα που απομένει προς εκταμίευση.

2. Καταστατικό όριο για τις πράξεις δανειοδοσίας και εγγυοδοσίας

Σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 5 του καταστατικού της Τράπεζας, το συνολικό τρέχον ύψος (υπόλοιπο) των δανείων και εγγυήσεων που αυτή χορηγεί δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 250 % του ποσού του αναληφθέντος κεφαλαίου.

Με βάση το σημερινό ύψος του κεφαλαίου, το ανώτατο αυτό όριο ανέρχεται σε 144 δισεκατομμύρια, ενώ το συνολικό υπόλοιπο χορηγηθέντων δανείων και εγγυήσεων ανέρχεται σε 72 713 309 087 και ποσού του αναλύεται ως εξής:

— συνολικό υπόλοιπο χορηγηθέντων δανείων	72 342 738 812
— συνολικό υπόλοιπο εγγυήσεων (λογαριασμοί εκτός ισολογισμού):	
επί δανείων που χορηγήθηκαν από τρίτους	244 804 996
επί συμμετοχών τρίτων σε χορηγηθέντα δάνεια της Τράπεζας . .	125 765 279
	370 570 275
Συνολικό υπόλοιπο χορηγηθέντων δανείων και εγγυήσεων	**72 713 309 087**

	Δάνεια χορηγηθέντα		
	σε πιστωτικά ιδρύματα ως διαμέσους	απευθείας στον τελικό δικαιούχο	Σύνολο
3. Ανάλυση του συνολικού υπολοίπου των χορηγηθέντων δανείων			
Εκταμιευθέντα δάνεια	24 835 896 507	40 878 533 039	65 714 429 546
Μη εκταμιευθέν τμήμα	2 879 684 704	3 748 624 562	6 628 309 266
Συνολικό υπόλοιπο χορηγηθέντων δανείων	**27 715 581 211**	**44 627 157 601**	**72 342 738 812**
4. Ανάλυση του μη εκταμιευθέντος τμήματος κατά τύπο επιτοκίου			
σταθερό επιτόκιο και σταθερή δέσμη νομισμάτων, που καθορίζονται στη χρηματοδοτική σύμβαση	57 461 648	204 276 329	261 737 977
σταθερό επιτόκιο, που καθορίζεται στη χρηματοδοτική σύμβαση, ενώ η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα επιλογής των νομισμάτων εκταμίευσης	600 514 390	791 413 101	1 391 927 491
ανοικτό επιτόκιο, ενώ η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα επιλογής των επιτοκίων και των νομισμάτων εκταμίευσης . . .	2 165 088 857	2 291 631 286	4 456 720 143
κυμαινόμενο επιτόκιο	37 046 047	167 655 960	204 702 007
αναθεωρήσιμο επιτόκιο	19 573 762	293 647 886	313 221 648
Μη εκταμιευθέν τμήμα	**2 879 684 704**	**3 748 624 562**	**6 628 309 266**
5. Χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του υπολοίπου των εκταμιευθέντων δανείων			
Εναπομένουσα περίοδος έως την ημερομηνία λήξης:			
μέχρι τρεις μήνες	400 607 141	416 619 877	817 227 018
περισσότερο από τρεις μήνες έως ένα έτος	1 789 760 128	2 632 111 766	4 421 871 894
περισσότερο από ένα έτος έως πέντε έτη	12 479 567 535	16 868 542 493	29 348 110 028
περισσότερο από πέντε έτη	10 165 961 703	20 961 258 903	31 127 220 606
Υπόλοιπο εκταμιευθέντων δανείων	**24 835 896 507**	**40 878 533 039**	**65 714 429 546**
6. Ανάλυση του υπολοίπου των εκταμιευθέντων δανείων κατά νόμισμα αποπληρωμής			
νομίσματα των κρατών μελών και Ecu	20 662 447 236	30 592 986 830	51 255 434 066
λοιπά νομίσματα	4 173 449 271	10 285 546 209	14 458 995 480
Υπόλοιπο εκταμιευθέντων δανείων	**24 835 896 507**	**40 878 533 039**	**65 714 429 546**

7. Ανάλυση των χορηγηθέντων δανείων σύμφωνα με τη γεωγραφική θέση των επενδυτικών σχεδίων

Θέση επενδυτικών σχεδίων	Αριθμός δανείων	Συνολικό υπόλοιπο δανείων	Μη εκταμιευθέν τμήμα	Εκταμιευθέν τμήμα	% του συνολικού υπολοίπου
7.1 Δάνεια για επενδύσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας και εξομοιούμενα δάνεια (1)					
Γερμανία	209	4 550 059 940	35 089 141	4 514 970 799	6,29
Γαλλία	377	9 153 086 294	916 127 672	8 236 958 622	12,65
Ιταλία	2 064	23 897 242 229	1 169 095 565	22 728 146 664	33,03
Ηνωμένο Βασίλειο	362	8 519 401 097	712 856 647	7 806 544 450	11,78
Ισπανία	190	7 755 465 059	552 101 511	7 203 363 548	10,72
Βέλγιο	32	691 633 228	97 825 882	593 807 346	0,96
Κάτω Χώρες	33	1 119 859 549	75 687 076	1 044 172 473	1,55
Δανία	169	3 272 731 750	168 750 670	3 103 981 080	4,52
Ελλάς	189	2 270 032 214	277 812 821	1 992 219 393	3,14
Πορτογαλία	192	3 825 427 932	628 502 190	3 196 925 742	5,29
Ιρλανδία	201	2 432 623 958	70 074 067	2 362 549 891	3,36
Λουξεμβούργο	5	67 633 418	—	67 633 418	0,09
Εξομοιούμενα δάνεια (1)	22	878 892 395	—	878 892 395	1,22
Σύνολο	**4 045**	**68 434 089 063**	**4 703 923 242**	**63 730 165 821**	**94,60**
7.2 Δάνεια για επενδύσεις έξω από την Κοινότητα:					
7.2.1 Μεσογειακές χώρες					
Γιουγκοσλαβία	21	678 222 559	289 566 496	388 656 063	
Αίγυπτος	17	314 236 278	133 074 000	181 162 278	
Αλγερία	11	306 072 650	184 571 000	121 501 650	
Μαρόκο	12	259 561 976	78 456 000	181 105 976	
Τυνησία	23	220 928 083	79 699 690	141 228 393	
Ιορδανία	19	88 346 311	31 947 500	56 398 811	
Συρία	4	59 136 496	3 522 000	55 614 496	
Κύπρος	5	50 027 466	15 000 000	35 027 466	
Τουρκία	7	40 105 188	—	40 105 188	
Μάλτα	3	39 088 920	851 500	38 237 420	
Λίβανος	3	7 728 002	—	7 728 002	
Μερικό σύνολο	125	2 063 453 929	816 688 186	1 246 765 743	2,85
7.2.2 Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης					
Πολωνία	5	240 091 792	228 700 000	11 391 792	
Ουγγαρία	5	234 404 427	217 550 000	16 854 427	
Ρουμανία	1	25 000 000	25 000 000	—	
Μερικό σύνολο	11	499 496 219	471 250 000	28 246 219	0,69
7.2.3 Χώρες ΑΚΕ/ΥΧΕ					
Νιγηρία	8	300 830 913	240 829 034	60 001 879	
Κένυα	13	123 486 391	37 412 478	86 073 913	
Ακτή Ελεφαντοστού	17	120 266 367	42 555 739	77 710 628	
Ζιμπάμπουε	9	104 725 365	50 334 481	54 390 884	
Καμερούν	8	71 309 814	1 500 000	69 809 814	
Τρινιντάντ και Τομπάγκο	6	71 069 504	47 807 000	23 262 504	
Φίτζι	10	54 338 817	20 174 828	34 163 989	
Ζαΐρ	1	49 577 890	38 960 599	10 617 291	
Ιαμαϊκή	6	46 499 810	27 569 339	18 930 471	
Παπουασία-Νέα Γουινέα	6	42 733 116	9 625 000	33 108 116	
Γκάνα	4	42 555 042	25 107 067	17 447 975	
Μποτσουάνα	8	38 444 969	3 978 379	34 466 590	
Μαυρίκιος	6	30 030 989	3 960 432	26 070 557	
Μαυριτανία	2	24 465 285	15 000 000	9 465 285	
Γουινέα	2	19 281 289	15 000 000	4 281 289	
Γκαμπόν	3	18 298 224	—	18 298 224	
Μπαχάμας	2	15 981 685	4 679 852	11 301 833	
Σενεγάλη	3	14 085 233	—	14 085 233	
Περιφερειακό — Αφρική	1	14 000 000	14 000 000	—	
Μαλάουι	7	12 147 829	542 978	11 604 851	
Ζάμπια	1	12 120 437	—	12 120 437	
Μπαρμπάντος	5	11 666 970	7 048 000	4 618 970	
Δυτική Αφρική	2	10 974 634	8 206 500	2 768 134	
Ολλανδικές Αντίλλες	3	10 638 735	2 395 000	8 243 735	
Γαλλική Πολυνησία	3	10 053 254	2 481 500	7 571 754	
Σουαζιλάνδη	5	9 730 816	1 345 320	8 385 496	
Κογκό	3	8 692 856	—	8 692 856	
Ανατολική Αφρική	1	6 488 690	—	6 488 690	
Νήσοι Κάυμαν	3	6 106 316	2 652 913	3 453 403	
Αγία Λουκία	2	5 964 256	1 589 434	4 374 822	
Νίγηρ	2	5 813 354	—	5 813 354	
Κεντραφρική	1	5 134 033	3 185 000	1 949 033	
Νέα Καληδονία	1	4 764 996	—	4 764 996	
Αρούμπα	2	3 300 000	3 300 000	—	
Τόγκο	2	3 229 029	—	3 229 029	
Άγιος Βικέντιος	1	2 994 900	246 061	2 748 839	
Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι	1	2 980 763	2 648 904	331 859	
Μπουρκίνα Φάσο	1	2 621 382	—	2 621 382	
Μπελίζ	2	2 145 228	—	2 145 228	
Λιβερία	2	2 070 430	—	2 070 430	
Τόγκα	1	1 982 527	1 565 000	417 527	
Σεϋχέλλες	1	1 568 703	747 000	821 703	
Μοντσεράτ	1	528 760	—	528 760	
Μερικό σύνολο	168	1 345 699 601	636 447 838	709 251 763	1,86
Σύνολο	**304**	**3 908 649 749**	**1 924 386 024**	**1 984 263 725**	**5,40**
Γενικό σύνολο	**4 349**	**72 342 738 812**	**6 628 309 266**	**65 714 429 546**	**100,00**

(1) Τα δάνεια που χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 18.1, εδάφιο 2 του καταστατικού για επενδύσεις που πραγματοποιούνται εκτός των εδαφών των κρατών μελών αλλά παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Κοινότητα, εξομοιούνται με δάνεια στο εσωτερικό της Κοινότητας.

8. Ανάλυση των χορηγηθέντων δανείων κατά κύρια μορφή εγγυοδοσίας (α)

8.1 Δάνεια χορηγηθέντα για επενδύσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας και εξομοιούμενα δάνεια (β)

Δάνεια χορηγηθέντα στα κράτη μέλη ή εγγυοδοτηθέντα από αυτά	34 377 103 968	(γ-δ)
Δάνεια χορηγηθέντα σε δημόσια ιδρύματα των κρατών μελών ή εγγυοδοτηθέντα από αυτά	4 409 413 716	
Δάνεια χορηγηθέντα σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (τράπεζες, ιδρύματα μακροπρόθεσμων πιστώσεων, ασφαλιστικές εταιρείες) ή εγγυοδοτηθέντα από αυτούς	19 914 479 425	(γ)
Δάνεια εγγυοδοτηθέντα από εταιρείες (εκτός από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς), η πλειοψηφία των μετοχών των οποίων ελέγχεται από τα κράτη μέλη ή από δημόσια ιδρύματα των κρατών μελών	921 725 381	(γ)
Δάνεια εγγυημένα με εμπράγματες ασφάλειες επί ακινήτων	237 173 224	
Δάνεια εγγυοδοτηθέντα από ιδιωτικές επιχειρήσεις (εκτός από τράπεζες) . .	7 024 900 068	
Δάνεια εγγυημένα με άλλες εμπράγματες ασφάλειες επί άλλων πραγμάτων, λοιπές ασφάλειες	1 549 293 281	
Μερικό σύνολο	68 434 089 063	

Σύμφωνα με την οδηγία 89/647/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18. 12. 1989 σχετικά με το συντελεστή φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων και λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή του νομικού καθεστώτος ορισμένων από τους τραπεζικούς πελάτες της που κατατάσσονταν μεταξύ των δημόσιων ιδρυμάτων, η Τράπεζα μετέφερε το συνολικό υπόλοιπο των δανείων προς οργανισμούς δημοσίου δικαίου οι οποίοι ασκούν τραπεζικές δραστηριότητες της 31. 12. 1991 (7,6 δισεκατομμύρια), από τη θέση «Δάνεια χορηγηθέντα σε δημόσια ιδρύματα των κρατών μελών ή εγγυοδοτηθέντα από αυτά», στη θέση «Δάνεια χορηγηθέντα σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (τράπεζες, ιδρύματα μακροπρόθεσμων πιστώσεων, ασφαλιστικές εταιρείες) ή εγγυοδοτηθέντα από αυτούς».

8.2 Δάνεια χορηγηθέντα για επενδύσεις έξω από την Κοινότητα

8.2.1 Δάνεια χορηγηθέντα στα πλαίσια της πρώτης Σύμβασης του Λομέ

Δάνεια χορηγηθέντα στα κράτη ΑΚΕ που υπέγραψαν τη σύμβαση αυτή ή εγγυοδοτηθέντα από αυτά	69 567 770	
Δάνεια εγγυημένα με άλλες ασφάλειες .	4 764 996	
	74 332 766	(ε)

8.2.2 Δάνεια χορηγηθέντα στα πλαίσια της δεύτερης Σύμβασης του Λομέ

Δάνεια χορηγηθέντα στα κράτη ΑΚΕ που υπέγραψαν τη Σύμβαση αυτή ή εγγυοδοτηθέντα από αυτά	294 444 313	
Δάνεια εγγυημένα με άλλες ασφάλειες .	10 510 817	
Δάνεια χορηγηθέντα για την ανάπτυξη του μεταλλευτικού και ενεργειακού δυναμικού (άρθρο 59)	9 635 104	
	314 590 234	(ε)

8.2.3 Δάνεια χορηγηθέντα στα πλαίσια της τρίτης Σύμβασης του Λομέ

Δάνεια χορηγηθέντα στα κράτη ΑΚΕ που υπέγραψαν τη Σύμβαση αυτή ή εγγυοδοτηθέντα από αυτά	699 494 067	
Δάνεια εγγυημένα με άλλες ασφάλειες .	39 811 209	
	739 305 276	(ε)

8.2.4 Δάνεια χορηγηθέντα στα πλαίσια της τέταρτης Σύμβασης του Λομέ

Δάνεια χορηγηθέντα στα κράτη ΑΚΕ που υπέγραψαν τη Σύμβαση αυτή ή εγγυοδοτηθέντα από αυτά	198 000 000	
Δάνεια εγγυημένα με άλλες ασφάλειες .	19 471 325	
	217 471 325	(ε)

8.2.5 Δάνεια χορηγηθέντα στα πλαίσια των χρηματοδοτικών συμφωνιών της ΕΟΚ με μεσογειακές χώρες

Δάνεια χορηγηθέντα, εγγυοδοτηθέντα ή αντεγγυηθέντα από τις μεσογειακές χώρες που υπέγραψαν τις συμφωνίες αυτές	2 063 453 929	(γ)

8.2.6 Δάνεια χορηγηθέντα στα πλαίσια της οικονομικής συνεργασίας με χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης . 499 496 219 (στ)

Μερικό σύνολο	3 908 649 749
Συνολικό υπόλοιπο χορηγηθέντων δανείων	**72 342 738 812**

(α) Ορισμένα δάνεια καλύπτονται σωρευτικά από περισσότερες της μιας μορφές εγγυήσεων ή ασφαλειών.

(β) Τα δάνεια που χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 18.1, εδάφιο 2 του καταστατικού για επενδύσεις που πραγματοποιούνται εκτός των εδαφών των κρατών μελών αλλά παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Κοινότητα, εξομοιούνται με δάνεια στο εσωτερικό της Κοινότητας.

(γ) Η καθολική εγγύηση που παρέχει η ΕΟΚ ανερχόταν σε 3 312 030 500 Ecu στις 31 Δεκεμβρίου 1991, έναντι 2 953 656 204 στις 31 Δεκεμβρίου 1990. Η εγγύηση αυτή παρέχεται για την κάλυψη κάθε κινδύνου προερχόμενου από τις χρηματοδοτικές παρεμβάσεις στις μεσογειακές χώρες, καθώς και από τις παρεμβάσεις στην Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία που έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την προσχώρησή τους στην ΕΟΚ, των οποίων το συνολικό υπόλοιπο ανερχόταν στις 31 Δεκεμβρίου 1991 σε 721 982 080 Ecu.

(δ) Το συνολικό υπόλοιπο των δανείων για τα οποία έχει δώσει την εγγύησή της η ΕΟΚ ανερχόταν στις 31 Δεκεμβρίου 1991 σε 7 378 260 Ecu.

(ε) Οι εγγυήσεις που παρέχουν τα κράτη μέλη για την κάλυψη κάθε κινδύνου προερχόμενου από τις χρηματοδοτικές παρεμβάσεις στα πλαίσια των Συμβάσεων του Λομέ ανέρχονται σε:
— 73 593 740 Ecu για την πρώτη Σύμβαση,
— 312 662 450 Ecu για τη δεύτερη Σύμβαση,
— 565 286 500 Ecu για την τρίτη Σύμβαση,
— 163 125 000 Ecu για την τέταρτη Σύμβαση.

(στ) Τα δάνεια που χορηγήθηκαν σε χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης έχουν την πλήρη εγγυητική κάλυψη της ΕΟΚ.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

σε Ecu — βλ. σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

			Ληφθέντα δάνεια		Πράξεις ανταλλαγής (swaps) νομισμάτων			Καθαρό ποσό	
					Ποσά προς καταβολή (+) ή προς είσπραξη (−)				
Πληρωτέα σε	Υπόλοιπο στις 31. 12. 1990	Υπόλοιπο στις 31. 12. 1991	Μέσο επιτόκιο	Περίοδος εξόφλησης	31. 12. 1990	31. 12. 1991	Μέσο επιτόκιο	Υπόλοιπο στις 31. 12. 1990	Υπόλοιπο στις 31. 12. 1991
ECU	7 021 646 084	9 269 862 502	9,17	1992/2001	528 276 406 +	458 276 406 +	8,93	7 549 922 490	9 728 138 908
DEM	7 587 918 412	8 532 030 479	7,38	1992/2016	24 266 020 −	92 875 074 −	9,80	7 563 652 392	8 439 155 405
FRF	4 311 380 099	5 447 796 673	9,97	1992/2003	439 471 336 +	439 264 031 +	9,00	4 750 851 435	5 887 060 704
GBP	4 532 329 500	5 894 383 771	10,38	1992/2011	291 026 221 +	492 936 210 +	11,81	4 823 355 721	6 387 319 981
ITL	3 364 099 816	4 698 392 243	11,51	1992/2004	—	—	—	3 364 099 816	4 698 392 243
BEF	1 905 813 593	2 067 759 261	9,01	1992/2000	—	—	—	1 905 813 593	2 067 759 261
NLG	4 024 536 144	4 019 196 018	7,98	1992/2009	—	—	—	4 024 536 144	4 019 196 018
DKK	73 326 060	72 892 824	11,34	1994/1997	—	—	—	73 326 060	72 892 824
IEP	100 281 308	97 868 809	9,30	1992/1996	—	—	—	100 281 308	97 868 809
LUF	432 464 755	420 116 001	8,11	1992/1998	—	—	—	432 464 755	420 116 001
ESP	1 406 264 740	2 218 295 956	12,33	1992/2001	76 028 299 +	76 577 105 +	12,71	1 482 293 039	2 294 873 061
PTE	232 471 638	486 419 177	13,99	1993/1997	—	—	—	232 471 638	486 419 177
USD	5 786 929 198	6 921 392 523	8,94	1992/2008	295 508 239 −	284 630 120 −	8,14	5 491 420 959	6 636 762 403
CHF	3 170 128 961	3 234 382 135	5,82	1992/2002	86 126 710 +	320 857 380 +	7,37	3 256 255 671	3 555 239 515
JPY	3 842 520 493	4 721 994 760	6,12	1992/2008	434 213 657 −	692 334 780 −	6,32	3 408 306 836	4 029 659 980
ATS	76 567 014	76 795 264	6,86	1995/1996	—	—	—	76 567 014	76 795 264
CAD	583 686 916	479 113 736	10,18	1995/2001	583 686 916 −	479 113 736 −	10,18	—	—
AUD	—	226 828 093	10,25	2001	—	226 828 093 −	10,25	—	—
Σύνολο	**48 452 364 731**	**58 885 520 225**							
Πριμ εξόφλησης	6 989 181	7 105 777							
Σύνολο	**48 459 353 912**	**58 892 626 002** (1)							

(1) Στον πίνακα που ακολουθεί σημειώνονται τα συνολικά ποσά που απαιτούνται για την αποπληρωμή των ληφθέντων δανείων.

		Χρεόγραφα και ομολογίες	Λοιπά	Σύνολο
Προθεσμία εξόφλησης:	Μέχρι τρεις μήνες	3 997 724 951	2 162 804 096	6 160 529 047
	Περισσότερο από τρεις μήνες έως ένα έτος	2 410 258 558	179 268 289	2 589 526 847
	Περισσότερο από ένα έτος έως πέντε έτη	18 890 951 980	707 791 429	19 598 743 409
	Περισσότερο από πέντε έτη	28 189 210 113	2 354 616 586	30 543 826 699
Σύνολο		**53 488 145 602**	**5 404 480 400**	**58 892 626 002**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1991

σε Ecu — βλ. σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

			Καταβεβλημένο και προς καταβολή κεφάλαιο		
Χώρες μέλη	Αναληφθέν κεφάλαιο (1)	Μη απαιτητό κεφάλαιο (3)	Καταβεβλημένο στις 31. 12. 1991	Προς καταβολή (2)	Σύνολο
Γερμανία	11 017 450 000	10 189 970 950	672 873 338	154 605 712	827 479 050
Γαλλία	11 017 450 000	10 189 970 950	672 873 338	154 605 712	827 479 050
Ιταλία	11 017 450 000	10 189 970 950	657 123 338	170 355 712	827 479 050
Ηνωμένο Βασίλειο	11 017 450 000	10 189 970 950	672 873 338	154 605 712	827 479 050
Ισπανία	4 049 856 000	3 747 237 310	244 340 490	58 278 200	302 618 690
Βέλγιο	3 053 960 000	2 825 758 011	184 254 920	43 947 069	228 201 989
Κάτω Χώρες	3 053 960 000	2 825 758 011	184 254 920	43 947 069	228 201 989
Δανία	1 546 308 000	1 430 762 746	93 293 591	22 251 663	115 545 254
Ελλάς	828 380 000	766 479 995	49 979 456	11 920 549	61 900 005
Πορτογαλία	533 844 000	493 953 399	32 208 489	7 682 112	39 890 601
Ιρλανδία	386 576 000	357 689 755	23 323 351	5 562 894	28 886 245
Λουξεμβούργο	77 316 000	71 538 697	4 664 707	1 112 596	5 777 303
Σύνολο	**57 600 000 000**	**53 279 061 724**	**3 492 063 276**	**828 875 000**	**4 320 938 276**

(1) Με απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών της 11ης Ιουνίου 1990, το αναληφθέν κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 1991, από 28 800 000 000 Ecu σε 57 600 000 000 Ecu. Ο διπλασιασμός αυτός είναι αποτέλεσμα, αφενός της μεταφοράς ενός ποσού 1 225 000 000 από το συμπληρωματικό αποθεματικό στο κεφάλαιο υπό μορφή αναληφθέντος και καταβεβλημένου κεφαλαίου και, αφετέρου, της αύξησης της συνεισφοράς των κρατών μελών κατά το ποσό των 27 575 000 000 Ecu, το οποίο θα καταβληθεί κατά ποσοστό 1,81323663 %.

(2) Στο πλαίσιο της αύξησης του κεφαλαίου που αποφασίστηκε στις 11 Ιουνίου 1990, τα κράτη μέλη θα καταβάλουν συνολικά, σε Ecu ή στα εθνικά τους νομίσματα, το ποσό των 500 000 000 Ecu, σε δέκα ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη θα καταβληθεί στις 30 Απριλίου 1994 και η τελευταία στις 31 Οκτωβρίου 1998. Όσον αφορά το ποσό που απομένει προς καταβολή στο πλαίσιο της αύξησης του κεφαλαίου που αποφασίστηκε στις 11 Ιουνίου 1985, τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλουν 328 875 000 Ecu, σε τέσσερεις ισόποσες δόσεις, στις 30 Απριλίου και τις 31 Οκτωβρίου των ετών 1992 έως 1993.

(3) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαιτήσει τη σχετική καταβολή, εφόσον αυτή καταστεί αναγκαία για να αντιμετωπιστούν οι υποχρεώσεις της Τράπεζας προς τους πιστωτές της.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

στις 31 Δεκεμβρίου 1991 — σε Ecu

Σημείωση Α — **Κύριες λογιστικές αρχές**

1. *Βάσεις μετατροπής*

Σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) του καταστατικού της, η Τράπεζα χρησιμοποιεί, ως μονάδα έκφρασης των λογαριασμών κεφαλαίου των κρατών μελών και για την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων, το Ecu που χρησιμοποιούν οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Το Ecu είναι ίσο με το άθροισμα των παρακάτω ποσών των εθνικών νομισμάτων των κρατών μελών:

DEM	0,6242	NLG	0,2198	IEP	0,008552
GBP	0,08784	BEF	3,301	GRD	1,44
FRF	1,332	LUF	0,13	ESP	6,885
ITL	151,8	DKK	0,1976	PTE	1,393

Οι τιμές μετατροπής μεταξύ των νομισμάτων των κρατών μελών και του Ecu καθορίζονται με βάση τις αγοραίες τιμές και δημοσιεύονται καθημερινά στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί αυτές τις τιμές μετατροπής και για τον υπολογισμό των τιμών των άλλων νομισμάτων που χρησιμοποιεί στις εργασίες της.

Η Τράπεζα διενεργεί τις εργασίες της, τόσο στα νομίσματα των κρατών μελών της και σε Ecu, όσο και σε μη κοινοτικά νομίσματα.

Οι πόροι της προέρχονται από το κεφάλαιο της, τα δάνεια που συνάπτει και τα σωρευμένα καθαρά έσοδά της στα διάφορα νομίσματα και διατηρούνται, επενδύονται ή χορηγούνται στα ίδια νομίσματα.

Για την κατάρτιση των ισολογισμών της 31ης Δεκεμβρίου 1991 και 1990 χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες τιμές μετατροπής:

1 Ecu =	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Γερμανικά μάρκα	2,03553	2,04195
Γαλλικά φράγκα	6,95338	6,9501
Λίρες στερλίνες	0,716117	0,70784
Ιταλικές λιρέτες	1 542,4	1 540,26
Ισπανικές πεσέτες	129,668	130,604
Βελγικά φράγκα	41,9308	42,1839
Ολλανδικά φιορίνια	2,29352	2,30384
Δανικές κορόνες	7,92945	7,8826
Δραχμές	235,065	214,065
Πορτογαλικά εσκούδα	179,886	182,818
Ιρλανδικές λίρες	0,766332	0,76784
Φράγκα Λουξεμβούργου	41,9308	42,1839
Δολάρια ΗΠΑ	1,34093	1,3633
Ελβετικά φράγκα	1,81763	1,74162
Λίρες Λιβάνου	1 179,35	1 147,9
Γιεν	167,549	184,932
Αυστριακά σελίνια	14,3238	14,3665
Δολάρια Καναδά	1,55078	1,58143
Δολάρια Αυστραλίας	1,76345	1,76822
Φράγκα Χωρών Κεντρικής Αφρικής	347,669	347,505

Τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της Τράπεζας μετατρέπονται σε Ecu. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από τη μετατροπή αυτή εγγράφονται σε χρέωση ή σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης.

Από τους υπολογισμούς αυτούς εξαιρούνται τα περιουσιακά στοιχεία που αντιστοιχούν στο μερίδιο του κεφαλαίου που έχουν καταβάλει τα κράτη μέλη στο εθνικό τους νόμισμα και το οποίο αποτελεί αντικείμενο περιοδικής αναπροσαρμογής, σύμφωνα με το άρθρο 7 του καταστατικού της Τράπεζας.

2. *Κρατικά αξιόγραφα και άλλα αξιόγραφα που γίνονται δεκτά από τις κεντρικές τράπεζες για επαναχρηματοδότηση και ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης*

Τα εθνικά έντοκα γραμμάτια, τα γραμμάτια και οι ομολογίες αποτιμώνται κατά κανόνα στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσης, της ονομαστικής αξίας ή της χρηματιστηριακής αξίας.

3. *Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και κατά πελατών*

Τα χορηγηθέντα δάνεια καταχωρούνται στο ενεργητικό του ισολογισμού της Τράπεζας κατά το καθαρά εκταμιευθέν τμήμα τους.

4. *Ενσώματα πάγια στοιχεία*

Τα γήπεδα και τα κτίρια αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους, αφού αφαιρεθεί η αρχική υποτίμηση του κτιρίου του Kirchberg και οι συνολικές αποσβέσεις. Η κατ' εκτίμηση αξία των κτιρίων του Kirchberg και της Λισσαβώνας αποτελεί αντικείμενο γραμμικής απόσβεσης σε περίοδο 30 και 25 ετών αντίστοιχα. Η απόσβεση των εγκαταστάσεων, των επίπλων και σκευών και του λοιπού εξοπλισμού γίνεται στο έτος κτήσης τους.

5. *Άυλα πάγια στοιχεία*

Η απόσβεση των δαπανών εκδόσεων και των πριμ εξόφλησης γίνεται σε όλη τη διάρκεια του δανείου με βάση τα ανεξόφλητα υπόλοιπα.

6. *Ταμείο συντάξεων προσωπικού*

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει ένα ταμείο συντάξεων για το προσωπικό της. Όλες οι εισφορές που καταβάλλονται από την Τράπεζα και το προσωπικό της επενδύονται στα στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας. Κάθε τρία χρόνια πραγματοποιείται μια αναλογιστική εκτίμηση.

7. *Φορολογία*

Σύμφωνα με το πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την ίδρυση ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 8ης Απριλίου 1965, τα στοιχεία ενεργητικού, τα έσοδα και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας απαλλάσσονται από όλους τους άμεσους φόρους.

8. *Πράξεις ανταλλαγής (swaps) επιτοκίων ή νομισμάτων*

Η Τράπεζα συνάπτει πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων, χάρη στις οποίες το προϊόν ενός δανείου συναφθέντος σε ένα νόμισμα δύναται να μετατραπεί σε άλλο νόμισμα. Ταυτόχρονα, συνάπτει μια προθεσμιακή πράξη συναλλάγματος, προκειμένου να προσποριστεί τα αναγκαία ποσά για την εξυπηρέτηση του δανείου στο αρχικό νόμισμα. Η Τράπεζα συνάπτει επίσης πράξεις ανταλλαγής επιτοκίων. Οι πράξεις αυτές επιτρέπουν την αντικατάσταση ενός ομολόγου σταθερού επιτοκίου με ένα ομόλογο κυμαινόμενου επιτοκίου στο ίδιο νόμισμα, ή αντιστρόφως.

9. *Πράξεις με προθεσμιακά χρηματοπιστωτικά μέσα (financial futures)*

Χρησιμοποιούμενες από την Τράπεζα αποκλειστικώς ως μέσο κάλυψης έναντι των διακυμάνσεων της τιμής των ομολόγων που έχει στην κατοχή της, οι προθεσμιακές συμβάσεις (futures contracts) που έχει συνάψει σε οργανωμένες αγορές και οι οποίες παραμένουν εκκρεμείς κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών, επανεκτιμώνται κατά την εν λόγω ημερομηνία. Συνακολούθως, και κατά παρέκκλιση από την αρχή που εφαρμόζει η Τράπεζα για την αποτίμηση του χαρτοφυλακίου, το τμήμα του χαρτοφυλακίου που αφορά αυτή η κάλυψη, αποτιμάται στη χρηματιστηριακή του αξία. Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τις πράξεις κάλυψης εγγράφονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, συμμετρικά ως προς τα αποτελέσματα που προκύπτουν από το καλυπτόμενο τμήμα του χαρτοφυλακίου.

Σημείωση Β —

	Κρατικά αξιόγραφα που γίνονται δεκτά από τις κεντρικές τράπεζες για επαναχρηματοδότηση		Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης	
	31. 12. 1991	31. 12. 1990	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Ανάλυση κατά ημερομηνία λήξης:				
μέχρι τρεις μήνες	236 915 780	36 599 038	569 800 898	289 127 018
περισσότερο από τρεις μήνες έως ένα έτος	21 410 451	—	89 106 784	513 007
περισσότερο από ένα έτος έως πέντε έτη	157 929 945	106 312 070	434 967 418	248 693 642
περισσότερο από πέντε έτη	168 326 313	291 650 406	483 867 224	439 725 395
	584 582 489	434 561 514	1 577 742 324	978 059 062
Χρηματιστηριακή αξία:	585 923 611	434 600 666	1 582 717 137	978 902 550

Σημείωση Γ — **Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (λοιπές απαιτήσεις)**

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Προϊόν δανεισμού προς είσπραξη		
Ανάλυση κατά ημερομηνία λήξης:		
μέχρι τρεις μήνες	—	343 358 038
περισσότερο από τρεις μήνες έως ένα έτος	157 023 197	86 724 773
	157 023 197	430 082 811

Καταθέσεις προθεσμίας		
Ανάλυση κατά ημερομηνία λήξης:		
μέχρι τρεις μήνες	2 462 953 465	2 782 417 112
περισσότερο από τρεις μήνες έως ένα έτος	45 835 572	39 580 229
περισσότερο από ένα έτος έως πέντε έτη	7 664	—
	2 508 796 701	2 821 997 341
	2 665 819 898	3 252 080 152

Σημείωση Δ — **Ενσώματα πάγια στοιχεία**

	Γήπεδα	Κτίριο Kirchberg	Κτίριο Λισσαβώνας	Έπιπλα, σκεύη και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Καθαρή αξία κτήσης στην αρχή του έτους	763 833	33 484 860	278 506	—	34 527 199
Κτήσεις κατά τη διάρκεια του έτους	2 501 880	2 277 940	—	5 235 821	10 015 641
Αποσβέσεις κατά τη διάρκεια του έτους	—	1 667 000	14 000	5 235 821	6 916 821
Καθαρή λογιστική αξία 1991	3 265 713	34 095 800	264 506	—	37 626 019

Σημείωση Ε — **Απαιτήσεις από τα κράτη μέλη ή υποχρεώσεις προς τα κράτη μέλη λόγω αναπροσαρμογής του κεφαλαίου**

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του καταστατικού, η εφαρμογή των τιμών μετατροπής που υπάρχουν στη σημείωση Α συνεπάγεται την προσαρμογή των ποσών που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη στα εθνικά τους νομίσματα στα πλαίσια της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της Τράπεζας.

Τα προς είσπραξη ή προς καταβολή από την Τράπεζα ποσά είναι τα εξής:

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Προς είσπραξη από:		
Ισπανία	246 687	1 015 738
Ελλάδα	353 467	881 063
Ιρλανδία	24 643	46 668
	624 797	1 943 469

Προς καταβολή σε:		
Γερμανία	2 382 092	8 041 316
Ιταλία	248 682	79 145
Βέλγιο	479 124	293 867
Κάτω Χώρες	696 473	2 220 525
	3 806 371	10 634 853

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών της 30ής Δεκεμβρίου 1977, τα προς είσπραξη ή προς καταβολή από την Τράπεζα ποσά θα κανονίζονται στις 31 Οκτωβρίου κάθε χρόνου, εφόσον η διαφορά μεταξύ της λογιστικής τιμής μετατροπής ενός νομίσματος και της επιλεγείσας για τον καθορισμό της αναπροσαρμογής τιμής μετατροπής υπερβαίνει το 1,5 %. Στην περίπτωση που η διαφορά αυτή δεν υπερβαίνει το ± 1,5 %, τα προς αναπροσαρμογή ποσά θα παραμένουν σε μη τοκοφόρους λογαριασμούς προσαρμογής.

Σημείωση ΣΤ — **Προεισπραχθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου**

α) Ένα μέρος των ποσών που εισπράχθηκαν στα πλαίσια του ΕΝΣ χορηγήθηκε ως μακροπρόθεσμη προκαταβολή. Ο αντίστοιχος αντίθετος λογαριασμός ενεργητικού είναι ο λογαριασμός 9.β «Απαιτήσεις από επιδοτήσεις επιτοκίου που έχουν προκαταβληθεί στα πλαίσια του ΕΝΣ».

β) Οι «Προεισπραχθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου» (λογαριασμός 3.β) στο παθητικό περιλαμβάνουν:

— τα ποσά των επιδοτήσεων επιτοκίου των δανείων που χορηγούνται για επενδυτικά προγράμματα έξω από την Κοινότητα στα πλαίσια των συμβάσεων που έχουν υπογραφεί με τα κράτη ΑΚΕ και των πρωτοκόλλων που έχουν συναφθεί με τις μεσογειακές χώρες, καθώς και τις επιδοτήσεις επιτοκίου ορισμένων δανείων που χορηγεί η Τράπεζα από τους ιδίους της πόρους στο εσωτερικό της Κοινότητας, οι οποίες τίθενται στη διάθεσή της στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1736/79 του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 3ης Αυγούστου 1979,

— τα ποσά που λαμβάνονται ως επιδοτήσεις επιτοκίου των δανείων που χορηγούνται από πόρους της ΕΟΚ στα πλαίσια των αποφάσεων του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 78/870/ΕΟΚ της 16ης Οκτωβρίου 1978 (Νέο Κοινοτικό Μέσο), 82/169/ΕΟΚ της 15ης Μαρτίου 1982 και 83/200/ΕΟΚ της 19ης Απριλίου 1983 και σε εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1736/79 του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 3ης Αυγούστου 1979, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2790/82 του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 18ης Οκτωβρίου 1982.

Σημείωση Ζ — **Λογαριασμοί ισολογισμού Διάφορα**

Διάφοροι χρεώστες:	31. 12. 1991	31. 12. 1990
στεγαστικά δάνεια και προκαταβολές στο προσωπικό . .	44 546 767	40 980 059
λοιπά	27 057 523	26 872 015
	71 604 290	67 852 074
Διάφοροι πιστωτές:		
λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας:		
— για πράξεις στο πλαίσιο του Ειδικού Τμήματος και διάφορα άλλα συναφή υπό εκκαθάριση ποσά . .	839 854 889	825 162 715
— λογαριασμοί καταθέσεων	47 845 230	43 911 013
λοιπά	50 416 774	45 156 881
	938 116 893	914 230 609
Διάφορα στο παθητικό:		
πράξεις ανταλλαγής (swaps) νομισμάτων	21 242 761	97 242 435
λοιπά	18 933 728	17 849 711
	40 176 489	115 092 146

Σημείωση Η — **Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη (ταμείο συντάξεων προσωπικού)**

Το υπόλοιπο που υπάρχει στον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 1991, ύψους 154 641 051 (στις 31.12.1990: 135 534 572), είναι το αποτέλεσμα της αναλογιστικής εκτίμησης των κεκτημένων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τον κανονισμό του ταμείου συντάξεων, αυξημένο κατά τις εισφορές των εργαζομένων και του εργοδότη και κατά τις προσόδους και μειωμένο κατά τις αναλήψεις που έχουν γίνει από την εκτίμηση αυτή.

Οι δαπάνες για το συνταξιοδοτικό καθεστώς του προσωπικού με τις οποίες επιβαρύνθηκε η Τράπεζα για τη χρήση 1991, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, ανήλθαν σε 20 017 142, έναντι 17 515 802 το 1990.

Σημείωση Θ — **Ανάλυση των τόκων και εξομοιούμενων εσόδων** (λογαριασμός 1 των αποτελεσμάτων χρήσης) **κατά γεωγραφική αγορά:**

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Γερμανία	321 408 613	227 509 069
Γαλλία	787 678 692	651 147 790
Ιταλία	2 055 497 115	1 896 185 194
Ηνωμένο Βασίλειο . . .	709 486 003	524 037 642
Ισπανία	601 140 524	394 392 310
Βέλγιο	53 799 131	51 514 725
Κάτω Χώρες	72 977 048	59 314 908
Δανία	250 678 477	207 452 154
Ελλάς	182 251 984	183 749 115
Πορτογαλία	269 646 273	184 678 238
Ιρλανδία	209 047 431	202 510 212
Λουξεμβούργο	4 093 500	3 830 181
	5 517 704 791	4 586 321 538
Λοιπές χώρες	206 130 793	188 473 108
	5 723 835 584	4 774 794 646
Μη αναλυθέντα αποτελέσματα (1)	497 701 668	447 346 342
	6 221 537 252	5 222 140 988

(1) Μη αναλυθέντα αποτελέσματα:

Τόκοι και προμήθειες επενδύσεων	496 349 619	411 574 811
Λοιπά έσοδα του χαρτοφυλακίου τίτλων	1 352 049	35 771 531
	497 701 668	447 346 342

Σημείωση Ι — **Ανάλυση των εσόδων προμηθειών** (λογαριασμός 3 των αποτελεσμάτων χρήσης) **κατά γεωγραφική αγορά**

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Γερμανία	40 658	102 048
Γαλλία	1 173 341	1 731 167
Ιταλία	1 958 110	2 544 755
Ηνωμένο Βασίλειο	304 017	384 749
Ισπανία	115 836	134 183
Βέλγιο	109 772	179 979
Κάτω Χώρες	2 334	657
Δανία	441 272	477 273
Ελλάς	261 161	287 430
Πορτογαλία	30 558	33 985
Ιρλανδία	323 471	364 342
Λουξεμβούργο	—	—
	4 760 530	6 240 568
Κοινοτικά όργανα	11 358 976	9 166 984
	16 119 506	15 407 552

Σημείωση Κ — **Δαπάνες και έξοδα διοίκησης**

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Δαπάνες προσωπικού		
Μισθοί και επιδόματα	59 523 784	54 655 759
Κοινωνικές δαπάνες	12 098 999	12 097 693
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	5 669 137	5 178 406
	77 291 920	71 931 858
Γενικά και διοικητικά έξοδα	16 950 825	13 282 487
	94 242 745	85 214 345

Το προσωπικό της Τράπεζας ανερχόταν σε 751 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 1991 (724 στις 31 Δεκεμβρίου 1990).

Σημείωση Λ — **Αποθεματικά και διάθεση του υπολοίπου του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης**

Το Συμβούλιο των Διοικητών αποφάσισε στις 10 Ιουνίου 1991:

— να μεταφέρει το υπόλοιπο του συμπληρωματικού αποθεματικού της 1ης Ιανουαρίου 1991, ή 1 861 332 745, στο αποθεματικό κεφάλαιο,

— να διαθέσει το υπόλοιπο του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης 1990, ή 894 107 896, στο αποθεματικό κεφάλαιο, το οποίο δεν έχει φθάσει ακόμη στο 10 % του αναληφθέντος κεφαλαίου.

Κίνηση των λογαριασμών αποθεματικών για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1991

	Κατάσταση των λογαριασμών στις 31. 12. 1990	Μεταφορά από το συμπληρωματικό αποθεματικό στο κεφάλαιο	Διάθεση του υπολοίπου του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης 1990 και μεταφορά του υπολοίπου του συμπληρωματικού αποθεματικού	Κατάσταση των λογαριασμών στις 31. 12. 1991
Αποθεματικό κεφάλαιο	2 880 000 000	—	+ 2 755 440 641	5 635 440 641
Συμπληρωματικό αποθεματικό	3 086 332 745	− 1 225 000 000	− 1 861 332 745	—
	5 966 332 745	− 1 225 000 000	+ 894 107 896	5 635 440 641

Η Διευθύνουσα Επιτροπή αποφάσισε να προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο να συστήσει στο Συμβούλιο των Διοικητών να διαθέσει το υπόλοιπο του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, ή 1 083 461 098, ως εξής:

— 124 559 359 στο αποθεματικό κεφάλαιο, το οποίο ανέρχεται κατ' αυτό τον τρόπο στο 10 % του αναληφθέντος κεφαλαίου,

— το υπόλοιπο, ύψους 958 901 739, στο συμπληρωματικό αποθεματικό.

Σημείωση Μ — **Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης**

Ο λογαριασμός αυτός, ύψους 18 000 000, αφορά την πρώτη από τις πέντε ισόποσες ετήσιες δόσεις, συνολικού ύψους 90 000 000, που πρέπει να καταβάλει η Τράπεζα στο πλαίσιο της συμμετοχής της (300 000 000) στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ).

Σημείωση Ν — **Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα (προθεσμίας ή με προειδοποίηση)**

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Ανάλυση κατά ημερομηνία λήξης:		
— μέχρι τρεις μήνες	72 332 305	555 722 760
— περισσότερο από ένα έτος έως πέντε έτη	147 381 763	146 918 387
	219 714 068	702 641 147

Σημείωση Ξ — **Συνολικό ύψος των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που ήσαν εκφρασμένα σε ξένα νομίσματα και μετατράπηκαν σε Ecu**

Ενεργητικό		Παθητικό	
31. 12. 1991	31. 12. 1990	31. 12. 1991	31. 12. 1990
60 191 097 962	51 336 109 991	53 442 907 785	45 425 286 041

Σημείωση Ο — **Ειδικές καταθέσεις προς εξυπηρέτηση δανεισμού**

Η θέση αυτή αφορά το ποσό των οφειλόμενων τοκομεριδίων και ομολόγων που δεν έχουν παρουσιαστεί προς είσπραξη.

Σημείωση Π — **Η εκτίμηση του κινδύνου που προέρχεται από τις συναλλαγές βάσει προθεσμιακών συμβάσεων ανταλλαγής** γίνεται σύμφωνα με την οδηγία 89/647/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με το συντελεστή φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Σημείωση Ρ — **Κατάσταση των προθεσμιακών πράξεων που ήσαν εκκρεμείς στις 31 Δεκεμβρίου 1991**

Το ποσό των 153 881 997 αφορά 2 140 συμβάσεις που πώλησε η Τράπεζα στην αγορά MATIF, προκειμένου να καλύψει το χαρτοφυλάκιο τίτλων της σε FRF έναντι των διακυμάνσεων των επιτοκίων.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Προς τον
Πρόεδρο της
Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων
Λουξεμβούργο

Ελέγξαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων της 31ης Δεκεμβρίου 1991 και 1990 σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου.

Κατά τη γνώμη μας, αυτές οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων κατά την 31η Δεκεμβρίου 1991 και 1990, τα αποτελέσματα των εργασιών της και τις μεταβολές στην οικονομική της θέση για τις χρήσεις που έληξαν την ίδια ημερομηνία. Οι κύριες λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την κατάρτιση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται στη Σημείωση Α, των Σημειώσεων επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που καλύπτονται από την έκθεσή μας είναι οι ακόλουθες:

Ισολογισμός

Κατάσταση του Ειδικού Τμήματος

Λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης

Κατάσταση μεταβολών των ταμειακών διαθέσιμων

Συνοπτική κατάσταση χορηγηθέντων δανείων και εγγυήσεων

Συνοπτική κατάσταση των υποχρεώσεων για τις οποίες υπάρχουν παραστατικοί τίτλοι

Κατάσταση των εγγραφών στο κεφάλαιο της Τράπεζας

Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Λουξεμβούργο, 7 Φεβρουαρίου 1992

PRICE WATERHOUSE

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Ελεγκτική Επιτροπή αποτελείται από τρία μέλη, τα οποία διορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών της Τράπεζας για μια περίοδο τριών ετών. Κάθε χρόνο, ένα μέλος της Επιτροπής αντικαθίσταται ή η θητεία του ανανεώνεται. Η προεδρία της Επιτροπής ασκείται για ένα χρόνο από το μέλος εκείνο του οποίου η θητεία λήγει το χρόνο αυτό. Η Επιτροπή επαληθεύει ότι οι εργασίες της Τράπεζας έχουν διεξαχθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από το καταστατικό, ελέγχει την κανονικότητα των εργασιών και των βιβλίων και βεβαιώνει ότι ο ισολογισμός και οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν με ακρίβεια, τόσο στο ενεργητικό όσο και στο παθητικό, την κατάσταση της Τράπεζας.

Η Ελεγκτική Επιτροπή εκπληρώνει την αποστολή της στηριζόμενη στις διαρκείς εργασίες του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και ενός διεθνούς γραφείου εξωτερικών ελεγκτών, καθώς και στις εργασίες ελέγχου των διαφόρων υπηρεσιών της Τράπεζας.

Η Ελεγκτική Επιτροπή αναφέρεται στο Συμβούλιο των Διοικητών, το οποίο, πριν εγκρίνει την ετήσια έκθεση και τους λογαριασμούς της λήγουσας χρήσης, λαμβάνει υπόψη του την ακόλουθη δήλωση:

Δήλωση της Ελεγκτικής Επιτροπής

Η Επιτροπή που συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 14 του καταστατικού και το άρθρο 25 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με σκοπό να βεβαιώσει ότι οι εργασίες της Τράπεζας διεξήχθησαν κανονικά και τα βιβλία της τηρούνται κατά ορθό τρόπο,

— αφού μελέτησε τα βιβλία, τα δικαιολογητικά και τα λοιπά έγγραφα που έκρινε απαραίτητο να εξετάσει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της,

— αφού εξέτασε τις εκθέσεις που συνέταξε η Price Waterhouse στις 7 Φεβρουαρίου 1992,

έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση 1991, τον ισολογισμό της Τράπεζας και την κατάσταση του Ειδικού Τμήματος στις 31 Δεκεμβρίου 1991, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσης που έληξε αυτή την ημερομηνία, όπως τα συνέταξε το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την συνεδρίασή του της 7ης Απριλίου 1992,

έχοντας υπόψη τα άρθρα 22, 23 και 24 του εσωτερικού κανονισμού,

βεβαιώνει:

ότι οι εργασίες της Τράπεζας κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης 1991 διεξήχθησαν σύμφωνα με τους τύπους και τις διαδικασίες που προβλέπουν το καταστατικό και ο εσωτερικός κανονισμός,

ότι ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσης και η κατάσταση του Ειδικού Τμήματος συμφωνούν με τις λογιστικές εγγραφές και απεικονίζουν με ακρίβεια, τόσο στο ενεργητικό όσο και στο παθητικό, την κατάσταση της Τράπεζας.

Λουξεμβούργο, 11 Μαΐου 1992

Η Ελεγκτική Επιτροπή

A. HANSEN J. PINTO RIBEIRO Κ. ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 1991 ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ (1)

Οι χορηγήσεις της Τράπεζας για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στο εσωτερικό της Κοινότητας ανήλθαν σε συνολικό ύψος 14 422,8 εκατομμυρίων. Εξαιρουμένου ενός δανείου, ύψους 39,2 εκατομμυρίων, που χορηγήθηκε από πόρους ΝΚΜ, η Τράπεζα έχει την οικονομική ευθύνη των πράξεων αυτών και τις καταχωρεί στον ισολογισμό της.

Η Τράπεζα συνεργάζεται στενά με ένα αυξανόμενο αριθμό χρηματοπιστωτικών οργανισμών και εμπορικών τραπεζών, συνομολογώντας μαζί τους συνολικά δάνεια. Παράλληλα, χορηγεί και ορισμένα ατομικά δάνεια μέσω χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και τραπεζών. Οι ενδιάμεσοι φορείς μέσω των οποίων χορηγήθηκαν ατομικά δάνεια, παρουσιάζονται παρακάτω, στην αρχή του καταλόγου για κάθε χώρα.

Οι κοινοτικοί στόχοι στους οποίους ανταποκρίνονται τα ατομικά δάνεια, σημειώνονται στα δεξιά των αντίστοιχων ποσών. Τα συνολικά δάνεια αφορούν περισσότερους του ενός τομείς και στόχους, εκτός εάν υπάρχει αντίθετη ένδειξη (βλ. ένθετο, σελ. 24). Οι στόχοι αναπαριστώνται με τα εξής σύμβολα:

- ■ Περιφερειακή ανάπτυξη
- ► Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση
- ● Υποδομές κοινοτικού ενδιαφέροντος
- ◆ Ενεργειακοί στόχοι
- ◄ Προστασία του περιβάλλοντος και πολεοδομία

	σε εκατομ. ECU
ΒΕΛΓΙΟ (4 886,4 εκατομμύρια βελγικά φράγκα)	**115,6**
Ατομικά δάνεια	(21,0)
Ενδιάμεσος φορέας: *Banque Indosuez Belgique S.A.*	
Εθνικό κέντρο ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας *Régie des voies aériennes/Regie der Luchtwegen* 570,0 εκατομμύρια BEF	13,5 ●
Κατασκευή της έδρας του οργανισμού που είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη *Eurocontrol* 316,3 εκατομμύρια BEF	7,5 ●
Συνολικά δάνεια	(94,6)
Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών:	
Bank van Roeselare 1 000,0 εκατομμύρια BEF	23,6
Crédit Général S.A. de Banque 1 000,0 εκατομμύρια BEF	23,6
Kredietbank N.V. 2 000,0 εκατομμύρια BEF	47,3
ΔΑΝΙΑ (4 260,8 εκατομμύρια δανικές κορόνες)	**538,8**
Ατομικά δάνεια	(487,8)
Ενδιάμεσοι φορείς: *I/S ELSAM, KommuneKredit*	
Ανθρακικός σταθμός συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας στην Όντενσε *I/S Fynsværket* 504,0 εκατομμύρια DKK	63,8 ◆
Εκσυγχρονισμός μιας μονάδας καύσης αστικών αποβλήτων και συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, στην Κοπεγχάγη *I/S Amager Forbrænding* 50,0 εκατομμύρια DKK	6,3 ◆◄
Αντλιοστάσιο στο Filsø, για τον αγωγό πετρελαίου που συνδέει τα κοιτάσματα του δανικού τομέα της Βόρειας Θάλασσας με τον τερματικό σταθμό της Φρεντερίσια *Dansk Olierør A/S* 39,8 εκατομμύρια DKK	5,0 ◆
Αξιοποίηση του κοιτάσματος πετρελαίου Dan Oil, στο δανικό τομέα της Βόρειας Θάλασσας *Oil and Gas Activity in Partnership* 628,1 εκατομμύρια DKK	79,2 ◆
Σχεδιασμός, κατασκευή και θέση σε λειτουργία δύο αυτοανυψούμενων εγκαταστάσεων γεώτρησης *Tankers and Liners in Partnership* 800,0 εκατομμύρια DKK	101,3 ◆
Δεξαμενή αποθήκευσης αερίου στο Stenlille, κοντά στην Κοπεγχάγη, και αγωγός μεταφοράς αερίου από την Torslunde *Dansk Naturgas A/S* 258,0 εκατομμύρια DKK	32,7 ◆
Ενίσχυση του δικτύου αστικής θέρμανσης του Φρέντερικσμπεργκ και σύνδεσή του με το δίκτυο διανομής θερμότητας της ευρύτερης περιφέρειας Κοπεγχάγης *Δήμος Φρέντερικσμπεργκ* 52,2 εκατομμύρια DKK	6,6 ◆
Τμήματα αυτοκινητόδρομου: Ώρχους-Ώλμποργκ, Βάιλε-Χόρσενς (Βόρεια Γιουτλάνδη), και Ρίνγκστεντ-Σκόβσε (Σαίλαν), του αυτοκινητόδρομου που συνδέει την Κοπεγχάγη με το Μεγάλο Βελτ *Δανικό Δημόσιο* 100,0 εκατομμύρια DKK	12,7 ■●
Κρεμαστή γέφυρα-αυτοκινητόδρομος στο ανατολικό τμήμα της ζεύξης του Μεγάλου Βελτ *A/S Storebæltsforbindelsen* 245,6 εκατομμύρια DKK	31,2 ■●
Εξομειωτής πτήσεων στον αερολιμένα της Κοπεγχάγης *Flight Training Center A/S* 54,0 εκατομμύρια DKK	6,9 ●
Επέκταση και εκσυγχρονισμός του τηλεφωνικού δικτύου στις κομητείες Ρίμπε, Βάιλε, Ώρχους, Ρίγκαιμπινγκ, Βίμπορ και Nordjylland *Jydsk Telefon A/S* 421,4 εκατομμύρια DKK	53,5 ■●
Ενίσχυση του δικτύου ψηφιακής μεταγωγής και μετάδοσης μέσω οπτικών ινών:	
— στη Σαίλαν και το Μπόρνχολμ *Kjøbenhavns Telefon A/S (KTAS)* 428,1 εκατομμύρια DKK	54,1 ■●
— στη Sønderjylland *Tele Sønderjylland A/S* 63,0 εκατομμύρια DKK	8,0 ■●
Έργα συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων και κατασκευή και εκσυγχρονισμός σταθμών καθαρισμού *Δήμος Ώρχους* 50,0 εκατομμύρια DKK	6,3 ◄

(1) Τα ανοίγματα πιστώσεων εκφράζονται κατά κανόνα στο ισότιμο του αντίστοιχου εθνικού νομίσματος.

	σε εκατομ. ECU
Κέντρο φαρμακευτικής έρευνας και ανάπτυξης στο Ballerup, κοντά στην Κοπεγχάγη *Novo Nordisk A/S* 160,0 εκατομμύρια DKK	20,3 ▸
Συνολικά δάνεια	(50,8)
Χρηματοδότηση επενδύσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους: *KommuneKredit* (έργα υποδομής) 78,6 εκατομμύρια DKK	9,9
Den Danske Bank A/S 73,5 εκατομμύρια DKK	9,3
Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S (FIH) 250,0 εκατομμύρια DKK	31,7
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (2 664,7 εκατομμύρια γερμανικά μάρκα)	**1 300,1**
Ατομικά δάνεια	(588,4)
Ενδιάμεσοι φορείς: *Kreditanstalt für Wiederaufbau, Westdeutsche Landesbank Girozentrale, Südwestdeutsche Landesbank Girozentrale, IKB Deutsche Industriebank AG, Hamburgische Landesbank Girozentrale, Berliner Bank AG*	
Εγκατάσταση νέου καυστήρα στον ανθρακικό σταθμό συμπαραγωγής ατμού και ηλεκτρικής ενέργειας που Μανχάιμ *Großkraftwerk Mannheim AG* 40,0 εκατομμύρια DEM	19,4 ◆◂
Αγωγοί αερίου που συνδέουν το υφιστάμενο δίκτυο του Τούρινγκεν και της Σαξωνίας με το ευρωπαϊκό δίκτυο φυσικού αερίου *Erdgasversorgungsgesellschaft mbH* 200,0 εκατομμύρια DEM	97,2 ■◆
Μετατροπή υφιστάμενου δικτύου αερίου πόλης σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου *Verbundnetz Gas AG* 100,0 εκατομμύρια DEM	48,8 ■◆
Επέκταση του δικτύου μεταφοράς και διανομής θερμότητας *Fernwärme-Verbund Saar GmbH* 15,0 εκατομμύρια DEM	7,3 ■◆
Έργα επεξεργασίας και διάθεσης των λυμάτων στο Breisgau (Βάδη-Βυρτεμβέργη) *Abwasserzweckverband Breisgauer Bucht* 5,0 εκατομμύρια DEM	2,4 ◂
Νέος διεθνής αεολιμένας στο Erding, βορειοανατολικά του Μονάχου *Flughafen München GmbH* 150,0 εκατομμύρια DEM	73,3 ●
Νέος τερματικός σταθμός στο διεθνή αερολιμένα του Αμβούργου και εγκαταστάσεις για την επιθεώρηση των αεροσκαφών μεγάλων αποστάσεων *Flughafen Hamburg GmbH* 125,2 εκατομμύρια DEM	61,0 ●
Εγκατάσταση του συστήματος δορυφορικών μεταδόσεων Kopernikus-DFS και σταθμών τηλεμέτρησης *Deutsche Bundespost* 100,0 εκατομμύρια DEM	48,9 ●
Εκσυγχρονισμός των κτιρίων της εμπορικής έκθεσης του Βερολίνου *Land Βερολίνου* 85,0 εκατομμύρια DEM	41,3 ■●
Εκσυγχρονισμός του διϋλιστηρίου του Gelsenkirchen-Horst, για την παραγωγή ελαφρών πετρελαϊκών προϊόντων *Ruhr Oel GmbH* 25,0 εκατομμύρια DEM	12,2 ■◆◂
Συνεργείο βαφής σε μια νέα αυτοκινητοβιομηχανία *Volkswagen Sachsen GmbH* 300,0 εκατομμύρια DEM	146,9 ■
Μονάδα συναρμολόγησης αυτοκινήτων 40,4 εκατομμύρια DEM	19,7 ■
Εγκατάσταση μιας μηχανής για την παραγωγή χάρτου, σε μια μονάδα στο Dörpen (Κάτω Σαξωνία) *Nordland Papier AG* 20,0 εκατομμύρια DEM	9,8 ■
Συνολικά δάνεια	(711,7)
Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών: *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* 490,2 εκατομμύρια DEM	239,1
IKB Deutsche Industriebank AG 333,4 εκατομμύρια DEM	162,7
Kreditanstalt für Wiederaufbau 323,4 εκατομμύρια DEM	157,5
Landesbank Schleswig-Holstein Girozentrale 62,2 εκατομμύρια DEM	30,3
Bremer Landesbank Kreditanstalt Oldenburg Girozentrale 58,0 εκατομμύρια DEM	28,2
Berliner Industriebank AG (τουρισμός) 46,7 εκατομμύρια DEM	22,8
Norddeutsche Landesbank Girozentrale 25,0 εκατομμύρια DEM	12,2
Hamburgische Landesbank Girozentrale 20,2 εκατομμύρια DEM	9,8
Δάνειο-πλαίσιο για επενδύσεις αναδιάρθρωσης στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών *Treuhandanstalt* 100,0 εκατομμύρια DEM	48,9
ΕΛΛΑΣ (82 805,1 εκατομμύρια δραχμές)	**366,9**
Ατομικά δάνεια	(100,1)
Άρδευση μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων στη βορειοδυτική Κρήτη *Ελληνικό Δημόσιο* 0,4 δισεκατομμύρια GRD	1,5 ■
Κατασκευή ενός μικρού υδροηλεκτρικού σταθμού κοντά στο Μακροχώρι, στο κύριο κανάλι άρδευσης της πεδιάδας της Θεσσαλονίκης *Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)* 2,0 δισεκατομμύρια GRD	8,8 ■◆
Κατασκευή δικτύου μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου *Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ)* 1,6 δισεκατομμύρια GRD	7,3 ■◆

	σε εκατομ. ECU
Αντικατάσταση και εκσυγχρονισμός τροχαίου υλικού στη σιδηροδρομική γραμμή Αθήνας-Θεσσαλονίκης *Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ)* 3,3 δισεκατομμύρια GRD	14,6 ■●
Αυτοκινητόδρομος Κορίνθου-Τρίπολης και παράκαμψη της Μεγαλόπολης *Ελληνικό Δημόσιο* 3,0 δισεκατομμύρια GRD	13,5 ■
Μετατροπή σε αυτοκινητόδρομο του τμήματος Βαρυμπόμπη-Υλίκη, στον άξονα Αθήνα-Θεσσαλονίκη *Ελληνικό Δημόσιο* 5,0 δισεκατομμύρια GRD	21,9 ■●
Ανοικοδόμηση δημόσιων και βιομηχανικών κτιρίων και κατοικιών και αποκατάσταση οδικών έργων και αποχετευτικών δικτύων, που υπέστησαν ζημιές από τους σεισμούς του Σεπτεμβρίου 1986, στην περιοχή Καλαμάτας *Ελληνικό Δημόσιο* 5,0 δισεκατομμύρια GRD	21,9 ■
Κατασκευή και/ή εξοπλισμός 18 τεχνικών λυκείων και 5 τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων *Ελληνικό Δημόσιο* 2,4 δισεκατομμύρια GRD	10,5 ■
Συνολικά δάνεια	(266,8)
Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών: *Banque Nationale de Paris* 5,0 δισεκατομμύρια GRD	23,4
Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως Α.Ε. (ΕΤΒΑ) 5,0 δισεκατομμύρια GRD	22,2
Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως Α.Ε. (ΕΤΕΒΑ) 5,0 δισεκατομμύρια GRD	21,9
National Westminster Bank plc, Αθήνα 2,0 δισεκατομμύρια GRD	9,3
Τράπεζα Εργασίας Α.Ε. 2,0 δισεκατομμύρια GRD	9,0
Midland Bank plc 1,5 δισεκατομμύρια GRD	6,7
Χρηματοδότηση μικρών έργων υποδομής που έχουν ενταχθεί στο περιφερειακό σκέλος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης *Ελληνικό Δημόσιο* 34,2 δισεκατομμύρια GRD	150,0
Χρηματοδότηση μικρών ενεργειακών προγραμμάτων στο πλαίσιο των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων (ΜΟΠ) *Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)* 3,3 δισεκατομμύρια GRD	14,6
Χρηματοδότηση μικρών έργων για την ανάπτυξη των εφαρμογών της πληροφορικής στο πλαίσιο του ΜΟΠ Πληροφορικής *Ελληνικό Δημόσιο* 2,2 δισεκατομμύρια GRD	9,7

	σε εκατομ. ECU
ΙΣΠΑΝΙΑ (301 225 εκατομμύρια πεσέτες)	**2 342,5**
Ατομικά δάνεια	(2 070,7)
Ενδιάμεσοι φορείς: *Banco Central S.A., Banco Hispano Americano S.A., Banco Español de Crédito S.A., Banco Bilbao Vizcaya S.A., Caja de Madrid, Banco Exterior de España S.A., Bankinter S.A., Banco Herrero S.A., Midland Bank plc Sucursal de España*	
Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος: — στο σύνολο της χώρας *Red Eléctrica de España S.A.* 10 000,0 εκατομμύρια ESP	79,0 ■◆
— στις περιοχές Μαδρίτης, Καστίλλης λα Μάντσα και Καστίλλης Λεόν *Unión Eléctrica Fenosa S.A.* 6 500,0 εκατομμύρια ESP	49,8 ■◆
— στις περιοχές Βαλένθιας, Μούρθιας και Καστίλλης Λεόν *Hidroeléctrica Española S.A.* 24 000,0 εκατομμύρια ESP	188,1 ■◆
Εκσυγχρονισμός των υπεραστικών σιδηροδρομικών συνδέσεων και βελτίωση των αστικών σιδηροδρομικών δικτύων στη Μαδρίτη, Βαρκελώνη και Βαλένθια *Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles (RENFE)* 40 000,0 εκατομμύρια ESP	310,8 ■●
Βελτίωση του σιδηροδρομικού δικτύου στις περιοχές του Σανταντέρ (Κανταβρία) και του Μπιλμπάο (Βισκάια) *Ferrocarriles de Vía Estrecha (FEVE)* 2 500,0 εκατομμύρια ESP	19,6 ■
Κατασκευή μιας νέας σιδηροδρομικής γραμμής μεγάλης ταχύτητας μεταξύ Μαδρίτης και Σεβίλλης *Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles (RENFE)* 10 000,0 εκατομμύρια ESP	77,1 ■●
Βελτίωση της κυκλοφορίας στην ευρύτερη περιφέρεια Βαρκελώνης: τμήματα δρόμων και αυτοκινητόδρομων και οδική σήραγγα με διόδια *Túneles y Accesos de Barcelona S.A. (Tabasa)* 5 000,0 εκατομμύρια ESP	39,2 ■◄
Αντικατάσταση των αμαξοστοιχιών του μετρό της Μαδρίτης *Metro de Madrid S.A.* 9 500,0 εκατομμύρια ESP	73,8 ◄
Ενίσχυση των συγκοινωνιών μεταξύ των νήσων του αρχιπελάγους των Καναρίων *Binter Canarias S.A.* 4 000,0 εκατομμύρια ESP	31,1 ■
Ανανέωση του στόλου αεροσκαφών μικρών και μέσων αποστάσεων, που εξυπηρετούν τις γραμμές εσωτερικού *Aviación y Comercio S.A. (Aviaco)* 12 500,0 εκατομμύρια ESP	97,2 ■
Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση του τηλεφωνικού δικτύου *Telefónica de España S.A.* 63 750,0 εκατομμύρια ESP	499,7 ■●
Αγορά, εκτόξευση και εκμετάλλευση δύο τηλεπικοινωνιακών και τηλεοπτικών δορυφόρων που επιτρέπουν την κάλυψη της ιβηρικής χερσονήσου, των Καναρίων και των Βαλεαρίδων *HISPASAT S.A.* 9 975,0 εκατομμύρια ESP	77,5 ■●

σε εκατομ. ECU

Επέκταση των εγκαταστάσεων ύδρευσης και επεξεργασίας των λυμάτων της Μάλαγα (Ανδαλουσία)
Empresa Municipal de Aguas de Málaga S.A.
3 000,0 εκατομμύρια ESP — 23,3 ■◄

Κατασκευή ενός νέου κέντρου διεθνών εμπορικών εκθέσεων
Institución Ferial de Madrid (IFEMA)
13 000,0 εκατομμύρια ESP — 100,2 ●

Ενίσχυση ενός πετροχημικού συγκροτήματος στο Αλγεθίρας: εκσυγχρονισμός ενός διυλιστηρίου για την παραγωγή αμόλυβδης βενζίνης, μονάδα συμπαραγωγής ατμού και ηλεκτρικής ενέργειας και μονάδα παραγωγής τερεφθαλικού οξέος
Compañía Española de Petróleos, S.A. (CEPSA)
9 000,0 εκατομμύρια ESP — 68,9 ■◆◄

Κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων και ενός εργαστηρίου έρευνας και ανάπτυξης στα περίχωρα της Μαδρίτης
Antibióticos Farma S.A.
1 500,0 εκατομμύρια ESP — 11,7 ►

Επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων παραγωγής αυτοκινήτων στο Martorell, τη Βαρκελώνη, το Πρατ (Καταλωνία) και την Παμπλόνα (Ναβάρα)
Sociedad Española de Automóviles de Turismo S.A. (SEAT)
32 000,0 εκατομμύρια ESP — 246,8 ►

Μονάδα παραγωγής εξοπλισμού μεταγωγής και μετάδοσης για τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα στην περιφέρεια της Μαδρίτης
AT&T Network Systems España S.A.
6 000,0 εκατομμύρια ESP — 47,0 ►

Εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση έξι μονάδων παραγωγής οικιακών συσκευών, στις περιοχές Βαρκελώνης και Μαδρίτης και στην επαρχία Ριόχα
Electrolux Holding S.A.
4 000,0 εκατομμύρια ESP — 31,1 ■

Συνολικά δάνεια — (271,8)

Χρηματοδότηση επενδύσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους:
Banco de Crédito Local de España (έργα υποδομής)
10 000,0 εκατομμύρια ESP — 77,7
Banco Popular Español S.A.
10 000,0 εκατομμύρια ESP — 77,1
Banco Hipotecario de España S.A. (τουρισμός)
5 000,0 εκατομμύρια ESP — 38,6
Banco Español de Crédito S.A. (από πόρους του NKM)
5 000,0 εκατομμύρια ESP — 39,2

ΓΑΛΛΙΑ (13 417,1 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα) — **1 924,4**

Ατομικά δάνεια — (1 011,4)

Ενδιάμεσοι φορείς:
Caisse Nationale des Autoroutes (CNA), Société Générale, Caisse Nationale de Crédit Agricole

Επέκταση της μονάδας αποτέφρωσης οικιακών αποβλήτων της Λυόν
Communauté Urbaine de Lyon
30,0 εκατομμύρια FRF — 4,3 ◆

Εκσυγχρονισμός της μονάδας εμπλουτισμού του ουρανίου του Τρικαστέν (Ροδανός-Άλπεις)
Eurodif SA
250,0 εκατομμύρια FRF — 35,8 ◆

σε εκατομ. ECU

Σήραγγα κάτω από τη Μάγχη
Eurotunnel plc
1 253,6 εκατομμύρια FRF — 179,9 ●

Γραμμή του τρένου μεγάλης ταχύτητας TGV-Nord μεταξύ Παρισιού και βελγικών συνόρων, με διακλάδωση προς τη σήραγγα της Μάγχης
Société Nationale des Chemins de Fer Français
1 605,0 εκατομμύρια FRF — 230,0 ■►

Δίκτυο αυτοκινητόδρομων:

— Αυτοκινητόδρομος A57, τμήμα Cuers — Le Cannet-des-Maures (Προβηγκία-Άλπεις-Κυανή Ακτή)
Société de l'Autoroute Esterel-Côte d'Azur SA (ESCOTA)
155,0 εκατομμύρια FRF — 22,3 ■

— Αυτοκινητόδρομος A43, τμήμα Μονμελιάν — Αλμπερβίλ (Σαβοΐα)
Société des Autoroutes Rhône-Alpes SA (AREA)
225,0 εκατομμύρια FRF — 32,4 ■●

— Αυτοκινητόδρομος A49, τμήμα Voreppe — Bourg-de-Péage (Ροδανός-Άλπεις)
Société des Autoroutes Rhône-Alpes SA (AREA)
475,0 εκατομμύρια FRF — 68,3 ■●

— Αυτοκινητόδρομος A26, που συνδέει τη σήραγγα της Μάγχης με τη νότια Γαλλία: τμήμα Châlons-sur-Marne — Troyes Nord
Société des Autoroutes du Nord et de l'Est de la France SA (SANEF)
600,0 εκατομμύρια FRF — 86,2 ■●

Κατασκευή αστικής οδικής σήραγγας με διόδια στη Μασσαλία
Société Marseillaise du Tunnel Prado Carénage SA
300,0 εκατομμύρια FRF — 43,1 ■◄

Βελτίωση του οδικού δικτύου στην ευρύτερη περιφέρεια της Λυόν
Lyon Parc Auto
100,0 εκατομμύρια FRF — 14,3 ◄

Ανανέωση αεροπορικών στόλων:
Transports Aériens Transrégionaux (TAT)
300,0 εκατομμύρια FRF — 43,0 ■●
Air Inter SA
500,0 εκατομμύρια FRF — 71,7 ■●

Επέκταση του διεθνούς αερολιμένα του Φορ-ντε-Φρανς/Le Lamentin (Μαρτινίκα)
Chambre de Commerce et d'Industrie de la Martinique
125,0 εκατομμύρια FRF — 18,0 ■

Νέα μονάδα παραγωγής ανθρακικών ινών για σύνθετα υλικά, στο Abidos (Ατλαντικά Πυρηναία)
Société Fibres de Carbone (SOFICAR SA)
105,0 εκατομμύρια FRF — 15,0 ■►

Εκσυγχρονισμός και επέκταση μιας μονάδας παραγωγής χημικών προϊόντων στο Ρουσιγιόν (Ιζέρ)
Rhône-Poulenc SA
250,0 εκατομμύρια FRF — 35,8 ■

Ανάπτυξη και παραγωγή αντιστροφέων ώθησης για κινητήρες αεροσκαφών, στο Meudon La Forêt (καθώς και στο Burnley, Αγγλία)
Hurel-Dubois SA — Société de construction d'avions
50,0 εκατομμύρια FRF — 7,2 ►

Παραγωγή δημοσιογραφικού χάρτου στο Golbey (Βόσγια)
Papeteries de Golbey SA
50,0 εκατομμύρια FRF — 7,2 ■

	σε εκατομ. ECU
Πάρκο αναψυχής στη Marne-la-Vallée (Île-de-France) *Eurodisneyland SNC* 675,0 εκατομμύρια FRF	96,9 ►
Συνολικά δάνεια	(913,0)
Χρηματοδότηση επενδύσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους:	
Société d'Équipement Ferroviaire pour l'Étude et la Réalisation d'Économies d'Énergie (SEFERGIE) (ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών) 75,0 εκατομμύρια FRF	10,8
Crédit Local de France SA (CAECL) (δημόσια έργα υποδομής)	
— Ακουιτανία 400,0 εκατομμύρια FRF	57,4
— Λανγκτόκ-Ρουσιγιόν 400,0 εκατομμύρια FRF	57,4
— Μιντί-Πυρηναία 400,0 εκατομμύρια FRF	57,3
— Προβηγκία-Κυανή Ακτή και Κορσική 400,0 εκατομμύρια FRF	57,3
Banque Paribas 1 045,5 εκατομμύρια FRF	150,0
Locafrance SA 700,0 εκατομμύρια FRF	100,3
Banque Nationale de Paris 698,0 εκατομμύρια FRF	100,0
Banque Fédérative du Crédit Mutuel SA 400,0 εκατομμύρια FRF	57,3
Interbail SA 400,0 εκατομμύρια FRF	57,3
Bail Équipement SA 400,0 εκατομμύρια FRF	57,3
Cecico Entreprises SA 300,0 εκατομμύρια FRF	43,0
Caisse Fédérale du Crédit Mutuel de Bretagne 200,0 εκατομμύρια FRF	28,7
Compagnie du Bâtiment et des Travaux Publics 150,0 εκατομμύρια FRF	21,5
Fructimurs SA 100,0 εκατομμύρια FRF	14,3
Fructicomi SA 100,0 εκατομμύρια FRF	14,3
Fructibail SA 100,0 εκατομμύρια FRF	14,3
Caisse Centrale de Coopération Économique (υπερπόντια διαμερίσματα) 100,0 εκατομμύρια FRF	14,3
ΙΡΛΑΝΔΙΑ (182 εκατομμύρια ιρλανδικές λίρες)	**237,0**
Ατομικά δάνεια	(237,0)
Επέκταση και ενίσχυση του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος *Electricity Supply Board* 22,5 εκατομμύρια IEP	29,4 ■
Επέκταση και ενίσχυση των δικτύων διανομής φυσικού αερίου στο Δουβλίνο, το Κορκ, το Γουώτερφορντ, το Λίμερικ και το Κλόνελ *Bord Gais Eireann* 20,0 εκατομμύρια IEP	26,1 ■◆
Οδική παράκαμψη του Δουβλίνου *Ιρλανδικό Δημόσιο, Υπουργός Οικονομικών* 9,5 εκατομμύρια IEP	12,3 ■
Παρακαμπτήρια οδός στο Άθλοουν και γέφυρα πάνω από τον ποταμό Σάννον *Ιρλανδικό Δημόσιο, Υπουργός Οικονομικών* 2,3 εκατομμύρια IEP	2,9 ■
Ενίσχυση του στόλου αεροσκαφών που εξυπηρετούν τις ενδοκοινοτικές γραμμές *Aer Lingus plc* 42,6 εκατομμύρια IEP	55,3 ■●
Νέες εγκαταστάσεις επιθεώρησης αεροσκαφών στον αερολιμένα του Δουβλίνου *Aer Lingus Maintenance and Engineering Services Ltd* 15,0 εκατομμύρια IEP	19,5 ■
Επέκταση και εκσυγχρονισμός του τηλεπικοινωνιακού δικτύου *Irish Telecommunications Investments plc* 25,0 εκατομμύρια IEP	32,6 ■●
Αναβάθμιση της συνοικίας Temple Bar στο Δουβλίνο *Temple Bar Properties Ltd* 5,0 εκατομμύρια IEP	6,5 ■◄
Βελτίωση της υδροδότησης του Δουβλίνου *Dublin Corporation — Ιρλανδικό Δημόσιο, Υπουργός Οικονομικών* 7,5 εκατομμύρια IEP	9,7 ■◄
Βελτίωση του οδικού δικτύου, δίκτυα ύδρευσης και έργα συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων *Ιρλανδικό Δημόσιο, Υπουργός Οικονομικών* 8,0 εκατομμύρια IEP	10,3 ■◄
Οδικά, λιμενικά και αερολιμενικά έργα, δίκτυα ύδρευσης, συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων και τουριστικά έργα *Ιρλανδικό Δημόσιο, Υπουργός Οικονομικών* 24,7 εκατομμύρια IEP	32,2 ■◄
ΙΤΑΛΙΑ (6 134,3 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες)	**4 000,7**
Ατομικά δάνεια	(2 794,1)
Ενδιάμεσοι φορείς: *Crediop, Ministero del Tesoro, ICLE, Banco di Roma, ENI, Banque Nationale de Paris, BNL, IMI, Isveimer, IRI, Banca Commerciale Italiana SpA, Credito Italiano SpA, CIS, Interbanca, Centrobanca, Efibanca, Banco di Sicilia, IRFIS, Istituto Bancario San Paolo di Torino, Mediobanca*	
Ενίσχυση θερμοηλεκτρικών σταθμών:	
— Levante και Azotati, στο Πόρτο Μαργέρα, κοντά στη Βενετία *Edison* 50,0 δισεκατομμύρια ITL	32,6 ◆
— Φιούμε Σάντο (Σαρδηνία) *ENEL* 50,0 δισεκατομμύρια ITL	32,7 ■◆
Εγκαταστάσεις αποθείωσης και απονίτρωσης: *ENEL*	
— στο σταθμό ηλεκτροπαραγωγής της Λα Σπέτζια 70,0 δισεκατομμύρια ITL	45,5 ◆◄
— στο σταθμό ηλεκτροπαραγωγής Fusina, στο Πόρτο Μαργέρα, κοντά στη Βενετία 130,0 δισεκατομμύρια ITL	84,7 ◄
Υδροηλεκτρικοί σταθμοί:	
— στο Passo Cordone *Περιφέρεια Αβρούζια* 6,2 δισεκατομμύρια ITL	4,0 ■

σε εκατομ. ECU

— στην κεντρική και βόρεια χώρα (πέντε μικροί σταθμοί)
ENEL
70,0 δισεκατομμύρια ITL — 45,3 ◆

Επέκταση ενός σταθμού συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και του δικτύου αστικής θέρμανσης στην επαρχία Μιλάνου
SNAM S.p.A.
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,8 ◆

Προσθήκη ενός τρίτου στροβιλοεναλλακτήρα στο σταθμό ηλεκτροπαραγωγής της Μπρέσια, για την παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας, και εγκατάσταση εξοπλισμού για την προστασία του περιβάλλοντος
Azienda Servizi Municipalizzati (ASM)
34,0 δισεκατομμύρια ITL — 22,2 ◆◂

Κατασκευή του δικτύου αστικής θέρμανσης στα νοτιοδυτικά του Τορίνου
Azienda Energetica Municipale
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ◆

Επέκταση του δικτύου αστικής θέρμανσης του Ρέτζιο-Αιμίλια
Azienda Gas Acqua Consorziale
6,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,9 ◆

Ενίσχυση και επέκταση των εγκαταστάσεων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος:
ENEL

— Σαρδηνία
60,0 δισεκατομμύρια ITL — 39,2 ■◆

— Καμπανία και Βασιλικάτα
100,0 δισεκατομμύρια ITL — 65,3 ■

— Καλαβρία και Σαρδηνία
220,0 δισεκατομμύρια ITL — 143,2 ■

— Αβρούζια, Μολίζε, Λάτιο, Πούλια
100,0 δισεκατομμύρια ITL — 65,4 ■

Αξιοποίηση των κοιτασμάτων πετρελαίου:

— Villafortuna-Trecate (ενδοχώριο κοίτασμα), κοντά στη Νοβάρα (Πεδεμόντιο)
AGIP S.p.A.
200,0 δισεκατομμύρια ITL — 130,2 ◆

— Rospo Mare, στα ανοικτά του Βάστο (Αβρούζια)
AGIP S.p.A.
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,5 ■◆
ELF Italiana S.p.A.
40,0 δισεκατομμύρια ITL — 26,1 ■◆

— Prezioso II, στα ανοικτά της Γκέλα (Σικελία), καθώς και των κοιτασμάτων φυσικού αερίου Giovanna και Elena, στα ανοικτά της Πεσκάρα (Αβρούζια), και Barbara, στα ανοικτά της Αγκόνας (Μάρκες)
AGIP S.p.A.
110,0 δισεκατομμύρια ITL — 71,4 ■◆

Επέκταση δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου:

— για τη μεταφορά αερίου από τη Ρωσία (Βένετο, Τοσκάνη, Καμπανία, Αβρούζια)
SNAM S.p.A.
130,0 δισεκατομμύρια ITL — 84,8 ■◆

— στην κεντρική και βόρεια χώρα (Αιμιλία-Ρομανία, Βένετο)
SNAM S.p.A.
60,0 δισεκατομμύρια ITL — 39,2 ■◆

σε εκατομ. ECU

Επέκταση δικτύων διανομής φυσικού αερίου:

— Μιλάνο
Azienda Energetica Municipale
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,5 ◆

— Λομβαρδία, Βένετο, Φριούλι-Βενέτσια Τζούλια
Società Italiana per il Gas S.p.A. (ITALGAS)
65,0 δισεκατομμύρια ITL — 42,2 ◆

— ευρύτερη περιφέρεια Νεάπολης
Napoletana Gas S.p.A.
25,0 δισεκατομμύρια ITL — 16,2 ■◆

— Τοσκάνη και Λιγυρία
Tirrenia Gas S.p.A.
25,0 δισεκατομμύρια ITL — 16,2 ■◆

— Πεδεμόντιο, Λομβαρδία, Βένετο, Αιμιλία-Ρομανία, Τοσκάνη, Ούμπρια, Λάτιο, Αβρούζια, Πούλια
Camuzzi Gazometri S.p.A.
60,0 δισεκατομμύρια ITL — 39,1 ■◆

— ευρύτερη περιφέρεια Ρώμης
Società Italiana per il Gas S.p.A. (ITALGAS)
50,0 δισεκατομμύρια ITL — 32,6 ◆

— Τρεντίνο-Άνω Αδίγη (και παροχή πόσιμου νερού)
Società Industriale Trentina S.p.A. (SIT)
6,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,9 ◆

— ευρύτερη περιφέρεια Μπολώνιας (και παροχή πόσιμου νερού)
Azienda Consorziale Servizi Reno (Acoser)
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,5 ◆◂

Επέκταση του εξωτερικού μώλου και των αποβαθρών του λιμένα του Βάστο
Περιφέρεια Αβρούζια
7,3 δισεκατομμύρια ITL — 4,8 ■

Αναδιαρρύθμιση και αύξηση της χωρητικότητας πέντε πορθμείων που εξυπηρετούν τις συγκοινωνίες μεταξύ ηπειρωτικής Ιταλίας και Σαρδηνίας, και αγορά ενός πλοίου για τις συγκοινωνίες με τη νήσο Έλβα
Tirrenia di Navigazione S.p.A.
66,0 δισεκατομμύρια ITL — 43,0 ■
Toscana Regionale Marittima S.p.A. (Toremar)
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,8 ■

Τελεφερίκ μεταξύ της συνοικίας του Vomero και του κέντρου της Νεάπολης
Περιφέρεια Καμπανίας
8,0 δισεκατομμύρια ITL — 5,2 ■

Ενίσχυση του στόλου αεροσκαφών που εξυπηρετούν τις περιφερειακές γραμμές
Aero Trasporti Italiani S.p.A. (ATI)
56,5 δισεκατομμύρια ITL — 36,7 ■

Σταθμοί συνδυασμένων (οδικών-σιδηροδρομικών) μεταφορών:

— «Orbassano» (Τορίνο)
Περιφέρεια Πεδεμόντιου
5,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,3 ●

— «Bentivoglio» (Μπολώνια)
Immobiliare Magazzini Interporto Bologna Srl (SIMIB)
17,0 δισεκατομμύρια ITL — 11,1 ●

Επέκταση και εκσυγχρονισμός του τηλεφωνικού δικτύου στο Μετζοτζιόρνο
SIP
860,0 δισεκατομμύρια ITL — 560,6 ■●

σε εκατομ. ECU

Εγκατάσταση, στο σύνολο της χώρας, τερματικών και κεραιών για τη μεταβίβαση δεδομένων μέσω δορυφόρων, και δημιουργία ενός εθνικού κέντρου ελέγχου στην πεδιάδα του Φουσίνο (Αβρούζια)
Società per Azioni per le Comunicazioni Spaziali (Telespazio)
25,0 δισεκατομμύρια ITL — 16,3 ■◆

Ενίσχυση και εξορθολογισμός της παροχής πόσιμου νερού:

— στις επαρχίες Αλεσσάντρια, Άστι, Κούνεο και Τορίνο
Περιφέρεια Πεδεμόντιου
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,8 ◄

— στα Πούλια και τη Βασιλικάτα
Ente Autonomo per l'Acquedotto Pugliese
74,0 δισεκατομμύρια ITL — 48,0 ■◄

Έργα συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων:

— στη βόρεια περιφέρεια Ρώμης και κατασκευή του αγωγού προσαγωγής των λυμάτων
Περιφέρεια Λατίου
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,8 ◄

— στη λεκάνη του Πάδου και κατά μήκος της ακτής της Αδριατικής
Περιφέρεια Αιμιλίας-Ρομανίας
72,0 δισεκατομμύρια ITL — 47,1 ◄
Περιφέρεια Λομβαρδίας
45,0 δισεκατομμύρια ITL — 29,4 ◄
Περιφέρεια Πεδεμόντιου
60,0 δισεκατομμύρια ITL — 39,4 ◄

— Στις λίμνες Γκάρντε και Ματζόρε
Περιφέρεια Πεδεμόντιου
5,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,3 ◄

— κατά μήκος της λιγυρικής ακτής, στο Σαν Ρέμο, τη Βεντιμίλια και τη Γένοβα
Περιφέρεια Λιγυρίας
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,5 ◄

— στην Tortora-Diamante (επαρχία Κοσέντζα)
Περιφέρεια Καλαβρίας
9,0 δισεκατομμύρια ITL — 5,9 ■◄

— στις επαρχίες Κάλιαρι και Οριστάνο
Περιφέρεια Σαρδηνίας
4,0 δισεκατομμύρια ITL — 2,6 ■◄

Έργα συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων και παροχή πόσιμου νερού:

— στη Μαρσάλα
Περιφέρεια Σικελίας
7,5 δισεκατομμύρια ITL — 4,9 ■◄

— στη βορειοανατολική Σαρδηνία (Costa Smeralda, La Maddalena) και στην περιοχή της Σερραμάνα, κοντά στο Κάλιαρι
Περιφέρεια Σαρδηνίας
9,0 δισεκατομμύρια ITL — 5,9 ■◄

— στην περιοχή του Colleferro/Segni
Περιφέρεια Λατίου
7,0 δισεκατομμύρια ITL — 4,6 ◄

— στη Ρώμη, την Αρίτσια και την Απρίλια
Περιφέρεια Λατίου
12,0 δισεκατομμύρια ITL — 7,8 ■◄

Αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα:

— στο σύνολο της περιφέρειας του Βένετο
Περιφέρεια Βένετο
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,8 ■◄

— στις επαρχίες Ματέρας και Ποτέντζας
Υπουργείο Δημοσίων Έργων
4,0 δισεκατομμύρια ITL — 2,6 ■◄
Περιφέρεια Βασιλικάτα
40,0 δισεκατομμύρια ITL — 26,2 ■◄

σε εκατομ. ECU

— στις περιοχές του Castellino del Biferno και του Trivento (επαρχία Καμπομπάσσο), μαζί με έργα προστασίας των ακτών
Περιφέρεια Μολίζε
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,5 ■◄

Έργα συλλογής και επεξεργασίας των υγρών και στερεών αστικών αποβλήτων:

— στη Μοδένα και τη Ραβέννα
Περιφέρεια Αιμιλίας-Ρομανίας
5,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,3 ■◄

— στις πόλεις Κόμο, Βαρέζε, Μιλάνο και Μάντοβα, μαζί με αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα (Oltrepò Pavese)
Περιφέρεια Λομβαρδίας
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ◄

— στη Σουλμόνα και το Τέραμο
Περιφέρεια Αβρούζια
5,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,3 ■◆◄

— στη Γένοβα, στη λιγυρική ακτή και στην ενδοχώρα
Περιφέρεια Λιγυρίας
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ◄

— στη λιμνοθάλασσα του Μαράνο-Γκράντο και στην επαρχία Ούντινε
Περιφέρεια Φριούλι-Βενέτσια Τζούλια
9,0 δισεκατομμύρια ITL — 5,9 ■◄

— στις επαρχίες Ματέρας και Ποτέντσας
Περιφέρεια Βασιλικάτα
8,0 δισεκατομμύρια ITL — 5,2 ■◄

— στην ευρύτερη περιφέρεια του Τάραντα (μαζί με έργα ανακαίνισης βασικών υποδομών στο ιστορικό κέντρο της πόλης) και σε γειτονικούς του δήμους
Περιφέρεια Πούλια
34,0 δισεκατομμύρια ITL — 22,2 ■◄

— στις επαρχίες Νεάπολης και Σαλέρνο
Περιφέρεια Καμπανίας
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ■◄

Βελτίωση της παροχής πόσιμου νερού στη Ρώμη και τα περίχωρά της, έργα συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων στην τουριστική ζώνη της λίμνης Μπολσένα και έργα πρόληψης της διάβρωσης των ακτών
Περιφέρεια Λατίου
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,5 ■◄

Έργα συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων, προστασίας των ακτών κατά της θαλάσσιας διάβρωσης και στερεοποίησης του εδάφους
Περιφέρεια Αβρούζια
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ■◄

Εγκαταστάσεις καύσης των στερεών αποβλήτων στο Sesto S. Giovanni, κοντά στο Μιλάνο, έργα πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους και των πλημμυρών στο Oltrepò Pavese και βελτίωση της παροχής πόσιμου στην περιοχή του Μπέργκαμο
Περιφέρεια Λομβαρδίας
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ◄

Παροχή πόσιμου νερού στο Άστι και το Βερσέλλι, αποκατάσταση δασών στις ορεινές περιοχές της επαρχίας του Τορίνου και διάθεση των στερεών αποβλήτων στην κοιλάδα του Σκρίβια
Περιφέρεια Πεδεμόντιου
9,0 δισεκατομμύρια ITL — 5,9 ◄

σε εκατομ. ECU

Αναστήλωση τριών δημόσιων κτιρίων και αναβάθμιση υποδομών στο ιστορικό κέντρο του Τρέντο
Αυτόνομη Επαρχία Τρέντο
6,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,9 ■◄

Αποκατάσταση των υποδομών που υπέστησαν ζημιές από τους σεισμούς του 1984 (Αβρούζια, Μολίζε, Ούμπρια): δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, δρόμοι, δημόσια κτίρια και έργα στερεοποίησης του εδάφους
Υπουργείο Συντονισμού της Πολιτικής Άμυνας
40,0 δισεκατομμύρια ITL — 26,0 ■

Εκσυγχρονισμός μιας τσιμεντοβιομηχανίας στη Vernasca (Αιμιλία-Ρομανία)
Unicem S.p.A.
40,0 δισεκατομμύρια ITL — 26,1 ■

Εκσυγχρονισμός μιας τσιμεντοβιομηχανίας στο Comabbio (Λομβαρδία)
Cementi Ticino S.p.A.
14,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,1 ◆◄

Επέκταση δύο μονάδων παραγωγής μοριοπλακών στο Frossasco και στη Luserna-S. Giovanni (Πεδεμόντιο)
Annovati S.p.A.
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ■

Νέα γραμμή παραγωγής ινών υάλου για σύνθετα υλικά στη Besana in Brianza, κοντά στο Μιλάνο
Vetrotex Italia S.p.A.
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,0 ►

Εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων μιας μονάδας παραγωγής υάλου με τη μέθοδο της επίπλευσης, στο Σαν Σάλβο (Αβρούζια)
Flovetro S.p.A.
7,1 δισεκατομμύρια ITL — 4,6 ■►◆

Μετατροπή ενός διυλιστηρίου κοντά στις Συρακούσες, για την παραγωγή ελαφρών καυσίμων με χαμηλή περιεκτικότητα σε θείο
Industria Siciliana Asfalti Bitumi S.p.A. (ISAB)
14,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,1 ■◄

Μετατροπή του διυλιστηρίου της Αουγκούστα (Σικελία), για την παραγωγή αμόλυβδης βενζίνης και τη μείωση των εκπομπών ρύπων
ESSO Italiana S.p.A.
60,0 δισεκατομμύρια ITL — 39,2 ■◄

Εκσυγχρονισμός ενός χημικού συγκροτήματος στο Ροσινιάνο (Τοσκάνη) και επενδύσεις με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος
Solvay & C.ie SA
14,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,1 ■◄

Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων παραγωγής βιομηχανικών αερίων κοντά στο Λιβούρνο (Τοσκάνη)
Sol Industrie S.p.A.
7,0 δισεκατομμύρια ITL — 4,6 ■◆

Επέκταση μιας μονάδας παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων στο Άσκολι Πισένο (Μάρκες)
Farmitalia Carlo Erba S.p.A.
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,8 ■

Εισαγωγή νέων μεθόδων παραγωγής και επέκταση δύο μονάδων παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων, κοντά στη Ρώμη
Industria Farmaceutica Serono S.p.A.
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,5 ►

Επέκταση μιας μονάδας παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων στο Caponago (κοντά στο Μιλάνο), για την παραγωγή ενός νέου αναισθητικού
ICI Italia S.p.A.
18,0 δισεκατομμύρια ITL — 11,7 ►

σε εκατομ. ECU

Κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων στο Μπάρι (Πούλια)
Serono Sud S.p.A.
19,1 δισεκατομμύρια ITL — 12,5 ■

Εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση μιας μονάδας έρευνας και ανάπτυξης και νέες εγκαταστάσεις παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων στο Τόρρε Ανουντζιάτα, κοντά στη Νεάπολη
Ciba Geigy S.p.A.
60,0 δισεκατομμύρια ITL — 39,2 ■

Αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμός μιας μονάδας παραγωγής καλλυντικών προϊόντων στο Σέτιμο Τορινέζε
Saipo S.p.A.
25,0 δισεκατομμύρια ITL — 16,2 ■◄

Εκσυγχρονισμός μιας μονάδας παραγωγής απορρυπαντικής σκόνης (χωρίς φωσφορικά άλατα) στο Φερεντίνο (Λάτιο)
Henkel Sud S.p.A.
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,8 ■

Εκσυγχρονισμός μιας μονάδας παραγωγής βεσπών, μοτοποδηλάτων και τρίκυκλων επαγγελματικών οχημάτων στη Pontedera, κοντά στην Πίζα
Piaggio Veicoli Europei S.p.A.
70,0 δισεκατομμύρια ITL — 45,6 ■

Μονάδα παραγωγής εξαρτημάτων για την αεροναυπηγική βιομηχανία στη Nola, κοντά στη Νεάπολη
Alenia S.p.A.
30,0 δισεκατομμύρια ITL — 19,6 ■►

Εκσυγχρονισμός τριών μονάδων παραγωγής τηλεπικοινωνιακού και τηλεματικού εξοπλισμού στην Ακουίλα (Αβρούζια), τη Santa Maria Capua Vetere (Καμπανία) και το Παλέρμο (Σικελία)
Società Italiana Telecomunicazioni (Italtel)
150,0 δισεκατομμύρια ITL — 98,0 ■

Αναδιάρθρωση μιας μονάδας παραγωγής πλυντηρίων και στεγνωτηρίων στο Pordenone (Φριούλι-Βενέτσια Τζούλια), με την εισαγωγή προηγμένης τεχνολογίας σε επίπεδο παραγωγής και διαχείρισης
Zanussi Elettrodomestici S.p.A.
40,0 δισεκατομμύρια ITL — 26,2 ■►

Εκσυγχρονισμός μιας παγωτοβιομηχανίας στο Caivano (Καμπανία)
Unilever Italia S.p.A.
23,0 δισεκατομμύρια ITL — 14,9 ■

Μονάδα παραγωγής επιχρισμένου χάρτου στο Duino, κοντά στην Τεργέστη
Cartiere del Timavo e del Sole S.p.A.
85,0 δισεκατομμύρια ITL — 55,2 ■

Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε δύο μονάδες παραγωγής χαρτονιού στη Μαγέντα (Λομβαρδία) και τη Santa Giustina (Βένετο)
Sarrió S.A. (Divisione Cartiere Saffa)
16,0 δισεκατομμύρια ITL — 10,4 ◆◄

Επέκταση μιας μονάδας παραγωγής πανών για βρέφη στην Πομέτζια (Λάτιο)
Procter & Gamble Italia S.p.A.
24,0 δισεκατομμύρια ITL — 15,6 ■

Αναστήλωση ιστορικών κτιρίων για τη στέγαση τουριστικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων
Περιφέρεια Ούμπρια
5,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,3 ■

Αναστήλωση του κάστρου του Πριαμάρ, στη Σαβόνα, για τη στέγαση τουριστικών δραστηριοτήτων και συνεδρίων
Περιφέρεια Λιγυρίας
5,0 δισεκατομμύρια ITL — 3,2 ◄

σε εκατομ. ECU

Κέντρο βιοτεχνολογικής έρευνας στη Γένοβα
Υπουργείο Υγείας
8,3 δισεκατομμύρια ITL — 5,4 ■ ►

Κέντρο φαρμακευτικής έρευνας και ανάπτυξης στο Νερβιάνο (Λομβαρδία)
Farmitalia Carlo Erba S.p.A.
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1 ►

Εκσυγχρονισμός και επέκταση ενός κέντρου έρευνας και ανάπτυξης για τις τηλεπικοινωνίες στο Τορίνο
Centro Studi e Laboratori Telecomunicazioni S.p.A.
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,0 ►

Συνολικά δάνεια — (1 206,6)

Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών:
IMI
454,2 δισεκατομμύρια ITL — 296,6

Mediocredito Centrale
453,0 δισεκατομμύρια ITL — 295,8

Mediocredito Lombardo
120,0 δισεκατομμύρια ITL — 78,4

Banco di Napoli
95,0 δισεκατομμύρια ITL — 62,0

Isveimer
90,0 δισεκατομμύρια ITL — 58,8

Venefondiario
90,0 δισεκατομμύρια ITL — 58,8

Istituto Bancario San Paolo di Torino
90,0 δισεκατομμύρια ITL — 58,7

Interbanca
90,0 δισεκατομμύρια ITL — 58,6

Efibanca
80,0 δισεκατομμύρια ITL — 52,3

CIS
50,0 δισεκατομμύρια ITL — 32,6

Monte dei Paschi di Siena
40,0 δισεκατομμύρια ITL — 26,1

IRFIS
38,0 δισεκατομμύρια ITL — 24,9

Centrobanca
25,0 δισεκατομμύρια ITL — 16,3

BNL
21,1 δισεκατομμύρια ITL — 13,7

Crediop
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1

ICLE
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1

Banco Ambrosiano Veneto
20,0 δισεκατομμύρια ITL — 13,1

Istituto Federale di Credito Agrario per il Piemonte, la Liguria e la Valle d'Aosta
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,7

Istituto Regionale di Credito Agrario per l'Emilia-Romagna
15,0 δισεκατομμύρια ITL — 9,7

Artigiancassa
12,0 δισεκατομμύρια ITL — 7,8

Consorzio Nazionale per il Credito Agrario di Miglioramento
10,0 δισεκατομμύρια ITL — 6,6

σε εκατομ. ECU

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ
(1 205,1 εκατομμύρια φράγκα Λουξεμβούργου) — **28,6**

Ατομικό δάνειο — (28,6)

Προμήθεια και εκτόξευση ενός τηλεοπτικού δορυφόρου
Société Européenne des Satellites SA (SES)
1 205,1 εκατομμύρια LUF — 28,6 ●

ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ (404,8 εκατομμύρια ολλανδικά φιορίνια) — **175,4**

Ατομικά δάνεια — (125,4)

Σταθμός ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργεί με φυσικό αέριο ή υποκατάστατο του, στο Buggenum (Λιμβούργο)
Demkolec BV
39,5 εκατομμύρια NLG — 17,1 ◆

Τερματικός σταθμός για πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων
Europe Container Terminus BV Rotterdam
150,0 εκατομμύρια NLG — 65,0 ●

Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της παραγωγής λεπτού επιχρισμένου χάρτου σε εργοστάσια του Νίμεγκεν (Χέρντερλαντ) και του Μάαστριχτ (Λιμβούργο)
Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken NV
100,0 εκατομμύρια NLG — 43,3 ■

Συνολικά δάνεια — (50,0)

Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών
ABN AMRO Bank NV
115,4 εκατομμύρια NLG — 50,0

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ (179 214 εκατομμύρια εσκούδα) — **1 002,1**

Ατομικά δάνεια — (809,2)

Ενίσχυση του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος
Electricidade de Portugal, EP
18 300,0 εκατομμύρια PTE — 101,3 ■

Βελτίωση των εγκαταστάσεων του σιδηροδρομικού κόμβου του Πορτό
Gabinete do Nó Ferroviário do Porto
6 142,0 εκατομμύρια PTE — 34,7 ■●

Ενίσχυση και ανακαίνιση του σιδηροδρομικού δικτύου στους άξονες Λισσαβώνα-Πορτό και προς Ισπανία, καθώς και στις προαστειακές γραμμές που εξυπηρετούν τη Sintra και την Povoa do Varzim, και αντικατάσταση απαξιωμένου τροχαίου υλικού
Caminhos de Ferro Portugueses, EP — Πορτογαλικό Δημόσιο — Υπουργείο Οικονομικών
12 000,0 εκατομμύρια PTE — 67,5 ■●

Κατασκευή του τμήματος Torres Novas — Condeixa του αυτοκινητόδρομου A1 (Λισσαβώνα — Πορτό)
Auto-Estradas de Portugal, SA (BRISA)
13 000,0 εκατομμύρια PTE — 71,1 ■

Κατασκευή του τμήματος Campo (Πορτό) — Penafiel του αυτοκινητόδρομου A4 (Πορτό — Αμαράντε)
Auto-Estradas de Portugal, SA (BRISA)
4 300,0 εκατομμύρια PTE — 24,1 ■

	σε εκατομ. ECU
Νέα τμήματα δρόμων στην Αλγκάρβη, από τα ισπανικά σύνορα έως τη γέφυρα του ποταμού Γουαδιάνα και τα βορειανατολικά της Βίλα Ρεάλ *Junta Autónoma de Estradas — Πορτογαλικό Δημόσιο — Υπουργείο Οικονομικών* 5 000,0 εκατομμύρια PTE	28,2 ■●
Αποκατάσταση του δυτικού κυματοθραύστη του τερματικού σταθμού πετρελαίου και πετροχημικών, στο λιμένα του Σίνες *Administração do Porto de Sines* 4 400,0 εκατομμύρια PTE	24,1 ■
Οδικά, λιμενικά και αερολιμενικά έργα και τουριστικές υποδομές *Região Autónoma dos Açores* 2 600,0 εκατομμύρια PTE	14,4 ■
Υποθαλάσσιο καλώδιο τηλεπικοινωνιών με οπτικές ίνες μεταξύ Πορτογαλίας, Μαδέρας, Γαλλίας και Μαρόκου *Companhia Portuguesa Rádio Marconi, SA* 2 553,0 εκατομμύρια PTE	14,3 ■●
Ενίσχυση του τηλεφωνικού δικτύου:	
— στις περιοχές της Λισσαβώνας και του Πορτό *Telefones de Lisboa e Porto, SA (TLP)* 10 000,0 εκατομμύρια PTE	54,7 ■●
— στην υπόλοιπη χώρα *Correios e Telecomunicações de Portugal (CTT)* 18 500,0 εκατομμύρια PTE	104,0 ■●
Παραγωγή εξαρτημάτων από κράμα αλουμινίου και μη σιδηρούχων μετάλλων για την αεροδιαστημική βιομηχανία και την αυτοκινητοβιομηχανία *Zollern e Comandita* 350,0 εκατομμύρια PTE	2,0 ■
Κατασκευή μιας αυτοκινητοβιομηχανίας στην Παλμέλα (Σετούμπαλ) *Autoeuropa Automóveis, LDA* 17 703,5 εκατομμύρια PTE	100,0 ■
Μονάδα παραγωγής ηλεκτρονικών συστημάτων ανάφλεξης για κινητήρες αυτοκινήτων, κοντά στη Σετούμπαλ *Delco Remi Componentes Electrónicos, LDA* 550,0 εκατομμύρια PTE	3,0 ■
Μονάδα παραγωγής συστημάτων παραγωγής ήχου για αυτοκίνητα στην Παλμέλα (Σετούμπαλ) *Ford Electrónica Portuguesa* 10 000,0 εκατομμύρια PTE	56,5 ■
Εκσυγχρονισμός τριών μονάδων παραγωγής ειδών διατροφής και απορρυπαντικών *Unilever — Indústrias Lever Portuguesa, LDA* 570,0 εκατομμύρια PTE	3,1 ■◆◄
Εκσυγχρονισμός μιας μονάδας παραγωγής τεχνητού δέρματος και μιας μονάδας βαφής και φινιρίσματος υφασμάτων, κοντά στο Guimarães, στη βόρεια χώρα *Têxtil Manuel Gonçalves, SA, Melo & Gonçalves* 1 650,0 εκατομμύρια PTE	9,1 ■
Παραγωγή ανεπίχριστου χάρτου στη Figueira da Foz (κεντρική χώρα) και φύτευση ευκαλύπτων *Sociedade Portuguesa de Celulose, SA (Soporcel)* 6 345,6 εκατομμύρια PTE	35,0 ■►
Εκσυγχρονισμός και επέκταση μιας μονάδας παραγωγής επισώτρων στο Λουσάντο, κοντά στο Πορτό *Continental Mabor, SA* 11 000,0 εκατομμύρια PTE	62,1 ■►
Συνολικά δάνεια	(192,9)
Χρηματοδότηση επενδύσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους:	
Banco Português de Investimento, SA 9 000,0 εκατομμύρια PTE	50,8
Banco de Fomento e Exterior, SA 7 150,0 εκατομμύρια PTE	40,4
Caixa Geral de Depósitos (δημόσιες επενδύσεις) 5 310,0 εκατομμύρια PTE	30,0
Caixa Geral de Depósitos 3 540,0 εκατομμύρια PTE	20,0
Banco Português do Atlântico 3 000,0 εκατομμύρια PTE	16,9
Espírito Santo Sociedade de Investimentos, SA (ESSI) (μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί στη βόρεια χώρα) 2 750,0 εκατομμύρια PTE	15,4
Banco Espírito Santo & Comercial de Lisboa 2 000,0 εκατομμύρια PTE	11,1
Deutsche Bank de Investimento, SA 1 500,0 εκατομμύρια PTE	8,3

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

(1 467,4 εκατομμύρια λίρες στερλίνες)	**2 090,5**
Ατομικά δάνεια	(2 090,5)
Μονάδα επανεπεξεργασίας πυρηνικών καυσίμων, στο Σέλαφηλντ *British Nuclear Fuels plc* 70,0 εκατομμύρια GBP	99,6 ◆
Αξιοποίηση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, στο βρετανικό τομέα της Βόρειας Θάλασσας:	
Πετρέλαιο:	
— Alba *FINA plc* 50,0 εκατομμύρια GBP	72,3 ◆
Oryx UK Energy Company 57,1 εκατομμύρια GBP	81,2 ◆
— Scott *Deminex UK Oil and Gas Ltd* 114,1 εκατομμύρια GBP	162,4 ◆
Αέριο:	
— Bruce και Ravenspurn Nord *Hamilton Oil Great Britain plc* 60,0 εκατομμύρια GBP	85,4 ◆
Πετρέλαιο και συμπυκνώματα:	
— East-Brae (και αγωγός αερίου που συνδέει το κοίτασμα με το St. Fergus, στη Σκωτία) *Marathon Oil UK Ltd* 184,9 εκατομμύρια GBP	264,6 ◆
Σήραγγα κάτω από τη Μάγχη *Eurotunnel plc* 126,7 εκατομμύρια GBP	180,7 ●

σε εκατομ. ECU

Νέος τερματικός σταθμός επιβατών στο διεθνή αερολιμένα του Μπίρμιγχαμ
Euro-Hub (Birmingham) Ltd
16,0 εκατομμύρια GBP — 22,7 ■●

Ενίσχυση του τηλεφωνικού δικτύου στη Βόρεια Ιρλανδία
British Telecommunications plc
90,0 εκατομμύρια GBP — 127,1 ■●

Βελτίωση της παροχής πόσιμου νερού και αποχετευτικά έργα σε διάφορες περιοχές:

— λεκάνη του Τάμεση (νοτιοανατολική Αγγλία)
Thames Water Utilities Ltd
25,0 εκατομμύρια GBP — 35,6 ◄

— ανατολική Αγγλία
Anglian Water Services Ltd
10,0 εκατομμύρια GBP — 14,2 ◄

— Ουέσσεξ (νοτιοδυτική Αγγλία)
Wessex Water Services Ltd
58,2 εκατομμύρια GBP — 82,9 ◄

— ανατολικά και δυτικά Μίντλαντς
Severn Trent Water Ltd
47,0 εκατομμύρια GBP — 66,9 ■◄

— Γιορκσάιρ
Yorkshire Water Services Ltd
20,0 εκατομμύρια GBP — 28,5 ■◄

— βορειοδυτική Αγγλία
North West Water Ltd
50,0 εκατομμύρια GBP — 72,3 ■◄

— Ουαλλία
DWR Cymru Cyfyngedig
25,0 εκατομμύρια GBP — 36,1 ■◄

— Κορνουάλη και Ντέβον
Southern Water Services Ltd
40,0 εκατομμύρια GBP — 56,5 ■◄

— νοτιοανατολική Αγγλία
Southern Water Services Ltd
90,0 εκατομμύρια GBP — 129,3 ◄

— βορειοανατολική Αγγλία
Northumbrian Water Ltd
40,0 εκατομμύρια GBP — 56,8 ■◄

Ανακύκλωση κουτιών από αλουμίνιο στο Warrington και επέκταση μιας μονάδας παραγωγής χημικών προϊόντων με βάση το ζιρκόνιο, στο Swinton (βορειοδυτική Αγγλία)
BA Aluminium Ltd
24,0 εκατομμύρια GBP — 34,7 ■►

Παραγωγή πλακιδίων από πυρίτιο για ολοκληρωμένα κυκλώματα στο Λίβινγκστοουν (Σκωτία)
Shin-Etsu Handotai Europe Limited
6,3 εκατομμύρια GBP — 9,0 ■

Κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής διοξειδίου του τιτανίου στο Greatham (βορειοανατολική Αγγλία)
Tioxide Group plc
25,0 εκατομμύρια GBP — 35,3 ■◄

Νέες εγκαταστάσεις επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων στις μονάδες παραγωγής διοξειδίου του τιτανίου που είναι εγκατεστημένες στο Γκρίμσμπυ
Tioxide Group plc
12,0 εκατομμύρια GBP — 17,1 ■◄

σε εκατομ. ECU

Κατασκευή ενός εργαστηρίου φαρμακευτικής έρευνας (ανατολικά Μίντλαντς)
Fisons plc
15,0 εκατομμύρια GBP — 21,3 ◄

Εκσυγχρονισμός ενός κέντρου φαρμακευτικής έρευνας και ανάπτυξης και επέκταση μιας μονάδας παραγωγής αντικαρκινικού φαρμάκου (βόρεια Αγγλία)
Imperial Chemical Industries plc (ICI)
50,0 εκατομμύρια GBP — 71,1 ◄►

Μονάδα παραγωγής αεροζόλ χωρίς χλωροφθοράνθρακες, για καλλυντικά προϊόντα, στο Llantrisant (Ουαλλία) και κέντρο διανομής καλλυντικών προϊόντων κοντά στο Μάντσεστερ
L'Oréal (UK) Ltd
14,0 εκατομμύρια GBP — 19,8 ■

Επέκταση μιας μονάδας παραγωγής κινητήριων αξόνων για οχήματα, στο Witton (Μπίρμιγχαμ)
GKN Axles Limited
7,0 εκατομμύρια GBP — 10,0 ■

Μελέτη, σχεδιασμός και παραγωγή των πτερύγων των Airbus A330 και A340
British Aerospace plc
100,0 εκατομμύρια GBP — 141,3 ►

Επέκταση μιας μονάδας παραγωγής οπτικών ινών στο Deeside (Ουαλλία)
Optical Fibres
14,0 εκατομμύρια GBP — 19,9 ■

Κατασκευή μιας νέας παγωτοβιομηχανίας, σε αντικατάσταση υφιστάμενων κτιρίων, στο Nairn
North of Scotland Milk Marketing Board
1,5 εκατομμύρια GBP — 2,1 ■

Μονάδα παραγωγής μπισκότων στο Μάντσεστερ και επέκταση εγκαταστάσεων παραγωγής κατεψυγμένων προϊόντων, στο Γκρίμσυ (Χαμπερσάιντ)
United Biscuits (UK) Ltd
13,0 εκατομμύρια GBP — 18,5 ■

Κατασκευή ενός νέου εριουργείου στο Μπράντφορντ και εκσυγχρονισμός ενός εργαστηρίου βαφής και φινιρίσματος στο Χάντερσφηλντ (Γιορκσάιρ)
Parkland Textile (Holdings) plc
1,8 εκατομμύρια GBP — 2,6 ■

Εκσυγχρονισμός και επέκταση ενός τυπογραφείου που διαθέτει πολλές μονάδες, στα ανατολικά Μίντλαντς
Midland News Association
9,0 εκατομμύρια GBP — 12,8 ■

ΛΟΙΠΑ (¹) — 300,4

Αξιοποίηση των κοιτασμάτων πετρελαίου Snorre και Veslefrikk, στο νορβηγικό τομέα της Βόρειας Θάλασσας
Deminex (Norge) A/S — 97,9 ◆

Υποθαλάσσιο καλώδιο τηλεπικοινωνιών με οπτικές ίνες, μεταξύ Πορτογαλίας, Μαδέρας, Γαλλίας και Μαρόκου
Companhia Portuguesa Rádio Marconi, SA — 2,5 ●

Προμήθεια και εκτόξευση δύο τηλεπικοινωνιακών δορυφόρων
Organisation Européenne de Télécommunications par Satellite — 200,0 ●

(¹) Χορηγήσεις εξομοιούμενες με χορηγήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας (βλ. σημείωση 5δ, σελ. 113).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Οι χορηγήσεις της Τράπεζας για τη χρηματοδότηση επενδύσεων εκτός Κοινότητας ανήλθαν σε συνολικό ύψος 916 εκατομμυρίων, από τα οποία 389,5 εκατομμύρια κατευθύνθηκαν στα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού και στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη, 241,5 εκατομμύρια στις μεσογειακές χώρες και 285 εκατομμύρια στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Ορισμένα συνολικά δάνεια, καλούμενα ΑΡΕΧ, θα εκχωρηθούν σε ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς φορείς, εγκεκριμένους από την Τράπεζα, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Τα δάνεια από ιδίους πόρους της Τράπεζας σημειώνονται με ★. Τα δάνεια αυτά είναι στις περισσότερες περιπτώσεις επιδοτούμενα: στα κράτη ΑΚΕ, από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), και σε ορισμένες μεσογειακές χώρες, από πόρους του προϋπολογισμού της Κοινότητας.

Οι ενισχύσεις από πόρους προϋπολογισμού σημειώνονται με □. Οι ενισχύσεις αυτές χορηγούνται από την Τράπεζα με εντολή, εξ ονόματος, για λογαριασμό και με κίνδυνο της Κοινότητας και καταχωρούνται εκτός ισολογισμού, στο Ειδικό Τμήμα.

ΑΦΡΙΚΗ

	σε εκατομ. ECU	
ΝΙΓΗΡΙΑ	**103,0**	
Αξιοποίηση ενός υποθαλάσσιου κοιτάσματος συμπυκνωμάτων (υδρογονανθράκων σε υγρή μορφή, αναμειγμένων με αέριο) *Nigerian National Petroleum Corporation*	55,0	★
Ενίσχυση του δυναμικού παραγωγής και εξευγενισμού φοινικέλαιου στο Αμπάκ και το Επινάμ (νοτιοανατολική χώρα) *Δημόσιο* για την *Akwa Palm Industries Ltd*	45,0	★
Συμμετοχή στην αύξηση του κεφαλαίου τεσσάρων εταιρειών παραγωγής φοινικέλαιου Δάνειο υπό αίρεση στη *Nigerian Agricultural Co-operative Bank*	3,0	□
ΑΦΡΙΚΗ — ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ	**36,0**	
Ανανέωση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων για την ασφάλεια της εναέριας κυκλοφορίας *ASECNA (Οργανισμός για την ασφάλεια της αεροπλοΐας στην Αφρική και τη Μαδαγασκάρη)*	14,0	★
Δάνειο υπό αίρεση στον *ASECNA*	22,0	□
ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ	**30,0**	
Εκμετάλλευση του κοιτάσματος σιδηρομεταλλεύματος του Μ'Χαουντάτ *Société Nationale Industrielle et Minière (SNIM)*	15,0	★
Δάνεια υπό αίρεση στο *Δημόσιο* για τη *SNIM*	15,0	□
ΓΟΥΙΝΕΑ	**23,0**	
Ενίσχυση του εργοστασίου αλουμίνας της Φρία, αποκατάσταση και ενίσχυση της δυναμικότητας του εργαστήριου εξάτμισης και ανακαίνιση της σιδηροδρομικής γραμμής μέχρι το Κόνακρυ *Μικτή εταιρεία Friguia*	15,0	★
Βελτίωση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού στην ευρύτερη περιφέρεια του Κόνακρυ Δάνειο υπό αίρεση στο *Δημόσιο* για την *Société Nationale des Eaux de Guinée*	8,0	□
ΓΚΑΝΑ	**22,8**	
Αποκατάσταση και εκσυγχρονισμός του υδροηλεκτρικού σταθμού του Ακοσόμπο, στον ποταμό Βόλτα *Volta River Authority*	20,0	★
Εκσυγχρονισμός χυτηρίων αλουμινίου στην Τέμα Εξηρτημένο δάνειο στην *Aluminium Enterprises Ltd*	2,8	□
ΚΕΝΥΑ	**20,54**	
Δάνειο ΑΡΕΧ στο *Δημόσιο* για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων	20,0	★
Μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με ένα πετρελαιαγωγό μεταξύ Μομπάσα και Ναϊρόμπι Δάνειο υπό αίρεση στην *Kenya Pipeline Co*	0,54	□
ΖΑΪΡ	**19,0**	
Ενίσχυση των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος βόρεια του Κίβου Δάνεια υπό αίρεση στο *Δημόσιο* για την *Société Nationale d'Électricité*	19,0	□
ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ	**18,0**	
Επέκταση των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος *Zimbabwe Electricity Supply Authority*	18,0	★
ΜΑΛΑΟΥΙ	**14,791**	
Βελτίωση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού στην περιοχή της Μπλαντύρα *Δημόσιο* για το *Blantyre Water Board*	8,0	□
Δάνειο ΑΡΕΧ στο *Δημόσιο* για τη χρηματοδότηση υποδανείων και συμμετοχών στο κεφάλαιο μικρομεσαίων επιχειρήσεων	6,5	□
Άμεση συμμετοχή, εξ ονόματος της Κοινότητας, στο κεφάλαιο της *Indebank*	0,291	□
ΤΑΝΖΑΝΙΑ	**8,0**	
Συνολικό δάνειο για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων Δάνειο υπό αίρεση στην *Tanzania Development Finance Company Ltd*	8,0	□
ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ	**5,6**	
Γραμμή ηλεκτρικού ρεύματος μέσης τάσης μεταξύ Μπόμπο-Ντιουλάσο και Μπανφόρα Δάνεια υπό αίρεση στο *Δημόσιο* για την *Société Nationale d'Électricité du Burkina-Faso*	5,6	□
ΓΚΑΜΠΙΑ	**4,3**	
Επέκταση και αποκατάσταση του δικτύου πόσιμου νερού της Μπανιούλ Δάνειο υπό αίρεση στο *Δημόσιο* για την *Gambia Utilities Corporation*	4,3	□

ΚΑΜΕΡΟΥΝ	2,5	
Εκσυγχρονισμός και ανασυγκρότηση φυτειών μπανανών και εγκαταστάσεων συσκευασίας στα βορειοδυτικά της Ντουάλα *Société des Bananeraies de la M'Bomé (SBM)*	1,5	★
Δάνεια υπό αίρεση στη *SBM* μέσω των		
— *Société Financière de Production*	0,67	□
— *Société Bananière de Participation*	0,33	□

ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ	2,5	
Ενίσχυση της δυναμικότητας ενός υφαντουργείου και φινιριστήριου Εξηρτημένο δάνειο στη *Socota Textile Mills Ltd*	2,5	□

ΑΡΟΥΜΠΑ	2,5	
Συνολικά δάνεια για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μετοχικών επενδύσεων, και χρηματοδότηση προεπενδυτικών μελετών *Aruban Investment Bank (AIB)*	2,0	★
Δάνειο υπό αίρεση στην *AIB*	0,5	□

ΚΟΜΟΡΕΣ	2,0	
Συνολικό δάνειο για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων Δάνειο υπό αίρεση στη *Banque de Développement des Comores*	2,0	□

ΣΕΝΕΓΑΛΗ	1,5	
Εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού και των αποθηκών μιας επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη στον εμπορικό λιμένα του Ντακάρ Δάνειο υπό αίρεση στην *Crédit Lyonnais Sénégal* για τη *Delmas Sénégal SA*	1,5	□

ΜΑΓΙΟΤ	1,15	
Προμήθεια ενός επιβατοχηματαγωγού πλοίου Δάνειο υπό αίρεση στην *Τοπική Αυτοδιοίκηση της Μαγιότ*	1,15	□

ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ	0,78	
Μελέτη για τη δημιουργία μιας πρότυπης μονάδας εκτροφής γαρίδων Δάνειο υπό αίρεση στην εταιρεία *Pêcheries de Nossi-Bé*	0,6	□
Συμμετοχή, εξ ονόματος της Κοινότητας, στο κεφάλαιο της *Financière d'Investissement ARO*	0,18	□

ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ	0,052	
Μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με την κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής στιγμιαίου καφέ στην Αμπιτζάν Δάνειο υπό αίρεση στη *Société Nouvelle SIFCA*	0,052	□

Άνω του 50% των χορηγήσεων της Τράπεζας στο πλαίσιο της τρίτης Σύμβασης του Λομέ (Μάιος 1986 — Αύγουστος 1991) αφορούσαν επενδύσεις που ευνοούν τη βιομηχανική ανάπτυξη (φωτ.: εργοστάσιο αλουμίνας της Fria (Γουϊνέα) και ανακαίνιση της σιδηροδρομικής γραμμής έως το Κόνακρυ). Την 1η Σεπτεμβρίου 1991 άρχισε να ισχύει η τέταρτη Σύμβαση του Λομέ.

ΚΑΡΑΪΒΙΚΗ

	σε εκατομ. ECU	
ΤΡΙΝΙΝΤΑΝΤ ΚΑΙ ΤΟΜΠΑΓΚΟ	**38,0**	
Εκσυγχρονισμός ενός διυλιστηρίου πετρελαίου στην Πουάντ-α-Πιερ *Δημόσιο*	38,0	★
ΙΑΜΑΪΚΗ	**16,0**	
Συνολικά δάνεια στη *National Development Bank of Jamaïca Ltd* για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων	15,0	★
Συμμετοχή στο κεφάλαιο μικρομεσαίων επιχειρήσεων Δάνειο υπό αίρεση στο *Jamaïca Venture Fund Ltd*	1,0	□
ΝΗΣΟΙ ΚΑΪΜΑΝ	**2,0**	
Ενίσχυση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού στη συνοικία του West Bay, στη νήσο Μεγάλη Κάυμαν *Cayman Water Company Ltd*	2,0	★
ΜΟΝΤΣΕΡΑΤ	**2,0**	
Ανοικοδόμηση λιμενικών εγκαταστάσεων που καταστράφηκαν το 1989 από τον κυκλώνα Hugo Δάνειο υπό αίρεση στο *Δημόσιο* για τη *Montserrat Port Authority*	2,0	□
ΓΡΑΝΑΔΑ	**1,5**	
Κατασκευή ενός ξενοδοχείου για τουρισμό πολυτελείας Δάνεια υπό αίρεση στη *Grenada Development Bank* για το *Liberty Club Ltd*	1,5	□
ΑΓΙΑ ΛΟΥΚΙΑ	**0,4**	
Μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με την αξιοποίηση γεωθερμικών πηγών Δάνειο υπό αίρεση στη *Lucelec*	0,4	□
ΑΓΙΟΣ ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΓΡΕΝΑΔΙΝΕΣ	**0,2**	
Μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με την εξαγωγή οικοδομικών υλικών Δάνειο υπό αίρεση στο *Δημόσιο*	0,2	□

ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

	σε εκατομ. ECU	
ΠΑΠΟΥΑΣΙΑ-ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ	**6,0**	
Δάνειο ΑΡΕΧ για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων *Banque de Papouasie-Nouvelle-Guinée (BNPG)*	4,0	★
Συνολικό δάνειο υπό αίρεση στη *BNPG*	2,0	□
ΝΗΣΟΙ ΦΙΤΖΙ	**5,4**	
Κατασκευή ενός κέντρου συντήρησης αεροσκαφών στο διεθνή αερολιμένα του Ναντί *Air Pacific Ltd* για το *Nadi Airport Maintenance Centre*	5,0	★
Χρηματοδότηση της κατασκευής ενός πριονιστήριου Δάνειο υπό αίρεση στην *Tropik Wood Industries Ltd*	0,4	□

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

	σε εκατομ. ECU	
ΑΛΓΕΡΙΑ	**71,0**	
Αυτοκινητόδρομος που συνδέει το ανατολικό με το δυτικό τμήμα της χώρας: τμήμα μήκους 15 χλμ., που παρακάμπτει τη Μπουίρα (νοτιοανατολικά του Αλγερίου) *Banque Algérienne de Développement*	31,0	★
Αποκατάσταση των στραγγιστικών και αρδευτικών δικτύων στην περιοχή των οάσεων Ελ Ουέντ Ρ'χίρ *Banque Algérienne de Développement*	22,0	★
Εγκαταστάσεις συλλογής και καθαρισμού των λυμάτων στην παράκτια ζώνη του Μπουμέρντ, ανατολικά του Αλγερίου *Banque Algérienne de Développement*	15,0	★
Δάνεια υπό αίρεση στη *Société Financière Algéro-Européenne de Participation (FINALEP)*, υπό μορφή:		
Συνολικού δανείου για τη χρηματοδότηση συμμετοχών στο κεφάλαιο μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μελετών σκοπιμότητας	2,15	□
Συμμετοχής, εξ ονόματος της Κοινότητας, στο κεφάλαιο της *FINALEP*	0,85	□
ΜΑΡΟΚΟ	**60,0**	
Κατασκευή αρδευτικών δικτύων στο οροπέδιο Ντουκάλα *Office Régional de mise en valeur agricole des Doukkala*	60,0	★
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	**43,0**	
Επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου της ευρύτερης περιφέρειας Καΐρου *Egyptian General Petroleum Company* για την *Petroleum Gas Company*	25,0	★
Κατασκευή μιας μονάδας παραγωγής συμπιεστών για ψυγεία και καταψύκτες, σε προάστειο του Καΐρου *Bank of Alexandria* για την *Misr Compressor Manufacturing Company*	15,0	★
Δάνειο υπό αίρεση στη *Suez Canal Bank*	3,0	□
ΤΥΝΗΣΙΑ	**35,0**	
Βελτίωση των αρδευτικών δικτύων στη βόρεια χώρα *Τυνησιακό Δημόσιο*	28,0	★
Κατασκευή και επέκταση δικτύων συλλογής και σταθμών καθαρισμού των λυμάτων για την πόλη Γκαμπές και τα περίχωρά της *Τυνησιακό Δημόσιο* για το *Office National d'Assainissement*	7,0	★

ΚΥΠΡΟΣ	20,0	
Συνολικό δάνειο για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων *Cyprus Development Bank (CDB)*	15,0	★
Άμεση συμμετοχή, εξ ονόματος της Κοινότητας, στο κεφάλαιο της *CDB*	1,0	□
Δάνειο υπό αίρεση ΑΡΕΧ στο *Κυπριακό Δημόσιο* για τη χρηματοδότηση μετοχικών επενδύσεων	4,0	□
ΙΟΡΔΑΝΙΑ	**10,0**	
Επέκταση του δικτύου συλλογής των λυμάτων έξι συνοικιών στην περιφέρεια της Ζάρκα *Δημόσιο* για τη *Water Authority of Jordan*	6,0	★
Συνολικό δάνειο για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων *Industrial Development Bank (IDB)*	3,0	★
Δάνειο υπό αίρεση στην *IDB* για την παροχή οιονεί κεφαλαίων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,0	□
ΜΑΛΤΑ	**2,5**	
Χρηματοδότηση άμεσων συμμετοχών στο κεφάλαιο επιχειρήσεων Δάνειο υπό αίρεση ΑΡΕΧ στην *Κεντρική Τράπεζα της Μάλτας*	2,5	□

ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

	σε εκατομ. ECU	
ΠΟΛΩΝΙΑ	**145,0**	
Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός του τηλεφωνικού δικτύου, κυρίως για τις επικοινωνίες μακρών αποστάσεων *Polska Poczta Telegraf i Telefon*	70,0	★
Συνολικό δάνειο ΑΡΕΧ στην *Polski Bank Rozwoju S.A.*, για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων διαφόρων μεγεθών μέσω συνολικών υποδανείων ή άμεσων δανείων	75,0	★
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	**115,0**	
Εκσυγχρονισμός του σταθμού συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας του Kelnföld, στα περίχωρα της Βουδαπέστης *Magyar Villamos Müvek Tröszt*	35,0	★
Συνολικό δάνειο ΑΡΕΧ στην *Εθνική Τράπεζα της Ουγγαρίας*, για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων και επενδύσεων στους τομείς του περιβάλλοντος και της εξοικονόμησης ενέργειας	80,0	★
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	**25,0**	
Ανακαίνιση των λιγνιτικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής του Ροβινάρι και Τουρσένι και μελέτη για την αποκατάσταση του συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη *Ρουμανικό Δημόσιο* για τη *Regia Autonoma de Electricitate*	25,0	★

Το 1/4 των χορηγήσεων της Τράπεζας στο πλαίσιο της τρίτης Σύμβασης του Λομέ αφορούσε την ενίσχυση των εγκαταστάσεων παραγωγής και μεταφοράς ενέργειας (φωτ.: εξέδρα για την εκμετάλλευση ενός κοιτάσματος υδρογονανθράκων, στη Νιγηρία).

Πίνακας Α: **Ύψος των χρηματοδοτικών συμβάσεων που υπογράφηκαν κατά την περίοδο 1959-1991**

(σε εκατομ. Ecu)

Έτη	Σύνολο	Στο εσωτερικό της Κοινότητας			Έξω από την Κοινότητα	
		Δάνεια από ιδίους πόρους	Δάνεια με εντολή και εγγυήσεις	Δάνεια από πόρους του ΝΚΜ	Δάνεια από ιδίους πόρους	Πράξεις από πόρους προϋπολογισμού
1959-1972	2 836,7	2 340,1	110,1	—	155,7	230,8
1973-1980	14 340,6	11 739,1	132,4	474,7	1 381,5	613,0
1981	3 531,4	2 523,8	—	539,9	377,9	89,8
1982	4 683,5	3 446,0	—	791,1	405,2	41,2
1983	5 921,8	4 145,9	97,6	1 199,6	426,0	52,7
1984	6 885,9	5 007,0	—	1 181,8	610,7	86,4
1985	7 177,6	5 640,7	—	883,7	577,4	75,9
1986	7 513,9	6 678,1	—	393,0	356,5	86,3
1987	7 760,8	6 967,1	—	425,2	184,4	184,1
1988	10 081,1	8 843,9	185,0	356,5	520,1	175,6
1989	12 196,8	11 506,6	—	78,3	485,9	126,0
1990	13 393,4	12 604,4	52,5	23,6	669,0	43,9
1991	15 338,8	14 383,6	—	39,2	781,5	134,5
Σύνολο	**111 662,2**	**95 826,3**	**577,5**	**6 386,3**	**6 931,8**	**1 940,1**

Πίνακας Β: **Ύψος των χρηματοδοτικών συμβάσεων που υπογράφηκαν κατά τις περιόδους 1987-1991 και 1959-1991**

Κατανομή κατά προέλευση πόρων και θέση επενδυτικού σχεδίου

(σε εκατομ. Ecu)

	1987-1991			1959-1991		
	Σύνολο	Από ιδίους πόρους (2)	Από άλλους πόρους	Σύνολο	Από ιδίους πόρους (2)	Από άλλους πόρους
Χώρες μέλη	**55 465,9**	**54 543,2**	**922,8**	**102 790,2**	**96 403,9**	**6 386,3**
Βέλγιο	461,8	438,2	23,6	1 247,0	1 223,4	23,6
Δανία	2 458,3	2 395,1	63,2	4 455,5	3 922,0	533,5
Γερμανία	3 899,6	3 899,6	—	5 641,1	5 641,1	—
Ελλάς	1 165,9	1 161,3	4,6	3 239,2	2 933,1	306,1
Ισπανία	7 530,3	7 377,3	153,0	7 939,6	7 717,3	222,3
Γαλλία	7 364,9	7 181,5	183,4	14 356,6	13 106,6	1 250,0
Ιρλανδία	974,8	974,8	—	3 698,0	3 274,0	424,0
Ιταλία	18 063,3	17 724,1	339,2	39 588,9	36 480,9	3 108,0
Λουξεμβούργο	41,9	41,9	—	85,6	85,6	—
Κάτω Χώρες	1 018,8	1 015,6	3,2	1 291,3	1 288,1	3,2
Πορτογαλία	3 502,8	3 492,9	9,9	3 693,0	3 653,2	39,8
Ηνωμένο Βασίλειο	7 898,7	7 756,1	142,6	16 171,1	15 695,3	475,8
Λοιπές (1)	1 084,7	1 084,7	—	1 383,3	1 383,3	—
ΑΚΕ-ΥΧΕ	**1 435,4**	**828,0**	**607,5**	**3 318,4**	**2 134,3**	**1 184,1**
Μεσόγειος	**1 369,6**	**1 313,0**	**56,6**	**5 053,6**	**4 297,6**	**756,0**
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	**500,0**	**500,0**	**—**	**500,0**	**500,0**	**—**
Σύνολο	**58 770,9**	**57 184,1**	**1 586,8**	**111 662,2**	**103 335,8**	**8 326,4**

(1) Χορηγήσεις εξομοιούμενες με χορηγήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας (βλ. σημείωση 5δ, σελ. 113).

(2) Συμπεριλαμβανομένων των δανείων που χορηγήθηκαν ύστερα από εντολή και των εγγυήσεων.

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στην Ισπανία και την Πορτογαλία μέχρι το τέλος 1985 και εκείνα που χορηγήθηκαν στην Ελλάδα μέχρι το τέλος 1980 καταχωρούνται στις χορηγήσεις εκτός Κοινότητας.

Από την Ευρώπη των Έξι στην Ευρώπη των Δώδεκα

(μέσο ετήσιο ύψος χορηγήσεων)

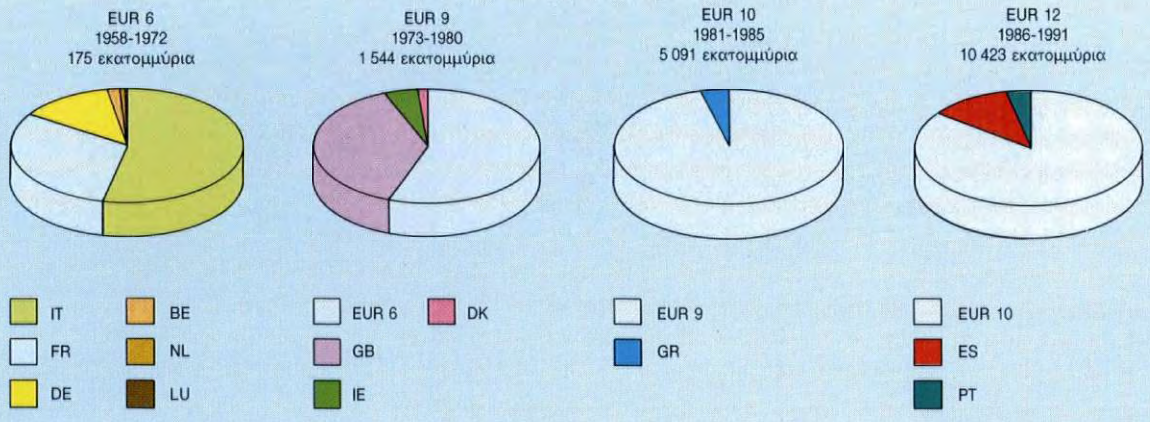

Πίνακας Γ: **Χρηματοδοτήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας κατά την περίοδο 1987-1991**
(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Κατανομή κατά χώρα και στόχο

(σε εκατομ. Ecu)

	Περιφερειακή ανάπτυξη	Υποδομές κοινοτικού ενδιαφέροντος	Περιβάλλον και πλαίσιο ζωής	Ενεργειακοί στόχοι	Βιομηχανία: Διεθνής ανταγωνιστικότητα	Βιομηχανία: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις
Βέλγιο	172,9	27,0	10,4	—	37,1	351,1
Δανία	1 018,0	1 070,6	99,8	1 030,5	28,5	203,3
Γερμανία	1 506,3	289,6	1 143,6	460,9	499,8	375,3
Ελλάς	959,5	95,5	217,3	328,5	—	182,4
Ισπανία	4 888,1	3 014,5	851,6	911,0	870,8	1 092,1
Γαλλία	4 245,0	2 089,7	274,2	298,2	508,0	1 676,1
Ιρλανδία	940,5	368,1	152,2	61,6	3,4	28,2
Ιταλία	11 177,4	1 692,8	3 185,0	4 013,8	1 786,7	3 812,9
Λουξεμβούργο	11,8	30,2	—	—	—	—
Κάτω Χώρες	399,6	420,7	3,1	20,3	276,1	183,3
Πορτογαλία	3 296,1	514,1	75,2	448,2	426,1	527,6
Ηνωμένο Βασίλειο	3 230,0	1 604,0	2 333,0	1 818,1	815,5	167,1
Λοιπές	—	788,3	—	296,4	—	—
Σύνολο	**31 845,2**	**12 005,0**	**8 345,2**	**9 687,4**	**5 252,0**	**8 599,5**

Επειδή ορισμένες χρηματοδοτήσεις ανταποκρίνονται σε περισσότερους του ενός στόχους, τα επιμέρους σύνολα δεν είναι αθροίσιμα.

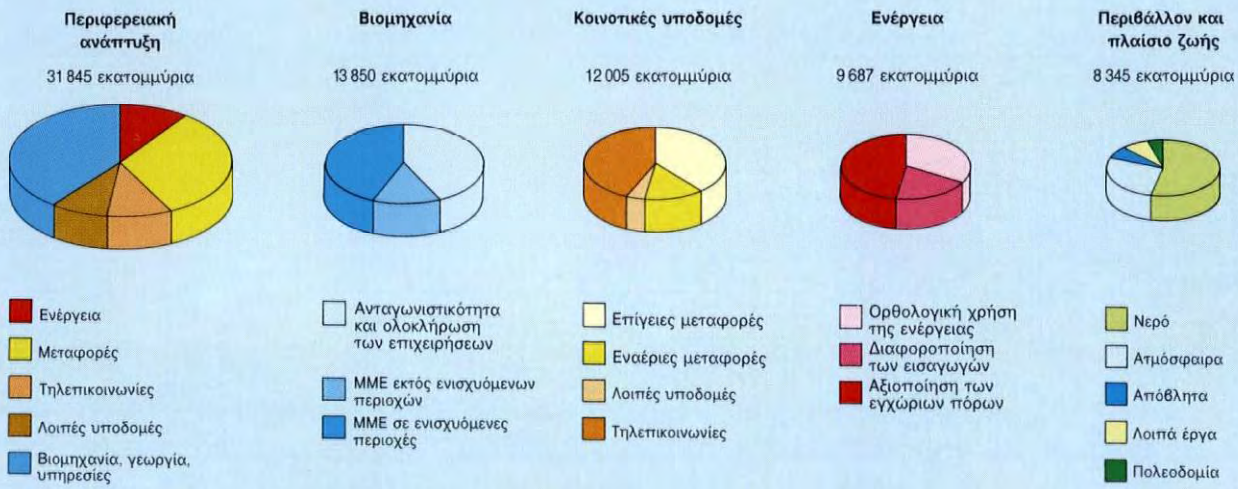

Πίνακας Δ: **Χρηματοδοτήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας κατά την περίοδο 1987-1991**
(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Κατανομή κατά χώρα και τομέα

(σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο	Ατομικά δάνεια	Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	Τομέας: Βιομηχανία Υπηρεσίες Γεωργία	Τομέας: Ενέργεια	Τομέας: Τηλεπικοινωνίες	Τομέας: Έργα υποδομής
Βέλγιο	425,6	74,5	351,1	388,2	—	27,0	10,4
Δανία	2 405,8	2 168,5	237,3	233,5	1 015,8	1 077,7	78,9
Γερμανία	3 054,9	1 848,0	1 206,9	1 434,1	604,2	472,5	544,1
Ελλάς	963,7	693,7	270,0	273,9	289,6	219,1	181,1
Ισπανία	7 108,4	5 810,4	1 298,0	2 133,9	768,9	3 525,4	680,3
Γαλλία	6 163,8	3 784,3	2 379,5	2 473,1	255,8	3 199,4	235,3
Ιρλανδία	970,6	942,4	28,2	50,7	157,9	484,4	277,6
Ιταλία	17 889,4	12 941,2	4 948,2	7 353,3	4 377,3	4 094,0	2 064,8
Λουξεμβούργο	41,9	41,9	—	11,8	—	30,2	—
Κάτω Χώρες	957,9	771,8	186,1	505,8	20,3	429,0	2,8
Πορτογαλία	3 332,4	2 769,4	563,0	1 293,4	687,1	1 271,7	80,2
Ηνωμένο Βασίλειο	7 679,3	7 508,6	170,7	1 767,1	1 784,8	2 056,0	2 071,3
Λοιπές	1 084,7	1 084,7	—	—	296,4	788,3	—
Σύνολο	**52 078,4**	**40 439,4**	**11 639,0**	**17 918,8**	**10 258,1**	**17 674,7**	**6 226,8**

Πίνακας Ε: **Χρηματοδοτήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας κατά το 1991**
(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Κατανομή κατά τομέα

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Ατομικά δάνεια	Πιστώσεις από συνολικά δάνεια		
	Ποσό	%	ΕΤΕ	Σύνολο	ΕΤΕ	ΝΚΜ
Ενέργεια και υποδομές	**9 073,0**	**66,4**	**8 598,6**	**474,5**	**474,5**	**—**
Ενέργεια	**3 101,7**	**22,7**	**2 994,9**	**106,8**	**106,8**	**—**
Παραγωγή	1 612,9	11,8	1 576,0	37,0	37,0	—
Κλασσικοί θερμοηλεκτρικοί σταθμοί	*214,6*	*1,6*	*212,7*	*1,9*	*1,9*	—
Υδροηλεκτρικοί σταθμοί	*89,9*	*0,7*	*58,2*	*31,8*	*31,8*	—
Γεωθερμική και εναλλακτικές πηγές ενέργειας	*3,3*	.	—	*3,3*	*3,3*	—
Σταθμοί παραγωγής θερμότητας	*121,7*	*0,9*	*121,7*	—	—	—
Εκμετάλλευση υδρογονανθράκων	*1 183,5*	*8,7*	*1 183,5*	—	—	—
Μεταφορά, αποθήκευση, επανεπεξεργασία	603,8	4,4	600,9	2,8	2,8	—
Ηλεκτρική ενέργεια	*214,4*	*1,6*	*211,6*	*2,8*	*2,8*	—
Φυσικό αέριο και πετρέλαιο	*253,9*	*1,9*	*253,9*	—	—	—
Πυρηνικά καύσιμα	*135,4*	*1,0*	*135,4*	—	—	—
Διανομή	885,0	6,5	818,0	67,1	67,1	—
Ηλεκτρική ενέργεια	*561,3*	*4,1*	*547,8*	*13,5*	*13,5*	—
Φυσικό αέριο	*290,5*	*2,1*	*239,2*	*51,3*	*51,3*	—
Θερμότητα	*33,2*	*0,2*	*30,9*	*2,3*	*2,3*	—
Μεταφορές	**2 632,8**	**19,3**	**2 450,6**	**182,2**	**182,2**	**—**
Σιδηροδρομικές	1 143,2	8,4	1 115,0	28,2	28,2	—
Οδικές	541,3	4,0	466,3	75,0	75,0	—
Θαλάσσιες	153,4	1,1	146,7	6,7	6,7	—
Αστικές	205,1	1,5	136,5	68,7	68,7	—
Εναέριες	561,1	4,1	557,4	3,7	3,7	—
Συνδυασμένες και λοιπά έργα	28,8	0,2	28,8	—	—	—
Τηλεπικοινωνίες	**1 882,3**	**13,8**	**1 882,3**	**—**	**—**	**—**
Κλασσικά δίκτυα	1 494,3	10,9	1 494,3	—	—	—
Δορυφόροι και σταθμοί	371,3	2,7	371,3	—	—	—
Διεθνή καλώδια	16,8	0,1	16,8	—	—	—
Υδραυλικές υποδομές, στερεά απόβλητα	**1 140,4**	**8,4**	**1 012,4**	**128,0**	**128,0**	**—**
Παροχή πόσιμου νερού	110,0	0,8	67,6	42,5	42,5	—
Επεξεργασία λυμάτων	204,2	1,5	152,6	51,7	51,7	—
Ύδρευση και αποχέτευση	656,1	4,8	635,2	20,9	20,9	—
Επεξεργασία στερεών και υγρών αποβλήτων	93,1	0,7	83,3	9,8	9,8	—
Προγράμματα με πολλαπλούς στόχους	76,9	0,6	73,8	3,1	3,1	—
Αστικές υποδομές	**163,4**	**1,2**	**151,9**	**11,5**	**11,5**	**—**
Πολεοδομική ανάπλαση	10,4	0,1	10,4	—	—	—
Χώροι εκθέσεων και συνεδρίων	141,6	1,0	141,5	0,1	0,1	—
Σύνθετα πολεοδομικά προγράμματα	11,4	0,1	—	11,4	11,4	—
Διάφορα έργα υποδομής	**152,4**	**1,1**	**106,4**	**46,0**	**46,0**	**—**
Σύνθετα έργα υποδομής	142,1	1,0	96,9	45,2	45,2	—
Γεωργική και δασική ανάπτυξη	10,3	0,1	9,5	0,8	0,8	—
Βιομηχανία, υπηρεσίες, γεωργία	**4 582,5**	**33,6**	**2 066,0**	**2 516,4**	**2 445,4**	**71,0**
Βιομηχανία	**3 866,0**	**28,3**	**1 900,3**	**1 965,7**	**1 905,0**	**60,7**
Εξορυκτική	19,8	0,1	—	19,8	19,1	0,7
Βασικές μεταλλουργικές	85,2	0,6	34,7	50,5	50,4	0,1
Προϊόντων μετάλλου και μηχανικής	449,7	3,3	2,0	447,7	436,5	11,2
Μεταφορικών μέσων	804,9	5,9	759,7	45,2	43,5	1,7
Ηλεκτρολογικού υλικού	128,4	0,9	57,3	71,2	70,6	0,6
Ηλεκτρονική	250,2	1,8	221,4	28,8	28,2	0,6
Χημικές	608,2	4,5	485,1	123,1	118,1	5,0
Προϊόντων από ελαστικό και πλαστική ύλη	188,0	1,4	62,1	125,8	119,7	6,1
Υάλου και κεραμικής	58,0	0,4	17,7	40,3	38,2	2,1
Οικοδομικών υλικών	139,4	1,0	15,7	123,7	121,6	2,1
Ξύλου	136,0	1,0	13,1	122,9	116,6	6,3
Ειδών διατροφής	333,6	2,4	38,7	294,9	289,2	5,7
Υφαντικών ειδών και δέρματος	147,9	1,1	11,6	136,3	134,5	1,8
Χαρτοπολτού, χάρτου και εκτυπώσεων	370,1	2,7	181,3	188,8	182,0	6,8
Διάφορες μεταποιητικές βιομηχανίες	42,5	0,3	—	42,5	35,8	6,7
Κτίρια και έργα πολιτικού μηχανικού	104,1	0,8	—	104,1	100,9	3,2
Υπηρεσίες	**693,9**	**5,1**	**165,7**	**528,2**	**517,9**	**10,3**
Τουρισμός, αναψυχή, υγεία	325,6	2,4	103,4	222,2	221,2	1,0
Έρευνα και ανάπτυξη	51,9	0,4	51,7	0,2	0,2	—
Υπηρεσίες προς επιχειρήσεις και οργανισμούς	268,1	2,0	—	268,1	260,3	7,8
Ανάκτηση και ανακύκλωση αποβλήτων	12,2	0,1	—	12,2	10,8	1,4
Κέντρα κατάρτισης και εκπαίδευσης	11,0	0,1	10,5	0,5	0,5	—
Χονδρικό εμπόριο	25,0	0,2	—	25,0	24,9	0,1
Γεωργία, αλιεία, δασοκομία	**22,5**	**0,2**	**—**	**22,5**	**22,5**	**—**
Γενικό σύνολο	**13 655,5**	**100,0**	**10 664,6**	**2 990,9**	**2 919,9**	**71,0**

Πίνακας ΣΤ: **Χρηματοδοτήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας κατά την περίοδο 1987-1991**
(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Κατανομή κατά τομέα

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Ατομικά δάνεια	Πιστώσεις από συνολικά δάνεια		
	Ποσό	%	ΕΤΕ+ΝΚΜ	Σύνολο	ΕΤΕ	ΝΚΜ
Ενέργεια και υποδομές	**34 159,6**	**65,6**	**32 293,9**	**1 865,7**	**1 856,1**	**9,6**
Ενέργεια	**10 258,1**	**19,7**	**9 830,8**	**427,3**	**417,7**	**9,6**
Παραγωγή	5 084,3	9,8	4 968,1	116,3	108,9	7,4
Κλασσικοί θερμοηλεκτρικοί σταθμοί	*1 366,0*	*2,6*	*1 358,3*	*7,7*	*7,7*	—
Πυρηνικοί σταθμοί	*60,0*	*0,1*	*60,0*	—	—	—
Υδροηλεκτρικοί σταθμοί	*731,9*	*1,4*	*656,5*	*75,4*	*68,6*	*6,8*
Γεωθερμική και εναλλακτικές πηγές ενέργειας	*104,2*	*0,2*	*100,1*	*4,1*	*4,1*	—
Σταθμοί παραγωγής θερμότητας	*406,7*	*0,8*	*394,6*	*12,1*	*11,5*	*0,6*
Εκμετάλλευση υδρογονανθράκων	*2 341,3*	*4,5*	*2 325,4*	*15,8*	*15,8*	—
Στερεά καύσιμα	*74,4*	*0,1*	*73,1*	*1,2*	*1,2*	—
Μεταφορά, αποθήκευση, επανεπεξεργασία	2 070,3	4,0	2 040,8	29,5	29,5	—
Ηλεκτρική ενέργεια	*574,3*	*1,1*	*570,8*	*3,6*	*3,6*	—
Φυσικό αέριο και πετρέλαιο	*817,8*	*1,6*	*791,8*	*25,9*	*25,9*	—
Πυρηνικά καύσιμα	*678,1*	*1,3*	*678,1*	—	—	—
Διανομή	3 103,5	6,0	2 821,9	281,6	279,4	2,2
Ηλεκτρική ενέργεια	*1 515,9*	*2,9*	*1 478,9*	*37,0*	*37,0*	—
Φυσικό αέριο	*1 251,4*	*2,4*	*1 046,5*	*204,9*	*202,7*	*2,2*
Θερμότητα	*336,2*	*0,6*	*296,6*	*39,7*	*39,7*	—
Μεταφορές	**11 166,6**	**21,4**	**10 551,0**	**615,6**	**615,6**	**—**
Σιδηροδρομικές	2 645,0	5,1	2 600,3	44,7	44,7	—
Οδικές	3 767,1	7,2	3 466,8	300,4	300,4	—
Θαλάσσιες	566,9	1,1	533,5	33,4	33,4	—
Αστικές	894,7	1,7	671,6	223,1	223,1	—
Εναέριες	3 077,2	5,9	3 073,0	4,2	4,2	—
Συνδυασμένες και λοιπά έργα	215,7	0,4	205,9	9,8	9,8	—
Τηλεπικοινωνίες	**6 508,1**	**12,5**	**6 508,1**	**—**	**—**	**—**
Κλασσικά δίκτυα	5 360,9	10,3	5 360,9	—	—	—
Εξειδικευμένα δίκτυα	5,8	.	5,8	—	—	—
Δορυφόροι και σταθμοί	820,0	1,6	820,0	—	—	—
Διεθνή καλώδια	321,4	0,6	321,4	—	—	—
Υδραυλικές υποδομές, στερεά απόβλητα	**4 980,4**	**9,6**	**4 388,0**	**592,4**	**592,4**	**—**
Παροχή πόσιμου νερού	465,9	0,9	371,5	94,3	94,3	—
Επεξεργασία λυμάτων	1 633,4	3,1	1 265,6	367,7	367,7	—
Ύδρευση και αποχέτευση	1 952,3	3,7	1 917,8	34,5	34,5	—
Επεξεργασία στερεών και υγρών αποβλήτων	461,9	0,9	383,2	78,6	78,6	—
Προγράμματα με πολλαπλούς στόχους	467,0	0,9	449,8	17,2	17,2	—
Αστικές υποδομές	**300,1**	**0,6**	**256,4**	**43,7**	**43,7**	**—**
Πολεοδομική ανάπλαση	21,3	.	20,3	1,0	1,0	—
Χώροι εκθέσεων και συνεδρίων	234,1	0,4	216,4	17,7	17,7	—
Δημόσια και διοικητικά κτίρια	21,2	.	19,6	1,5	1,5	—
Σύνθετα πολεοδομικά έργα	23,5	.	—	23,5	23,5	—
Διάφορα έργα υποδομής	**946,3**	**1,8**	**759,7**	**186,6**	**186,6**	**—**
Σύνθετα έργα υποδομής	747,1	1,4	564,8	182,3	182,3	—
Γεωργική και δασική ανάπτυξη	199,2	0,4	194,9	4,3	4,3	—
Βιομηχανία, υπηρεσίες, γεωργία	**17 918,8**	**34,4**	**8 145,5**	**9 773,3**	**8 853,2**	**920,2**
Βιομηχανία	**15 187,6**	**29,2**	**7 398,2**	**7 789,4**	**6 956,3**	**833,1**
Εξορυκτική	265,6	0,5	180,0	85,6	76,8	8,8
Βασικές μεταλλουργικές	242,0	0,5	72,5	169,5	156,4	13,1
Προϊόντων μετάλλου και μηχανικής	1 702,7	3,3	257,2	1 445,6	1 301,4	144,2
Μεταφορικών μέσων	3 015,5	5,8	2 806,3	209,2	176,8	32,4
Ηλεκτρολογικού υλικού	533,6	1,0	251,0	282,6	259,6	23,0
Ηλεκτρονική	906,2	1,7	750,7	155,4	138,2	17,2
Χημικές	1 968,8	3,8	1 395,2	573,6	524,8	48,8
Προϊόντων από ελαστικό και πλαστική ύλη	638,2	1,2	170,2	468,1	415,7	52,3
Υάλου και κεραμικής	474,4	0,9	169,5	304,9	256,6	48,4
Οικοδομικών υλικών	556,8	1,1	92,5	464,3	444,5	19,8
Ξύλου	496,2	1,0	87,0	409,2	352,0	57,2
Ειδών διατροφής	1 693,1	3,3	380,5	1 312,5	1 170,5	142,1
Υφαντικών ειδών και δέρματος	643,9	1,2	14,6	629,3	531,2	98,0
Χαρτοπολτού, χάρτου και εκτυπώσεων	1 521,5	2,9	761,3	760,2	680,3	80,0
Διάφορες μεταποιητικές βιομηχανίες	161,2	0,3	9,5	151,7	128,0	23,7
Κτίρια και έργα πολιτικού μηχανικού	367,8	0,7	—	367,8	343,6	24,2
Υπηρεσίες	**2 527,7**	**4,9**	**741,6**	**1 786,2**	**1 707,5**	**78,7**
Τουρισμός, αναψυχή, υγεία	1 062,6	2,0	279,1	783,5	777,7	5,8
Έρευνα και ανάπτυξη	133,8	0,3	104,8	29,0	28,8	0,2
Υπηρεσίες προς επιχειρήσεις και οργανισμούς	908,0	1,7	55,4	852,6	786,3	66,3
Ανάκτηση και ανακύκλωση αποβλήτων	55,2	0,1	—	55,2	49,4	5,8
Κέντρα κατάρτισης και εκπαίδευσης	53,3	0,1	52,3	1,0	0,8	0,2
Προηγμένες υπηρεσίες πληροφόρησης	250,0	0,5	250,0	—	—	—
Χονδρικό εμπόριο	64,9	0,1	—	64,9	64,5	0,3
Γεωργία, αλιεία, δασοκομία	**203,6**	**0,4**	**5,7**	**197,8**	**189,4**	**8,4**
Γενικό σύνολο	**52 078,4**	**100,0**	**40 439,4**	**11 639,0**	**10 709,3**	**929,8**

Πίνακας Ζ: **Χρηματοδοτήσεις περιφερειακού ενδιαφέροντος (κατά το 1991 και κατά την περίοδο 1989-1991)**

(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

(σε εκατομ. Ecu)

Χώρα	1991 Περιφερειακή ανάπτυξη	1991 Περιοχές κοινοτικών δράσεων	1991 Περιοχές του στόχου 1	1989-1991 Περιφερειακή ανάπτυξη	1989-1991 Περιοχές κοινοτικών δράσεων	1989-1991 Περιοχές του στόχου 1
Βέλγιο	64,5	51,6	—	134,6	115,0	—
Δανία	191,4	137,4	—	834,0	451,2	—
Γερμανία	475,8	434,1	—	1 160,4	776,6	—
Ελλάς	166,5	166,5	166,5	585,3	585,3	585,3
Ισπανία	1 825,3	1 647,8	975,2	3 976,3	3 766,9	2 254,1
Γαλλία	1 233,5	952,9	22,2	3 378,6	2 474,4	28,5
Ιρλανδία	250,0	250,0	250,0	638,8	638,8	638,8
Ιταλία	2 557,5	2 491,2	1 802,2	7 310,1	6 283,4	4 981,3
Λουξεμβούργο	—	—	—	11,8	11,8	—
Κάτω Χώρες	58,4	30,0	—	178,7	119,8	—
Πορτογαλία	962,3	962,3	962,3	2 511,5	2 511,5	2 511,5
Ηνωμένο Βασίλειο	706,3	674,3	127,1	2 282,0	2 002,8	128,5
Σύνολο	**8 491,6**	**7 798,1**	**4 305,5**	**23 002,1**	**19 737,5**	**11 128,0**

Πίνακας Η: **Παρουσίαση των χρηματοδοτήσεων κατά περιφέρεια (κατά το 1991 και κατά την περίοδο 1989-1991)**

(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Στον πίνακα αυτό παρουσιάζεται η κατανομή των χρηματοδοτήσεων κατά περιφέρεια (NUTS 1 ή 2, ανάλογα με τη χώρα). Τα ατομικά δάνεια που αφορούν περισσότερες της μιας περιφέρειες έχουν κατά το δυνατόν αναλυθεί.

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	ΑΕΠ/ κάτ. (1)	*Πληθυσμός* (2)	1991 Σύνολο	1991 Ατομικά δάνεια	1991 Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	1989-1991 Σύνολο	1989-1991 Ατομικά δάνεια	1989-1991 Πιστώσεις από συνολικά δάνεια
Βέλγιο	***101***	***9 938***	**237,3**	**21,0**	**216,3**	**383,8**	**37,4**	**346,4**
Bruxelles-Brussel	*159*	*967*	19,7	7,5	12,2	27,6	13,5	14,1
Vlaams Gewest	*103*	*5 731*	181,4	—	181,4	284,8	10,4	274,4
Région wallonne	*82*	*3 239*	22,7	—	22,7	58,0	—	58,0
Πολυπεριφερειακές	-	—	13,5	13,5	—	13,5	13,5	—
Δανία	***107***	***5 132***	**558,6**	**487,8**	**70,8**	**1 628,6**	**1 456,4**	**172,2**
Hovedstadsregionen	-	*1 716*	101,5	93,1	8,4	338,9	309,8	29,0
Øst for Storebælt	-	*587*	70,2	67,2	3,0	158,4	148,6	9,8
Vest for Storebælt	-	*2 829*	285,6	226,2	59,4	734,1	600,8	133,3
Πολυπεριφερειακές	-	—	101,3	101,3	—	397,2	397,2	—
Γερμανία	***112***	***61 990***	**765,8**	**588,4**	**177,4**	**2 297,4**	**1 320,9**	**976,5**
Hamburg	*173*	*1 611*	63,0	61,0	2,0	82,5	61,0	21,4
Bremen	*141*	*666*	2,5	—	2,5	29,1	—	29,1
Hessen	*128*	*5 594*	8,3	—	8,3	66,5	24,3	42,3
Baden-Württemberg	*118*	*9 461*	47,9	21,9	26,0	265,7	126,1	139,6
Bayern	*113*	*11 087*	96,0	73,3	22,7	416,1	337,4	78,7
Berlin	-	*3 300* (3)	54,8	49,3	5,4	55,7	49,3	6,4
Nordrhein-Westfalen	*107*	*16 950*	44,7	12,2	32,5	613,5	246,8	366,7
Saarland	*101*	*1 063*	7,9	7,3	0,6	46,1	7,3	38,8
Rheinland-Pfalz	*99*	*3 675*	0,6	—	0,6	38,8	—	38,8
Niedersachsen	*97*	*7 235*	53,8	9,8	44,0	204,4	48,6	155,8
Schleswig-Holstein	*94*	*2 582*	4,9	—	4,9	48,9	17,9	31,0
Mecklenburg-Vorpommern	-	*2 000* (3)	11,9	8,2	3,7	11,9	8,2	3,8
Brandenburg	-	*2 600* (3)	14,2	8,2	6,1	14,2	8,2	6,1
Sachsen-Anhalt	-	*3 000* (3)	11,6	8,2	3,5	11,6	8,2	3,5
Sachsen	-	*4 900* (3)	182,5	173,3	9,2	231,0	221,9	9,2
Thüringen	-	*2 700* (3)	112,5	106,9	5,6	112,5	106,9	5,6
Πολυπεριφερειακές	-	—	48,9	48,9	—	48,9	48,9	—

Πίνακας Η: **Παρουσίαση των χρηματοδοτήσεων κατά περιφέρεια (κατά το 1991 και κατά την περίοδο 1989-1991)**
(συνέχεια)

(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια) (ποσά σε εκατομ. Ecu)

	ΑΕΠ/ κάτ. (1)	Πληθυσμός (2)	1991 Σύνολο	1991 Ατομικά δάνεια	1991 Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	1989-1991 Σύνολο	1989-1991 Ατομικά δάνεια	1989-1991 Πιστώσεις από συνολικά δάνεια
Ισπανία	***77***	***38 688***	**2 386,5**	**2 070,7**	**315,8**	**5 806,1**	**4 882,0**	**924,1**
Baleares	*104*	*677*	25,7	16,8	8,9	55,3	44,8	10,5
Navarra	*97*	*519*	60,0	56,8	3,2	131,2	119,4	11,8
País Vasco	*94*	*2 120*	67,6	50,8	16,8	168,7	128,6	40,2
Madrid	*94*	*4 827*	538,1	513,4	24,7	1 114,5	1 010,3	104,2
Cataluña	*94*	*5 975*	453,2	415,1	38,1	1 062,9	937,9	125,0
La Rioja	*88*	*260*	11,9	10,0	1,9	22,9	16,3	6,6
Aragón	*84*	*1 214*	31,7	21,4	10,3	79,5	50,6	28,9
Comunidad Valenciana	*78*	*3 759*	223,2	196,5	26,7	392,9	304,7	88,2
Canarias	*78*	*1 461*	65,1	58,8	6,2	129,7	104,0	25,8
Asturias	*75*	*1 129*	15,5	13,7	1,8	51,0	38,8	12,2
Cantabria	*73*	*525*	38,2	34,4	3,9	126,6	116,4	10,2
Murcia	*73*	*1 012*	54,4	38,4	16,0	108,4	63,4	44,9
Castilla-León	*71*	*2 625*	107,8	72,2	35,6	264,9	169,4	95,5
Castilla-La Mancha	*65*	*1 705*	129,7	116,3	13,5	291,5	235,6	55,8
Ceuta y Melilla	*63*	*123*	0,2	0,2	—	0,2	0,2	—
Galicia	*59*	*2 804*	76,7	44,2	32,6	239,8	172,1	67,6
Andalucía	*59*	*6 830*	292,2	225,1	67,1	764,9	597,1	167,8
Extremadura	*49*	*1 121*	18,1	9,6	8,5	56,1	27,2	28,9
Πολυπεριφερειακές	—	—	177,1	177,1	—	745,2	745,2	—
Γαλλία	***109***	***57 620***	**1 816,8**	**1 011,4**	**805,4**	**4 753,9**	**2 828,2**	**1 925,7**
Île-de-France	*162*	*10 422*	195,8	104,1	91,7	359,4	150,5	208,9
Alsace	*113*	*1 624*	31,4	—	31,4	143,8	18,5	125,3
Haute-Normandie	*110*	*1 710*	10,4	—	10,4	28,2	—	28,2
Rhône-Alpes	*107*	*5 256*	252,8	191,0	61,8	677,3	472,9	204,4
Champagne-Ardenne	*103*	*1 369*	98,9	86,2	12,8	169,7	142,2	27,5
Centre	*100*	*2 367*	19,4	—	19,4	60,1	14,1	46,0
Franche-Comté	*100*	*1 095*	54,5	—	54,5	73,5	—	73,5
Aquitaine	*100*	*2 754*	99,6	15,0	84,5	194,4	50,8	143,7
Provence-Côte d'Azur	*99*	*4 174*	94,9	65,4	29,5	413,2	287,5	125,7
Bourgogne	*97*	*1 621*	17,4	—	17,4	27,8	1,0	26,8
Picardie	*95*	*1 793*	38,7	23,0	15,7	88,2	63,8	24,5
Basse-Normandie	*93*	*1 395*	42,5	—	42,5	58,1	—	58,1
Pays de la Loire	*93*	*3 090*	35,5	—	35,5	153,6	15,3	138,3
Lorraine	*91*	*2 345*	50,0	7,2	42,8	120,6	7,2	113,4
Midi-Pyrénées	*91*	*2 391*	19,9	—	19,9	304,3	235,1	69,3
Bretagne	*90*	*2 785*	69,6	—	69,6	186,5	11,0	175,5
Poitou-Charentes	*89*	*1 606*	21,6	—	21,6	30,1	—	30,1
Auvergne	*89*	*1 333*	26,5	—	26,5	57,4	22,4	35,1
Nord - Pas-de-Calais	*87*	*3 956*	426,1	386,9	39,2	1 019,9	894,6	125,4
Languedoc-Roussillon	*86*	*2 089*	60,0	—	60,0	145,6	28,7	116,9
Limousin	*84*	*736*	14,1	—	14,1	18,1	—	18,1
Corse	*79*	*248*	0,4	—	0,4	1,4	—	1,4
DOM	-	*1 460*	22,1	18,0	4,2	27,9	18,0	9,9
Πολυπεριφερειακές	—	—	114,7	114,7	—	394,9	394,9	—
Ελλάς	***54***	***9 992***	**166,5**	**100,1**	**66,4**	**586,7**	**418,3**	**168,4**
Αττική	*57*	*3 511*	13,3	—	13,3	68,5	32,5	36,0
Κεντρική Ελλάς	*54*	*2 292*	56,2	35,4	20,8	201,7	159,0	42,7
Βόρεια Ελλάς	*53*	*3 242*	47,2	30,7	16,5	143,0	102,7	40,3
Νησιά	*50*	*946*	15,0	1,5	13,5	52,6	19,4	33,2
Πολυπεριφερειακές	—	—	34,8	32,5	2,3	120,9	104,7	16,2
Ιρλανδία	***67***	***3 515***	**250,0**	**237,0**	**13,0**	**634,4**	**615,5**	**18,9**

Πίνακας Η: **Παρουσίαση των χρηματοδοτήσεων κατά περιφέρεια (κατά το 1991 και κατά την περίοδο 1989-1991)**
(συνέχεια)

(ατομικά δάνεια και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια) (ποσά σε εκατομ. Ecu)

	ΑΕΠ/ κάτ. (1)	Πληθυσμός (2)	1991 Σύνολο	1991 Ατομικά δάνεια	1991 Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	1989-1991 Σύνολο	1989-1991 Ατομικά δάνεια	1989-1991 Πιστώσεις από συνολικά δάνεια
Ιταλία	***104***	***57 540***	**3 824,2**	**2 794,1**	**1 030,1**	**11 420,7**	**8 252,3**	**3 168,5**
Lombardia	*139*	*8 906*	349,1	155,6	193,5	1 034,3	477,8	556,5
Emilia-Romagna	*130*	*3 929*	210,3	119,8	90,5	713,9	408,8	305,1
Valle d'Aosta	*128*	*115*	—	—	—	6,6	6,6	—
Piemonte	*121*	*4 378*	346,5	250,6	95,9	1 080,2	775,8	304,4
Trentino-Alto Adige	*119*	*884*	69,2	22,8	46,4	235,9	38,9	197,0
Veneto	*118*	*4 384*	231,1	149,5	81,6	575,1	295,4	279,7
Friuli-Venezia Giulia	*118*	*1 210*	110,5	96,8	13,7	369,2	311,4	57,8
Liguria	*117*	*1 747*	106,6	85,2	21,5	299,5	245,5	53,9
Lazio	*117*	*5 155*	220,0	150,5	69,6	909,4	724,5	184,9
Toscana	*114*	*3 572*	159,3	97,3	62,0	492,7	288,5	204,2
Marche	*104*	*1 431*	119,0	35,8	83,3	254,0	86,9	167,1
Umbria	*99*	*820*	48,1	23,3	24,8	128,2	41,7	86,6
Abruzzi	*89*	*1 262*	199,2	160,6	38,6	509,9	409,1	100,9
Molise	*79*	*335*	63,3	55,4	7,8	150,0	121,1	28,9
Sardegna	*75*	*1 656*	238,1	212,1	26,1	693,4	591,8	101,6
Puglia	*73*	*4 057*	241,9	193,9	48,0	799,2	673,7	125,5
Sicilia	*69*	*5 161*	246,3	205,4	41,0	817,2	674,3	142,9
Campania	*67*	*5 761*	332,7	268,3	64,4	930,3	746,6	183,7
Basilicata	*62*	*623*	156,3	143,1	13,2	377,5	328,4	49,1
Calabria	*57*	*2 152*	183,5	174,9	8,6	466,3	433,7	32,6
Πολυπεριφερειακές	—	—	193,1	193,1	—	572,2	571,8	0,4
Λουξεμβούργο	***129***	***377***	**28,6**	**28,6**	**—**	**40,4**	**40,4**	**—**
Κάτω Χώρες	***102***	***14 846***	**194,3**	**125,5**	**68,9**	**706,7**	**537,1**	**169,6**
West-Nederland	*112*	*6 945*	87,4	65,0	22,4	132,0	68,2	63,8
Noord-Nederland	*102*	*1 602*	5,9	—	5,9	20,9	—	20,9
Zuid-Nederland	*96*	*3 281*	51,2	37,9	13,3	147,1	112,0	35,2
Oost-Nederland	*87*	*3 018*	49,8	22,5	27,3	72,4	22,5	49,9
Πολυπεριφερειακές	—	—	—	—	—	334,4	334,4	—
Πορτογαλία	***55***	***10 319***	**962,3**	**809,2**	**153,1**	**2 505,0**	**2 055,6**	**449,4**
Lisboa e Vale do Tejo	*70*	*3 459*	326,4	275,6	50,8	724,2	608,6	115,5
Alentejo	*50*	*571*	33,8	30,3	3,5	121,0	105,3	15,7
Algarve	*50*	*343*	30,2	25,7	4,5	44,3	32,5	11,8
Norte	*47*	*3 630*	256,1	203,2	52,9	607,1	457,0	150,1
Centro	*45*	*1 791*	167,3	131,1	36,2	537,0	394,1	142,9
Açores	-	*254*	19,4	16,5	2,9	115,1	110,9	4,2
Madeira	-	*271*	5,4	3,1	2,3	14,6	6,1	8,5
Πολυπεριφερειακές	—	—	123,6	123,6	—	341,8	341,1	0,7
Ηνωμένο Βασίλειο	***107***	***57 236***	**2 164,2**	**2 090,5**	**73,7**	**5 494,6**	**5 325,8**	**168,7**
South East	*131*	*17 384*	355,3	351,9	3,4	1 193,3	1 153,0	40,3
East Anglia	*106*	*2 044*	9,9	6,2	3,7	97,0	90,4	6,6
South West	*103*	*4 652*	153,4	153,2	0,3	363,0	355,6	7,5
East Midlands	*99*	*3 999*	57,3	47,9	9,4	145,6	125,3	20,3
Scotland	*99*	*5 091*	677,8	677,0	0,8	1 077,2	1 060,5	16,7
North West	*97*	*6 380*	197,1	174,2	22,9	529,2	502,9	26,3
West Midlands	*97*	*5 216*	91,8	83,9	8,0	309,2	294,5	14,7
Yorkshire and Humberside	*93*	*4 940*	63,9	60,0	3,9	389,0	378,9	10,1
North	*91*	*3 073*	206,4	196,8	9,7	442,7	431,8	10,9
Wales	*87*	*2 873*	83,0	71,3	11,7	156,7	141,4	15,4
Northern Ireland	*79*	*1 583*	127,2	127,2	—	128,6	128,6	—
Πολυπεριφερειακές	—	—	141,3	141,3	—	663,0	663,0	—
Λοιπές	**—**	**—**	**300,4**	**300,4**	**—**	**691,0**	**691,0**	**—**
Σύνολο	**—**	**—**	**13 655,5**	**10 664,6**	**2 990,9**	**36 949,3**	**28 460,9**	**8 488,4**

(1) Εκτιμήσεις EUROSTAT 1989 του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος ανά κάτοικο εκφρασμένου σε σταθερή αγοραστική δύναμη (ΕΚ = 100).
(2) Πληθυσμός 1989 σε χιλιάδες κατοίκους.
(3) Εκτιμήσεις του αντίστοιχου πληθυσμού, μη περιλαμβανόμενες στο σύνολο.
-: Δεν διατίθενται στοιχεία.

Πίνακας Θ: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά το 1991**

Συνθετική παρουσίαση

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Από ιδίους πόρους		Από πόρους του ΝΚΜ	
	Αριθμός	Ποσό	Αριθμός	Ποσό	Αριθμός	Ποσό
Σύνολο πιστώσεων 1991 (1)	**10 271**	**2 990,9**	**9 960**	**2 919,9**	**311**	**71,0**
Περιφερειακή ανάπτυξη	6415	1 820,6	6415	1 820,6	—	—
Έργα υποδομής	*438*	*418,4*	*438*	*418,4*	—	—
ΜΜΕ σε ενισχυόμενες περιοχές	*5 977*	*1 402,2*	*5 977*	*1 402,2*	—	—
Ενεργειακοί στόχοι	86	114,1	86	114,1	—	—
Προηγμένη τεχνολογία	141	54,1	141	54,1	—	—
ΜΜΕ εκτός ενισχυόμενων περιοχών	3 621	992,9	3 310	921,9	311	71,0
Περιβάλλον	152	163,2	152	163,2	—	—
Υποδομές κοινοτικού ενδιαφέροντος	12	3,0	12	3,0	—	—

(1) Επειδή ορισμένες πιστώσεις ανταποκρίνονται σε περισσότερους του ενός στόχους, τα επιμέρους σύνολα δεν είναι αθροίσιμα.

Πίνακας Ι: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά το 1991**

Κατανομή κατά περιφέρεια και στόχο

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Περιφερειακή ανάπτυξη		Εκτός ενισχυόμενων περιοχών					
Περιφέρεια	Αριθμός	Ποσό	Έργα υποδομής	Βιομηχανία	Από ιδίους πόρους	Από πόρους του ΝΚΜ	Προηγμένη τεχνολογία	Ενέργεια	Περιβάλλον	Κοινοτικές υποδομές
Βέλγιο	**280**	**216,3**	**—**	**64,5**	**128,2**	**23,6**	**—**	**—**	**—**	**—**
West Vlaanderen	56	69,0	—	12,6	50,9	5,5	—	—	—	—
Oost Vlaanderen	34	42,5	—	—	36,7	5,8	—	—	—	—
Limburg	26	30,6	—	30,6	—	—	—	—	—	—
Antwerpen	46	29,9	—	6,8	17,5	5,6	—	—	—	—
Brabant B.	18	12,2	—	—	10,1	2,1	—	—	—	—
Brabant V.	10	9,3	—	1,7	6,6	1,0	—	—	—	—
Liège	31	8,7	—	6,0	1,3	1,4	—	—	—	—
Hainaut	29	8,2	—	5,1	1,5	1,6	—	—	—	—
Namur	3	3,1	—	0,8	1,9	0,4	—	—	—	—
Brabant W.	7	1,8	—	—	1,6	0,1	—	—	—	—
Luxembourg	10	1,0	—	1,0	—	—	—	—	—	—
Δανία	**298**	**70,8**	**—**	**32,0**	**37,0**	**—**	**—**	**—**	**1,8**	**—**
Vest for Storebælt	222	59,4	—	30,1	28,5	—	—	—	0,8	—
Hovedstadsregionen	51	8,4	—	—	7,6	—	—	—	0,7	—
Øst for Storebælt	25	3,0	—	1,9	0,9	—	—	—	0,2	—
Γερμανία	**401**	**177,4**	**32,1**	**60,4**	**38,5**	**—**	**12,5**	**17,2**	**60,7**	**—**
Niedersachsen	32	44,0	27,2	16,6	0,2	—	—	0,2	22,7	—
Nordrhein-Westfalen	39	32,5	—	7,0	16,7	—	1,0	—	8,9	—
Baden-Württemberg	135	26,0	—	—	6,9	—	11,6	3,4	7,6	—
Bayern	11	22,7	—	—	7,2	—	—	9,6	5,9	—
Sachsen	48	9,2	—	9,2	—	—	—	—	—	—
Hessen	8	8,3	—	0,6	7,6	—	—	—	0,6	—
Brandenburg	31	6,1	—	6,1	—	—	—	—	—	—
Thüringen	23	5,6	—	5,6	—	—	—	—	2,2	—
Berlin	6	5,4	—	5,4	—	—	—	—	4,9	—
Schleswig-Holstein	4	4,9	2,4	1,0	—	—	—	1,5	2,9	—
Mecklenburg-Vorpommern	36	3,7	—	3,7	—	—	—	—	—	—
Sachsen-Anhalt	23	3,5	—	3,5	—	—	—	—	—	—
Bremen	1	2,5	2,5	—	—	—	—	2,5	2,5	—
Hamburg	2	2,0	—	1,1	—	—	—	—	2,0	—
Saarland	1	0,6	—	0,6	—	—	—	—	—	—
Rheinland-Pfalz	1	0,6	—	—	—	—	—	—	0,6	—

Πίνακας I: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά το 1991** *(συνέχεια)*

Κατανομή κατά περιφέρεια και στόχο (ποσά σε εκατομ. Ecu)

Περιφέρεια	Σύνολο		Περιφερειακή ανάπτυξη		Εκτός ενισχυόμενων περιοχών					
	Αριθμός	Ποσό	Έργα υποδομής	Βιομηχανία	Από ιδίους πόρους	Από πόρους του ΝΚΜ	Προηγμένη τεχνολογία	Ενέργεια	Περιβάλλον	Κοινοτικές υποδομές
Ελλάς	**84**	**66,4**	**19,1**	**47,3**	**—**	**—**	**—**	**14,6**	**0,7**	**—**
Στερεά Ελλάς	9	16,9	—	16,9	—	—	—	—	—	—
Αττική	14	13,3	1,4	11,8	—	—	—	1,4	—	—
Κρήτη	28	10,0	7,4	2,5	—	—	—	3,0	—	—
Κεντρική Μακεδονία	9	6,9	0,3	6,6	—	—	—	0,3	0,7	—
Θεσσαλία	5	4,1	1,4	2,7	—	—	—	1,4	—	—
Πελοπόννησος	5	3,7	1,5	2,2	—	—	—	1,5	—	—
Βόρεια Ελλάς	3	3,6	3,6	—	—	—	—	3,6	—	—
Νησιά	7	3,4	3,4	—	—	—	—	3,4	—	—
Πολυπεριφερειακές	1	2,3	—	2,3	—	—	—	—	—	—
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	1	1,9	—	1,9	—	—	—	—	—	—
Δυτική Ελλάς	1	0,2	—	0,2	—	—	—	—	—	—
Βόρειο Αιγαίο	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—
Ισπανία	**609**	**315,8**	**58,6**	**175,5**	**70,6**	**8,9**	**—**	**—**	**3,5**	**—**
Andalucía	101	67,1	4,8	61,7	—	0,6	—	—	—	—
Cataluña	63	38,1	—	1,5	36,1	0,5	—	—	—	—
Castilla-León	88	35,6	14,4	16,4	—	4,8	—	—	—	—
Galicia	29	32,6	27,1	5,5	—	—	—	—	—	—
Comunidad Valenciana	81	26,7	1,4	23,8	—	1,4	—	—	—	—
Madrid	51	24,7	—	—	22,5	0,1	—	—	2,1	—
País Vasco	21	16,8	0,8	14,2	1,1	0,8	—	—	—	—
Murcia	26	16,0	3,7	12,2	—	0,2	—	—	1,3	—
Castilla-La Mancha	50	13,5	4,3	8,7	—	0,4	—	—	—	—
Aragón	19	10,3	—	4,7	5,6	—	—	—	—	—
Baleares	5	8,9	—	8,7	0,2	—	—	—	—	—
Extremadura	16	8,5	1,2	7,2	—	0,1	—	—	—	—
Canarias	26	6,2	—	6,2	—	—	—	—	—	—
Cantabria	9	3,9	1,0	2,9	—	—	—	—	—	—
Navarra	11	3,2	—	—	3,2	—	—	—	—	—
La Rioja	4	1,9	—	—	1,9	—	—	—	—	—
Asturias	9	1,8	—	1,8	—	—	—	—	—	—
Γαλλία	**6 190**	**805,4**	**267,1**	**293,4**	**218,2**	**25,8**	**—**	**—**	**46,3**	**3,0**
Île-de-France	981	91,7	—	—	86,3	4,9	—	—	0,5	—
Aquitaine	313	84,5	60,9	23,4	0,2	—	—	—	3,2	0,3
Bretagne	257	69,6	37,3	31,8	—	0,5	—	—	1,5	—
Rhône-Alpes	825	61,8	7,8	27,3	22,6	3,7	—	—	7,7	0,5
Languedoc-Roussillon	168	60,0	51,0	9,0	—	—	—	—	—	0,7
Franche-Comté	194	54,5	1,3	4,6	46,6	1,9	—	—	1,6	—
Lorraine	321	42,8	14,7	23,1	—	5,0	—	—	15,1	—
Basse-Normandie	166	42,5	35,8	3,2	2,9	0,7	—	—	—	—
Nord - Pas-de-Calais	299	39,2	—	39,2	—	—	—	—	—	—
Pays de la Loire	361	35,5	0,9	27,6	5,6	1,4	—	—	0,9	—
Alsace	311	31,4	2,6	11,9	15,9	1,0	—	—	4,9	—
Provence-Côte d'Azur	439	29,5	1,3	28,2	—	—	—	—	1,3	—
Auvergne	120	26,5	15,5	10,3	0,5	0,1	—	—	—	—
Poitou-Charentes	170	21,6	10,8	10,8	—	—	—	—	5,0	0,3
Midi-Pyrénées	212	19,9	3,0	14,8	1,3	0,7	—	—	2,2	0,1
Centre	237	19,4	0,5	1,9	14,7	2,2	—	—	—	0,5
Bourgogne	233	17,4	3,0	5,9	8,2	0,2	—	—	2,4	0,6
Picardie	174	15,7	7,0	2,0	6,5	0,2	—	—	—	—
Limousin	55	14,1	11,4	2,8	—	—	—	—	—	—
Champagne-Ardenne	200	12,8	—	7,7	2,4	2,8	—	—	—	—
Haute-Normandie	120	10,4	2,3	3,6	4,4	0,2	—	—	—	—
Martinique	23	4,1	—	3,8	—	0,3	—	—	—	—
Corse	10	0,4	—	0,4	—	—	—	—	—	—
Guyane	1	0,05	—	—	0,05	—	—	—	—	—

Πίνακας I: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά το 1991** *(συνέχεια)*

Κατανομή κατά περιφέρεια και στόχο

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

Περιφέρεια	Σύνολο		Περιφερειακή ανάπτυξη		Εκτός ενισχυόμενων περιοχών					
	Αριθμός	Ποσό	Έργα υποδομής	Βιομηχανία	Από ιδίους πόρους	Από πόρους του ΝΚΜ	Προηγμένη τεχνολογία	Ενέργεια	Περιβάλλον	Κοινοτικές υποδομές
Ιρλανδία	**8**	**13,0**	**—**	**13,0**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
Ιταλία	**1 850**	**1 030,1**	**13,4**	**518,3**	**371,6**	**0,6**	**41,6**	**75,8**	**50,1**	**—**
Lombardia	179	193,5	—	—	142,4	0,6	20,6	13,1	22,1	—
Piémonte	96	95,9	—	—	68,8	—	9,8	7,1	10,2	—
Emilia-Romagna	112	90,5	—	0,1	63,3	—	7,3	14,8	5,1	—
Marche	163	83,3	—	83,3	—	—	3,9	—	—	—
Veneto	92	81,6	—	9,2	64,6	—	—	10,1	2,3	—
Lazio	50	69,6	0,7	65,5	—	—	—	4,1	—	—
Campania	169	64,4	—	64,4	—	—	—	—	—	—
Toscana	119	62,0	—	36,0	24,5	—	—	5,4	3,1	—
Puglia	239	48,0	7,2	40,8	—	—	—	7,2	—	—
Trentino-Alto Adige	53	46,4	2,0	41,8	—	—	—	4,6	—	—
Sicilia	122	41,0	0,2	40,8	—	—	—	3,2	4,0	—
Abruzzi	95	38,6	0,8	37,8	—	—	—	0,8	—	—
Sardegna	119	26,1	—	26,1	—	—	—	—	—	—
Umbria	52	24,8	—	24,8	—	—	—	—	—	—
Liguria	55	21,5	2,5	12,6	6,3	—	—	2,5	—	—
Friuli-Venezia Giulia	37	13,7	—	5,8	1,6	—	—	2,9	3,4	—
Basilicata	47	13,2	—	13,2	—	—	—	—	—	—
Calabria	37	8,6	—	8,6	—	—	—	—	—	—
Molise	14	7,8	—	7,8	—	—	—	—	—	—
Κάτω Χώρες	**51**	**68,9**	**1,1**	**14,0**	**53,7**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
Gelderland	12	19,8	—	5,7	14,1	—	—	—	—	—
Noord-Holland	9	15,4	—	—	15,4	—	—	—	—	—
Noord-Brabant	6	10,2	—	0,3	9,9	—	—	—	—	—
Overijssel	6	6,8	—	1,4	5,4	—	—	—	—	—
Zuid Holland	8	6,5	—	—	6,5	—	—	—	—	—
Groningen	3	3,5	—	3,5	—	—	—	—	—	—
Limburg	3	3,2	—	1,9	1,3	—	—	—	—	—
Friesland	2	2,4	1,1	1,3	—	—	—	—	—	—
Flevoland	1	0,7	—	—	0,7	—	—	—	—	—
Utrecht	1	0,5	—	—	0,5	—	—	—	—	—
Πορτογαλία	**399**	**153,1**	**26,9**	**126,2**	**—**	**—**	**—**	**6,5**	**0,1**	**—**
Norte	155	52,9	11,8	41,1	—	—	—	5,6	—	—
Lisboa e Vale do Tejo	92	50,8	2,8	48,0	—	—	—	—	—	—
Centro	102	36,2	5,9	30,3	—	—	—	0,8	0,1	—
Algarve	11	4,5	2,7	1,8	—	—	—	—	—	—
Alentejo	25	3,5	0,9	2,6	—	—	—	—	—	—
Açores	12	2,9	2,7	0,2	—	—	—	—	—	—
Madeira	2	2,3	—	2,3	—	—	—	—	—	—
Ηνωμένο Βασίλειο	**101**	**73,7**	**—**	**57,6**	**4,1**	**12,0**	**—**	**—**	**—**	**—**
North West	22	22,9	—	20,6	2,3	—	—	—	—	—
Wales	12	11,7	—	11,7	—	—	—	—	—	—
North	9	9,7	—	9,7	—	—	—	—	—	—
East Midlands	14	9,4	—	6,0	—	3,4	—	—	—	—
West Midlands	13	8,0	—	5,8	—	2,1	—	—	—	—
Yorkshire and Humberside	9	3,9	—	2,7	—	1,2	—	—	—	—
East Anglia	9	3,7	—	—	1,8	2,0	—	—	—	—
South East	10	3,4	—	—	—	3,4	—	—	—	—
Scotland	2	0,8	—	0,8	—	—	—	—	—	—
South West	1	0,3	—	0,3	—	—	—	—	—	—
Γενικό σύνολο	**10 271**	**2 990,9**	**418,4**	**1 402,2**	**921,9**	**71,0**	**54,1**	**114,1**	**163,2**	**3,0**

Πίνακας Κ: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά την περίοδο 1987-1991**

Συνθετική παρουσίαση

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Από ιδίους πόρους		Από πόρους του ΝΚΜ	
	Αριθμός	Ποσό	Αριθμός	Ποσό	Αριθμός	Ποσό
Σύνολο πιστώσεων 1987-1991 (1)	**34 967**	**11 639,0**	**32 333**	**10 709,3**	**2 634**	**929,8**
Περιφερειακή ανάπτυξη	21 755	7 034,5	21 755	7 034,5	—	—
Έργα υποδομής	*1 327*	*1 479,7*	*1 327*	*1 479,7*	—	—
ΜΜΕ σε ενισχυόμενες περιοχές	*20 428*	*5 554,8*	*20 428*	*5 554,8*	—	—
Ενεργειακοί στόχοι	457	660,8	448	653,5	9	7,3
Προηγμένη τεχνολογία	557	459,1	557	459,1	—	—
ΜΜΕ εκτός ενισχυόμενων περιοχών	11 963	3 262,5	9 338	2 340,0	2 625	922,5
Περιβάλλον	863	970,1	863	970,1	—	—
Υποδομές κοινοτικού ενδιαφέροντος	31	25,6	31	25,6	—	—

(1) Επειδή ορισμένες πιστώσεις ανταποκρίνονται σε περισσότερους του ενός στόχους, τα επιμέρους σύνολα δεν είναι αθροίσιμα.

Πίνακας Λ: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά την περίοδο 1987-1991**

Κατανομή κατά περιφέρεια και στόχο

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Περιφερειακή ανάπτυξη		Εκτός ενισχυόμενων περιοχών					
Περιφέρεια	Αριθμός	Ποσό	Έργα υποδομής	Βιομηχανία	Από ιδίους πόρους	Από πόρους του ΝΚΜ	Προηγμένη τεχνολογία	Ενέργεια	Περιβάλλον	Κοινοτικές υποδομές
Βέλγιο	**422**	**351,1**	**—**	**135,8**	**191,6**	**23,6**	**—**	**—**	**—**	**—**
West Vlaanderen	107	119,9	—	17,8	96,6	5,5	—	—	—	—
Limburg	40	52,1	—	52,1	—	—	—	—	—	—
Oost Vlaanderen	45	49,7	—	0,2	43,7	5,8	—	—	—	—
Antwerpen	66	46,0	—	16,3	24,1	5,6	—	—	—	—
Hainaut	42	29,8	—	26,6	1,6	1,6	—	—	—	—
Liège	41	16,8	—	13,8	1,6	1,4	—	—	—	—
Brabant B.	28	14,8	—	—	12,7	2,1	—	—	—	—
Brabant V.	15	10,2	—	1,7	7,3	1,2	—	—	—	—
Namur	16	8,7	—	6,3	1,9	0,4	—	—	—	—
Brabant W.	12	2,2	—	—	2,1	0,1	—	—	—	—
Luxembourg	10	1,0	—	1,0	—	—	—	—	—	—
Δανία	**649**	**237,3**	**26,5**	**70,2**	**71,1**	**62,6**	**—**	**—**	**26,4**	**—**
Vest for Storebælt	482	187,8	23,5	66,1	51,3	46,0	—	—	20,3	—
Hovedstadsregionen	119	38,2	1,5	—	18,9	14,4	—	—	3,4	—
Øst for Storebælt	48	11,3	1,6	4,1	0,9	2,1	—	—	2,7	—
Γερμανία	**1 540**	**1 206,9**	**398,2**	**278,2**	**192,5**	**—**	**59,6**	**72,7**	**636,9**	**—**
Nordrhein-Westfalen	407	548,1	249,4	92,5	73,3	—	5,8	21,7	317,4	—
Niedersachsen	141	167,9	85,5	68,2	4,6	—	—	2,9	91,3	—
Baden-Württemberg	529	153,3	0,1	1,3	49,7	—	53,8	11,9	49,8	—
Bayern	98	86,5	—	8,4	25,8	—	—	9,6	46,6	—
Hessen	65	49,2	—	3,9	29,9	—	—	—	16,7	—
Rheinland-Pfalz	46	44,5	3,4	17,4	7,3	—	—	0,6	19,4	—
Saarland	18	39,4	26,2	13,2	—	—	—	—	38,8	—
Schleswig-Holstein	29	32,2	18,5	4,2	1,2	—	—	11,5	20,7	—
Bremen	15	29,1	14,4	14,7	—	—	—	14,4	17,4	—
Hamburg	24	22,4	0,8	20,0	0,6	—	—	—	11,7	—
Sachsen	48	9,2	—	9,2	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	6,4	—	6,4	—	—	—	—	4,9	—
Brandenburg	31	6,1	—	6,1	—	—	—	—	—	—
Thüringen	23	5,6	—	5,6	—	—	—	—	2,2	—
Mecklenburg-Vorpommern	36	3,7	—	3,7	—	—	—	—	—	—
Sachsen-Anhalt	23	3,5	—	3,5	—	—	—	—	—	—

Πίνακας Λ: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά την περίοδο 1987-1991** *(συνέχεια)*

Κατανομή κατά περιφέρεια και στόχο

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

Περιφέρεια	Σύνολο		Περιφερειακή ανάπτυξη		Εκτός ενισχυόμενων περιοχών					
	Αριθμός	Ποσό	Έργα υποδομής	Βιομηχανία	Από ιδίους πόρους	Από πόρους του ΝΚΜ	Προηγμένη τεχνολογία	Ενέργεια	Περιβάλλον	Κοινοτικές υποδομές
Ελλάς	**467**	**270,0**	**87,0**	**178,8**	**—**	**4,2**	**—**	**14,6**	**0,7**	**—**
Πολυπεριφερειακές	7	49,0	7,8	41,2	—	—	—	—	—	—
Αττική	86	42,9	9,4	30,8	—	2,6	—	1,4	—	—
Στερεά Ελλάς	38	33,7	4,2	28,6	—	0,8	—	—	—	—
Κρήτη	103	31,8	13,9	17,8	—	0,1	—	3,0	—	—
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	23	24,0	13,3	10,7	—	—	—	—	—	—
Κεντρική Μακεδονία	70	23,0	3,6	19,2	—	0,1	—	0,3	0,7	—
Θεσσαλία	23	13,5	6,7	6,8	—	—	—	1,4	—	—
Κεντρική Ελλάς	2	10,2	5,5	4,7	—	—	—	—	—	—
Νησιά	8	10,1	10,1	—	—	—	—	3,4	—	—
Πελοπόννησος	33	9,8	2,6	6,9	—	0,3	—	1,5	—	—
Βόρεια Ελλάς	6	7,8	7,8	—	—	—	—	3,6	—	—
Νότιο Αιγαίο	16	4,5	0,9	3,4	—	0,1	—	—	—	—
Δυτική Ελλάς	13	3,6	0,03	3,6	—	0,03	—	—	—	—
Ιόνια Νησιά	14	2,9	0,4	2,4	—	0,04	—	—	—	—
Ήπειρος	12	2,2	0,2	2,0	—	—	—	—	—	—
Δυτική Μακεδονία	6	0,7	0,1	0,6	—	—	—	—	—	—
Βόρειο Αιγαίο	7	0,5	0,3	0,1	—	0,1	—	—	—	—
Ισπανία	**3 023**	**1 298,0**	**196,5**	**668,8**	**265,8**	**164,8**	**—**	**—**	**3,5**	**—**
Andalucía	539	234,8	32,7	195,5	1,7	4,9	—	—	—	—
Cataluña	397	176,7	—	38,2	95,7	42,8	—	—	—	—
Madrid	288	146,7	1,9	9,4	92,2	41,1	—	—	2,1	—
Comunidad Valenciana	311	129,1	8,3	74,8	18,9	27,0	—	—	—	—
Castilla-León	324	114,1	34,3	66,4	5,9	7,4	—	—	—	—
Galicia	124	90,4	61,2	26,7	0,1	2,5	—	—	—	—
Castilla-La Mancha	212	72,3	21,9	39,2	3,1	8,1	—	—	—	—
Canarias	129	63,5	0,5	61,2	—	1,8	—	—	—	—
Murcia	143	62,0	13,5	44,7	1,5	2,2	—	—	1,3	—
País Vasco	109	53,8	0,9	40,2	4,9	7,9	—	—	—	—
Aragón	107	41,2	0,9	14,6	19,6	6,1	—	—	—	—
Extremadura	126	36,0	13,8	21,8	—	0,4	—	—	—	—
Navarra	60	21,9	—	0,9	14,1	6,9	—	—	—	—
Asturias	60	20,4	5,6	14,4	0,2	0,1	—	—	—	—
Cantabria	37	13,4	1,0	11,2	0,1	1,1	—	—	—	—
La Rioja	43	11,3	—	1,0	6,2	4,1	—	—	—	—
Baleares	14	10,6	—	8,7	1,5	0,4	—	—	—	—
Γαλλία	**16 412**	**2 379,5**	**675,2**	**962,6**	**545,5**	**179,9**	**2,5**	**13,1**	**66,0**	**9,5**
Île-de-France	2 857	260,3	—	—	223,6	33,7	0,9	—	1,2	—
Rhône-Alpes	2 273	235,7	65,7	54,7	84,9	30,0	0,3	—	7,7	0,6
Bretagne	938	234,0	50,3	164,5	0,1	9,2	—	9,8	1,5	—
Nord - Pas-de-Calais	719	195,2	111,2	81,0	—	3,0	—	—	—	3,3
Aquitaine	715	174,1	102,1	65,4	0,3	4,3	0,3	2,0	6,0	0,6
Pays de la Loire	948	161,0	42,7	97,0	12,5	8,8	0,2	—	0,9	0,4
Provence-Côte d'Azur	1 005	155,6	59,4	88,8	0,1	6,7	0,6	—	1,3	—
Alsace	1 085	150,6	9,8	69,6	66,4	4,7	0,1	—	13,5	—
Languedoc-Roussillon	420	131,3	83,4	44,0	—	4,0	—	—	—	0,7
Lorraine	906	128,0	22,1	93,7	0,5	11,7	—	—	21,0	1,3
Midi-Pyrénées	509	80,4	36,8	40,1	1,6	1,9	—	—	2,2	0,1
Franche-Comté	385	77,2	2,6	9,0	59,0	6,5	—	—	3,3	—
Basse-Normandie	466	70,1	35,8	20,2	8,4	5,6	—	—	—	—
Centre	626	57,5	0,5	3,3	32,1	21,4	—	0,3	—	0,5
Haute-Normandie	467	44,6	2,5	16,8	17,5	7,9	—	—	—	—
Auvergne	282	42,6	16,4	18,7	2,7	4,8	—	—	—	—
Poitou-Charentes	299	41,4	11,9	27,6	—	2,0	0,1	—	5,0	0,8
Bourgogne	449	36,8	3,0	14,9	15,0	3,9	0,1	—	2,4	0,6
Picardie	405	36,0	7,0	11,2	15,6	2,2	—	—	—	—
Champagne-Ardenne	422	34,4	0,5	22,5	5,3	6,0	0,1	1,0	—	0,5
Limousin	147	21,2	11,5	9,0	—	0,8	—	—	—	—
Réunion	37	5,6	—	5,6	—	—	—	—	—	—
Martinique	26	4,3	—	4,0	—	0,3	—	—	—	—
Corse	24	1,5	—	1,0	—	0,5	—	—	—	—
Guyane	1	0,05	—	—	0,05	—	—	—	—	—
Guadeloupe	1	0,04	—	0,04	—	—	—	—	—	—

Πίνακας Λ: **Πιστώσεις που χορηγήθηκαν από εκκρεμή συνολικά δάνεια κατά την περίοδο 1987-1991** *(συνέχεια)*

Κατανομή κατά περιφέρεια και στόχο (ποσά σε εκατομ. Ecu)

Περιφέρεια	Σύνολο		Περιφερειακή ανάπτυξη		Εκτός ενισχυόμενων περιοχών					
	Αριθμός	Ποσό	Έργα υπο-δομής	Βιομηχανία	Από ιδίους πόρους	Από πόρους του ΝΚΜ	Προηγμένη τεχνολογία	Ενέργεια	Περιβάλλον	Κοινοτικές υποδομές
Ιρλανδία	**149**	**28,2**	**—**	**28,2**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
Ιταλία	**9 835**	**4 948,2**	**67,7**	**2 568,3**	**950,4**	**384,4**	**396,9**	**548,2**	**234,5**	**16,1**
Lombardia	770	754,2	—	2,6	303,0	102,0	166,1	115,2	104,0	—
Veneto	634	474,1	8,8	66,9	177,2	109,2	44,6	47,1	16,4	16,1
Emilia-Romagna	545	446,2	—	8,5	198,8	79,4	40,9	85,7	34,6	—
Piemonte	387	399,7	—	0,4	161,5	44,2	90,5	80,4	33,7	—
Campania	1 123	387,6	0,1	387,5	—	—	—	7,6	2,7	—
Trentino-Alto Adige	600	378,5	4,5	352,2	—	0,3	—	26,7	—	—
Toscana	646	330,1	—	155,7	84,3	40,5	23,9	44,9	23,8	—
Lazio	327	270,8	3,5	227,9	4,0	0,8	14,1	16,0	7,5	—
Marche	599	249,2	4,9	239,2	0,3	—	5,0	9,6	0,1	—
Sicilia	952	228,2	8,6	219,6	—	—	—	21,5	6,7	—
Sardegna	717	196,0	0,6	195,5	—	—	—	1,5	0,6	—
Puglia	1 011	194,9	15,9	178,9	—	—	—	15,9	—	—
Abruzzi	413	157,0	7,4	149,5	—	—	—	6,9	—	—
Umbria	224	136,8	1,3	125,5	—	—	11,8	14,5	—	—
Friuli-Venezia Giulia	162	88,7	0,6	68,8	1,6	—	—	14,9	3,4	—
Liguria	172	85,4	4,5	43,1	19,7	6,0	—	16,5	—	—
Basilicata	235	71,2	0,3	71,0	—	—	—	1,6	0,7	—
Calabria	232	47,8	6,7	41,1	—	—	—	6,7	—	—
Molise	75	33,6	—	33,6	—	—	—	—	—	—
Πολυπεριφερειακές βόρεια χώρα	6	16,5	—	—	—	1,9	—	14,1	0,5	—
Valle d'Aosta	1	1,0	—	—	—	—	—	1,0	—	—
Πολυπεριφερειακές Mezzogiorno	4	0,7	—	0,7	—	—	—	—	—	—
Κάτω Χώρες	**142**	**186,1**	**1,1**	**67,8**	**117,3**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
Gelderland	26	40,9	—	17,2	23,7	—	—	—	—	—
Noord-Holland	25	38,6	—	11,2	27,4	—	—	—	—	—
Noord-Brabant	21	32,2	—	1,8	30,4	—	—	—	—	—
Zuid-Holland	25	23,7	—	4,8	18,9	—	—	—	—	—
Limburg	9	13,8	—	12,0	1,8	—	—	—	—	—
Overijssel	12	10,8	—	4,7	6,1	—	—	—	—	—
Groningen	8	10,1	—	10,1	—	—	—	—	—	—
Friesland	6	7,0	1,1	6,0	—	—	—	—	—	—
Drenthe	4	3,7	—	—	3,7	—	—	—	—	—
Utrecht	4	2,4	—	—	2,4	—	—	—	—	—
Zeeland	1	2,1	—	—	2,1	—	—	—	—	—
Flevoland	1	0,7	—	—	0,7	—	—	—	—	—
Πορτογαλία	**2 058**	**563,0**	**27,5**	**499,2**	**—**	**35,1**	**—**	**12,2**	**2,2**	**—**
Centre	696	189,3	5,9	163,9	—	18,3	—	4,3	0,2	—
Norte	666	185,8	11,8	167,2	—	6,9	—	7,9	1,9	—
Lisboa e Vale do Tejo	511	138,4	2,8	129,1	—	6,4	—	0,05	—	—
Alentejo	98	17,1	0,9	15,8	—	0,4	—	—	—	—
Algarve	44	14,1	2,7	9,1	—	2,4	—	—	—	—
Madeira	11	9,7	—	8,9	—	0,8	—	—	—	—
Πολυπεριφερειακές	13	4,4	—	4,4	—	—	—	—	—	—
Açores	19	4,2	3,3	0,9	—	—	—	—	—	—
Ηνωμένο Βασίλειο	**270**	**170,7**	**—**	**96,9**	**5,8**	**67,9**	**—**	**—**	**—**	**—**
South East	75	40,3	—	—	—	40,3	—	—	—	—
North West	35	26,3	—	22,6	2,3	1,4	—	—	—	—
East Midlands	32	20,3	—	10,6	3,5	9,7	—	—	—	—
Wales	23	17,3	—	17,3	—	—	—	—	—	—
Scotland	12	16,7	—	16,7	—	—	—	—	—	—
West Midlands	29	14,7	—	9,2	—	5,5	—	—	—	—
North	14	10,9	—	10,5	—	0,5	—	—	—	—
Yorkshire and Humberside	18	10,1	—	8,4	—	1,7	—	—	—	—
South West	17	7,5	—	1,7	—	5,8	—	—	—	—
East Anglia	15	6,6	—	—	—	3,1	—	—	—	—
Γενικό σύνολο	**34 967**	**11 639,0**	**1 479,7**	**5 554,8**	**2 340,0**	**922,5**	**459,1**	**660,8**	**970,1**	**25,6**

Πίνακας Μ: **Χορηγήσεις στα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ κατά την περίοδο 1976-1991**

(Συμβάσεις του Λομέ)

Κατανομή κατά θέση επενδυτικού σχεδίου

(σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο			Από ιδίους πόρους			Από πόρους προϋπολογισμού		
	Σύνολο	Λομέ I + II + III	Λομέ IV	Σύνολο	Λομέ I + II + III	Λομέ IV	Σύνολο	Λομέ I + II + III	Λομέ IV
ΑΦΡΙΚΗ	**2 485,9**	**2 267,8**	**218,1**	**1 572,1**	**1 413,6**	**158,5**	**913,8**	**854,2**	**59,6**
Δυτική Αφρική	*1 098,6*	*968,3*	*130,3*	*784,7*	*679,7*	*105,0*	*313,9*	*288,6*	*25,3*
Νιγηρία	361,0	306,0	55,0	358,0	303,0	55,0	3,0	3,0	—
Ακτή Ελεφαντοστού	191,6	191,6	—	185,7	185,7	—	5,9	5,9	—
Γκάνα	98,1	78,1	20,0	57,0	37,0	20,0	41,1	41,1	—
Σενεγάλη	69,0	69,0	—	33,0	33,0	—	36,0	36,0	—
Περιφερειακή	31,3	31,3	—	15,0	15,0	—	16,3	16,3	—
Μαυριτανία	78,5	53,5	25,0	40,0	25,0	15,0	38,5	28,5	10,0
Τόγκο	37,8	37,8	—	20,7	20,7	—	17,1	17,1	—
Γουινέα	57,7	34,7	23,0	26,9	11,9	15,0	30,8	22,8	8,0
Μπουρκίνα Φάσο	38,3	35,3	3,0	8,0	8,0	—	30,3	27,3	3,0
Μπενίν	31,9	31,9	—	13,5	13,5	—	18,4	18,4	—
Νίγηρ	31,2	31,2	—	16,0	16,0	—	15,2	15,2	—
Μαλί	30,3	30,3	—	—	—	—	30,3	30,3	—
Λιβερία	14,0	14,0	—	10,9	10,9	—	3,1	3,1	—
Πράσινο Ακρωτήριο	8,4	8,4	—	—	—	—	8,4	8,4	—
Γκάμπια	12,4	8,1	4,3	—	—	—	12,4	8,1	4,3
Γουινέα Μπισάου	7,3	7,3	—	—	—	—	7,3	7,3	—
Κεντρική και Ισημερινή Αφρική	*411,9*	*403,4*	*8,5*	*247,5*	*246,0*	*1,5*	*164,4*	*157,4*	*7,0*
Καμερούν	135,8	134,3	1,5	129,8	128,3	1,5	6,0	6,0	—
Ζαΐρ	95,7	88,7	7,0	50,0	50,0	—	45,7	38,7	7,0
Κονγκό	57,9	57,9	—	28,1	28,1	—	29,8	29,8	—
Γκαμπόν	34,5	34,5	—	32,0	32,0	—	2,5	2,5	—
Μπουρούντι	20,6	20,6	—	—	—	—	20,6	20,6	—
Τσαντ	17,7	17,7	—	—	—	—	17,7	17,7	—
Ρουάντα	17,7	17,7	—	—	—	—	17,7	17,7	—
Κεντραφρική	15,1	15,1	—	—	—	—	15,1	15,1	—
Περιφερειακή	8,8	8,8	—	7,6	7,6	—	1,2	1,2	—
Ισημερινή Γουινέα	6,0	6,0	—	—	—	—	6,0	6,0	—
Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	2,1	2,1	—	—	—	—	2,1	2,1	—
Ανατολική Αφρική	*403,7*	*375,7*	*28,0*	*199,4*	*179,4*	*20,0*	*204,3*	*196,3*	*8,0*
Κένυα	197,9	177,9	20,0	186,9	166,9	20,0	11,0	11,0	—
Τανζανία	53,3	45,3	8,0	5,0	5,0	—	48,3	40,3	8,0
Αιθιοπία	44,0	44,0	—	—	—	—	44,0	44,0	—
Σουδάν	38,5	38,5	—	—	—	—	38,5	38,5	—
Ουγκάντα	25,4	25,4	—	—	—	—	25,4	25,4	—
Σομαλία	25,2	25,2	—	—	—	—	25,2	25,2	—
Σεϋχέλλες	7,6	7,6	—	1,5	1,5	—	6,1	6,1	—
Περιφερειακή	6,5	6,5	—	6,0	6,0	—	0,5	0,5	—
Τζιμπουτί	5,4	5,4	—	—	—	—	5,4	5,4	—
Μεσημβρινή Αφρική	*520,6*	*483,3*	*37,3*	*326,5*	*308,5*	*18,0*	*194,1*	*174,8*	*19,3*
Ζιμπάμπουε	128,4	110,4	18,0	123,0	105,0	18,0	5,4	5,4	—
Ζάμπια	71,7	71,7	—	42,0	42,0	—	29,7	29,7	—
Μποτσουάνα	65,8	65,8	—	59,5	59,5	—	6,3	6,3	—
Μαλάουι	77,8	63,0	14,8	32,5	32,5	—	45,3	30,5	14,8
Μαδαγασκάρη	54,6	54,6	—	—	—	—	54,6	54,6	—
Μαυρίκιος	53,3	50,8	2,5	44,5	44,5	—	8,8	6,3	2,5
Σουαζιλάνδη	33,2	33,2	—	25,0	25,0	—	8,2	8,2	—
Μοζαμβίκη	15,0	15,0	—	—	—	—	15,0	15,0	—
Λεσότο	12,6	12,6	—	—	—	—	12,6	12,6	—
Αγκόλα	4,0	4,0	—	—	—	—	4,0	4,0	—
Κομόρες	4,2	2,2	2,0	—	—	—	4,2	2,2	2,0
Πολυπεριφερειακό σχέδιο	*51,0*	*37,0*	*14,0*	*14,0*	—	*14,0*	*37,0*	*37,0*	—
ΚΑΡΑΪΒΙΚΗ	**258,7**	**207,2**	**51,5**	**200,7**	**150,7**	**50,0**	**58,0**	**56,5**	**1,5**
Τρινιντάντ και Τομπάγκο	94,9	56,9	38,0	92,0	54,0	38,0	2,9	2,9	—
Ιαμαϊκή	57,3	45,3	12,0	50,3	38,3	12,0	7,0	7,0	—
Μπαρμπάντος	25,4	25,4	—	24,3	24,3	—	1,1	1,1	—
Μπαχάμας	17,6	17,6	—	17,6	17,6	—	—	—	—
Γουιάνα	11,2	11,2	—	—	—	—	11,2	11,2	—
Αγία Λουκία	9,6	9,6	—	6,0	6,0	—	3,6	3,6	—
Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	9,0	9,0	—	3,0	3,0	—	6,0	6,0	—
Σούριναμ	7,3	7,3	—	—	—	—	7,3	7,3	—
Μπελίζ	6,1	6,1	—	4,5	4,5	—	1,6	1,6	—
Γρενάδα	6,6	5,1	1,5	—	—	—	6,6	5,1	1,5
Περιφερειακή	5,0	5,0	—	3,0	3,0	—	2,0	2,0	—
Δομινίκα	4,8	4,8	—	—	—	—	4,8	4,8	—
Αντίγκουα	1,5	1,5	—	—	—	—	1,5	1,5	—
Άγιος Χριστόφορος-Νέβις	2,5	2,5	—	—	—	—	2,5	2,5	—

Πίνακας Μ: **Χορηγήσεις στα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ κατά την περίοδο 1976-1991** *(συνέχεια)*

(Συμβάσεις του Λομέ)

Κατανομή κατά θέση επενδυτικού σχεδίου

(σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο			Από ιδίους πόρους			Από πόρους προϋπολογισμού		
	Σύνολο	Λομέ I + II + III	Λομέ IV	Σύνολο	Λομέ I + II + III	Λομέ IV	Σύνολο	Λομέ I + II + III	Λομέ IV
ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ	**217,1**	**210,1**	**7,0**	**169,4**	**164,4**	**5,0**	**47,7**	**45,7**	**2,0**
Παπουασία-Νέα Γουινέα	109,1	107,1	2,0	87,9	87,9	—	21,2	19,2	2,0
Φίτζι	88,9	83,9	5,0	79,5	74,5	5,0	9,4	9,4	—
Δυτικές Σαμόες	7,5	7,5	—	—	—	—	7,5	7,5	—
Τόνγκα	6,1	6,1	—	2,0	2,0	—	4,1	4,1	—
Βανουάτου	3,0	3,0	—	—	—	—	3,0	3,0	—
Νήσοι Σολομώντος	2,2	2,2	—	—	—	—	2,2	2,2	—
Κιριμπάτι	0,2	0,2	—	—	—	—	0,2	0,2	—
Τουβαλού	0,1	0,1	—	—	—	—	0,1	0,1	—
Σύνολο κρατών ΑΚΕ	**2 961,7**	**2 685,1**	**276,6**	**1 942,1**	**1 728,6**	**213,5**	**1 019,5**	**956,4**	**63,1**
ΥΧΕ	**68,6**	**64,1**	**4,5**	**46,0**	**42,0**	**4,0**	**22,6**	**22,1**	**0,5**
Γαλλική Πολυνησία	16,4	16,4	—	11,0	11,0	—	5,4	5,4	—
Ολλανδικές Αντίλλες	15,6	15,6	—	12,8	12,8	—	2,8	2,8	—
Νέα Καληδονία	11,0	11,0	—	7,0	7,0	—	4,0	4,0	—
Νήσοι Κάυμαν	8,0	6,0	2,0	8,0	6,0	2,0	—	—	—
Αρούμπα	6,7	4,2	2,5	3,3	1,3	2,0	3,4	2,9	0,5
Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι	4,0	4,0	—	3,0	3,0	—	1,0	1,0	—
Ανγκουίλα	1,5	1,5	—	—	—	—	1,5	1,5	—
Μοντσεράτ	3,2	3,2	—	0,9	0,9	—	2,3	2,3	—
Περιφερειακή Δυτικές Ινδίες	1,0	1,0	—	—	—	—	1,0	1,0	—
Νήσοι Φώλκλαντ	0,1	0,1	—	—	—	—	0,1	0,1	
Μαγιότ	1,2	1,2	—	—	—	—	1,2	1,2	—
Γενικό σύνολο	**3 030,2**	**2 749,2**	**281,1**	**1 988,1**	**1 770,6**	**217,5**	**1 042,1**	**978,5**	**63,6**

Πίνακας Ν: **Κράτη ΑΚΕ και ΥΧΕ κατά την περίοδο 1976-1991**

(χορηγήσεις και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Κατανομή κατά τομέα

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Λομέ IV		Λομέ I + II + III			
	Χορηγήσεις		Χορηγήσεις		Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	
	Ποσό	%	Ποσό	%	Αριθμός	Ποσό
Ενέργεια	**103,0**	**36,6**	**657,1**	**23,9**	**7**	**3,1**
Παραγωγή	**75,0**	**26,7**	**412,7**	**15,0**	**6**	**2,5**
Κλασσικοί θερμοηλεκτρικοί σταθμοί	—	—	150,9	5,5	3	1,8
Υδροηλεκτρικοί και γεωθερμικοί σταθμοί	20,0	7,1	229,3	8,3	3	0,7
Υδρογονάνθρακες	55,0	19,6	32,5	1,2	—	—
Μεταφορά και διανομή	**28,0**	**10,0**	**214,4**	**7,8**	**1**	**0,6**
Ηλεκτρική ενέργεια	18,0	6,4	201,4	7,3	1	0,6
Πετρέλαιο	10,0	3,6	13,0	0,5	—	—
Αναδιάρθρωση του τομέα	**—**	**—**	**30,0**	**1,1**	**—**	**—**
Υποδομές	**42,8**	**15,2**	**443,1**	**16,1**	**4**	**1,8**
Μεταφορές	**19,0**	**6,8**	**116,6**	**4,2**	**3**	**0,8**
Σιδηροδρομικές	—	—	10,0	0,4	—	—
Θαλάσσιες	—	—	68,1	2,5	2	0,6
Εναέριες	19,0	6,8	38,5	1,4	1	0,2
Τηλεπικοινωνίες	**—**	**—**	**140,0**	**5,1**	**1**	**1,0**
Νερό (συλλογή, διανομή, καθαρισμός)	**22,3**	**7,9**	**185,5**	**6,7**	**—**	**—**
Γεωργική και δασική ανάπτυξη	**1,5**	**0,5**	**1,0**	**.**	**—**	**—**
Βιομηχανία, γεωργία, υπηρεσίες	**135,3**	**48,1**	**1 649,0**	**60,0**	**944**	**380,3**
Βιομηχανία	**80,5**	**28,6**	**1 011,1**	**36,8**	**696**	**315,2**
Εξορυκτική	25,0	8,9	248,7	9,0	21	10,8
Βασικές μεταλλουργικές	15,0	5,3	47,3	1,7	10	6,9
Χημικές	38,0	13,5	67,3	2,4	51	29,0
Ειδών διατροφής	—	—	350,2	12,7	170	81,7
Υφαντικών ειδών και δέρματος	2,5	0,9	112,8	4,1	97	47,1
Διάφορες μεταποιητικές βιομηχανίες	—	—	159,8	5,8	347	139,7
Ενίσχυση της βιομηχανίας	—	—	25,0	—	—	—
Γεωργία, δάση, αλιεία	**—**	**—**	**3,5**	**0,1**	**23**	**8,3**
Υπηρεσίες	**1,5**	**0,5**	**61,4**	**2,2**	**213**	**52,4**
Συνολικά δάνεια	**53,0**	**18,9**	**537,9**	**19,6**	**—**	**—**
Τράπεζες ανάπτυξης	**0,3**	**0,1**	**35,1**	**1,3**	**12**	**4,4**
Σύνολο	**281,1**	**100,0**	**2 749,2**	**100,0**	**955**	**385,2**

Πίνακας Ξ: **Χορηγήσεις στις μεσογειακές χώρες κατά την περίοδο 1977-1991**

Κατανομή κατά χώρα

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Από ιδίους πόρους	Από πόρους προϋπολογισμού
	Ποσό	%	Ποσό	Ποσό
Γιουγκοσλαβία	760,0	28,2	760,0	—
Αλγερία	358,1	13,3	354,1	4,0
Μαρόκο	327,0	12,1	297,0	30,0
Τυνησία	297,5	11,0	257,0	40,5
Αίγυπτος	434,0	16,1	420,0	14,0
Ιορδανία	121,3	4,5	112,0	9,3
Λίβανος	40,0	1,5	40,0	—
Συρία	97,6	3,6	94,1	3,5
Κύπρος	78,0	2,9	63,0	15,0
Ισραήλ	127,0	4,7	127,0	—
Μάλτα	52,5	1,9	42,0	10,5
Σύνολο	**2 693,0**	**100,0**	**2 566,2**	**126,8**

Οι χορηγήσεις στην Τουρκία, οι οποίες δεν παρουσιάζονται σε αυτό τον πίνακα, ανέρχονται συνολικά σε 734,2 εκατομμύρια, από τα οποία 115 εκατομμύρια χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείων από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας, κατά την περίοδο 1974-1981, και 619,2 εκατομμύρια υπό μορφή ενισχύσεων από ειδικούς πόρους, κατά την περίοδο 1965-1987.

Πίνακας Ο: **Μεσογειακές χώρες κατά την περίοδο 1977-1991**
(χορηγήσεις και πιστώσεις από εκκρεμή συνολικά δάνεια)

Κατανομή κατά τομέα

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Χορηγήσεις		Πιστώσεις από συνολικά δάνεια	
	Ποσό	%	Αριθμός	Ποσό
Ενέργεια και υποδομές	**1 966,2**	**73,0**	**31**	**18,2**
Ενέργεια	**511,1**	**19,0**	**—**	**—**
Παραγωγή	273,7	10,2	—	—
Κλασσικοί θερμοηλεκτρικοί σταθμοί	*211,7*	*7,9*	—	—
Υδροηλεκτρικοί σταθμοί	*34,0*	*1,3*	—	—
Υδρογονάνθρακες	*28,0*	*1,0*	—	—
Μεταφορά και διανομή	237,4	8,8	—	—
Ηλεκτρική ενέργεια	*212,4*	*7,9*	—	—
Φυσικό αέριο	*25,0*	*0,9*	—	—
Μεταφορές	**1 070,1**	**39,7**	**15**	**2,3**
Σιδηροδρομικές	175,3	6,5	—	—
Οδικές	760,2	28,2	15	2,3
Θαλάσσιες	118,6	4,4	—	—
Εναέριες	16,0	0,6	—	—
Τηλεπικοινωνίες	**13,0**	**0,5**	**—**	**—**
Υδραυλικές υποδομές, στερεά απόβλητα	**161,0**	**6,0**	**4**	**13,8**
Διάφορα έργα υποδομής	**211,1**	**7,8**	**12**	**2,1**
Βιομηχανία, γεωργία, υπηρεσίες	**726,8**	**27,0**	**2 223**	**379,8**
Βιομηχανία	**151,0**	**5,6**	**500**	**245,8**
Γεωργία, δάση, αλιεία	**42,1**	**1,6**	**1 599**	**84,5**
Υπηρεσίες	**6,0**	**0,2**	**124**	**49,5**
Συνολικά δάνεια	**525,3**	**19,5**	**—**	**—**
Τράπεζες ανάπτυξης	**2,4**	**0,1**	**—**	**—**
Σύνολο	**2 693,0**	**100,0**	**2 254**	**398,0**

Πίνακας Π: **Χορηγήσεις στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης κατά την περίοδο 1990-1991**

Κατανομή κατά χώρα και τομέα

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Σύνολο		Τομέας			
	Ποσό	%	Ενέργεια	Μεταφορές	Τηλεπικοινωνίες	Βιομηχανία (συνολικά δάνεια)
Ουγγαρία	235,0	47,0	50,0	—	80,0	105,0
Πολωνία	240,0	48,0	50,0	20,0	70,0	100,0
Ρουμανία	25,0	5,0	25,0	—	—	—
Σύνολο	**500,0**	**100,0**	**125,0**	**20,0**	**150,0**	**205,0**

Πίνακας Ρ: **Αντληθέντες κατά το 1991 πόροι**

(ποσά σε εκατομμύρια)

Μήνας έκδοσης	Τόπος έκδοσης	Νόμισμα εγγραφής	Ποσό σε εθνικό νόμισμα	Ποσό σε Ecu	Διάρκεια (σε έτη)	Ονομαστικό επιτόκιο (%)
Ι. Μεσομακροπρόθεσμες πράξεις (πριν από τις πράξεις ανταλλαγής)						
ΔΑΝΕΙΑ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ						
Ιανουάριος	Γερμανία	DEM	250,0	122,4	10	κυμαινόμενο
	Λουξεμβούργο	ECU	500,0	500,0	10	10,000
	Ηνωμένο Βασίλειο	GBP	100,0	141,3	8	10,500
Φεβρουάριος	Βέλγιο	BEF	7 000,0	165,9	8	9,250
	Ισπανία	ESP	20 000,0	153,1	10	14,000
	Λουξεμβούργο	ECU	650,0	650,0	10	10,000
	Λουξεμβούργο	FRF	3 000,0	431,6	9	9,875
	Λουξεμβούργο	USD	400,0	293,4	6	9,250
	Ηνωμένο Βασίλειο	GBP	86,5	122,2	6	10,000
	Ελβετία	CHF	150,0	86,1	8	7,250
Μάρτιος	Γερμανία	DEM	700,0	342,8	7	κυμαινόμενο
	Λουξεμβούργο	LUF	1 000,0	23,7	7	9,625
	Λουξεμβούργο	ITL	500 000,0	324,6	7	12,000
	Λουξεμβούργο	JPY	20 000,0	108,1	9	6,625
	Πορτογαλία	PTE	15 000,0	82,0	5	15,750
Απρίλιος	Ισπανία	ESP	20 000,0	156,8	10	12,250
	Γαλλία	FRF	2 000,0	286,5	12	9,000
	Λουξεμβούργο	ECU	50,0	50,0	8	9,000
	Λουξεμβούργο	USD	300,0	250,0	8	8,625
	Ηνωμένο Βασίλειο	GBP	150,0	216,8	5	10,750
Μάιος	Λουξεμβούργο	ECU	300,0	300,0	8	9,000
Ιούνιος	Λουξεμβούργο	ITL	600 000,0	391,6	10	11,100
	Λουξεμβούργο	JPY	50 000,0	296,6	10	6,750
	Ηνωμένο Βασίλειο	GBP	200,0	289,0	5	κυμαινόμενο
	Ελβετία	CHF	200,0	114,2	8	6,625
Ιούλιος	Ισπανία	ESP	15 000,0	116,6	5	11,300
	Λουξεμβούργο	ECU	400,0	400,0	10	κυμαινόμενο
	Λουξεμβούργο	FRF	2 000,0	287,2	10	9,500
	Λουξεμβούργο	USD	500,0	441,0	7	8,750
	Πορτογαλία	PTE	20 000,0	111,9	5	13,000
	Ελβετία	CHF	400,0	226,2	7	6,500
Αύγουστος	Γερμανία	DEM	400,0	194,7	7	κυμαινόμενο
Σεπτέμβριος	Ισπανία	ESP	20 000,0	155,4	5	11,150
	Λουξεμβούργο	ITL	400 000,0	261,7	10	11,100
	Λουξεμβούργο	USD	300,0	264,6	5	7,500
	Ηνωμένο Βασίλειο	GBP	150,0	214,6	5	10,000
	Ελβετία	CHF	200,0	113,1	6	6,500
Οκτώβριος	Γερμανία	DEM	500,0	244,3	7	κυμαινόμενο
	Ισπανία	ESP	20 000,0	154,2	5	11,150
	Ηνωμένο Βασίλειο	GBP	50,0	71,1	3	11,500
	Αυστραλία	AUD	400,0	259,7	10	10,250
Νοέμβριος	Γαλλία	FRF	2 000,0	286,7	11	9,000
	Λουξεμβούργο	USD	300,0	243,6	10	8,000
	Λουξεμβούργο	JPY	50 000,0	305,7	8	5,875
	Κάτω Χώρες	NLG	300,0	130,0	10	8,875
	Ηνωμένο Βασίλειο	GBP	200,0	284,6	3	9,500
Δεκέμβριος	Γερμανία	DEM	300,0	146,6	10	8,125
	Ισπανία	ESP	10 000,0	77,1	5	11,150
	Ιταλία	ITL	400 000,0	261,2	10	12,000
	Λουξεμβούργο	USD	500,0	406,0	10	7,500
	Πορτογαλία	PTE	10 000,0	56,5	5	11,750
	51 πράξεις			**11 613,4**		
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ						
	2	ECU	100,0	100,0	3-5	8,9-κυμαινόμενο
	1	DEM	300,0	146,9	10	9,050
	1	FRF	600,0	86,0	5	κυμαινόμενο
	1	NLG	100,0	43,2	13	9,000
	1	GBP	50,0	71,5	19	10,908
	1	JPY	20 000,0	127,8	7	7,125
	7 πράξεις			**575,5**		
ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΟΜΟΛΟΓΑ (NOTES)						
	12 πράξεις	USD	427,6	**349,3**	1-8	5,0-7,43
Σύνολο (Ι)				**12 538,2**		
ΙΙ. Βραχυπρόθεσμες πράξεις						
Commercial paper		ECU	500,0	500,0		
		GBP	150,0	209,5		
		ITL	350 000,0	226,9		
		NLG	450,0	196,2		
Σύνολο (ΙΙ)				**1 132,6**		
Γενικό σύνολο (Ι + ΙΙ)				**13 670,7**		

Πίνακας Σ: **Αντληθέντες κατά την περίοδο 1987-1991 πόροι**

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	1987		1988		1989		1990		1991	
	Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%
Κοινοτικά νομίσματα										
ECU	807	14,4	1 329	17,3	1 839	20,4	1 765	16,1	2 500	18,3
DEM	1 153	20,6	1 545	20,2	959	10,6	1 124	10,2	1 198	8,8
FRF	464	8,3	854	11,1	1 164	12,9	1 114	10,1	1 378	10,1
GBP	142	2,5	752	9,8	1 769	19,6	1 331	12,1	1 837	13,4
ITL	639	11,4	652	8,5	626	6,9	851	7,7	1 466	10,7
BEF	302	5,4	473	6,2	346	3,8	330	3,0	166	1,2
NLG	338	6,0	500	6,5	317	3,5	528	4,8	369	2,7
DKK	38	0,7	—	—	3	—	—	—	—	—
IEP	—	—	32	0,4	52	0,6	—	—	—	—
LUF	79	1,4	85	1,1	92	1,0	52	0,5	24	0,2
GRD	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ESP	—	—	237	3,1	701	7,8	614	5,6	813	5,9
PTE	—	—	29	0,4	86	1,0	124	1,1	250	1,8
Σύνολο	**3 963**	**70,9**	**6 488**	**84,6**	**7 954**	**88,0**	**7 833**	**71,2**	**10 002**	**73,2**
από τα οποία:										
με σταθερό επιτόκιο	3 763	67,3	5 657	73,8	7 206	79,8	6 055	55,1	6 812	49,8
με κυμαινόμενο επιτόκιο	200	3,6	831	10,8	748	8,3	1 778	16,2	3 190	23,3
Νομίσματα τρίτων χωρών										
USD	722	12,9	308	4,0	385	4,3	1 574	14,3	2 262	16,5
CHF	370	6,6	556	7,3	264	2,9	818	7,4	782	5,7
JPY	517	9,2	314	4,1	432	4,8	771	7,0	627	4,6
ATS (¹)	21	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο	**1 630**	**29,1**	**1 178**	**15,4**	**1 080**	**12,0**	**3 163**	**28,8**	**3 670**	**26,8**
από τα οποία:										
με σταθερό επιτόκιο	1 437	25,7	1 101	14,4	1 080	12,0	3 084	28,0	3 413	25,0
με κυμαινόμενο επιτόκιο	193	3,5	77	1,0	—	—	79	0,7	257	1,9
Γενικό σύνολο	**5 593**	**100,0**	**7 666**	**100,0**	**9 034**	**100,0**	**10 996**	**100,0**	**13 672**	**100,0**
από τα οποία:										
με σταθερό επιτόκιο	5 199	93,0	6 758	88,2	8 286	91,7	9 139	83,1	10 225	74,8
με κυμαινόμενο επιτόκιο	393	7,0	908	11,8	748	8,3	1 857	16,9	3 447	25,2

(¹) Αυστριακό σελίνι.

Πίνακας Τ: **Άντληση πόρων σε Ecu κατά την περίοδο 1981-1991**

(ποσά σε εκατομ. Ecu)

	Δανεισμός σταθερού επιτοκίου		Δανεισμός κυμαινόμενου επιτοκίου						
Έτος	Πριν από τις πράξεις ανταλλαγής	Μετά τις πράξεις ανταλλαγής	Μετά τις πράξεις ανταλλαγής	Commercial paper	Πιστοποιητικά καταθέσεων	Σύνολο	Πόροι αντληθέντες σε Ecu (A)	Σύνολο αντληθέντων πόρων (B)	A/B σε %
1981	85,0	85,0	—	—	—	—	85,0	2 309,7	3,7
1982	112,0	112,0	—	—	—	—	112,0	3 205,2	3,5
1983	230,0	230,0	—	—	—	—	230,0	3 619,4	6,4
1984	455,0	455,0	—	—	100,0	100,0	555,0	4 360,9	12,7
1985	720,0	720,0	—	—	—	—	730,6	5 709,1	12,8
1986	827,0	897,0	—	—	—	—	897,0	6 785,5	13,2
1987	675,0	807,4	—	—	—	—	807,4	5 592,7	14,4
1988	959,0	993,0	82,9	—	252,5	335,4	1 328,4	7 666,1	17,3
1989	1 395,0	1 526,0	75,1	200,0	37,5	312,6	1 838,6	9 034,5	20,4
1990	1 271,8	1 254,9	—	500,0	10,0	510,0	1 764,9	10 995,6	16,1
1991	1 550,0	1 550,0	450,0	500,0	—	950,0	2 500,0	13 672,3	18,3
Σύνολο	**8 279,8**	**8 630,3**	**608,0**	**1 200,0**	**400,0**	**2 208,0**	**10 849,0**	**72 951,0**	**14,9**

Στο ποσό του 1985, συμπεριλαμβάνονται 10,6 εκατομμύρια υπό μορφή συμμετοχών τρίτων σε δάνεια που χορήγησε η Τράπεζα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

1. **Ecu:** Όλα τα αναφερόμενα στην έκθεση ποσά εκφράζονται σε Ecu, εκτός εάν υπάρχει αντίθετη ένδειξη.

2. **Λογιστική μονάδα:** Σύμφωνα με το άρθρο 4 του καταστατικού, ως λογιστική μονάδα της Τράπεζας ορίζεται το Ecu που χρησιμοποιούν οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες (βλ. επίσης Χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σημείωση Α, σημείο 1).

3. **Κώδικας ISO:** Για τις συντομογραφίες των ονομάτων των χωρών και των νομισμάτων, η Τράπεζα εφαρμόζει τον κώδικα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) (βλ. παρακάτω πίνακες).

Βέλγιο	BE	Ελλάς	GR	Ιρλανδία	IE	Κάτω Χώρες	NL	Ηνωμένες Πολιτείες	US
Δανία	DK	Ισπανία	ES	Ιταλία	IT	Πορτογαλία	PT	Ελβετία	CH
Γερμανία	DE	Γαλλία	FR	Λουξεμβούργο	LU	Ηνωμένο Βασίλειο	GB	Ιαπωνία	JP

4. **Τιμές μετατροπής**

α) **Στατιστικές:** Για την τήρηση των στατιστικών της στοιχείων σχετικά με τη χρηματοδοτική και τη δανειοληπτική της δραστηριότητα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί κάθε τρίμηνο τις τιμές μετατροπής που ίσχυαν την τελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου τριμήνου. Για το 1991, οι τιμές μετατροπής ήσαν:

		1ο τρίμηνο (στις 31. 12. 1990)	2ο τρίμηνο (στις 28. 03. 1991)	3ο τρίμηνο (στις 28. 06. 1991)	4ο τρίμηνο (στις 30. 09. 1991)
1 Ecu =	ECU				
Βελγικά φράγκα	BEF	42,1839	42,3693	42,2882	42,1805
Δανικές κορόνες	DKK	7,88260	7,89333	7,93162	7,89854
Γερμανικά μάρκα	DEM	2,04195	2,05891	2,05441	2,04708
Δραχμές	GRD	214,065	222,729	224,724	227,997
Πεσέτες	ESP	130,604	127,579	128,676	129,678
Γαλλικά φράγκα	FRF	6,95010	6,97964	6,96291	6,97672
Ιρλανδικές λίρες	IEP	0,767840	0,770481	0,767851	0,765889
Ιταλικές λιρέτες	ITL	1 540,26	1 532,03	1 528,73	1 531,43
Φράγκα Λουξεμβούργου	LUF	42,1839	42,3693	42,2882	42,1805
Ολλανδικά φιορίνια	NLG	2,30384	2,32103	2,31413	2,30743
Εσκούδα	PTE	182,818	180,567	178,732	177,035
Λίρες στερλίνες	GBP	0,708740	0,691945	0,698838	0,702859
Δολάρια ΗΠΑ	USD	1,36330	1,20018	1,13366	1,23155
Ελβετικά φράγκα	CHF	1,74162	1,75166	1,76850	1,78538
Γιεν	JPY	184,932	168,565	156,467	163,550

β) **Λογιστικές:** Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται με βάση τις τιμές μετατροπής της 31ης Δεκεμβρίου του αντίστοιχου οικονομικού έτους.

5. **Δραστηριότητα στο εσωτερικό της Κοινότητας**

α) **Στατιστικά στοιχεία:** Η Τράπεζα χορηγεί ατομικά δάνεια, εγγύησεις και συνολικά δάνεια. Τα συνολικά δάνεια συνομολογούνται με χρηματοδοτικά ιδρύματα, τα οποία διαθέτουν το προϊόν τους υπό μορφή πιστώσεων, για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επενδυτικών πρωτοβουλιών.

Προκειμένου να δοθεί πληρέστερη εικόνα της δραστηριότητας της Τράπεζας στο εσωτερικό της Κοινότητας, τα στατιστικά στοιχεία της ετήσιας έκθεσης αφορούν, από το 1988:

— αφενός, όπως και κατά το παρελθόν, τις υπογραφείσες χρηματοδοτικές συμβάσεις: ατομικά δάνεια (και, ενδεχομένως, εγγυήσεις) και συνολικά δάνεια,

— αφετέρου, τις χρηματοδοτήσεις που πραγματοποιήθηκαν: ατομικά δάνεια και χορηγηθείσες πιστώσεις από τα εκκρεμή συνολικά δάνεια.

Προκειμένου να υπάρχει συνέχεια στα στατιστικά στοιχεία, οι συγκρίσεις με τις προηγούμενες περιόδους γίνονται με βάση τα ίδια κριτήρια. Για το λόγο αυτό, ορισμένα στοιχεία των ετήσιων εκθέσεων μετά το 1988 διαφέρουν από εκείνα των προηγούμενων εκθέσεων.

β) **Κοινοτικοί στόχοι:** οι χορηγήσεις της Τράπεζας στο εσωτερικό της Κοινότητας πρέπει να ανταποκρίνονται σε ένα ή περισσότερους κοινοτικούς στόχους. Ως εκ τούτου, τα ποσά των πινάκων που αναφέρονται σε διαφορετικούς στόχους δεν είναι αθροίσιμα μεταξύ τους.

γ) **Χώρες:** κατά κανόνα, στους πίνακες που αφορούν τη δραστηριότητα της Τράπεζας στο εσωτερικό της Κοινότητας, οι χώρες παρουσιάζονται με αλφαβητική σειρά, με βάση την ονομασία τους στην εθνική τους γλώσσα.

δ) **Λοιπές χορηγήσεις:** χρηματοδοτικές παρεμβάσεις εξομοιούμενες με χορηγήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας. Τα έργα που εκτελούνται έξω από τα ευρωπαϊκά εδάφη των κρατών μελών, αλλά παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Κοινότητα, εξομοιούνται με έργα που εκτελούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας. Το Συμβούλιο των Διοικητών μπορεί να επιτρέψει, κατά περίπτωση, τη χρηματοδότηση παρόμοιων έργων, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, εδάφιο δεύτερο του καταστατικού της Τράπεζας. Το άρθρο αυτό επιτρέπει επίσης τη χορήγηση δανείων σε χώρες εκτός Κοινότητας, στα πλαίσια ειδικών συμφωνιών και πρωτοκόλλων.

ε) **Ίδιοι πόροι:** οι «ίδιοι πόροι» της Τράπεζας, όπως καλούνται στην ορολογία της, συνίστανται κατά κύριο λόγο από το προϊόν του δανεισμού της από τις αγορές κεφαλαίων και περιλαμβάνουν επίσης τα ίδια κεφάλαιά της (καταβεβλημένο κεφάλαιο και αποθεματικά). Ο όρος «ίδιοι πόροι» υιοθετήθηκε για να γίνεται διάκριση μεταξύ των πόρων αυτών και των πόρων που η Τράπεζα διαχειρίζεται κατόπιν εντολής της Κοινότητας ή των κρατών μελών. Ενώ οι πράξεις της Τράπεζας από τους ιδίους της πόρους καταχωρούνται στον ισολογισμό της, οι πράξεις κατόπιν εντολής, οι οποίες αποτελούν επίσης αναπόσπαστο τμήμα της δραστηριότητάς της, καταχωρούνται σε ένα λογαριασμό διαχείρισης καταπιστευθέντων κεφαλαίων, που καλείται «Ειδικό Τμήμα».

6. **Αναπροσαρμογές, αθροίσεις και στρογγυλοποιήσεις:** Λόγω στατιστικών **αναπροσαρμογών,** τα ποσά που αφορούν προηγούμενες χρήσεις μπορούν να διαφέρουν ελαφρά από εκείνα που είχαν δημοσιευτεί προγενέστερα.

Τα ποσά εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές και με τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η σωρευτική **άθροισή** τους σε μεγάλη περίοδο πρέπει να ερμηνεύεται με προσοχή. Πράγματι, τα στοιχεία των διάφορων ετών επηρεάζονται από τις σημειωθείσες διακυμάνσεις των τιμών και των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι διαφορές που θα μπορούσαν να προκύψουν κατά τη σύγκριση συνολικών ποσών με τα αθροίσματα των επί μέρους ποσών οφείλονται σε **στρογγυλοποιήσεις.**

7. **Αποπληθωριστής:** Ο αποπληθωριστής που εφαρμόζεται στη δραστηριότητα της Τράπεζας είναι ένας σύνθετος δείκτης, που υπολογίζεται με βάση τους εθνικούς δείκτες αποπληθωρισμού των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου (ΑΕΠΚ). Οι δείκτες αυτοί διορθώνονται με βάση το δείκτη μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών των εθνικών νομισμάτων έναντι του Ecu, και σταθμίζονται με βάση το μερίδιο κάθε κράτους μέλους στις χορηγήσεις της Τράπεζας από ιδίους πόρους της. Ο αποπληθωριστής αυτός είναι 5 % για τη χρήση 1991.

Συντομογραφίες και αρκτικόλεξα που χρησιμοποιούνται στο κείμενο

Κοινότητα ή ΕΚ	= *Ευρωπαϊκή Κοινότητα*
Επιτροπή των ΕΚ	= *Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*
Συμβούλιο	= *Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*
ΑΕγχΠ	= *Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν*
ΑΕΠ	= *Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν*
ΑΕΠΚ	= *Ακαθάριστες Επενδύσεις Πάγιου Κεφαλαίου*
ΑΚΕ	= *Αφρική, Καραϊβική, Ειρηνικός*
ΕΤΑΑ	= *Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη*
ΕΤΠΑ	= *Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης*
ΕΕ	= *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*
LIFE	= *Χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον*
LIFFE	= *London International Financial Futures Exchange*
MATIF	= *Marché à terme international de France*
METAP	= *Πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας για την προστασία του περιβάλλοντος στη Μεσόγειο*
MEDSPA	= *Πρόγραμμα δράσης της Κοινότητας για την προστασία του περιβάλλοντος στη Μεσόγειο*
ΜΜΕ	= *Μικρομεσαίες επιχειρήσεις*
ΝΚΜ	= *Νέο Κοινοτικό Μέσο*
OAT	= *Obligations assimilables du Trésor (Ομόλογα του γαλλικού κράτους)*
ΟΟΣΑ	= *Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης*
ΥΧΕ	= *Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη*
ΧΚΑΕ	= *Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης*

. = *μη σημαντικό στοιχείο*
— = *άνευ αντικειμένου*
π.υ. = *προς υπόμνηση*

Συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται στους καταλόγους των χορηγήσεων

Ιταλία	*AGIP*	: *Azienda Generale Industria Petroli*
	Artigiancassa	: *Cassa per il Credito alle imprese artigiane*
	BNL	: *Banca Nazionale del Lavoro*
	Centrobanca	: *Banca Centrale di Credito Popolare*
	CIS	: *Credito Industriale Sardo*
	Crediop	: *Consorzio di Credito per le Opere Pubbliche*
	Efibanca	: *Ente Finanziario Interbancario*
	ENEL	: *Ente Nazionale per l'Energia Elettrica*
	ENI	: *Ente Nazionale Idrocarburi*
	ICLE	: *Istituto di Credito per il Lavoro italiano all'Estero*
	IMI	: *Istituto Mobiliare Italiano*
	Interbanca	: *Banca per Finanziamenti a Medio e Lungo Termine*
	IRFIS	: *Istituto Regionale per il Finanziamento alle Industrie in Sicilia*
	IRI	: *Istituto per la Ricostruzione Industriale*
	ISVEIMER	: *Istituto per lo Sviluppo Economico dell'Italia Meridionale*
	Mediobanca	: *Banca di Credito Finanziario*
	Mediocredito Centrale	: *Istituto Centrale per il Credito a Medio Termine*
	SIP	: *Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni*
	SNAM	: *Società Nazionale Metanodotti*
	Venefondiario	: *Istituto di Credito Fondiario delle Venezie*

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στην
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
100, Bd Konrad Adenauer — L-2950 Luxembourg
Τηλ. 4379-1 — Τέλεξ 3530 bnkeu lu
Τελεφάξ 43 77 04

ή στα περιφερειακά της γραφεία
Υπηρεσία Ιταλίας
Via Sardegna, 38 — I-00187 Roma
Τηλ. 4719-1 — Τέλεξ 611130 bankeu i
Τελεφάξ 487 34 38

Γραφείο Αθήνας
Λεωφόρος Αμαλίας 12, GR-10557 Αθήνα
Τηλ. 3220 773-4-5 — Τέλεξ 222126 bkeu gr
Τελεφάξ 3220 776

Γραφείο Λισσαβώνας
Avenida da Liberdade, 144-156, 8°, P-1200 Lisboa
Τηλ. 342 89 89 ή 342 88 48 — Τέλεξ 15576 bnkeu p
Τελεφάξ 347 04 87

Γραφείο Λονδίνου
68, Pall Mall — London SW1Y 5ES
Τηλ. 071-839 3351 — Τέλεξ 919159 bankeu g
Τελεφάξ 071-930 99 29

Γραφείο Μαδρίτης
Calle José Ortega y Gasset, 29 — E-28006 Madrid
Τηλ. 431 13 40 — Τέλεξ 44670 bnkeu e
Τελεφάξ 431 13 83

Γραφείο Εκπροσώπησης στις Βρυξέλλες
Rue de la Loi 227 — B-1040 Bruxelles
Τηλ. 230 98 90 — Τέλεξ 21721 bankeu b
Τελεφάξ 230 58 27

όπου διατίθενται και οι εξής εκδόσεις:
Καταστατικό
1991, 40 σελίδες (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Ετήσιες εκθέσεις
από το 1958
(DE, EN, FR, IT, NL, από το 1972 στη δανική, από το 1980 στην ελληνική και από το 1985 στην ισπανική και πορτογαλική γλώσσα)

ΕΤΕ-Πληροφορίες
Περιοδικό δελτίο πληροφοριών
(DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων — έκδοση 1992
16 σελίδες (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Δάνεια για την οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
1990, 20 σελίδες (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Δυνατότητες χρηματοδότησης στο πλαίσιο της τέταρτης Σύμβασης του Λομέ
1991, 20 σελίδες (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Δυνατότητες χρηματοδότησης στις τρίτες μεσογειακές χώρες
1992, 20 σελίδες (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Προστασία του περιβάλλοντος (θεματική σειρά)
1990, 8 σελίδες (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Επικοινωνίες (θεματική σειρά)
1991, 12 σελίδες (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Χρηματοδοτώντας το μέλλον της Ευρώπης (ρόλος και δραστηριότητα της Τράπεζας — πολύπτυχο)
1992 (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων εκφράζει τις ευχαριστίες της στους επενδυτές που επέτρεψαν τη λήψη των φωτογραφιών που περιέχονται σ' αυτή την έκθεση.

Τις φωτογραφίες έλαβαν: εξώφυλλο: The Image Bank (M. Melford), σελ. 34: Continental (W. Volz) (1) — Hurel-Dubois (2) — Thames Water plc (3) — Eurocontrol (4), σελ. 92: Friguia (B. Barbey, *Magnum*), σελ. 94: G. Gerecht.

Τυπώθηκε από τη:
Saarbrücker Druckhaus der Saarbrücker Zeitung Verlag und Druckerei GmbH, Saarbrücken

DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

EUROPÄISCHE INVESTITIONSBANK

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

EUROPEAN INVESTMENT BANK

BANCO EUROPEO DE INVERSIONES

BANQUE EUROPEENNE D'INVESTISSEMENT

BANCA EUROPEA PER GLI INVESTIMENTI

EUROPESE INVESTERINGSBANK

BANCO EUROPEU DE INVESTIMENTO

Printed in Germany

Το παρόν έντυπο έχει τυπωθεί σε χαρτί παραχθέν χωρίς χλώριο

ISBN 92-861-0261-5
IX-74-92-524-GR-C